

Beknopt Afrikaans-Nederlands woordenboek
met Engelse equivalenten
Beknopte Afrikaans-Nederlandse woordeboek
met Engelse ekwivalente
Concise Afrikaans-Dutch dictionary
with English equivalents

AFKORTINGEN - AFKORTINGS - ABBREVIATIONS

aanw.vnw.	aanwijzend voornaamwoord
angl.	anglicisme, anglicistisch
bv.	bijvoorbeeld
bvn.	bijvoeglijk naamwoord
bw.	bijwoord(-elijk)
dial.	dialect
eig.	eigenaam
Eng.	Engels / <i>English</i>
enz.	enzovoort
eq.	equivalent
etc.	et cetera
fig.	figuurlijk / <i>figurative(-ly)</i>
Fr.	Frankrijk, Frans
gewest.	gewestelijk
hist.	historisch
hulpww.	hulpwerkwoord
hum.	humoristisch
inh.	inheems
klg.	kleurlingtaal, kleurling
£	pond
Mal.	Maleis
mv.	meervoud
Nam.	Namibië/Namibies, Namibia/Namibian
Ndl.	Nederlands
o.a.	onder andere
onb. telw.	onbepaald telwoord
onb. vnw.	onbepaald voornaamwoord
ont.	ontstaan uit, ontleend aan
pl.	plat
S.A.	Zuid-Afrikaanse (<i>South African</i>)
scheldw.	scheldwoord
spt.	spottend
stud.	studententaal, studentikoos
telw.	telwoord
uitdr.	uitdrukking
uitr.	uitroep
vgl.	vergelijk
vgw.	voegwoord
verklw.	verkleinwoord
vnw.	voornaamwoord
voorz.	voorzetsel
W.Vl.	West-Vlaams
ww.	werkwoord
z.	zie
Z.A.	Zuid-Afrika, Zuid-Afrikaans
z.d.	zie daar
Z.Ndl.	Zuid-Nederland (Vlaanderen), Zuid-Nederlands (Vlaams)
znw.	zelfstandig naamwoord

A

aalwyn znw. ook **aalwee**, **alewee** aloë z.

ook **kanniedood** *Eng. aloe*

aalwynbitter 1. znw. het geneeskrachtige sap van de **aalwyn** (z.d.) (*the curative juice of the aloe*) 2. bvn. uiterst bitter (*extremely bitter*)

aambeibos znw. struik met rode bessen
Eng. piles bush

aan-aan z. **frot**

aanbeland ww. aanbelanden, terechtkomen, aankomen (bij toeval), aanlanden, belanden *Eng. to arrive, reach, land (fig.)*

aanbelang znw. belang, belangrijkheid, gewicht *Eng. importance, weight (fig.)*

aand znw. avond z. ook **awend**, **saans**
Eng. evening

aandadig bvn. ook **handdadig** medeschuldig, medeplichtig
Eng. accessory, being an accomplice, participating in crime

aandblad znw. avondblad *Eng. evening paper*

aandete znw. avondmaal, diner *Eng. supper, evening meal* (verdere samenstellingen met **aand** zijn bv.

aandklas avondklas *night class*,

aandlug avondlucht *night air*,

aandskool avondschool *night classes*, enz.)

aanerd z. **operd**

aangaan ww. 1. betreffen, te maken hebben met *Eng. to concern* 2. sluiten *Eng. to enter into* 3. doorgaan, vorderingen maken *Eng. to proceed* 4. ook **raas** te keer gaan, lawaai maken *Eng. to make a noise, take on awfully*

aangeklam bvn. vochtig *Eng. moist*
aangeklam wees een glaasje op hebben, lichtjes beschonken zijn, aangeschoten zijn *Eng. tipsy, half-seas-over, to be in one's cups, to be half-drunk*

aankant bvn. bw. netjes, zindelijk, opgeruimd *Eng. tidy*

aankap ww. slaan of kappen van een paard, met de poten tegen elkaar strijken *Eng. to paw*

aanklam ww. nat maken of worden, bevochtigen *Eng. to become moist, get wet, moisten, wet, dampen* z. **aangeklam**

aanpiekel ww. z. ook **piekel** 1. met moeite dragen *Eng. to carry with difficulty* 2. traag(jes) vorderen *Eng. to progress slowly*

aans bw. 1. ook **netnou**, **nou**, **straks** aanstonds, weldra, binnenkort, dadelijk *Eng. presently, in a moment, by and by, soon, shortly* 2. anders *Eng. otherwise* 3. misschien, wellicht *Eng. maybe, perhaps*

aansienlik bvn. bw. 1. aanzienlijk *Eng. considerable* 2. mooi om aan te zien, mooi gevormd, welgemaakt *Eng. good-looking, handsome, pretty*

aansitter znw. starter van auto *Eng. self-starter*

aanstellings z. **fiemies**

aanstryk ww. voortgaan, voortlopen *Eng. to walk on, run on, go on*

aanstuur ww. nazenden, verder zenden, doorzenden *Eng. to send on, after, forward, to transmit*

aanteelvee znw. ook **aanteelgoed** fokvee
Eng. breeding cattle, breeders

aantrek ww. 1. aantrekken *Eng. to attract* 2. ter harte nemen *Eng. to take to heart* 3. kleden, zich kleden *Eng. to dress, tog*

aanvoor ww. 1. de eerste voor ploegen *Eng. to draw the first furrow* 2. de eerste stoot geven *Eng. to give the impulse (to something)* 3. beginnen *Eng. to begin, start*

aapsekos z. **kershout**

aapstert znw. ook **sambok** zweep, plak
Eng. whip, ferule, sambok

aar znw. 1. aar *Eng. ear (of corn)* 2. ader, bloedader *Eng. vein, blood vessel* 3. waterader *Eng. subterranean watercourse*

aarbeiplant z. **bebroeide-eiers**

aarbossie znw. struik die op een waterader groeit (*bush growing on a subterranean watercourse*)

aardig bvn. bw. ook **arig** o.a. akelig, naar, onlekker, vreemd (Ndl. aardig: gaaf, lief) *Eng. dreary, dismal, queer*

- aartappel** znw. ook **ertappel** aardappel
Eng. potato, seed-potato
- aartappelmoer** ook **ertappelmoer**
pootaardappel *Eng. seed-potato*
- aasblom** znw. aasbloem, naar krenge
stinkende bloem *Eng. carrion flower*
- aasvoël** znw. aasgier *Eng. vulture*
- aasvoëlbos** znw. ook **scholtzbossie**,
witbossie, **witgatbos** giftige struik
(poisonous bush)
- abba** ww. ook **pepa** (Sotho) torsen, een
kind op de rug dragen *Eng. to bear,*
carry a child on the back
- abjater** znw. schavuit, schelm, vagebond
Eng. rascal, rogue, knave, tramp
- absoluut** z. **opsluit**
- adoons** z. **bobbejaan**
- advokaat** znw. advocaat, raadsman,
pleiter; wordt niet rechtstreeks door
een cliënt, maar door bemiddeling van
een **prokureur** (z.d.) geraadpleegd
Eng. advocate, barrister, lawyer
- afarm** bvn. bw. 1. zonder arm, armloos
Eng. armless 2. met gebroken arm *Eng.*
with broken arm
- afbeen** bvn. bw. 1. zonder been, beenloos,
kreupel *Eng. legless, cripple* 2. z. ook
beenaf
- afdeel** ww. verdelen, indelen *Eng. to*
divide, classify
- afdraai** ww. o.a. afdraaien, een zijweg
inslaan, ook **uitdraai**, **wegdraai** (z.d.)
Eng. to turn off, out, aside, away
- afdraand** 1. bvn. znw. afgaande helling,
mv. **afdraandes**, **afdraans** *Eng. descent,*
declivity z. ook **opdraand** 2. bvn. bw.
afhellend, naar beneden hellend *Eng.*
descending, downhill, sloping
- affodil** znw. ook **môrester**, **narsing** narcis
Eng. daffodil, narcissus
- afgedankste** bvn. 1. geducht, erg *Eng.*
redoubtable, feared, evil **afgedankste**
pak slae een geducht pak slaag *Eng.*
severe hiding 2. ondeugend, stout *Eng.*
naughty, mischievous
- afgehaal** bvn. o.a. beledigd, gekrenkt *Eng.*
injured, insulted, offended
- afhaal** ww. o.a. beledigen, krenken *Eng. to*
injure, insult, offend
- afhaar** ww. pellen, aftrekken *Eng. to peel,*
shell, hull, skin, to tear (off)
- afjak** 1. znw. uitbrander, snauw *Eng. rate,*
snub 2. ww. afsnauwen, snauwen, een
uitbrander geven *Eng. to rate, snarl,*
snub
- afklim** z. **uitklim** (1)
- afknou** ww. ook **knou** ruw spelen,
pijn doen, hardhandig optreden,
verwonden, kwetsen, knagend
kouwen *Eng. to bully, hurt, injure, gnaw,*
gnaw off
- afkonkel** z. **afrokkel**
- afkorrel** ww. pellen van maïs, aftrekken
van druiven *Eng. to string, tear (off)*
- afneem** ww. o.a. fotograferen, kiekken *Eng.*
to photograph, snap
- afnemer** znw. o.a. fotograaf *Eng.*
photographer
- afpeil** ww. 1. afmeten, uitbakenen *Eng. to*
measure (off), peg out (a claim), lay out,
trace out, mark out 2. op iets afkomen
Eng. to approach towards
- afpen** ww. afbakenen *Eng. to peg*
- Afrikaner** znw. de Afrikaanssprekende
blanke inwoner van Z.A. *Eng.*
Afrikaner, South African 2. inh. Z.A.
rund of schaaap *Eng. Afrikaner,*
Africander, z. afrikanerbees
- Afrikaans** znw. de Afrikaanse taal, het
Afrikaans, het Zuid-Afrikaans *Eng.*
Afrikaans
- afrikanerbees** znw. inh. Z.A. rund (**bees**:
rund, al wat geen rund is, is een **dier**
en geen **bees** z.d.) *Eng. Africander,*
Afrikaner
- afrikanerskaap** znw. inh. Z.A. vetstaart
schaap *Eng. fattailed S.A. sheep*
- afrikanertjie** znw. Z.A. gladiolus *Eng. S.A.*
gladiolus
- afrokkel** ww. ook **afkonkel**, **afvat**
aftroggelen, ontvreemden *Eng. to*
wheedle away, pilfer
- afsaal** ww. 1. afzadelen *Eng. to unsaddle*
2. tijdelijk (iets) staken *Eng. to cease*

- temporarily (from), strike temporarily* 3. voorlopig ophouden *Eng. to pause*
- afsie** ww. o.a. (angl.) uitgeleide doen, wegbrengen *Eng. to see off*
- afsit** ww. 1. afzetten (van een lichaamsdeel), amputeren *Eng. to amputate* 2. ontronen *Eng. to dethrone* 3. ontslaan, afdanken *Eng. to dismiss, retrench, fire*
- afskeer** ww. 1. afscheren, wegscheren *Eng. to shear, shave off* 2. (fig.) wegscheren, uit de voeten maken *Eng. to decamp, give legbail, make off, leave*
- afskram** ww. afschampen *Eng. to graze* z. **skrams, skramskoot, wegskram**
- afsku** znw. afschuw *Eng. abhorrence, horror*
- afslag** ww. villen, stropen *Eng. to flay, skin, strip*
- afstamp** ww. wegstampen, afslaan *Eng. to thump away, knock off, strike off*
- aftorring** ww. aftornen *Eng. to rip up, meddle with*
- aftrek** ww. o.a. neerlaten (bv. van rolluiken) *Eng. to lower, pull down*
- afval** znw. ook **skaapafval** gerecht bereid uit kop, maag en poten en andere afval van een geslacht schaaap *Eng. offal, head and trotters*
- afvat** z. **afrokkel**
- afvry** ww. ook **uitsit** afvrijen, iemands geliefde afhandig maken *Eng. to usurp a lover, cut out a rival*
- agretjie** znw. (minder gebruikelijk) ook **meibloom** inh. meibloem *Eng. S.A. May lily*
- agtelosig** bvn. ook **agterlosig, nalatig** achteloos *Eng. careless*
- agterlaaier** znw. 1. achterlader-geweer *Eng. breech-loading gun* 2. pandjesjas gedragen met keil (hoge hoed), ook **gatjiepon, manel** *Eng. frock-coat*
- agterlosig** z. **agtelosig**
- agtermekaar** bvn. voor elkaar, in orde, tot in de puntjes verzorgd, netjes, keurig *Eng. shipshape, smart, in order, spick-and-span*
- agteropskop** ww. 1. achteruitstampen (van het paard) *Eng. to lash out, plunge*
2. onhandelbaar worden *Eng. to become unmanageable*
- agteros** znw. os van het achterste gespan *Eng. hind ox* **agteros kom ook in die kraal** langzaam maar zeker, *chi va piano, va sano* *Eng. slowly but surely*
- agterryer** znw. knecht (te paard), oppasser *Eng. outrider, gillie (politiek) naloper* *Eng. follower*
- agterskot** znw. nabetaling (in tegenstelling tot **voorskot** z.d.) (*subsequent payment*)
- agterslag** znw. mv. **agterslae** het dik van de zweep, de riem van de zweep *Eng. thong (of whip)*
- agtertang** znw. wagenonderdeel dat de achteras aan de lengtebalk (**langwa** z.d.) verbindt *Eng. rear fork, hind fork*
- agterveld** znw. afgelegen streek, diep in het binnenland, platteland *Eng. up-country, backveld*
- agtervelder** z. ook **bakoor, takhaar**
- agterwaartse kerf** znw. spt. (neologisme) achterwaartse versnelling, ingeschakeld om achteruit te rijden *Eng. reverse gear*
- agtuurtjie** z. **ontbyt**
- aia** znw. ook **mêmê** zwarte vrouw op leeftijd *Eng. old black woman*
- aikôna** uitr. (Zoeloe) ook **haikôna** o nee! beslist niet (ontkenning) *Eng. oh no!*
- aispaai** ww. ook **aspaai** (ont. Eng.) *I spy* (ik bespied) verstopperkje spelen *Eng. to play hide and seek*
- aits(a)** uitr. van verbazing wat! olala! *Eng. what! what! I ask you! Look at that!*
- akkedis** znw. hagedis *Eng. lizard*
- akker** znw. 1. akker *Eng. field, land* 2. (ont. Eng.) *acre* stuk land van 4840 vierkante yard of ongeveer 4050 vierkante meter 3. eikel *Eng. acorn*
- akkerboom** znw. eik, eikeboom *Eng. oak-tree, acorn tree*
- akkerwanie** znw. ook **mottekruid**, **motwortel** Indische grassoort met geurige wortel (*Indian grass with aromatic roots*)

- aks** znw. 1. bijl *Eng. ax, axe* 2. een achtste (duim) *Eng. one eighth (of an inch)* 3. beetje *Eng. bit*
- alabama** znw. ook **alibama** hoedband of -doek *Eng. hatband*
- albakoer** znw. ook **albekoor**, **halfkoor** soort makreel (*mackerel species*)
- albaster** znw. knikker *Eng. marble*
- alewee** z. **aalwyn**
- algar** ook **alger** z. **almal**
- alibama** z. **alabama**
- aljimmers** bw. altijd, telkens, opnieuw *Eng. ever, always, again and again*
- alla** z. **gats**
- allamapstieks** uitr. ook **allamaskas**, **allamastig**, **allamatjies**, **allamensig**, **allemintig**, **magtie**, **my magtig**, **magtag**, **allawêreld allemachtig**, lieve hemel!, sakkerloot!, ho, ho!, toe maar! (en andere kreten van verbazing) *Eng. good gracious!, gee-whiz!, hoity-toity!, heavens!, fancy!*
- almal** onb.telw. ook **algar**, **alger** allemaal, algader *Eng. all, everybody, the whole lot*
- almiskie** bw. toch, nochtans, desniettemin *Eng. nevertheless, notwithstanding*
- almelewe** bw. Z.Ndl. dial. alzeleven, altijd *Eng. always, all the time*
- als** znw. ook **alsem**, **wildeals** *Eng. wormwood*
- alsem** z. **als**
- alsie** klg. z. ook **dop**, **snaps**, **snapsie**, **soetsopie**, **sopie** bittertje, een glaasje bitter *Eng. bitters, a gin*
- altemit** bw. ook **altemits** misschien, soms, wellicht *Eng. perhaps, maybe*
- altdbos** znw. overjaarse plant, altijd bloeiende plant (*everlasting plant*)
- ama** mv. naamwoordelijk prefix (Zoeloe) de stam of een groep (*the tribe or a group*), bv. **amaZulu**, **amaXhosa**, **amaSwati** de stam of een aantal Zoeloes, Xhosas, Swazi's (*the tribe or a group of Zulus, Xhosas, Swazis*)
- amper** bw. ook **ampertjies**, **hittete**, **naelskraap** bijna, het scheelt weinig *Eng. nearly, almost, touch-and-go, by (with) the skin of the teeth, only just, a near thing*
- andoelie** znw. (minder gebruikelijk) soort worst (*kind of sausage*)
- Anderland** znw. Europa, land overzee *Eng. Europe, overseas land*
- angstig** bvn. o.a. verlangend, begerig (naar) *Eng. anxious, anxious (for)*
- antraks** znw. miltziekte *Eng. spleen* (echter niet in figuurlijke betekenis)
- anyssaad** z. **koeksaad**
- apartheid** znw. beleid van territoriale, politieke, residentiele en industriële segregatie tussen blanken en niet-blanken *Eng. apartheid, segregation, colour-bar*
- apiesdoring** znw. naam voor meerdere soorten inheemse acacia's (*name for several kinds of indigenous acacias*)
- apieskos** znw. ook **aapsekos**, **kershout** wilde boomsoort in oostelijk Zuid-Afrika (*wild tree-species in Eastern S.A., no Eng. eq.*)
- appèlafdeling** znw. beroepshof, afdeling van het **hooggeregshof** gevestigd te Bloemfontein *Eng. appellate court*
- appelliefie** znw. ook **appelderliefde**, **appelliepie** klapbes, kruisbes *Eng. Cape gooseberry*
- appelkoos** znw. abrikoos *Eng. apricot*
- appelkoossiekte** znw. loslijvigheid, diarree, buikloop *Eng. diarrhoea, flux*
- arig** z. **aardig**
- armblanke** znw. aan lager wal geraakte blanke in Z.A. *Eng. poor white*
- armblankevraagstuk** znw. vraagstuk der arme blanken *Eng. poor white problem*
- armerig** bvn. tamelijk arm, vrij arm *Eng. rather poor*
- aronskelk** z. **varkblom**
- arpuis** z. **harpuis**
- arrie** uitr. van verbazing, goedkeuring of bijval, kijk nou! *Eng. I say, say!, goodness!, my!*
- asbos** znw. ook **ganna**, **gannabos**, **loog**, **loogbos** loogkruid, loogstruik

- Karoostruik waarvan de as gebruikt wordt bij de bereiding van zeep *Eng. lye-bush*
- asgaai** znw. ook **assegaai** houten werpspies met ijzeren punt *Eng. assagai*
- asgaaihout** znw. harde, sterke houtsoort *Eng. assagai wood*
- asgat** znw. 1. vuilnisbelt *Eng. refuse dump*
2. z. ook **asjas**, **askoek**, **blikskottel** nietsnut, schavuit, vagebond, deugniet *Eng. good-for-nothing, rascal, scamp, nincompoop, crook, wretch, simpleton, imp*
- asjas** z. **asgat**
- askoek** z. **asgat**
- askoekslaan** znw. ook **askoektrap** volksdans, boerendansfeest *Eng. askoek dance, popular dance, country dance, reel*
- asma** z. **benoudebors**
- aspaai** z. **aispaai**
- aspres** bw. ook **aspris**, **ekspres** met opzet, opzettelijk, expres *Eng. on purpose, intentionally, purposely*
- asseblief** bw. alstublieft (a.u.b.), alsjeblijft, graag, graag gedaan *Eng. please, if you please, svp, willingly, with pleasure*
- assegaai** z. **asgaai**
- assous** znw. ook **assoois** soort ansjovis *Eng. anchovy species*
- atjar** z. **blatjang**
- avokadopeer** znw. tropische peer, avocado *Eng. avocado-pear*
- awend** znw. z. **aand** avond (uitsluitend in dichterlijke taal) *Eng. evening (poetical)*
- awery** znw. averij *Eng. average, damages*
- B**
- ba** mv. naamwoordelijk prefix (Sotho) de stam of een groep (*the tribe or a group*) bv. **Bakwena**, **Bapedi**, **Basotho**, enz., de stam of een groep Bakwena, Bapedi, Basotho, enz. (*the tribe or a group of Bakwena, Bapedi, Basotho, etc.*)
- baadjie** znw. jasje *Eng. jacket, coat* z. ook **kleurbaadjie**
- baaikostuum** znw. ook afgekort **kostuum** zwempak (Z. Ndl. dial. badkostuum) *Eng. bathing suit*
- baalslewe** znw. veel gedruis, heibel, opschudding *Eng. row, bustle, tumult*
- baar** bvn. ruw, vuig, ongeschoold, nog niet beschaafd *Eng. raw, uncouth, unskilled, untrained, inexperienced, green*
- baas** znw. meester, traditionele (thans verouderde) aanspreekvorm van zwarten tegenover blanken, ook die waarbij zij niet in dienst zijn z. ook **oubaas**, **kleinbaas** *Eng. boss, master*
- baasskut** znw. scherpschutter *Eng. marksman, sharpshooter*
- baba** znw. verklw. **babatjie** zuigeling, baby *Eng. baby*
- babber** znw. barbeelsoort *Eng. barbel species*
- bad** znw. 1. badkuip mv. **baddens** *Eng. bath* 2. badinrichting met kuipbaden, badhuis *Eng. bathing-establishment, thermal (hot) springs, baths*
- badplaas** znw. badplaats *Eng. bathing place, seaside resort*
- baie** 1. bw. zeer, erg, bv. **baie mooi** erg mooi *Eng. very* 2. bw. dikwijls, vaak bv. **baie uitgaan** vaak uitgaan *Eng. often, frequently* 3. onb.vnw. velen *Eng. many* 4. bvn. veel **baie huise** vele huizen *Eng. many houses*
- baie maal** bw. dikwijls, vaak, veel, vele keren *Eng. often, frequently, many times*
- bak** 1. znw. in de gewone Ndl. betekenissen *Eng. trough, cistern, tank, bin, etc.* 2. znw. koetswerk, bovenstel van rijtuig, ook van auto *Eng. body* 3. bvn. krom, hol *Eng. curved, hollow*
- hande bak maak** *Eng. to make hands hollow* **in die bak raak** achterstand krijgen *Eng. to get in arrears (with)*
- bak staan** werken als een paard *Eng. to work like a navvy, work hammer and tongs* **iemand in die bak werk** voorbij steken, overtreffen, de loef afsteken, voorbij streven *Eng. to outstrip, outvie, leave far behind, outdistance, outdo*
- bakatel** znw. bagatel *Eng. trifle, bagatelle*

- bakbos** znw. ook **fyntaibos**, **kannabos**, **windmakerbos**, **oondbos** letterlijk: bakstruik, bakovenstruik, licht brandbare struik gebruikt als brandstof voor de bakovens (*bake-bush*, *oven-bush*)
- baken** znw. baken Eng. *beacon* **baken steek** vallen, in het zand bijten, van het paard vallen z. ook **grondeet** Eng. *to fall*, *fall from one's horse*, *bite the dust*
- bakkie** znw. pick-up Eng. *bakkie*, *vanette*, *light truck*, *light van*
- bakkies** znw. ook **gevreet** (pl.) bakkes (maar iets minder pl.) gelaat, gezicht, snuit, smoel Eng. *mug*, *phiz*, *face*
- bakkiesdraai** ww. een tweepersoons-rondedans dansen (*to dance a round dance for two*)
- bakkiespomp** znw. emmerpomp, kettingpomp, baggermachine Eng. *bucket pump*, *chain pump*
- bakkopslang** znw. brilslang, cobra Eng. *cobra*
- baklei** ww. vechten, ruzie maken Eng. *to tussle*, *fight*
- bakleierij** znw. ook **bakleislag** kloppartij, vechtpartij Eng. *a tussle*, *scuffle*, *scrap*
- bakoond** znw. bakoven, bakhuis Eng. *oven*, *bake-oven*, *bake-house* **op die bakoond sit** in Sint Anna's schapraai zitten z. ook **rak** Eng. *to become a spinster*
- bakoor** z. **takhaar**
- bakore** znw. mv. flaporen Eng. *outstanding ears*
- balans** znw. saldo, restant Eng. *balance*, *remnant*
- balderja** znw. ook **balderjan** valeriaan Eng. *valerian (medical herb)*
- balie** znw. kuip Eng. *tub*
- baljaar** ww. ravotten, lawaaimaken, lawaaien, luidruchtig stoeien, z. ook **rinkink**, **rits** Eng. *to romp*, *make a noise*
- bandiet** znw. gevangene Eng. *prisoner*, *convict*
- bandietklere** znw. gevangenisplunje Eng. *prison clothes*, *convict clothes*
- bandom** znw. ook **bantom** 1. lakenvelds rund, rund met witte band (*white striped ox or cow*) 2. gladde ronde steen met banden (*white striped stone found on diamond diggings*)
- banket** znw. 1. banket (feestmaaltijd) Eng. *banquet* 2. banket (taarten en klein gebak) Eng. *confectionery* 3. goudertslaag (*gold-ore stratum*)
- bankrotwurm** z. **haarwurm**
- bantamhaantjie** znw. dwerghaan Eng. *bantam cock*
- bantamhennetjie** znw. dwerghen Eng. *bantam hen*
- bantamhoender** znw. dwergkip Eng. *bantam fowl*
- bantom** z. **bandom**
- baobab** z. **kremetartboom**
- barlewiet** znw. (ont. Eng.) tarwegerst Eng. *barley-wheat*
- baro** znw. ook **baroe** klimplant met eetbare knollen (*wild plant with edible tubers*)
- barrage** znw. (ont. Eng.) ook (en beter) **dam** z.d. stuwmeer Eng. *barrage*
- basboom** z. **wattelboom**
- baster** 1. znw. pejoratief voor bastaard, halfbloed, kleurling Eng. *bastard*, *coloured* 2. bvn. bw. enigszins, tamelijk Eng. *somewhat*, *a little*, *fairly*, *rather*
- basterhartbees** z. **tsessebe**
- bebroeide-eiers** znw. ook **aarbeiplant** (*S.A. plant*)
- bedanking** znw. o.a. ontslag Eng. *discharge*, *dismissal* **bedanking indien** ontslag indienien Eng. *to tender one's resignation*
- bediende** z. **huishulp**
- bedlënd** bvn. bedlegerig Eng. *bedridden*, *laid up*, *confined to one's bed*
- beduie** ww. 1. gebaren maken Eng. *to make gestures*, *gesticulate* 2. duidelijk maken, aan het verstand brengen Eng. *to make clear*, *point out* 3. uitleggen, verklaren Eng. *to explain*, *elucidate* **die pad beduie** de weg wijzen Eng. *to tell the way*, *direct*
- beeldradio** z. **televisie**

- beeldsaai** ww. ook **beeldsend** uitzenden op de televisie *Eng. to telecast, televise*
- beenaf** bvn. 1. met gebroken been z. ook **afbeen** *Eng. with broken leg* 2. verliefd *Eng. in love, enamoured*
- bees** znw. verklw. **besie** rund (al wat geen rund is, is een **dier** en geen **bees**) *Eng. horned beast, beast (cow or ox)* z. ook **afrikanerbees**
- beesboer** znw. veehouder, veeboer *Eng. stock-farmer, cattle-breeder*
- beesbyter** znw. gifslang die het vee bijt (*cattle biting snake*)
- beesduiweltjie** z. **tou** (4)
- beeskraal** znw. omheind stuk grond of stal voor runderen *Eng. cattle kraal*
- beetslaai** znw. salade van rode biet met azijn *Eng. beetroot salad*
- befoeterd** bvn. gek, onwijs, uitzinnig, bekaaid, bedonderd *Eng. unreasonable, daft, perverse, cantankerous, impossible, contrary, unpleasant, wretched, rotten*
- beheer** znw. beheer *Eng. control* **buite beheer** 1. onbeheerd, onbestuurd, stuurloos (gezegd van auto's en schepen) *Eng. ownerless, unsteered* 2. dronken *Eng. drunken, tipsy*
- bekdrywer** znw. bestuurt de wagen met zijn mond, ook **monddrywer** *Eng. backseat driver*
- bekendstel** ww. 1. voorstellen (van personen) *Eng. to present, introduce* 2. op de hoogte brengen, inlichten *Eng. to post (up) somebody, inform*
- bekendstellingsbrief** znw. introductiebrief, aanbevelingsbrief *Eng. letter of introduction, letter of recommendation*
- bekwaald** bvn. ziekelijk *Eng. sickly, ailing*
- bekwaam** bvn. o.a. 1. nuchter *Eng. still sober* **nog bekwaam na al die drank** steeds nuchter na zoveel drank *still sober after so much drink* 2. rijp *Eng. ripe* **die koring is al bekwaam** het koren is al rijp *Eng. the wheat is ripe already*
- belastinggaarder** znw. belastinginvorderaar *Eng. tax collector*
- belt** znw. (ont. Eng.) belt, riem, gordel *Eng. belt*
- benning** znw. klg. voor orkest *Eng. band, orchestra*
- benoudebors** znw. ook **asma** astma *Eng. asthma*
- bêre** ww. opbergen, wegzetten *Eng. to put away, store, hide, keep, save* **baie bêre** veel eten *Eng. to gorge* **rieme bêre** wegrennen, op de loop gaan *Eng. to cut and run, take to one's heels, run away*
- bergtuiste** znw. bergwoning *Eng. mountain residence*
- besembos** znw. bezemstruik, wilde struik waarvan men bezems maakt *Eng. broom-bush*
- besie** znw. 1. klein rund *Eng. little beast* 2. naam voor sommige soorten vleugelinsecten bv. **sonbesie** z.d. (*winged insect*)
- besigheid** znw. firma, handelszaak, bedrijf, ambt, handelsberoep *Eng. business* (in alle gangbare betekenissen)
- besigheid doen** zaken doen *Eng. to do business*
- besigheidsman** znw. zakenman *Eng. businessman*
- beskinder** ww. belasteren, ook **slegmaak**, **slegsê** *Eng. to slander*
- bestelling** znw. 1. bestelling *Eng. order* 2. bestelling (aflevering) *Eng. delivery* 3. afspraak *Eng. appointment* **bestelling maak** afspreken, een afspraak maken *Eng. to make an appointment, fix a date (U.S.A.)*
- bestellings** znw. mv. aankopen, inkopen *Eng. purchases, acquisitions*
- betakel** ww. bezoedelen, besmeuren *Eng. to bedraggle, besmear, soil, stain*
- beuel** znw. beugel, bugel, posthoorn *Eng. bugle, post-horn*
- beur** ww. opheffen, worstelen, strijden, streven *Eng. to lift, raise, elevate, wrestle, struggle, fight, strive*
- beursie** znw. portemonnee *Eng. purse*
- beval** ww. 1. bevallen, baren *Eng. to be confined, delivered* 2. z. **geval**

- bewerasie** znw. ook **bibberasie** bibberatie, angstbibberingen, angsttrillingen *Eng. the trembles, the shivers*
- bewertjies** znw. trilgras, pluimgras *Eng. quaking-grass, dodder-grass*
- bewoë** bvn. bewogen *Eng. moved, agitated, affected*
- bibberasie** z. **bewerasie**
- bidsprinkaan** znw. biddende mantis, bidsprinkhaan *Eng. praying mantis*
- biedou** z. **bietou**
- bietjie** bw. en znw. o.a. even, eventjes, beetje *Eng. only, just, bit* **wag-'n-bietjie** soort doornstruik ('*wait a bit*: a kind of thorn-bush)
- bietou** znw. ook **biedou** inh. plant (S.A. plant) *Eng. tick berry (chrysanthemoides monilifera)*
- bilharzia** znw. een worm die zich in de **damme** of rivieren bevindt en die het **rooiwater**, een ingewandsziekte, veroorzaakt *Eng. bilharzia*
- biltong** znw. ook **tasal**, **toutjiesvleis** gedroogd pekelvlees, snede rauw vlees vooral uit de bil van het vee of het wild gesneden en met zout besprenkeld en in de zon gedroogd *Eng. biltong (salted meat)*
- binneboudanser** znw. heer die bij het dansen de binnendijen van de dame raakt (*dancer touching thigh of partner*)
- binnemuurs** bvn. dagleergangen of colleges volgend **binnemuurse student** student die de volledige dagleergangen volgt *Eng. intra-mural*
- bitterappel** znw. ook **bitterboela**, **karkoer**, **wildewaatilemeon**, **tsamma** kwintappel, bittere watermeloen *Eng. bitter water-melon, gourd, wild coloquint*
- bitterbossie** znw. kleine, bittere Karoostruik (*little bitter Karoo bush*)
- bittereinder** znw. 1. Boer die vecht "usque ad finem" tot het bittere einde *Eng. Bittereinder* 2. iemand die volhoudt tot het einde toe (*somebody persisting till the end*)
- bitterkaroo** znw. plant uit de Karoo (*Karoo plant*)
- bitterwaatlemoen** znw. bittere watermeloen *Eng. bitter melon*
- blaai** ww. bladeren *Eng. to turn over pages*
- blaaskans** znw. rustpoos, rust, pauze *Eng. pause, rest, breathing space, breather, respite*
- blaaslamp** znw. soldeerlamp *Eng. soldering-lamp*
- blaasop** znw. 1. giftige vis (*poisonous fish*) 2. soort kikvors (*frog species*) 3. soort sprinkhaan *grasshopper (locust species)*
- blad** znw. mv. **blaaie** 1. blad van een boek *Eng. leaf, page* 2. blad van een cactus (*cactus leaf*) 3. hand *Eng. hand* vooral klg. 4. schouderblad *Eng. shoulder-blade, shoulder*
- bladsak** znw. knapzak (*Eng. knapsack, wallet*)
- bladsteek** ww. handen schudden z. **blad** (3) (*shake hands*)
- blamaans** znw. witte roomgelei, roompudding, blanc-manger *Eng. blancmange*
- blas** bvn. 1. bleek *Eng. pale, pallid, wan* 2. vaal *Eng. sallow* 3. donker (gezegd van huidskleur z. **soel** *Eng. swarthy, dim, gloomy*)
- blatjang** znw. z. ook **atjar** pikante saus bij vleesgerechten, van azijn en vruchten gemaakt *Eng. chutney*
- blër** ww. blaten *Eng. to bleat*
- blêrfliëk** znw. (stud.) z. **fliëk** 1. pejoratief voor klankfilm (letterlijk blaafilm) *Eng. talkies (of inferior quality)* 2. snertfilm, minderwaardige film *Eng. a rotten film, inferior picture*
- blesbok** znw. blesantilope, antilope met bles *Eng. blesbuck*
- blikhuis** znw. huis gebouwd met golfplaten en staande in een **blikkiesdorp** z.d. *Eng. tin house, sheet-iron house*
- blikkantien** znw. z. **konka**, **tonka** blikken kan of bus *Eng. tin can*

- blikkiesdorp** znw. sloppenwijk *Eng. tin-town, shanty town*
- blikkieskos** znw. conserven *Eng. tinned food*
- blikners** bvn. blikaars, opengereden op het zitvlak na fietsen of paardrijden *Eng. raw bottom*
- Blikoor** znw. spotnaam voor de Vrijstater (*nickname for Free State resident*)
- bliksem** znw. 1. bliksem *Eng. (flash of) lightning* z. **blits** 2. scheldwoord *Eng. damn it!*
- blikskottel** z. **asgat**
- blindemol speel** ww. blindekoe, blindemannetje spelen *Eng. to play at blindman's buff*
- blink** bvn. blinkend, glanzend *Eng. shining, gleaming, glittering* **blink klippies** diamanten, edelstenen *Eng. diamonds, gems, precious stones*
- blits** 1. znw. ook **bliksem** bliksem *Eng. lightning* 2. ww. bliksemen, to lighten, flash
- bloedmin** bvn. ook **bloedweinig** zeer weinig *Eng. very little*
- bloedparsie** znw. ook **bloedpersie** dysenterie (buikloop met bloedontlasting) *Eng. dysentery*
- bloedpens(-ie)** znw. lammerenziekte gekenmerkt door bloederige buik z. ook **gallamsiekte** *Eng. lamb dysentery*
- bloedpersie** z. **bloedparsie**
- bloekom(-boom)** znw. ook **blougom (-boom)** eucalyptusboom, gomboom *Eng. eucalyptus tree, gumtree*
- bloekomolie** znw. eucalyptusolie, eucalyptus *Eng. eucalyptus oil, eucalyptus*
- bloemlesing** z.nw. ook **keurbundel** bloemlezing *Eng. anthology, selected works*
- blokkiesdraad** znw. kippendraad, kippengaas *Eng. wire-netting*
- blokkiesgoed** znw. geruite stof *Eng. checked material, tartan*
- blokkiesraaisel** znw. ook **blokraaisel** kruiswoordraadsel, -puzzel *Eng. crossword puzzle*
- blokkiesvloer** znw. parketvloer *Eng. block-floor, parquetfloor*
- blokraaisel** z. **blokkiesraaisel**
- blokskoen** znw. klompschoen, houtschoen, klomp Z.Ndl. blok z. ook **kaparrang, kaparring** *Eng. clog, wooden shoe, sabot*
- bloots** bw. zonder zadel *Eng. bareback* **iets bloots drink** iets "dry" drinken (zonder soda, bv. whiskey) *Eng. to drink dry*
- bloubok** znw. kleine antilope *Eng. bluebuck, blue antelope*
- bloubos** znw. soort heester *Eng. blue bush*
- bloubuffelgras** ook **borsel(-tjie-)gras, wolgras** wolgras *Eng. cotton-grass, wool grass*
- blougom(-boom)** z. **bloekom(-boom)**
- bloukoppoggelmander** znw. blauwhoofdige agama (hagedis) *Eng. blue-headed agama (lizard)*
- bloutong** znw. schapenziekte *Eng. blue-tongue, a sheep disease*
- blouwildebees** znw. gestreepte gnoe *Eng. brindled gnu*
- blus** znw. fut, energie, levenskracht *Eng. spunk, mettle, dash, energy, vitality* z. ook **gedaan, gô (2), klaar** de fut is eruit, hij is ten einden krachten, uitgeput, dood *Eng. he has no more kick left in him, is done for, finished, dog-tired, dog-weary, played out, worn-out*
- bly** ww. 1. blijven *Eng. to remain* 2. verblijven, wonen *Eng. to stay, live* **in sy pasoppens bly** op zijn hoede zijn, behoedzaam optreden, voorzichtig handelen, uitkijken, op zijn tellen passen *Eng. to be on one's guard, mind one's P's and Q's*
- BMX-fiets** znw. (eig.) veldfiets *Eng. Bicycle Motor Cross, BMX-bike*
- bo** bw. voorz. boven *Eng. above, over, upstairs*
- bo-aan** bw. voorz. bovenaan *Eng. on the upper end, at the top, at the head, first, head of the list*
- bobbejaan** znw. z. ook **adoons, kees** baviaan *Eng. baboon*

- bobbejaanhout** znw. ouderwets geweer
(*old fashioned rifle*)
- bobbejaanoor** znw. inheemse wilde plant
(*SA wild plant*)
- bobbejaanspinnekop** znw. grote jachtspin
Eng. baboon-spider (tall hunting spider)
- bobbejaanstert** znw. bezemstruik, struik
waarvan men bezems maakt *Eng. broom brush*
- bobbejaanstuipe** znw. o.a. histerie *Eng. hysteria*
- bobbejaantjie** znw. z. ook **uintjie**, **euntjie**
wilde plant met eetbare knol *Eng. wild bulbous edible plant*
- bobbejaantou** znw. slingerplant, liane
Eng. climber, trailer, liana
- bobotie** znw. traditioneel ovengerecht met
gehakt en kerrie *Eng. boboti, curried minced meat*
- bodder** ww. (ont. Eng.) z. **lol**
- boedel** znw. inboedel, erfenis *Eng. estate, property* **boedel oorgee** 1. bankroet gaan *Eng. to become a bankrupt, go bankrupt* 2. braken z. ook **os** *Eng. to vomit*
- boeglam** bw. moe, uitgeput, ten einde krachten *Eng. exhausted, fatigued, dog-tired, dead-tired* **boeglam skrik** (zich) doodschrikken *Eng. to have the fright of one's life, be frightened to death*
- boegoe** znw. geneeskrachtige plant *Eng. buchu, medicinal herb*
- boegoebrandewyn** znw. geneeskrachtige **boegoe**drank *Eng. buchu brandy*
- boekevat** znw. ook ww. met de Bijbel godsdienstoefening in de familiekring houden, huisgodsdienst houden *Eng. (to observe) divine service at home, (to hold) family prayers*
- boekie** znw. 1. klein boek, boekje *Eng. small book* 2. boekmaker (bij wedrennen) *Eng. bookie, bookmaker*
- boekweit** z. **bokwiet**
- boepens** ook **boekpens** 1. znw. dikke buik, hangbuik *Eng. paunch* 2. bvn. bevrucht (gezegd van vee) *Eng. impregnated*
- Boer** znw. 1. Afrikaner van Nederlandse stam *Eng. Boer, Dutch South African* 2. Afrikaansspreekende Zuid-Afrikaner *Eng. Afrikaans speaking South African* 3. (urban slang) beledigend voor politieagent
- boer** 1. znw. boer *Eng. farmer* 2. ww. boeren *Eng. to farm* 3. ww. wonen, zich ophouden *Eng. to live, reside, dwell, stay* 4. ww. veelvuldig bezoeken, ergens dikwijls komen *Eng. to frequent* 5. ww. werken, labeuren *Eng. to work, labour* 6. bvn. gewoon, ongekunsteld, zonder plichtplegingen, huiselijk *Eng. common, simple, artless, ingenuous, no ceremony, home, homy*
- boerboon** znw. ook **boerboontjie**
1. tuinboon *Eng. broad bean* 2. dwergboom *Eng. bean-tree* z. ook **hotnotsboontjie**
- boerbeskuit** znw. grof eigen gebak vergelijkbaar met scheepsbescuit *Eng. boer biscuit*
- boeremaniere** znw. ook **boermaniere** (niet pejoratief) ongekunstelde manieren *Eng. ingenuous manners, homy manners*
- boerematriek** znw. ook **boermatriek**
aanneming in een kerk *Eng. confirmation in a church*
- boerepolitiek** znw. politiek der Afrikaanse nationalisten (*Boer politics, nationalistic politics*)
- boereskoolmeester** znw. onderwijzer op het platteland *Eng. country teacher*
- boeresport** z. ook **jukskei** (2)
- boeretabak** znw. Z. Afr. **tabak** *Eng. S.A. tobacco*
- boereverneuker** znw. 1. kwakzalver, bedrieger *Eng. quack, charlatan* 2. scheldend voor **prokureur** z.d. (*nickname for attorney*)
- boerewors** znw. soort traditionele Zuid-Afrikaanse worst van rund- en vark vlees gegeurd met kruiden, vooral koriander *Eng. boerewors*
- boesel** znw. schepel (ouderwetse inhoudsmaat = 1 decaliter) *Eng. bushel*

- Boesman** znw. Bosjesman, lid van een oud zwerversvolk van Zuid-Afrika, thans bekend als **San** Eng. *Bushman, San*
- boesmansgif** znw. 1. gift van de pijlen der Bosjesmannen Eng. *Bushman poison* 2. z. ook **gifboom**
- boestroen(-tjie)** znw. (ont. Ndl. boezeroen) 1. jongensjasje Eng. *boy's coat* 2. korte damesmantel, paletot Eng. *paletot* 3. tuniek Eng. *tunic*
- boet** znw. 1. ook **boeta** broer Eng. *brother* 2. beste man! mijn waarde! ouwe jongen! Eng. *dear boy! my dear! old fellow!* z. ook **ouboet**
- boetebessie** znw. ook **metermeisie** parkeermeteragente Eng. *female parking meter constable*
- boetebossie** znw. klissekruid, moet uitgerooid worden op straf van boete, vandaar de naam Eng. *burweed, burbush* z. ook **klits**
- boetie** znw. ook **kleinboet** jonger broer of vriend Eng. *younger brother, junior brother, pal*
- bofbal** znw. honkbal, base-ball Eng. *base-ball*
- bog** znw. 1. kwajongen, snotbengel, snotjongen, snotaap, peuter, schooiertje, uitschot Eng. *naughty boy, whipper-snapper, little nipper, tot, chit, little beggar, urchin, offscum, dregs, scum* 2. ook **twak** kletsboek, onzin, bocht Eng. *rubbish, nonsense*
- bogpraatjies** z. **kafpraatjies**
- bogterig** bvn. van geen tel, waardeloos, nutteloos, onbenullig Eng. *of no account, worthless, useless*
- bohaai** znw. ook **pohaai** koude drukte, ophef, opschudding Eng. *noise, ado, fuss, hubbub*
- bok** znw. 1. geit, antilope, hert Eng. *bok, buck, goat, antelope* 2. geliefde (ook het meisje) Eng. *lover, sweetheart* 3. ww. vrijen Eng. *to court, make love, woo* **bok op die muur wees** geen partij kiezen, een afwachtende houding aannemen, attent blijven Eng. *to choose no course, take no sides, assume an attitude of expectation, follow a "wait and see" policy, play a waiting game* **maer bokke dip** knuppelen, afranselen, afrossen Eng. *to cudgel, thrash, trounce, whack*
- bokant** znw. bw. voorz. bovenkant, boven Eng. *topside, above*
- bokbalk** znw. zijbalk van ossenwagen Eng. *side-beam*
- bokerf** znw. 1. bovenste kerf in de pennen van een ossenjuk Eng. *upper-notch* 2. z. ook **noustrap**, **broekskeur**, **smoor** moeilijkheid Eng. *difficulty* **bokerf trek** moeilijkheden ondervinden Eng. *to be in trouble, meet with difficulties* 3. spt. (neologisme) eerste versnelling Eng. *first gear*
- bokhael** znw. grote hagel van de wilde "bokke"-jacht Eng. *buckshot*
- bokkapater** z. **kapater**
- bokkie** znw. 1. lieveling Eng. *sweetheart* 2. lichte, open kar voor twee personen Eng. *buggy*
- bokmakierie** z. **janpierewiet**
- bokmelk** znw. geitenmelk Eng. *goat's milk*
- bokooi** znw. vrouwtje van een geit Eng. *she-goat*
- bokram** znw. bok Eng. *he-goat, buck*
- bokseil** znw. dekkleed Eng. *cover, tarpaulin*
- boksendais** znw. ook **boksemdais** de hele boel, santenboetiek, santenkraam, de hele rotzooi bij elkaar, het hele spel Eng. *box and dice*
- bokspoor** znw. ook **broesa** duivel Eng. *devil*
- Bokveld** znw. ook **Bokkeveld** deel van de Karoo dat destijds een jachtveld was Eng. *Bokveld bokveld toe* naar de eeuwige jachtvelden, overleden Eng. *to the eternal hunting-grounds, to kick the bucket, go west, hit the twig, pop off*
- bokvet** znw. geitenvet Eng. *goat grease*
- bokwa** znw. grote vrachtwagen Eng. *buck-wagon*
- bokwiet** znw. ook **boekweit** boekweit Eng. *buckwheat*
- Boland** znw. deel van de **Wes-Kaap**, gebied tussen de mond van de

- Bergrivier en Swellendam (*part of the Western Cape*)
- Bolander** znw. Boland-bewoner (*resident of the Boland*)
- bolla** znw. haarwring *Eng. hair-bun, chignon*
- bolmakiesie** znw. ook **bollemakiesie** onderste boven, buiteling, kopje-over *Eng. head over heels, somersault*
- bolmakiesie slaan** 1. kopje-over slaan, kopje duikelen *Eng. to make somersaults* 2. van mening veranderen *Eng. to change one's mind*
- bolwurm** znw. breinworm bij schapen, oorzaak van **draaisiekte** z.d. *Eng. boll-worm, brain-worm*
- bommeksim** znw. snelvuurkanon *Eng. maxim-gun*
- bondeldraer** znw. venter, leurder, marskramer, zwerver z. ook **smous** *Eng. hawkker, pedlar, tramp*
- bont** bw. o.a. in het rond *Eng. around, round about* **rond en bont** overall *Eng. everywhere* **bont staan** 1. wanorderlijk verspreid staan *Eng. to stand dispersed* 2. in de weer zijn *Eng. to be busy, astir, on the go*
- bontbok** znw. ook **bontebok** antilope met kenmerkende witte vlek op de kop *Eng. bontebok, pied antelope*
- bontkwagga** znw. zebra-achtig dier *Eng. Burchell's zebra, pied zebra*
- bontpraat** ww. onsamenvattend, verward spreken *Eng. to speak disjointedly, incoherently, ramblingly, confusedly, disconnectedly; to ramble, contradict oneself*
- bontrokkie** znw. Z.A. soort roodborsttapuit *Eng. SA red breast chat, Cape stonechat, batis, fly-catcher, robin*
- bontspring** ww. ook **bontstaan** 1. wanordelijk verspreid staan *Eng. to stand dispersed* 2. in de weer zijn *Eng. to be busy, astir, on the go* 3. gejaagd naar een oplossing zoeken z. ook **rondval** *Eng. to seek a solution (hurriedly)*
- booi** znw. (ont. Eng.) zwarte of kleurling-mannelijke huishoudhulp (verouderd) *Eng. boy, servant boy*
- boommuis** znw. boommuus, muis die in bomen leeft *Eng. tree mouse*
- boomsingertjie** znw. boomkrekel *Eng. tree-cricket, scissor-grinder*
- boomskraap(-sel)** znw. bodemschraapsel, het onderste uit de pot, het laatste uit de pan, droesem *Eng. dregs, lees*
- boomskraap** bvn. bw. z. ook **gedaan, klaar** leeg *Eng. empty, finished*
- boonop** bw. bovendien, daarenboven *Eng. moreover, besides*
- boonste** bvn. bovenste *Eng. uppermost, upper, topmost, highest*
- boontoe** bw. naar boven, omhoog *Eng. aloft, upwards, to the top*
- boord** znw. o.a. boomgaard, bogerd *Eng. orchard*
- borrelbad** znw. jacuzzi *Eng. jacuzzi*
- borrelvink** znw. ook **borrievink** geelvink, weervogel *Eng. yellow finch, red-bishop bird, weaver-bird*
- borrie** znw. specerij waarmee men de rijst geel kleurt *Eng. turmeric, curcuma*
- borsel** ww. borstelen, ook het jonassen, aftuigen, "opsinjoren" (bij studenten) *Eng. to brush, toss*
- borsel(tjie)gras** z. **bloubuffelgras**
- borshep** znw. hemd met stijve borst *Eng. dress shirt*
- borsspeld** z. ook **knoppiespeld** (2)
- bors(t)rok** znw. keurslijf, korset *Eng. bodice, corset, stays*
- borsuiker** znw. 1. klontsuiker *Eng. lump-sugar* 2. kandij *Eng. candy, sugar-stick*
- bort** znw. 1. netelzacht, netelroos *Eng. nettle-rash, miliary urticaria, erysipelas* 2. boort (diamantpoeder of de schijven van de diamantmolens om diamant te slijpen), soms diamant zelf *Eng. boart*
- bos** znw. struik *Eng. bush, shrub* **om die bos lei** met een kluitje in het riet sturen *Eng. to put one off with fair words, fob one off with promises* **iemand om die bos loop** of **lei** ook **droogsit**,

- koudlei** iemand om de tuin leiden, bedriegen *Eng. to lead one by the nose, hoodwink, deceive* **agter die bos getroud** buitenechtelijk samenlevend *Eng. pigging together (with a concubine), not legally married*
- bosbok** znw. soort antilope *Eng. bushbuck*
- bosghwarrie** znw. ook **ghwarrie** soort struikgewas (*kind of shrub*)
- bosluis** znw. bloedzuigende teek *Eng. bush-tick, tick*
- bosluiskoors** veeziekte (ook soms bij mensen) veroorzaakt door teken *Eng. bush tick fever, tick (-bite) fever*
- bosluisvoël** znw. 1. ossenpikker *Eng. tick-bird* 2. tekenpikkende witte reiger *Eng. buff-backed egret, cattle-egret*
- bosseer** znw. 1. versieren met bossagewerk (in de bouwkunde) 2. boetsen *Eng. to model, mould, shape*
- bossie** znw. bosje, plant (Karoo), bundel, kruid, heidekruid, struik, struikgewas, heester, kreupelhout *Eng. tuft, wisp, herb, shrub, bush, coppice, underwood, undergrowth*
- bossiedokter** znw. kruidendokter *Eng. herbs doctor*
- bossiekop** znw. 1. pony *Eng. pony* 2. ongekamde haarbos *Eng. unkempt hair*
- bossiestee** znw. 1. zekere struiken waarvan de bladeren dienen tot de bereiding van een soort thee 2. de gedroogde bladeren van die planten 3. de naam van de thee, ook **rooibostee**, **naaldete**, **sprinkaante** *Eng. bush-tea*
- bossiestroop** znw. geneesmiddel uit de dauw van de protea of het **suikerbossie** *Eng. sugar-bush syrup*
- bosvark** znw. wild zwijn *Eng. bush-pig, bush-hog*
- bosveld** znw. kreupelhoutveld, streek in provincie Mpumalanga *Eng. bosveld, bushveld, bush-country, the Bushveld*
- botstil** bvn. bladstil, roerloos, bewegingloos *Eng. stock-still, quite still, motionless*
- bottel** znw. fles *Eng. bottle*
- bottelstoer** znw. (ont. Eng.) drankwinkel, likeurwinkel *Eng. bottlestore*
- botterbroodjie** znw. ook **botterkoekie** z. **skon**
- boud** znw. achterste, bil, bout *Eng. buttock, leg, haunch*
- boude** znw. mv. achterste, achterwereld, billen *Eng. hindquarters*
- bra** 1. znw. bustenhouder, b.h. ook **buustelyfie**, afk. van brassière *Eng. bust-bodice, brassière* 2. bw. nogal, tamelijk, eigenlijk, omtrent *Eng. really, rather, somewhat* **ek kan dit nie bra kleinkry nie** ik weet daar eigenlijk geen weg mee *Eng. I don't quite (really) know what to make of it*
- braai** znw. afk. van **braaivleis** of **vleisbraai** barbecue, het braden van vlees in de openlucht *Eng. a braai, barbeque*
- braaivleis** 1. z. **braai** 2. vlees voor het braden
- braaivleisaand** znw. avond-picknick waartijdens vlees gebraden wordt *Eng. a braaivleis gathering, barbeque, grill evening*
- braak** 1. ww. braken *Eng. to vomit* 2. ww. beploegen van land om het later eerst te bezaaien *Eng. to fallow* **braak lê** braak liggen *Eng. to lie fallow* 3. plein bv. **die Braak** te Stellenbosch *Eng. the Braak*
- brak** znw. 1. verklw. **brakkie** straathond, straathondje *Eng. cur, mongrel, street beagle, street dog* 2. ook toepasselijk op personen: **'n lae, gemene brak** smeerlap, schobbejak *Eng. cur, skunk, scoundrel, rogue*
- brakbossie** znw. brak Karoostruik als veevoeder gebruikt *Eng. lye-bush, salt-bush*
- braksloot** znw. ook **donga** droge spoelsloot *Eng. gully, gulch, donga, dry ditch*
- brakwater** znw. zilt water, brak water *Eng. brackish water*
- brand** znw. ook afgebrand grasveld (*burnt patch of veld*)

- brandarm** bvn. straatarm *Eng. penniless, destitute*
- brander** znw. 1. golfslag, hoge golf *Eng. wave, breaker* 2. uitbrander, sigaar (Z.Ndl.) *Eng. rebuke* 3. brandbrief *Eng. incendiary letter, pressing letter, reprimanding letter, letter of demand*
- branderplank** znw. surfplank *Eng. surf-board*
- branderry** ww. ook **branderplank ry** surfen *Eng. to surf*
- brandersplankryer** znw. surfer *Eng. surfer*
- brandmaer** bvn. graatmager *Eng. skinny, scraggy, lean as a rake, thin as a lath, only skin and bone*
- brandsiekte** znw. schapenschurft, besmettelijke ziekte bij het vee *Eng. scab, sheep scab, scabies*
- brandsiekte-inspekteur** znw. regeringsambtenaar voor de bestrijding van de **brandsiekte** *Eng. scab-inspector*
- brandsolder** znw. zolder bedekt met bakstenen en klei ter bescherming tegen de zonnehitte *Eng. fire-proof ceiling*
- brandwag** znw. voorpost, schildwacht *Eng. sentry, sentinel, outpost*
- brandwagstaan** ww. op schildwacht staan *Eng. to stand sentry*
- brandwet** znw. wet houdende bestrijding van de **brandsiekte** z.d. *Eng. scab law*
- brandyster** znw. brandijzer *Eng. branding iron, brand iron, cauterizing iron*
- bredie** znw. 1. zuring, zurkel, rumex *Eng. dock, sorrel* 2. hutsepot van deze groente met gestoofd vlees, stoverij, stoofpot *Eng. stew, ragout, bredie*
- breek** ww. breken *Eng. break* **woorde breek** woorden wisselen *Eng. to altercate*
- breekgoed** znw. ook **skottelgoed** glaswerk, porselein, aardewerk, vaatwerk *Eng. crockery, China, glassware, plates and dishes*
- breekwater** znw. 1. (angl.) havendam, havenmuur, havenhoofd, golfbreker, zeebreker *Eng. breakwater, pier, mole, jetty* 2. dwangarbeid z. **hardepad** (in verouderde vorm) *Eng. penal servitude*
- brei** ww. 1. breien *Eng. to knit* 2. bereiden van huiden *Eng. to fur-tan, to cure skin* 3. africhten, trainen *Eng. to train, coach* 4. kneden *Eng. to knead* **rieme brei** stroken huid tot touw verwerken *Eng. to cure straps*
- breier** znw. trainer *Eng. trainer, coach*
- breipale** znw. palen gebruikt bij de bereiding van huiden *Eng. brey-poles, poles for curing skins*
- brekfis** znw. (ont. Eng.) z. **ontbyt**
- breksie** znw. korrelig rotsgesteente *Eng. granular rock*
- briefkaart** znw. postblad, kaartbrief, postpapier met zegel en gegomde rand (onze briefkaart is **poskaart**, z.d.) *Eng. letter card*
- briek** znw. (ont. Eng.) rem ww. remmen z. ook **remskoen** *Eng. brake, to brake*
- bring** ww. o.a. **tot 'n punt bring** ten einde brengen, tot een resultaat leiden *Eng. to bring to an end, bring to a conclusion, arrive at a result*
- brinjal** znw. eierplant, eivrvrucht, aubergine *Eng. brinjal, aubergine, egg-plant*
- broekskeur** bw. lastig, zwaar, moeilijk z. ook **bokerf**, **noustrap** *Eng. tough, hard, tricky, very difficult, uphill*
- broer** znw. o.a. amice! waarde vriend, beste vriend *Eng. dear friend, my dear* **ou broer** mijn waarde, mijn here, beste vriend, maat, kameraad *Eng. old fellow, chap, pal*
- broesa** z. **bokspoor**
- bromponie** znw. bromfiets, scooter *Eng. (motor) scooter*
- bronkors** znw. waterkers *Eng. water-cress*
- brood-en-botter-politiek** znw. biefstukkenpolitiek *Eng. bread-and-butter politics, materialistic politics*
- broodjieswinkel** znw. snackbar *Eng. snack bar*
- brou** ww. 1. brouwen *Eng. to brew* 2. brouwen (beramen of samenflansen)

- Eng. to concoct* 3. knoeien, verknoeien
Eng. to (make a) mess, bungle, muck up, botch, brew mischief
- brousel** znw. 1. brouwsel *Eng. brewage* 2. knoeiboel *Eng. mess, muddle, concoction*
- bruinkapel** znw. bruine cobra (kapel: slang) *Eng. brown cobra*
- bruinmense** znw. mensen van gemengde afkomst, kleurlingen *Eng. coloured people*
- brulpadda** znw. grote brulkikvors ook **donderpadda** *Eng. bullfrog, bull-podder, rain frog*
- brulvoël** znw. Afrikaanse roerdomp *Eng. SA bittern*
- bry** ww. de letter "r" brouwen *Eng. to roll the "r", to burr*
- buikgord** znw. buikriem van een zadel *Eng. girth, belly-band*
- buikplank** znw. vloerplank van een wagen *Eng. bedplank (of a wagon), bottom-board*
- buitedistrik** znw. van de hoofdstad verwijderd district *Eng. country district, outlying district*
- buitegebou** znw. bijgebouw *Eng. outbuilding, outhouse*
- buitekamer** znw. kamer in een bijgebouw, buiten het huis of alleen bereikbaar langs buiten *Eng. outroom, outer room, outside room*
- buitemuurs** bvn. extramuraal
buitemuurse student student die na zijn dagtaak avondcolleges volgt *Eng. extramural student*
- buitepatiënt** znw. buitenpatiënt, zieke die zich laat behandelen in het hospitaal maar er niet verblijft *Eng. out-patient*
- buiteverkoop** znw. van drank bv. verkoop voor buitenverbruik *Eng. off-sales*
- buksie** znw. kort persoon *Eng. shorty, little chap, small person*
- bul** znw. 1. stier *Eng. bull* 2. mannetje onder de antilopensoorten *Eng. bull* 3. fig. een kerel van een man, een uitbinker *Eng. bull, ripper*
- bulkalf** znw. stierkalf *Eng. bull-calf*
- bulperd** znw. ook **doring** (2), **haan**, **ram** fig. een kerel van een man, een hele vent *Eng. a ripper, a great card*
- bulsak** znw. verenmatras, verebed *Eng. feather mattress, feather-bed*
- bult** znw. 1. bult *Eng. hunch, hunchback, hump, boss, lump* 2. heuvel lager dan een **koppie** *Eng. hill, hillock, ridge, rise, rising ground* **ons is oor die bult:** wij zijn over het ergste heen *Eng. we are over the worst, we have turned the corner, we have weathered the storm*
- burg** znw. 1. burcht *Eng. burg, castle, stronghold, citadel* 2. burg, berg, gesneden beer (mannelijk varken) *Eng. gelded pig, gelt-pig, hog, barrow, castrated boar*
- burgermag** znw. het leger z. ook **weermag** *Eng. burgher force, citizen army, army*
- burgermagreserwe** znw. legerreserwe *Eng. army reserve* (het beroepsleger: **die staande mag**)
- buustelyfie** z. **bra** (1)
- bydam** ww. 1. aanklampen *Eng. to accost, buttonhole* 2. onder handen nemen *Eng. to tackle, take one in hand, take one to task*
- bykom** ww. iemand iets betaald zetten, iemand te grazen of te pakken krijgen *Eng. to pay a person out (off), have it out of one, make pay for it, get hold of somebody*
- bykos** z. **toekos**
- bymekaarkomplek** znw. verzamelplaats, vergaderplaats, plaats van afspraak *Eng. meeting-place, gathering-place, tryst, trysting place, rendezvous*
- byna** bw. bijna z. ook **amper** *Eng. almost*
- bystaan** ww. o.a. bijstaan, in gereedheid *Eng. on stand-by*
- bywoner** znw. boer die bij een andere boer inwoont en werkt *Eng. share-cropper, subfarmer, squatter*

D

daai 1. uitr. afkorting van **dankie**

(kleutertaal) *Eng. ta, thank you, thanks*

2. aanw. vnw. spreektaal voor **daardie** z.d.

daalder znw. ook **riksdaalder** oude

munteenheid *Eng. rixdollar* **Dis darem**

te dik vir 'n daalder dit is toch te erg, toch te duur of toch te ver gezocht *Eng. that is a bit thick*

daarbo bw.vnw. daarboven *Eng. up there, above, on top of it*

daardie aanw.vnw. die, dat, diegenen *Eng. that, those* **daardie slag** die keer, toen *Eng. at that time, then*

dadelpruim znw. ook **tamatiepruim**

dadelpruim (vrucht) *Eng. date-plum, persimmon*

dagbreek znw. ook **rooidag** dageraad, zonsopgang *Eng. day-break, dawn, sunrise*

dagga znw. marihuana, wilde hennep die als verdovingsmiddel gerookt wordt *Eng. dagga, marihuana, marijuana, wild hemp*

dagha znw. (Zoeloe) messelklei, bouwklei met modder, ook: een mengsel van zand en cement *Eng. dagha, mortar*

daglumier znw. ook **lumier** morgenrood, dageraad, ochtendgloren *Eng. red of dawn, morning-red, first light, daybreak*

dagsluiting z. **oordenking**

dakvink znw. iemand die bestuurt met een hand aan het dak van zijn wagen (*one who drives with one hand on the roof of the car*)

dalk(-ies) bw. wellicht, misschien, mogelijk *Eng. perhaps, maybe, possible, possibly*

dam znw. z. ook **barrage** waterreserve voor het droge seizoen, stuwmeer *Eng. dam, barrage, storage dam* ww. ook **opdam** vergaren, opdammen, stuwen *Eng. to dam up*

dammuur z. **damwal**

dampomp znw. uitmondingsbuis in dammuur *Eng. outlet, dam pipe, outlet pipe of irrigation dam*

damskrop znw. ook **skraper** gereedschap gebruikt bij het bouwen en reinigen van dammen *Eng. dam dredger, dam scraper*

damwal znw. ook **dammuur** de aarden dijk of waterkering van een **dam** (het Ndl. dam) *Eng. wall, embankment of dam*

damwater znw. het water in een **dam** *Eng. dam-water, barrage-water, water from a storage dam*

dan bw. dan *Eng. then* **elke nou en dan** telkens *Eng. every moment, at every turn, again and again, now and again*

dankie uitr. wordt, in tegenstelling met het Ndl., gezegd wanneer men aanneemt en betekent dan: graag, met genoegen; weigert men, dan zegt men **nee, dankie**. Hetzelfde onderscheid geldt voor het *Eng. thank you*.

darem bw. inderdaad, werkelijk, toch, niettemin, evenwel *Eng. indeed, really, nevertheless, after all, all the same, surely, though*

dassievanger znw. zwarte arend *Eng. black eagle, Verreaux's eagle*

Dawid eig. *Eng. David* **iemand wys waar Dawid die worteltjies gegrawe het** iemand tonen dat men zijn meerdere is *Eng. to show his superiority* **weet waar Dawid die worteltjies gegrawe het** weten waar Abraham (Adam) de mosterd haalt, weten waar Bartel de wijn tapt *Eng. to be well-informed, know what's what, know what's o'clock, know how many beans make five*

dè uitr. zeer vertrouwelijk: daar, pakaan, voilà, neem *Eng. here, there, take it, there you are!*

dê uitr. ook **wê** heb ik het niet gezegd, zie je wel, nu zie je wel *Eng. do you see that, now! see that, now! I told you so! see! now! so there.*

deken znw. bedsprei, spreij, dekkleed (Ndl. deken: **komers** z.d.) *Eng. counterpane, coverlet, bedspread, rug*

- delwery** znw. z. ook **kleim** tot delving van goud of diamant vrijgegeven streek Eng. *diggings*
- dennebol** znw. dennenappel, denappel, Z. Ndl. mastentop Eng. *pine cone, pineapple*
- deposito** znw. o.a. eerste storting van iets dat op afbetaling gekocht werd Eng. *deposit, first deposit, first instalment*
- derdemannetjie speel** ww. 1. een soort ringspel (derdemannetjie) spelen. Eng. *to play gooseberry* 2. de hinderlijke derde zijn bij een vriend paar (*to play the third or redundant party*)
- derduiwel** znw. schurk! schelm! Eng. *villain! scoundrel!*
- derm** znw. darm Eng. *intestine*
- deurentyd** bw. de hele tijd, gedurig Eng. *continually, always, all the time, throughout*
- deurgaans** bw. altijd, gedurig, onophoudelijk, meestal, in de regel, over het algemeen Eng. *throughout, continuously, incessantly, from start to finish, all the time, generally, generally speaking*
- deurklokkie** z. **klokkie** (1)
- deurloop** 1. znw. doorgang, straatje tussen winkels, arcade, laan Eng. *lane, alley, alley-way, passage, passage(-way), gangway, thoroughfare* 2. ww. doorlopen Eng. *to go on, go through, walk on, walk through, run on, run through, pass through, traverse* 3. ww. slaan, afranselen, berispen Eng. *to thrash, beat, reprimand, punish* 4. ww. aan de beurt komen, op de pijnbank moeten, onder het mes moeten Eng. *to be put to the rack, come in for one's turn, get examined 'n proeftyd deurloop to serve one's probation*
- deurmekaarspul** znw. warboel, verwarring, chaos z. ook **spektakel, een-pot-in-die-ander** Eng. *confusion, chaos, mix-up, label, muddle, mess, tangle, jumble, huddle, litter, welter, hash*
- deurtrekker** znw. 1. staatriem (paarden) ook **stertriem** Eng. *crupper* 2. lendedoek, schaamschort Eng. *loincloth* 3. poetstouw (van het schoonmaken van geweren) Eng. *polishing rope (for rifles)* 4. fig. doordraaier, opmaker, doorbrenger, verkwister Eng. *spendthrift, waster, prodigal, squanderer*
- deuskant** z. **duskant**
- diederik** znw. soort koekoek die "diederik" roept Eng. *bronze cuckoo*
- diender** z. **konstabel**
- diepvries** znw. en ww. diepvriezer, bevroren Eng. *(to) deep-freeze*
- diepvriesbak** znw. ijsbak Eng. *deep-freeze, deep-freezer*
- dikbek** bvn. ook **diklip** en **dikmond** bars, nors, stuurs Eng. *grim, harsh, gruff, sulky*
- dikkop** znw. 1. dikkop, domkop Eng. *thick-head, block-head* 2. ook **geeldikkop** runderziekte Eng. *thick-head (cattle disease)* 3. inheemse korhaan Eng. *S.A. black-cock* 4. kater Eng. *hangover*
- diklip** z. **dikbek**
- dikmond** z. **dikbek**
- dikstertmuishond** z. **geelmeerkat**
- Dingaansdag** z. **Geloftedag**
- dip** znw. ww. (ont. Eng.) onderdompelen van het vee tegen ziekte Eng. *dip, to dip*
- dipbak** znw. bak met ontsmettingsstoffen waarin het vee wordt **gedip** Eng. *dipping-tank*
- dipgat** znw. diepste deel van een 'dip' Eng. *dipping-hole*
- dipkraal** znw. ruimte om het vee dat moet worden **gedip** Eng. *dipping-kraal, dipping pen*
- dipstok** znw. stok gebruikt bij het onderdompelen van het vee Eng. *dipping-stick*
- dis** 1. znw. dis, tafel Eng. *table, board* 2. uitdr. **dit is dit/dat** is Eng. *it is, this is, that is*
- disa** znw. Z.A. orchidee Eng. *disa* **blou disa** Eng. *blue disa* **rooi disa** Eng. *red disa, Pride of Table Mountain*
- disnis loop** z. **kafloop**

dispens z. **spens**

dodder znw. stengelparasiet die zich aan een andere plant hecht *Eng. cuscuta, dodder*

doekklip znw. ook **doeksteen** blauw asbest *Eng. blue asbestos*

doepa znw. tovermiddel, liefdesdrank die bij toverdokters kan worden bekomen *Eng. dope, philtre, magic potion, charm*

doer bw. daar, ginds, daar ver *Eng. yonder, there, over there, far away*

doerian znw. stekelige Indische vrucht *Eng. durian*

doerias znw. (ont. Mal.) katoenstof voor gordijnen, zakken en vooral kopdoeken *Eng. durias, printed muslin, Malay head-cloth*

dof bvn. (**dowwe**) dof *Eng. dull, faint*
dowwe pad onbereden weg *Eng. unriden road*

doilie znw. vliegengaas dat over de suiker- of melkpot gelegd wordt *Eng. doily, fly-net*

dokkies znw. knickerspel waarbij op de knokkels van de verliezer geschoten wordt, ook tolspeel waarbij de tol van de verliezer gekapt wordt *Eng. (knuckle-shooting with marbles, top game)*

dolf ww. ook **dolwe** diep omspitten, diep delven, ploegen *Eng. to dig up (deeply), trench, plough*

dolleeg bvn. helemaal leeg *Eng. absolutely empty*

dolliwarie znw. warboel *Eng. muddle, mess, confusion, jumble, tangle* **in die dolliwarie wees** grootdoenerig zijn, pronkerig of potsierlijk zijn *Eng. to be showy, gaudy, ostentatious, in high feather, pleased (as proud) as Punch, ludicrous*

dolos znw. benen bikkelspel die door de **dolosgooier** z.d. of **toordokter** z.d. geworpen wordt of bij het bikkelspel gebruikt wordt *Eng. knuckle-bone*

dolosgooier znw. medicijnman of -vrouw, waarzegger of -ster *Eng. medicine man or woman, wizard, fortune-teller*

dolwe z. **dolf**

dolvoor znw. diepe voor of sloot *Eng. trenched furrow*

domastrant bvn. ook **parmantig** dom en eigenwijs, vrijpostig, uitdagend, onbeschaamd, brutaal *Eng. cheeky, impudent, impertinent*

dompelpomp znw. onderwaterpomp *Eng. submersible pump*

donderpadda z. **brulpadda**

donga z. (**brak**-)sloot

donkerwerk znw. nachtwerk ook fig. *Eng. night-work (work done in the dark)*

donkerwerk is konkelwerk in het donker werken is knoeien *Eng. botchers (bunglers) work in the dark.*

donkie znw. 1. ezel *Eng. donkey, ass*
2. domkop *Eng. blockhead, dullard*

kruppel donkie gebroken of verdraaid Afrikaans *Eng. murdered Afrikaans*

donshael znw. fijne hagel *Eng. fine shot, dust-shot, bird-shot*

dood bvn. o.a. uit (bv. vuur of licht) *Eng. out* **op die plek dood** op slag dood, schielijk dood *Eng. killed on the spot*

doodbrand ww. 1. doodbranden, uitbranden *Eng. to cauterise* 2. het vanzelf uitdoven van een (veld)brand *Eng. to go out (fire)*

doodgegooi z. **gooi**

doodluiters bw. ook **luiters**, (**dood**-) **leuters**, **luters** zich onschuldig houdend met uitgestreken gezicht, van kromme haas gebarend, nuchterweg, schijnbaar onnozel, onverschillig, kalmweg *Eng. unconcerned, indifferent, dissembling, feigning, simulating*

doodryp bvn. overrijp *Eng. over-ripe*

doof bvn. 1. dof *Eng. deaf* 2. donker *Eng. dark* 3. ondoorschijnend *Eng. opaque, untransparent* 4. betrokken *Eng. overcast, cloudy* **nie om dowe neute** **nie** (neute: noten) niet voor niets, niet zomaar, niet zonder opzet, niet zonder bedoeling *Eng. not for nothing, not without further ado, not unintentionally, not undesignedly*

- dooi** bvn. 1. dood *Eng. dead* 2. saai, lusteloos *Eng. dull, listless, slow, tedious*
- dop** znw. 1. schil, dop, peul, bolster, druivenschil *Eng. peel, pod, husk, shell* 2. brandewijn gestookt uit druivenschillen *Eng. grape peel brandy* 3. beker waarin de arbeiders hun **dop** krijgen 'n **dop steek** een glaasje drinken, er eentje wegslaan *Eng. to have a tot, take a dram, take a draught, have a glass* **dop-en-dam** brandewijn en water (*brandy and water*) 4. eierschaal, schaal, schild (van dieren) *Eng. shell, scale* ww. 1. schillen, pellen *Eng. to peel* 2. door de mand vallen, buizen, sjezen, zakken (bij het examen) *Eng. to be spun, to own up, to fail at an examination*
- dopemmer** znw. kleine melkemmer *Eng. small milking-pail, milking pail*
- dophou** ww. in het oog houden, een oog in 't zeil houden, in de gaten houden *Eng. to keep an eye on, keep one's eye on someone*
- Dopper** eig. Dopper, bijnaam voor een lid van de Gereformeerde Kerk
- dopsteker** znw. zuiper, zuiplap *Eng. toper, tippler, boozier*
- doring** znw. 1. doorn *Eng. thorn* 2. 'n hele kerel, 'n kraan, een hele piet z. **bulperd**, 'n **doring by die meisies** een Don Juan, een Casanova *Eng. lady-killer, dab, stunner, nailer, a toff* 3. knikker *Eng. marble*
- doringboom** znw. doornboom, soort acacia met doornen *Eng. thorn-tree, acacia*
- doringbos** znw. doornstruik *Eng. thorn-bush*
- doringdraad** znw. ook **steekdraad** prikkeldraad *Eng. barbed wire*
- dorp** znw. ook soms gezegd van steden, in de uitdrukking **dorp toe gaan** betekent dorp de middenstad of stadscentrum (komende vanuit de buitenwijken of voorsteden) *Eng. village, town, city*
- Dorsland** eig. Kalahariwoestijn in Botswana, ook woestijn in het algemeen *Eng. Kalahari desert in Botswana, Thirstland, desert*
- Dorslandtrek** eig. trek van Boeren naar Angola in 1875 *Eng. Thirstland trek, trek through the Thirstland to Angola*
- dorstrek** znw. woestijnreis *Eng. journey through the desert, trek through the desert*
- dotjie** znw. dameshoed met smalle rand of zonder rand *Eng. short-brimmed or brimless hat for ladies*
- douvoordag** bw. ook **kniediepvoordag** voor dag en dauw, in de prille ochtend *Eng. very early, before daybreak, at earliest dawn*
- draadknipper** z. **draadskêr**
- draadsitter** znw. ook **manteldraaier**, **tweestertjakkals**, **tweegatjakkals**, **verkleurmanneltjie** weifelaar, iemand zonder vaste overtuiging, iemand die op twee paarden speelt, weerhaan, kat-uit-de-boom-kijker, kameleon. Z. Ndl. kazakdraaier *Eng. fence-sitter, mugwump, shilly-shallier, time-server, turn-coat*
- draadskêr** znw. ook **draadknipper** *Eng. wire-cutter(s), wire-clipper(s)*
- draadtrekker** znw. 1. iemand die aan de touwtjes trekt, intrigant *Eng. wire-puller, intriguer, schemer, plotter* 2. (vulgair) zelfbevlekker, zelfbevrediger, onanist, masturbant *Eng. self-pollutioner, self-abuser, masturbator*
- draadtrekkery** znw. kuipery, intrigues *Eng. wire-pulling, intriguing, plotting, scheming*
- draadwerk** znw. o.a. aanstellerij, nukken en grillen, luimen z. ook **fiemies** *Eng. capriciousness, whims and fancies, posing, make-belief, attitudinising* **vol draadwerk wees** nukken en grillen, luimen hebben *Eng. to be full of fads and fancies*
- draai** ww. 1. draaien, keren *Eng. to turn* 2. winden, kronkelen, slingeren *Eng. to twist* 3. talmen, dralen, treuzelen *Eng. to dawdle, tarry* 4. verzuimen *Eng. to neglect, omit* 5. het hof maken *Eng.*

- to pay one's court, pay one's addresses to, make love to znw. wending Eng. turn
- hy kan nie sy draai kry nie** hij kan de tijd niet vinden om iets te doen. Eng. he cannot find the time to do something
- ons sal 'n draai by julle kom maak** wij komen op bezoek bij jullie Eng. we will pay you a visit, will call on you
- 'n Kaapse draai** 'n scherpe bocht of ook een omweg Eng. sharp turn, also a roundabout way, detour
- draaikous** znw. talmster, draalster, treuzelaarster Eng. loiterer, lingerer, dawdler, slacker
- draaipot** znw. talmer, draler, treuzelaar Eng. loiterer, laggard, slow-coach, lingerer, dawdler, slacker
- draaisiekte** znw. schapenkwaal, veroorzaakt door de **bolwurm** z.d. Eng. staggers, blind staggers
- drain** znw. (ont. Eng.) afvoerpijp, draineerbuis, afvoergracht Eng. drain
- drawback** znw. (ont. Eng.) hinderpaal, moeilijkheid, bezwaar, gebrek Eng. drawback
- drawwertjie** znw. 1. dravertje Eng. little trotter 2. omweg Eng. roundabout, devious way, circuitous road, detour 3. Z.A. vogel Eng. curser
- drekgod** znw. afgod Eng. idol, false god
- drempel** z. **drumpel**
- driedoring** znw. ook **geeldoring**, **geelgranaat**, **granaat**
granaatappelboom, granaatappel, granaat Eng. wild pomegranate
- drif** znw. 1. wad, wed, doorwaadbare plaats Eng. drift, ford, shallow, fordable spot **deur die drif wees** de moeilijkheden zijn voorbij Eng. to have one's troubles over 2. stroomversnelling Eng. a rapid
- driftig** bvn. vurig, geestdriftig, onstuimig, heftig, driftig, hartstochtelijk Eng. fiery, enthusiastic, passionate, hasty, angry, impetuous, choleric, quick-tempered, hot-tempered, irascible
- drilgras** z. **dronkgras**
- droedaskruid** znw. geneeskrachtige struik Eng. medicinal bush
- droëperske** znw. gedroogde perzik Eng. dried peach
- droëwors** znw. droge worst Eng. dried sausage
- dronkslaan** ww. uit het veld slaan, van zijn stuk brengen, overdonderen, er onder krijgen Eng. to discomfit, put out, stagger, dumbfound, flabbergast, beat, floor, take one's breath away, puzzle, nonplus **dit slaan my dronk** ik snap er niets meer van Eng. that beats me, I do not grasp it (at all), I do not understand it at all, I do not get the hang of it
- dronkgras** znw. ook **drilgras**, **perdestert (-gras)** gras waardoor het vee bedwelmd wordt Eng. horse-tail grass, mare's tail grass, stunning grass
- droogsit** ww. iemand bedriegen, iemand bedrogen laten uitkomen, te vlug af zijn, te slim af zijn z. ook **koudlei** (2), **koudsit**, **kul**, **om die bos lei**, **uitoorlê** Eng. to oust, get the better of, cheat, lead one by the nose, hood-wink, deceive, outwit **iemand by 'n meisie droogsit** een meisje afrokkelen, een meisje afvrijen Eng. to oust a rival (in love), to supplant a rival (in love)
- drosdy** znw. 1. gebied van de landdrost (magistraat) Eng. landdrost's district, magistrate's district 2. kantoor of woning van de landdrost Eng. magistrate's residence, office of a landdrost(t), magistrature residency
- droster** znw. vaandelvluchtige, deserteur, landloper Eng. deserter, runaway, absconder, tramp
- druipkelder** znw. druipsteengrot Eng. stalactite cave
- druipstert** 1. znw. druipstaart, dier dat de staart tussen de poten laat hangen Eng. tail-hanger 2. bvn. terneergeslagen Eng. sneaking, crest-fallen, cast down, dejected, low-spirited

- drumpel** znw. ook **drempel** drempel *Eng. doorstep, threshold, sill, door-sill*
- dryfsand** znw. zand van de rivierbedding *Eng. bed sand, drift-sand* Ndl. drijfzand, vlugzand *Eng. quicksand (quick: vlug)*
- drywer** znw. (angl.) koetsier, voerder, autovoerder, chaffeur, machinist (**treindrywer**) *Eng. driver*
- dubbeltjie** znw. 1. ook **duwweltjie** duivelsdoorn, kruiplant met stekelige zaad *Eng. devil's thorn* 2. dubbeltjie *Eng. two pence, a penny (considered as a coin)*
- duik** znw. 1. deuk *Eng. dent, dint, cavity* 2. laagte, vallei *Eng. lowness, dale, valley*
- duiker** znw. 1. duiker *Eng. diver* 2. duiker, waterspreeuw *Eng. dipper* 3. kleine antilope die op en neer duikt in het gras *Eng. duiker, duiker buck*
- duikklopper** znw. metaalklopper *Eng. panel-beater*
- duikweg** znw. duiker in de betekenis van tunnel, W.VI. duikertjie, weg onder een spoordijk *Eng. subway, underpass*
- duimgooier** znw. lifter, autostopper *Eng. hitch-hiker, hiker*
- duimry** ww. liften, autostoppen *Eng. to hitch-hike, thumb lifts*
- duimsuiery** znw. duimzuigerij, het vertellen van leugens die uit de duim gezogen zijn *Eng. thumb-sucking, fabrication, the telling of inventions, figments, concocting*
- duiskoring** znw. koren, tarwe *Eng. wheat*
- duisman** z. **duusman**
- duiwelsbrood** znw. ook **duiwelskos**, **slankos** giftige paddenstoel *Eng. poison-cup, death-cup, poisonous toadstool*
- duskant** bw. ook **deuskant** aan deze kant van, aan deze zijde van *Eng. this side, on this side (of)*
- duusman** znw. "dietse man", zwarte naam van de Afrikaner en bij uitbreiding van elke blanke *Eng. Dutchman, white man, "European"*
- duwweltjie** z. **dubbeltjie** (1)
- dwagras** z. **twagras**
- dwarsbanke** znw.mv. dwarsbanken (daarop zitten in het parlement de onafhankelijke leden) *Eng. cross-benches, cross-seats*
- dwarsbanker** znw. dwarsbanker *Eng. cross-bencher* z. **dwarsbanke**
- dwarstrekker** znw. dwarsdrijver, kibbelaar, twistzoeker *Eng. crosspatch, squabler, quarrelsome fellow*
- dwarstrekkerig** bvn. twistziek *Eng. cross-grained, contrary, contentious, quarrelsome*
- dwelmmiddels** znw. ook **dwelms** drugs *Eng. drugs*
- dynserig** bvn. ook **dynsig** dijzig, mistig, nevelig, wazig *Eng. foggy, misty, hazy, vapoury*
- dynserigheid** znw. dijzigheid, dampigheid, wazigheid *Eng. mistiness, haziness, haze, cloudiness, vaporousness*
- dynsig** z. **dynserig**

E

- êe** ww. eggen *Eng. to harrow*
- een** telw. het telwoord "een" (Het lidwoord een is 'n.) *Eng. one*
- eendag** bw. eens, op zekere dag *Eng. once upon a time, one day, some day, one fine day*
- eendemossel** znw. ook **eendmossel** eendenmossel *Eng. ship barnacle, duck barnacle*
- eenders** bvn. ook **eenderste**, **eenderster** eender *Eng. alike, the same, similar*
- eendstert** znw. nozem *Eng. ducktail, Teddy boy*
- eenhoring** znw. 1. eenhoorn *Eng. unicorn* 2. fig. eenzaat *Eng. a solitary, self-contained man*
- eenkant** bw. afzijdig, gereserveerd *Eng. aside, on one side, aloof, apart*
- eenkennig** z. **inkennig**
- een-pot-in-die-ander** z. **deurmeekaarspul**
- eersteklas** bvn. prima, uitstekend, best *Eng. first class, first-rate, superior, excellent, topping, prime, best*

- eetgoed** znw. eetwaren, mondbehoefte
Eng. eatables, food, provisions, victuals
- eethuis** z. **restaurant**
- effens** bw. ook **effentjies** kort geleden, een weinig, een beetje *Eng. just a moment, just a little, slightly, somewhat*
- eie** bvn. eigen *Eng. own, specific, peculiar, familiar, private, intimate, natural*
- eier** znw., mv. **eiers** ei, eieren *Eng. egg, eggs*
- eierdop** znw. eischaal, eierschaal *Eng. eggshell*
- eierkelkie** znw. eierkelkje, eierdopje *Eng. egg cup*
- eierkokertjie** znw. zandloper *Eng. egg glass, sandglass*
- eina** uitr. aai! a! au! uitroep van pijn *Eng. ouch! oh! oh-oh! ow!*
- einabeentjie** znw. elleboogsknokkel, elleboogsbeentje *Eng. funny bone*
- einste** bvn. dezelfde, eigenste *Eng. same, selfsame, the very same* **die einste onsin** je reinste onzin *Eng. unmitigated nonsense, rank (bare) nonsense* **op die einste oomblik** juist op dat moment *Eng. at that very moment, at the same moment* **die einste plek** juist op die plek *Eng. the very (same) place*
- eintlik** bvn. eigenlijk, werkelijk *Eng. actual, proper, real* **die eintlike betekenis** de werkelijke betekenis *Eng. the real/proper meaning, the real/proper sense*
- eisteddfod** znw. (Wallisch) volkskunstwedstrijd bv. **die Roodepoortse eisteddfod** *Eng. eisteddfod, the Roodepoort eisteddfod*
- ekkerig** bvn. bw. ikkerig, over zichzelf sprekend, vol van zichzelf, zelfvoldaan, trots, blufferig *Eng. egotistic, self-centred, subjective, self-complacent, proud, boasting*
- eksie-perfeksie** bvn. prima, uitstekend, nauwkeurig, perfect, verzorgd *Eng. excellent, best, perfect, particular, smart, punctilious*
- ekskuus** tw. ook **verskoon my** pardon, sorry *Eng. excuse me, pardon, sorry*
- eksplikasie** znw. uitleg, toelichting, verklaring *Eng. explanation, elucidation, explication*
- ekspres** z. **aspres**
- eland** znw. grote antilope, eland *Eng. big antelope, elk, moose*
- eleksie** znw. (angl.) ook **verkiezing** verkiezing *Eng. election*
- elk** telw. elk *Eng. each, every, any* **elke nou en dan** telkens *Eng. every moment, at every turn, again and again*
- ellendeling** znw. armoelijder, stakker *Eng. wretch, villain*
- ellie** znw. knikker *Eng. alley, ally*
- elumboog** znw. elleboog *Eng. elbow*
- elumboogbeentjie** znw. elleboogsknokkel, elleboogsbeentje *Eng. funny bone*
- emalje** znw. glazuur, smalt z. ook **erd**, **enemmel** *Eng. enamel*
- enduit** bw. tot het (bittere) einde, tot het laatste, *usque ad finem* *Eng. to the end, to the finish*
- enduit hou** volhouden *Eng. persevere*
- enduit vertel** alles vertellen van het begin tot het einde, alles vertellen van A tot Z *Eng. to tell from the beginning to the end, tell from A to Z*
- enemmel** znw. (ont. Eng.) z. **emalje**
- enig** onb. vnw. ieder, elk *Eng. every, each, any*
- enigeen** onb. vnw. ieder, iedereen, wie dan ook *Eng. anyone*
- enige ding** z. **enigiets**
- enige tyd** znw. elk ogenblik *Eng. each moment* **kom enige tyd** kom te eniger tijd *Eng. come at any time*
- enigiets** onb. vnw. ook **enige ding** van alles, alles *Eng. anything, everything, all*
- enjin** znw. (ont. Eng.) motor, machine *Eng. engine* ook **loko**, **lokomotief** *Eng. engine*
- erd** znw. 1. ook **haard**, **herd**, **es** vuurhaard, haard *Eng. fireplace, hearth, hob* 2. z. **emalje** 3. aarde, klei, aardewerk *Eng. earth, clay, earthenware*
- erdepot** znw. aarden pot, kleipot *Eng. earthenware pot, clay pot, earthen jar*

erdeskottel znw. aarden schotel, kleibord
Eng. earthenware dish

erdewerk znw. aardewerk, keramiek *Eng. earthenware, pottery, crockery, ceramics*

erdmannetjie z. **meerkat**

erdslang znw. aardslang *Eng. earth snake*

erdvark znw. miereneter *Eng. aardvark, antbear, anteater*

erdwolf znw. gestreepte hyena *Eng. aardwolf, hyena dog, striped hyena*

erdwurm znw. aardworm *Eng. earthworm*

êrens bw. ergens *Eng. somewhere, anywhere*

erg 1. bnw. bw. erg, zeer 2. ww. ook **vererg** z.d.

erns znw. ernst *Eng. earnestness, seriousness, gravity (of a situation)*

ertappel z. **aartappel**

ertappelmoer z. **aartappelmoer**

es znw. 1. scherpe draai *Eng. sharp turn, hairpin bend* **esse gooi** scherpe bochten nemen *Eng. to make sharp turns* 2. z. **erd**

euntjie ook **uintjie**, z. **bobbejaantjie**

ewemens znw. ook **ewenaaste** evenmens, ewennaaste, naaste *Eng. fellow man*

ewemin bw. evenmin *Eng. just as little, no more than*

ewenaaste z. **ewemens**

ewwa-trewwa z. **trewwa**

F

feesaand znw. feestavond *Eng. festal evening, festival evening, festive eve*

ferweel znw., bvn. fluweel *Eng. velveteen, velvet*

ferweeltjie z. **fluweeltjie**

fideikommis znw. ook **fideicommissum**, **filekommis** erflating over de hand d.i. met het voornemen, dat de erfenis na de dood van de erfgenaam aan een bepaalde persoon zal gaan. *Eng. fidei-commissum, appointment of heir* **fideikommis maak** onterven *Eng. disinherit*

fiemies znw. ook **aanstellings**, **krulle**, **draadwerk**, **krupsies** ingebeelde ziekten, slecht humeur, kuren, nukken,

aanstellerij *Eng. imaginary illness, capriciousness, freakishness, nonsense, whims and fancies, posing, make-belief, attitudinising* **vol fiemies wees** *Eng. be full of whims and fancies/affectations*

fieterjasies znw. tierlantijntjes, overbodigheden, overtolligheden *Eng. scrolls and flourishes, gewgaws, fads, whims* **vol fieterjasies wees** nukken hebben *Eng. to be faddish*

film z. **fliék**

fisant znw. fazant *Eng. pheasant, francolin*

fiskaal z. **janfiskaal**

flamink znw. ook **volmink** flamingo *Eng. flamingo*

flanel z. **flennie**

flap znw. 1. iris *Eng. iris, flag* 2. ook **flapper** z.d.

flap-flappie znw. grijs zangvogeltjie *Eng. Cape wren, warbler*

flapper znw. ook **flap** vink met lange zwarte staart *Eng. long-tailed finch, long-tailed widow-bird, red-shouldered widow-bird*

fleim znw. ook **fluim** fluim *Eng. slime, phlegm, mucus, sputum*

flennie znw. ook **flanel** flanel *Eng. flannel*

flensie znw. flensje, dun pannenkoekje (*thin pancake*)

flenters znw. ook **pluiens**, **pluiings**, **toiings** flarden, lompen, stukjes, spaanders, rafels, vodden *Eng. rags, tatters, splinters, small pieces*

flerrie znw. deerne, jongensgek, manzieke vrouw, flirt, lichtekooi *Eng. hussy, flirt, gadabout, fast girl, loose woman, light-o'-love* ook **maklike meisie** *Eng. easy girl*

fliék 1. znw. ook **rolprent**, **film** afkomstig uit stud. *Eng. bio, movies, film, picture, talkie, the flickers* 2. ww. naar de bioscoop gaan *Eng. to go to the movies/ bio/pictures*

fliékvlooi znw. filmfan, bioscooploper, filmliefhebber *Eng. movie fan*

flikkers znw. streken, poetsen, grappen, kapriolen, bokkesprongen *Eng. pranks, caper* **flikkers gooi**, **flikkers maak**,

- flikkers uithaal** het hof maken *Eng. to pay one's attentions to a girl, make love to a girl*
- flottasie** znw. ook **flottering** o.a. emissie, het in omloop brengen, het uitschrijven *Eng. flotation*
- flotteer** ww. in omloop brengen, uitschrijven, emitteren *Eng. to float*
- flou** bvn. flauw, ten einde krachten, uitgeput, zwak *Eng. flat, weak, deadbeat, dog-tired, fatigued, faint, weak, dim* z. ook **stokflou**
- flous** ww. ook **kul**, **pier**, **liemaak** bedriegen, beetnemen, voor 't lapje houden, wat wijsmaken, foppen, te grazen nemen, te pakken nemen, bedotten *Eng. to kid, cheat, deceive, trick, fool, take in, beguile*
- fluum** z. **fleim**
- fluit** 1. ww. fluiten *Eng. to whistle* 2. znw. dwarsfluit, fluit *Eng. flute, whistle* 3. ww. pl. voor wateren, pissen (*vulgar for: to water, make water, pass water, urinate*)
- fluks** bvn. flink, werkzaam, degelijk, ijverig *Eng. fine, industrious, hardworking, willing, good*
- flus** ook **flussies** bw. pas, zoëven, kort geleden, dadelijk, aanstonds *Eng. just, just now, a moment ago, directly, presently*
- fluweeltjie** ook **ferweeltjie**, **fluweelblom** fluweeltje, fluweelbloem *Eng. velvet flower, wand flower, harlequin flower*
- foeter** ww. 1. slaan, afstraffen *Eng. to beat, thrash, wallop, bash, trounce, chastise* 2. plagen, kwellen, lastig vallen, iemand ergeren *Eng. to tease, annoy, bother, trouble, vex*
- folmink** z. **flamink**
- fontein** znw. bron, welput, waterput *Eng. fountain, spring, water-hole* komt voor in plaatsnamen, bv. **Bloemfontein** (Ndl. fontein is **springfontein**)
- fonteinoo** znw. gat waaruit het water opborrelt *Eng. fountainhead, fountain's eye*
- fooi** znw. (angl.) drinkgeld maar ook honorarium *Eng. fee, drink-money, gratuity, tip*
- fooitjie** znw. het Ndl. *fooi* *Eng. tip, gratuity*
- fouteer** ww. fouten maken, zich vergissen *Eng. to err, blunder, go wrong, make a mistake*
- fraiing** znw. franje, lint, versiering, zoom *Eng. tassel, fringe, edging*
- frik(-ke-)boor(-tjie)** znw. spitsboor, schroefboortje *Eng. gimlet*
- fris** bvn. gezond, kloek, flink, gaaf, krachtig, sterk, stevig *Eng. healthy, hale, stout, strong, strapping, sound, fit, hearty, robust, well set, well set-up*
- frisheid** znw. gezondheid, kracht *Eng. health, strength*
- froetang** znw. ook **knikkertjie** knolplantje *Eng. frutang*
- frokkie** znw. ook **frok** manshemd, onderhemd, borstrok *Eng. undershirt, vest, undervest, singlet*
- front** ww. front aan, front naar, uitkijken op, gericht hebben naar, liggen op, Z.Ndl. uitzien op (gezegd van huizen en voorgevels) **die huis front noord** het huis kijkt uit op het noorden (in Z.A. de zonkant!) *Eng. to front to/ towards/upon, face*
- fronteljak(-druif)** znw. Frontignac of Frontignandruif *Eng. Frontignac or Frontignan grape*
- frot** znw. ook **aan-aan** aanslaan-kinderspel, tikkertje (Kinderen jagen elkaar en hij die ingehaald wordt, wordt getikt. De getikte wordt dan de jager. (Waarschijnlijk ont. Fr. *se froter à.*) *Eng. tag*
- funksie** znw. (angl.) o.a. plechtigheid, feestelijkheid, partij, ceremonie, sociale bijeenkomst *Eng. function*
- futsel** ww. frutselfen, vroetelen, peuteren, prutsen, talmen *Eng. to trifle, dawdle, loiter, linger, fumble, niggle, potter*
- fynbos** znw. struikgewas, struikbosjes, kreupelhout *Eng. scrub, shrubbery, underwood, fynbos*
- fyntaaibos** z. **bakbos**

G

ga uitr. ook **gang** foei! bah! (drukt walging uit) *Eng. phew! bah! ugh! pooh! faugh!*

gaaf bvn. degelijk, bevallig, sympathiek, aangenaam, gaaf, goed *Eng. sound, nice, charming, likable, agreeable, pleasant, good, whole, entire, undamaged, excellent* 'n **gawe kêrel** een lieve jongen *Eng. a brick, a fine fellow* 'n **gawe meisie** een lief meisje *Eng. a nice girl, a pleasant girl, an amiable girl*

gaan 1. ww. gaan *Eng. go* **gaan na die duiwel (bliksem, hoenders, josie, maan)**! loop naar de bliksem! *Eng. go to the devil!* 2. hulpww. van plan zijn, op het punt staan *Eng. to be about to, intend to* **ons gaan trek** wij gaan verhuizen *Eng. we are going to move* 3. hulpww. zullen *Eng. shall, will* **dit gaan werk** het zal lukken *Eng. it will work*

gaats z. **gats**

gaip znw. lomperd, vlegel, boerenkinkel *Eng. how-buck, clod-hopper, uncouth person, boor, churl, lout*

galbossie znw. galstruik, galheester (geneeskrachtige struik) *Eng. gall-bush*

gallamsiekte znw. ook **lamsiekte** verlamrende veekwaal z. ook **bloedpens(-ie)** *Eng. bovine paratuberculosis, cattle paralysis, anthrax*

galoptering znw. ook **vlieënde tering** vliegende tering *Eng. galloping consumption*

galsterig bvn. ransig *Eng. rancid, rank, strong*

gammal z. **Slamaier**

gang! z. **ga!**

ganna(-bos) z. **asbos**

gannalaagte znw. dal met gannabos *Eng. lye-bush vale, lye-bush valley*

gansegaar bw. geheel en al *Eng. altogether, completely, at all*

gansies z. **tontelbos**

gardenia z. **katjeepering**

garingboom znw. ook **gareboom** Z.A. vetplantsoort **agave** *Eng. agave*

garingklip znw. asbest, amiant, steenvlas *Eng. asbestos*

gars znw. gerst *Eng. barley*

gaset z. **staatskoerant**

gasie znw. loon, salaris *Eng. pay, wages, salary*

gatjapon ook **gatjiepon** z. **manel**

Gatjieponner eig. ook **Gatjaponner**

lid van de kerkenraad van een Nederduitse Gereformeerde gemeente die vroeger de **gatjapon** of **gatjiepon** (lange zwarte jas) droeg *Eng. frock-coater, member of the consistory of a Dutch Reformed congregation*

gats uitr. ook **gaats**, **gits** donders, drommels, verduiveld, deksels *Eng. gee, oh my, well I am blowed, the deuce, golly, my dear, heavens, good gracious!*

gedaan bvn. uitgeput, ten einde krachten, kapot, op, afgelopen *Eng. exhausted, finished, knocked up, cut up, spent, fagged*

gedenksaal znw. zaal of gebouw opgericht ter gedachtenis aan iets of iemand *Eng. memorial hall*

gedenkskool znw. school gesticht ter gedachtenis aan iets of iemand *Eng. memorial school*

gedoente znw. drukte, ophef, opschudding, herrie *Eng. fuss, business, bustle, concern, doings, hubbub, goings-on, ado, to-do, "do", affair*

gedorie(-waar) uitr. ook **wrantig**, **wrntig** inderdaad, waarachtig, werkelijk *Eng. upon my word, really, by gum!, really and truly! lumme!*

geelbek znw. Kaapse zalm *Eng. Cape salmon*

geeldikkop z. **dikkop** (2)

geeldoring z. **driedoring**

geelgat(-voël) z. **kuifkop**

geelgranaat z. **driedoring**

geelhout znw. geelhout, timmerhout van de **geelhoutboom** *Eng. yellowwood, wood of the yellowwood tree*

geelmeerkat znw. ook **geelmierkat**, **dikstertmuishond** soort wezel *Eng. thick-tailed mongoose, meerkat, skunk*

- geelrys** znw. ook **rysbrensie** rijst met **borrie** z.d. *Eng. yellow rice, rice with turmeric*
- geelslang** znw. ook **spoegslang** brilslang, Kaapse cobra *Eng. yellow cobra, Cape cobra*
- geelvis** znw. Z.A. zoetwatervis *Eng. yellowfish*
- gee pad** uitr. opzij! weg vrijmaken! uit de weg! *Eng. aside! clean the way! out of the way there! stand away!*
- gefoeter** z. **gelol**
- geil** bvn. weelderig, welig, welig van groei *Eng. luxuriant, rank, fertile, rich, lush*
- geilsiekte** znw. schaapziekte, cyanosis *Eng. cyanosis, prussic acid poisoning, sheep disease*
- geitjie** znw. klein hagedis, gecko *Eng. gecko, small lizard*
- gek** bvn. gek *Eng. mad* **gek na** verlekkerd op, gek op *Eng. fond of, partial to, mad on, keen on* **gek wees na** gek zijn van, zeer veel houden van *Eng. to be mad after/about/for/on/with*
- gekleurde** znw. zwarte of persoon van gemengde afkomst *Eng. black or coloured person, man/woman of colour*
- geknoop** znw. vloekerij, het voortdurend vloeken *Eng. swearing, cursing, continuous swearing*
- geldbeursie** znw. ook **slymuintjie**, **tamaraka**, **vinkeiers** wilde, eetbare plant *Eng. soldier-in-the-box, albuca, tamarack, finch's egg*
- gelede** bw. voorbij *Eng. ago 'n rukkie*
gelede een tijdje terug *Eng. a while ago, quite recently, a short time back*
- gelling** znw. gallon (4,546 liter) *Eng. gallon*
- Geloftedag** eig. vroeger **Dingaansdag** herdenking van de gelofte die afgelegd werd om de slag bij Bloedrivier (16 december 1838) te gedenken *Eng. Day of the Covenant, Day of the Vow*
- gelol** znw. ook **geneul**, **gefoeter** gezeur, gezanik, geplaag *Eng. botheration, ration, nonsense, worry, teasing, bother, nagging*
- gelykte** znw. vlakke *Eng. plain*
- gemmer** znw. gember *Eng. ginger*
- gemors** znw. warboel, knoeiboel, verkwisting *Eng. mess, messing, mess-up, hash, muddle, jumble, waste*
- gemsbok** znw. vroeger ook **gensbok** soort antilope *Eng. gemsbok, gemsbuck, oryx, Cape oryx*
- genant** znw. naamgenoot *Eng. namesake*
- geneul** z. **gelol**
- geniepsig** bvn. geniepig *Eng. sneaky, sneaking, false, underhand, malicious, underhand, spitefull, bullying, hurting*
- gensbok** z. **gemsbok**
- geraam(d)** bvn. ingelijst *Eng. framed up*
- gerf** znw. garve, schoof *Eng. sheaf*
- geriffel** bvn. ook geriffeld, gegolfd *Eng. corrugated, undulated, undulating*
- gesels** ww. kouten (met de burens), gezellig praten, keuvelen, over iets bomen *Eng. to chat, converse*
- gesout** bvn. immuun, onvatbaar voor, niet aangetast kunnen worden (gezegd van het vee), ervaren (gezegd van mensen) *Eng. immune*
- gespe** ww. en znw. gespen, gesp *Eng. to buckle, clasp; buckle, clasp*
- gesteur** bvn. beledigd, gekrenkt, verstoord *Eng. offended, injured, angry*
- getjank** znw. gejank, gedrens, geteem, gejengel *Eng. whining, yelping*
- getorring** znw. getorn, getob *Eng. meddling, worrying*
- geut** znw. goot *Eng. gutter, drain*
- geval** ww. ook **beval** (2) bevallen, behagen, in de smaak vallen *Eng. to please, be to one's taste/liking*
- gevreet** z. **bakkies**
- gewaar** ww. opmerken, bemerken, zien *Eng. to observe, perceive, notice, see*
- geweerdoppie** znw. slaghoedje *Eng. percussion cap*
- gewerskaf** znw. drukte, opschudding, beweging, geharrewar *Eng. stir, bustle, tumult, agitation, commotion*
- ghantang** znw. klg. voor vrijer, geliefde, beminde *Eng. lover*

- ghawawater(-tjie)** znw. slappe thee of koffie *Eng. weak tea or coffee*
- ghienie** znw. oude munteenheid van voor de decimalisatie wat gebruikelijk was bij honoraria, pensionsprijzen, enz., waarde 21 shilling of £1.1.0 *Eng. guinea*
- ghitaar** z. **kitaar**
- ghoen** znw. ook **tjoek** grote knikker, stuiiter *Eng. law, shooting-marble, marble, chucker*
- ghoena** znw. kustplant *Eng. coastal plant*
- ghoera** znw. muziekinstrument der zwarten *Eng. gorah*
- ghong** znw. gong *Eng. gong*
- ghries** znw. (ont. Eng.) vet, smeer, wagensmeer *Eng. grease*
- ghwano** ook **guano** *Eng. guano*
- ghwar** znw. ook **gomtor** kinkel, pummel, lomperd *Eng. clod-hopper, lout, uncouth person, boor, jokel*
- ghwarrie(-boom)** znw. boom die in het wild in de bergen groeit z. ook **bosghwarrie** *Eng. guarrie(-tree)*
- gier** 1. znw. nuk, kuur, luim, gekke mode *Eng. freak, whim, caprice, fancy, silly fashion* 2. ww. gillen, schreeuwen, roepen, uitgieren *Eng. to scream/yell/shriek/shout*
- gifboom** znw. ook **boesmangif** (2), **wolweboontjie** plant voor het gif van de pijlen van de Bosjesmannen (San) *Eng. Bushmen's poison bush*
- gits** z. **gats**
- glaasogie** znw. ook **glasogie**, **kersogie** groen of grijs vogeltje met witte ringen om de ogen *Eng. Cape white-eye*
- glad** bvn. bw. geheel en gans, totaal, helemaal, glad *Eng. quite, altogether, smooth* **glad nie** in 't geheel niet, helemaal niet *Eng. not at all*
- glasogie** z. **glaasogie**
- glo** 1. ww. geloven *Eng. to believe* 2. bw. vermoedelijk, naar het schijnt, schijnbaar *Eng. seemingly, presumably, probably, apparently*
- gly** ww. slippen, uitglijden *Eng. to slide, glide, skid, slip* ook **laat vat**, **laat spat**, **laat spaander**, **laat waai**, **sabander** voortmaken *Eng. to make off, run away, scamper*
- gô** znw. 1. boeman, vogelverschrikker *Eng. bogey, bogeyman, scarecrow, bogle* 2. ook **skop** fut, energie *Eng. spunk, dash, pep* **sy gô is uit** ook **sy blus is uit** de fut is er uit; hij is ten einde krachten, uitgeput, dood *Eng. he is played out, has no kick (snap, pep) left in him, is done for, dead*
- goël** ww. ook **gogel** goochelen *Eng. to juggle, practise magic, conjure, do tricks*
- goeters** znw. allerlei zaken, gemengde goederen *Eng. things*
- goetertjies** znw.mv. allerlei kleine dingen, stukken en brokken (**stukkies en brokkies**) *Eng. little things, odds and ends*
- gogga** znw., verklw. **goggatjie** ook **gog** insect *Eng. insect* ook troetelnaam voor kleuter **mamma se gogga**
- goggas** znw.mv. ongedierte *Eng. vermin, creepy-crawlies* schrikbeeld, boeman *Eng. bogey, bogle*
- goiingsak** znw. jutezak *Eng. gunny bag, hessian bag, burlap bag*
- gompou** znw. korhoen, korhaan *Eng. Kori bustard, giant bustard*
- gomtor** z. **ghwar**
- gonna** uitr. oh! (kreet van verbazing) *Eng. gee, whiz, oh my, oh dear*
- gonnabeentjie** znw. elleboogsknokkel, elleboogbeentje *Eng. funny bone*
- gooi** ww. gooien, werpen *Eng. to throw* **skyfies gooi** lichtbeelden (diaposities, dia's) vertonen *Eng. to show lantern-slides, present slides* **die taal lekker gooi**, **pront gooi** vlot spreken *Eng. to speak fluently* **doodgegooi wees** verliefd tot over de oren, smoorlijk verliefd/smoorverliefd *Eng. over head and ears in love, dead in love*
- gooiklip** znw. knikker *Eng. marble*
- gord** ook **gordel**, **lyfband** 1. znw. riem, gordel(-riem), ceintuur *Eng. belt, girth, girdle, waist-band* 2. ww. omgorden *Eng. to belt, grid, girth*

- gorletbeker** znw. lampetbeker, lampetkan
Eng. washbasin, wash-hand-basin
- gorra** znw. ook **gora**, **goré**, **gorré** watergat in uitgedroogde rivierbedding
Eng. sand-hole for water
- gorrel** 1. znw. luchtpijp, keel, strottenhoofd, strot
Eng. throat, gullet, throttle 2. ww. gorgelen
Eng. to gargle, gurgle fig. rond de pot draaien (bij een examen bv.)
Eng. to beat about the bush
- gottabeentjie** znw. elleboogsknokkel, elleboogbeentjie
Eng. funny bone
- gou** bw. gauw
Eng. quick so gou (as) moontlik
Eng. as soon as possible so gou soos nou onmiddellijk
Eng. directly, immediately
- gousiekte** znw. veeziekte na het eten van het **gousiektebossie** of **witappeltjie**
Eng. quick-sickness
- gousiektebossie** znw. ook **witappeltjie**
Eng. quick-sickness bush
- graanoes** znw. graanoogst
Eng. grain harvest
- graansuier** znw. graanzuiger, graansilo
Eng. grain elevator, grain silo
- gradedag** znw. promotiedag (aan de universiteit)
Eng. degree day, graduation day
- gradeplegtigheid** znw. promotieplechtigheid (aan de universiteit)
Eng. graduation ceremony
- gramadoelas** znw. wilde en woeste afgelegen streek
Eng. rough and remote country hy kom uit die gramadoelas
Eng. he comes from/hails from the backveld
- granaat(-bos)** z. **driedoring**
- granadilla** z. **grenadella**
- grasweduwee** znw. stroweduwe, onbestorven weduwe (de man leeft nog, maar is op reis, bij het leger of heeft haar verlaten)
Eng. grass widow
- graswewenaar** znw. stroweduwenaar, onbestorven weduwenaar (de vrouw is afwezig of heeft hem achtergelaten)
Eng. grass widower
- grenadella** znw. ook **granadilla** passievrucht
Eng. passion fruit
- grens** ww. o.a. huilen, janken, dreinen, drenzen
Eng. to cry, howl, whine, whimper, bawl, pule
- grensbalie** z. **tjankbalie**
- Griekwa** eig. bruin volk met eigen identiteit
Eng. Griqua
- gril** 1. ww. gruwen, huiveren, rillen
Eng. to shudder, shiver 2. znw. bui, crisis, zenuwtoeval, aanval van krankzinnigheid, stuip, toeval
Eng. freak, whim, fit, crisis, convulsion
- grilboek** z. **grilverhaal**
- grillerig** bvn. ook **grillig** buiig, nukkelig, huiverig, ongestadig
Eng. whimsical, freakish, shivering, unsteady, fady, grisly
- grilverhaal** znw. riller
Eng. thriller
- groei** ww. (angl.) verbouwen, telen, kweken
Eng. to grow
- groente-eter** znw. vegetariër
Eng. vegetarian
- groet** ww. groeten, de hand geven (**groet met die hand** is niet het Ndl. handwuiwen)
Eng. to greet, salute, shake hands
- grondboontjie** znw. grondnoot, aardnoot, apennoot, pinda
Eng. peanut, groundnut, monkey nut
- grondboontjiebotter** znw. pindakaas
Eng. peanut butter
- grondbrief** z. **transportakte**
- grondeet** z. **baken steek**
- grootkakiebos** znw. ook **kakiebos** onkruid dat tijdens de Anglo-Boeren-oorlog vanuit Zuid-Amerika naar bewering door de Engelsen ("kakies", z. **kakie**) ingevoerd werd
Eng. khaki-bush
- grootmeester** znw. hoge rang in de vrijmetselarij of in de kloosterorden, superior generale, de generale overste
Eng. grand master in de kunsten: past master
- grootpad** znw. hoofdweg
Eng. highway, high road, main road, major road, trunk road
- grootpraat** 1. ww. pochen, bluffen, snoeven
Eng. to boast, brag, swank, bluster 2. znw. grootspraak
Eng. boasting, bragging

Grootrivier znw. Oranjerivier (grootste rivier in Z.A.) *Eng. Orange River*
Groottrek znw. uittocht van de Boeren uit Kaapland naar het Noorden *Eng. the Great Trek*
grootvuur znw. de hel, het helse vuur *Eng. hell, hell-fire*
grootwildjachter znw. jager op groot wild *Eng. big game hunter*
grootwoord znw. krachtwoord, krachtterm, vloekwoord, vloek *Eng. swear word, oath, blasphemy*
grouwomities znw. braakmiddel *Eng. (tartar) emetic*
gruispad znw. grintweg *Eng. gravelled path, gravelled road, gravel road*
grysappel znw. ook **sandappel** grijze vrucht op een appel gelijkend *Eng. sand-apple*
grysbok znw. grijze antilope *Eng. grysbuck, grey-buck*
guano z. **ghwano**
guls aard znw. ook **guls bek**, **gulssak** gulsgaard, veelvraat, schrokker *Eng. glutton, gormandiser, gross feeder*
gus bvn. klg. alleen, zonder gezelschap *Eng. alone, without company*
guskoei znw. droge koe, onvruchtbare koe *Eng. dry cow, barren cow*
gusooi znw. onvruchtbaar schaap *Eng. dry ewe, sterile ewe, barren ewe, ewe not in lamb*

H

haai uitr. ook **hei!** ach! zeg eens! nee maar! hallo! *Eng. heigh! say! I say! hullo! hi! hallo! You don't say! Not really?*
haaihoei znw. ook **heihoei**, **hoehaai**, **hoehoi** koude drukte, ophef, opschudding, herrie, omslag, omhaal *Eng. fuss, ado*
haakdoring z. **swarthaakdoring**
haak-en-steek znw. ook **haak-en-steek-doring** kleine doornacacia *Eng. umbrella thorn, small thorn-acacia*

haakplek znw. hinderpaal, hindernis, beletsel, hapering, moeilijkheid *Eng. difficulty, obstruction, hindrance, hitch, snag, rub*
haaks bvn. uitdr. **haaks wees** boos op elkaar zijn, elkaar in de haren zitten *Eng. to be at loggerheads*
haakspeld znw. veiligheidsspeld Z.Ndl. toespeld *Eng. safety pin*
haan z. **bulperd**
haar 1. bvn. rechter *Eng. right* 2. bw. rechts *Eng. on the right* **haar hou** rechts houden *Eng. to keep to the right* **haar om** naar rechts *Eng. to the right, to the offside, to the off, clockwise, right turn!*
haarafmaak ww. ontharen, meestal fig. **geen hond haaraf maak nie** in niets slagen, steeds mislukken *Eng. to achieve nothing, effect nothing*
haaragter bw. rechtsachter (in het gespan voor de ossenwagen) (*right-hind, behind on the right*)
haarkant znw. rechterkant *Eng. right side, offside*
haarlaat ww. er pluimen bij laten, er niet zonder kleerscheuren van afkomen *Eng. to not come off with a whole skin, not get off with a whole skin, be rebuked, pay the penalty, bear the brunt of it, have to pay the piper*
haarnaasagter znw. tweede rechtsachter (in een ossengespan) (*second right-hind, second on the right from behind*)
haarnaasvoor znw. tweede rechtsvoor (in het gespan voor de ossenwagen) (*second right-fore, second right front, second on the right from the front*)
haarvoor znw. rechtsvoor *Eng. right-fore, right-front, in front, on the right*
haarwurm znw. ook **bankrotwurm**, **knoppieswurm** haarworm (ziekte bij schapen veroorzaakt door de gelijknamige worm) *Eng. wire-worm, threadworm, bankrupt worm, nodular worm; wireworm, threadworm disease*
haasbek 1. bvn. tandeloos *Eng. edentate, with front teeth missing* 2. znw. hazenlip *Eng. harelip*

hadida znw. bruine reiger, ibis *Eng.*

hadedah, ibis, brown ibis

haikôna z. **aikôna**

hak znw. 1. ook **hakskeen** hiel (van de voet, niet van de schoen) (**kort**) **op sy hakke wees** iem. kort op de hielen zitten *Eng. to be at someone's heels, follow close (upon his heels)* 2. hak van een schoen ook **polvy** z.d.

hake-krukke z. **hakke-krukke**

hakerig bvn. lastig, niet vlot, geprikkeld, netelig, vol bezwaren, ingewikkeld *Eng. hard, difficult, ticklish, irritated*

hakke-krukke znw. ook **hake-krukke**, **hake-en-krukke** boterwegen (jongensspel: twee liggen met de ruggen tegen elkaar en trachten de buitenste benen in te haken om elkaar aldus van de grond te heffen) *Eng. game of leg-hooking, hook-it-crook-it*

hakkel ww. Z.Ndl. hakkelen, stotteren *Eng. to stammer, stutter, stumble (in your speech)*

hakkelaar znw. Z.Ndl. hakkelaar, stotteraar *Eng. stammerer, stuturer*

hakskeen z. **hak**

halfkoord z. **albakoor**

halfmas bvn. bw. halfstok *Eng. half-mast*

halfte z. **helfte**

hamba ww. (Zoeloe) lopen, gaan, weggaan, vertrekken *Eng. to walk, go, go away, leave*, uitr. ga weg, scheer je weg *Eng. go away!* **hamba kahle** uitr. vaarwel, adieu *Eng. goodbye, farewell, adieu* (**hamba**) **suka** verjagen, verdrijven, weggagen *Eng. to frighten, startle, drive away, chase away*

handdadig z. **aandadig**

handig z. **knaphandig**

handsak znw. ook **handtas** handtas *Eng. handbag*

hanepoot(-druive) znw. soort muskaatdruiven *Eng. hanepoot*

hanepootuit znw. kater *Eng. hangover, next morning head*

hang znw. steile berg- of heuvelhelling *Eng. steep slope, steep flank*

hanger ook **klerehanger**, **skouertjie**

klerenhanger *Eng. clothes hanger*

hanou uitr. ook **honou** z. **hokaai**

hans bvn. moederloos (gezegd van dieren), uit de hand gevoed *Eng. motherless, orphan, hand-fed* **hans grootmaak** uit de hand

voeden *Eng. to feed out of hand, feed by hand*

hansie znw. lepdier dat in huis met de fles grootgemaakt wordt, troeteldier *Eng. hand-fed animal, pet domestic animal, pet*

hanskakie z. **hendsopper**

hanskalf znw. lepkalf (dat in huis grootgemaakt wordt) *Eng. hand-fed calf, orphan calf, pet calf*

hanslam znw. leplam (dat in huis met de fles grootgemaakt wordt) *Eng. hand-fed lamb, hand-lamb, orphan lamb, pet lamb, house lamb, poddy, cade, cosset*

hardebolkeil znw. bolhoed, dophoed *Eng. bowler hat, bowler*

hardepad znw. dwangarbeid (gevangenen moesten destijds de verharde wegen – **hardepaaie** – bouwen) *Eng. hard labour, convict labour, imprisonment with hard labour*

hardloop ww. rennen Z.Ndl. lopen, zich haasten *Eng. to run, race, sprint, hurry, make haste*

hare znw. mv. haar, haardos **mekaar in die hare vlieg** elkaar in de haren vliegen *Eng. to be at loggerheads*

harlaboerla znw. ook **harwar**, **herrie** verwarring, pandemonium *Eng. noise, tumult, hubbub, fuss, muddle, hurly-burly, pandemonium*

harpuis znw. ook **arpuis** zuivere of gemengde hars *Eng. resin*

harsings znw. hersens, brein *Eng. brain, encephalon* **sinkings in die harsings** zenuwhoofdpijn *Eng. head neuralgia*

harslag znw. ingewanden (van dieren) *Eng. entrails*

hartbees znw. ook **hartebees** grote antilope *Eng. hartebeest*

hartbeeshuis znw. primitieve vierkante raamwerkwoning met dak van gras, stro of riet *Eng. hartebeest house*

- hartjie** znw. ook **hartlam**, **hartlief**, **hartliefie** lieveling, liefste, zoetelief, lieverd, schat *Eng. darling, dear, dearest, sweetheart, beloved*
- harwar** z. **harlaboerla**
- hasjiesj** znw. hasjiesj (Indische hennep) *Eng. hashish, Indian hemp*
- heemraad** znw. 1. heemraad (gewestelijke rechtbank in de tijd van de Verenigde Oost-Indische Compagnie) 2. lid van een heemraad *Eng. heemraad, member of the heemraad*
- hei!** z. **haai**
- heihoei** z. **haaihoei**
- hekel** ww. o.a. haken, crocheteren *Eng. to crochet*
- hekelwerk** znw. haakwerk *Eng. crochet-work, crocheting*
- hekgeld** znw. entreegeld, toegangsgeld *Eng. entrance fee*
- hekkies** znw. o.a. horden (sport) *Eng. hurdles*
- hekkiesloop** znw. hordenloop *Eng. hurdle race*
- heks** znw. heks, boosaardig vrouwmens *Eng. hellcat, vixen, witch, hag*
- hele** bvn. **die hele mandjie patats** de volledige waarheid, het ganze geheim *Eng. the whole truth, the full secret, a clean breast of something, the cat out of the bag*
- helfte** znw. ook **halfte** helft *Eng. half*
- helmhoed** znw. tropenhelm *Eng. sun helmet, solar topee, topee*
- helmet** znw. (ont. Eng.) helm *Eng. helmet*
- hemp** znw. (mv. **hemde**) hemd *Eng. shirt, chemise (dameshemd)*
- hendikep** znw. (sport) voorgift z. **voorgee** *Eng. handicap*
- hendsop** ww. ook **hensop** (ont. Eng.) zich overgeven, zich krijgsgevangen geven, zich onderwerpen, overlopen *Eng. to surrender, give in*
- hendsopper** znw. ook **hensopper**, **hanskakie**, **joiner** Boer die naar de Engelsen overliep, overloper, afvallige, verrader, renegaat *Eng. hands-upper, renegade*
- herd** z. **erd** (1)
- Herero** znw. Herero, inboorling van Namibië *Eng. Herero*
- herneuter(-mes)** znw. ook **hernuiter(-mes)**, **hernuter(-mes)** groot jachtmes *Eng. Hernhuter knife, jackknife (big hunter's knife)*
- herrie** z. **harlaboerla**
- heuning** znw. honing Z.Ndl. heuning *Eng. honey*
- hierjy** znw. ook **ghwar**, **gomtor** lummel, kinkel, pummel *Eng. clodhopper, lout, sun of a gun*
- hierlangs** ook **hierlanges** bw. ook: in de omgeving, in de omtrek, in de buurt *Eng. in the vicinity, in the neighbourhood, quite near, hereabout, hereabouts*
- hiet** ww. 1. bevelen, vgl. **iemand hiet en gebied** *Eng. order someone about, order someone right and left* 2. ook **heet** heten *Eng. to call, name, be named, be called*
- hings** znw. hengst *Eng. stallion, stud horse*
- hipokonders** znw. ook **ipekonders** kuren, nukken, grillen, aanstellerij, zwaarmoedigheid *Eng. whims, caprices, whims and fancies, the vapours, hypochondriacs*
- hittete** bw. ook **ampertjies**, **naelskraap**, bijna, "net niet", het scheelt weinig, op het nippertje, net op 't kantje af *Eng. only just, nearly, almost, touch-and-go, by (with) the skin of the teeth, a near thing*
- hoederak** znw. kapstok *Eng. hatrack, hatstand, coatstand, peg **hoed ophang** ww. het hof maken, opvrijen *Eng. to go courting, pay one's court to, pay one's addresses to, make love to**
- hoefyster** znw. ook **perdeskoen** hoefijzer *Eng. horseshoe*
- hoeihei** ook **hoeihaai** z. **haaihoei**
- hoek** znw. o.a. keteldal, dal of vallei (tussen bergen) *Eng. narrow glen, basin valley, basin, circus*
- hoeka** bw. ook **toeka** (ont. Khoi) lang geleden, vroeger, van ouds, onheuglijk, eeuwenoud *Eng. long ago, as it is, already, immemorial, remote* **van**

- hoeka (toeka) se tyd af** Eng. *from time immemorial, of old*
- hoekom** vraagw. waarom? hoezo? wat is de reden? Eng. *why, for what reason, wherefore, Amerikaans: how come*
- hoender** znw. kip, hen, hoen Eng. *chicken, fowl, hen* **loop na die hoenders** loop naar de duivel Eng. *begone! go to the devil! go to hell!* **na die hoenders gaan** naar de bliksem gaan Eng. *to go to the dogs, go smash* **soos 'n natgereënde hoender** verlegen, verbouwereerd, verward Eng. *embarrassed, shy, timid, bashful* **die hoenders in** het land hebben aan, wrevelig zijn, boos zijn Eng. *to have one's monkey up, be annoyed, have a fit of the blues, be peevish, angry, cross, out of temper* **iemand die hoenders in maak** iemand boos maken, iemand kwaad maken Eng. *to put one's monkey up* **so dronk soos 'n hoender** stomdronken Eng. *as drunk as a fiddler, as drunk as a lord* **Maljan onder die hoenders** de enigste man in een gezelschap van vrouwen (*the only man among women*)
- hoenderbosluis** znw. ook **hoenderluis** z. **sampan** (2), **tampan** (2) pluimveeluis Eng. *poultry louse, tampan, tick*
- hoenderhaan** znw. haan Eng. *cock*
- hoenderhen** znw. kip Eng. *hen*
- hoenderkop** bvn. dronken, bezopen Eng. *tipsy*
- hoenderluis** z. **hoenderbosluis**
- hoërskool** znw. ook **sekondêre skool** middelbare school Eng. *high school, secondary school*
- Hoëveld** znw. hoogvlakte in Gauteng, noordelijke Vrystaat en delen van Noord-Kaap Eng. *Highveld*
- hof** znw. rechtbank Eng. *court* **die rondgaande hof** rondreizende rechtbank Eng. *circuit court*
- hoipolloi** znw. gepeupel, schuim, grauw Eng. *mob, populace, rabble, off-scum, dregs*
- hokaai** ook **hoekaai**, **hookhaai** z. **hanou**
- hokkie** znw. o.a. (sport) hockey Eng. *hockey*
- holrug** bvn. afgezaagd, tot vervelens toe gebruikt Eng. *hackneyed, hard-worked, overworked, trite, stale* **iets holrug ry** afzagen, tot vervelens toe herhalen, uit-den-treure herhalen Eng. *to hackney, stale* **'n teorie holrug ry** een theorie doodredeneren Eng. *to ride a theory to death*
- holrugwoorde** znw. afgezaagde woorden, tot vervelens toe herhaalde woorden Eng. *trite words, stale words, cliché's, hackneyed words or phrases, trite words, overworked words or phrases, stereotyped phrases*
- hom** pers. vnw. hem Eng. *him* **hom kom kry** tot het bewustzijn terugkeren Eng. *to regain consciousness, recover consciousness*
- hondereisies** ook **honderesies**
hondenrennen Eng. *doggeries*
- honou** z. **hanou**
- hoof** znw. hoofd, slechts in de fig. betekenis (als lichaamsdeel: **kop**) chef, patroon, (school-) hoofd Eng. *chief, leader, head, principal, headmaster, headmistress*
- hoofregter** znw. hoofdrechtter (van het Hooggereghshof) Eng. *chief justice*
- Horak** in uitdr. **Wat sê Horak?** als het maar waar is, wat zeg je nou (hiermee wordt twijfel te kennen gegeven over wat zojuist gezegd is) Eng. *if it is true, is there any truth in it? do you want me to believe that?*
- horing** znw. hoorn Eng. *horn* **as hy horings gehad het, dan was hy 'n buffel** hij is ruw, grof, woest of onbeschoft, hij is buffelachtig, hij is een buffel Eng. *he is very rude, churlish, boorish, bearish* **iemand se horing onder die (trek)tou uithaal** tot iemands redding komen, iemand een gunst bewijzen, iemand uit de moeilijkheid halen Eng. *to do someone a favour, come to the rescue of someone* **die**

- horings opsteek** je laten gelden *Eng. to assert oneself* **op horings neem op stelten zetten** *Eng. to throw in confusion, throw in a state of confusion, turn all upside-down, create an uproar, turn everything topsy-turvy* **te veel op jou horings neem** te veel hooi op je vork nemen *Eng. to take too much on one's shoulders*
- horingdroog** bvn. kurkdroog *Eng. bone dry, dry as dust, very dry*
- horingklip** znw. ook **horingsteen** kwartsgesteente *Eng. rock flint, hornstone*
- horingoud** bvn. ook **so oud soos die berge** stokoud *Eng. as old as the hills, very old, decrepit*
- horingsmanooi** znw. ooi met hoornen *Eng. horned ewe*
- horingsteen** z. **horingklip**
- horlosie** znw. ook **oorlosie** horloge, uurwerk, klok *Eng. watch, clock*
- horreltjies** uitr. ook **orreltjies** uitroep bij bepaalde kinderspelen om o.a. een rustpoos aan te vragen *Eng. time!*
- horries** znw. (ont. *Eng. horrors*) dronkemanswaanzen, delirium tremens *Eng. horrors, delirium tremens*
- horssweep** znw. paardenzweep *Eng. horsewhip*
- hortjie** znw. hor, zonneblind, jaloezie, louvre *Eng. slat, shutter, Persian blind, louvre*
- hostel** znw. (ont. *Eng.*) kosthuis, hospitiem, internaat *Eng. hostel*
- hot** bvn. bw. links *Eng. left, on the left, to the left* **hot en haar** links en rechts *Eng. left and right* **hot om** naar links *Eng. round the left, to the left, anti-clockwise* **iemand hot en haar stuur** iemand van hot naar haar/her sturen, her- en derwaarts sturen *Eng. to send someone from pillar to post, in every direction, to all sides* **hotagterkry** moeilijkheden te doorworstelottentoten hebben, lijden, een lastige tijd doormaken *Eng. to meet with difficulties, suffer, endure, bear, have a difficult time, have it rough*
- hotagteros** znw. in een ossengespan de os achteraan links (*left-hind ox, ox behind on the left side*)
- hotkant** znw. linkerkant *Eng. left side, near side*
- hotnaasagter** znw. in een ossengespan de tweede os van achter links (*second left-hind ox*)
- hotnaasvoor** znw. in een ossengespan de tweede os van voor links (*second left-fore ox*)
- Hotnot** eig. ont. **Hottentot** z.d. hottentot *Eng. Hottentot* ook beledigend voor **Kaapse Kleurling** (*insulting for Cape Coloured*) **'n los Hotnot** werkloze, leegloper, man zonder vast werk, vrijgezel *Eng. an unemployed man, an unemployed, idler, loafer, casual labourer, an out-of-work, a bachelor* **Hotnot!** ook **bulperd, ou bul, ramkat, ryperd!** kreet van bewondering: bravo! prachtig! *Eng. hot-stuff! fine! splendid! stout fellow! bravo!* Opmerking: Dit woord en de samenstellingen daarmee wordt in het huidige Zuid-Afrika als beledigend beschouwd en derhalve vermeden.
- hotnotsbier** znw. Hottentottenbier *Eng. Hottentot beer*
- hotnotsboon(-tjie)** znw. z. ook **boerboon** Hottentottenboon *Eng. Hottentot's bean*
- hotnotsbrood** znw. Hottentottenbrood (eetbare plantwortels) *Eng. Hottentot's bread, elephant's food (edible plant-roots)*
- hotnotsgot** znw. ook **hottentotsgot** biddende mantis *Eng. praying mantis*
- hotnotsvy(g)** znw. wilde vijg *Eng. wild fig*
- hot-op-ag(t)** znw. in een ossengespan de achtste os links achter (*the eighth ox on the left*)
- hot-op-ses** znw. in een ossengespan de zesde os links achter (*the sixth ox on the left*)
- Hottentot** eig. lid van een van de inboorlingstammen die Zuidelijke Afrika oorspronkelijk bewoonden, thans bekend als de Khoi-Khoen *Eng. Hottentot (member of one of the original*

- tribes of Southern Africa, now known as Khoikhoi) Opmerking: Dit woord en de samenstellingen daarmee wordt in het huidige Zuid-Afrika als beledigend beschouwd en derhalve vermeden.
- Hottentotskooigoed** znw. wolchtig gewas waarop geslapen wordt Eng. *Hottentot's bedding*
- hotvoor** bw. links voor Eng. *left-fore, left front, left on the front*
- hou** znw. houw, slag Eng. *blow, stroke, hit, slash*
- houe** znw. mv. in uitdr. **houe met die kats** zweepslagen, lijfstraf Eng. *lashes, corporal punishment*
- houer** znw. o.a. container Eng. *container*
- houervrag** znw. containervracht Eng. *container freight*
- houtgerus** bvn. ook **perdgerus** uiterst bedaard, doodgerust, doodkalm Eng. *quite calm, as cool as a cucumber, at ease, unsuspecting, unconcerned*
- houtjie** znw. 'n **houtjie garing** ook 'n **toletjie garing** een klosje garen Eng. *a spool of thread* 'n **houtjie sny met iemand** zaken met iemand doen Eng. *to do business with somebody, have dealings with somebody, trade with*
- houtkapper** znw. o.a. specht Eng. *woodpecker*
- huidjie en muidjie** uitdr. met huid en haar, volledig, met alles Eng. *body and bones, bodily, completely*
- huis** znw. huis Eng. *house, home* **by die huis** thuis Eng. *at home*
- huishulp** ook **bediende** diensbode Eng. *domestic servant*
- hulle** pers.vnw. ook **hul** zij (3e pers. mv.) Eng. *they, their, them* **pa-hulle** vader en moeder, vader en diegenen bij hem (father and mother, father and those with him)
- uurkoop** znw. aankoop op afbetaling Eng. *hire-purchase, credit system, instalment system*
- hysbak** z. **hyser**
- hysbakkies** znw. hum. voor face-lift, huidspanning, ontrimpeling, vernieuwing, opknapping, verjonging Eng. *facelift*
- hyser** znw. lift Eng. *lift, elevator* ook **hysbak**
- hyskraan** znw. kraan Eng. *crane, hauling machine*
- hystou** znw. takeltouw, scheepstouw Eng. *tackle-rope, tackle, hoisting rope, winding rope*

I

- iegelik** onb.vnw. iegeljik, ieder, wie ook, gelijk wie, om het even wie Eng. *anyone, everyone, everybody* **elk en 'n iegelik** elk en ieder Eng. *one and all*
- ietermagô** znw. ook **ietermagog**, **ietermagogga** geschubde miereneter Eng. *scaled anteater, scaly anteater, pangolin*
- iewers** bw. ergens Eng. *somewhere*
- impala** znw. ook **rooibok** rode antilope Eng. *impala*
- impi** znw. (Zoeloe) regiment van het Zoeloe-leger Eng. *impi, Zulu regiment*
- in** voorz. **in die pad steek** ontslaan, op straat zetten Eng. *to fire, discharge, dismiss, turn into the street*
- inboek** ww. boeken, inschrijven, noteren Eng. *to enter, book, note*
- inbreek** ww. o.a. temmen Eng. *to tame, domesticate*
- indaba** znw. (Zoeloe) raadsvergadering der zwarten, ook gezegd van ander raadzittingen, raadpleging Eng. *indaba, black council, consultation* **indaba hou** raadplegen, beraadslagen, consulteren, de koppen bij elkaar steken Eng. *to consult, hold indaba, assemble, meet, deliberate*
- Indiese tier** znw. ook **streeptier** tijger Eng. *tiger*
- indoena** znw. (Zoeloe) 1. raadsman, hoveling bij de Zoeloes, Xhosas Eng. *induna (councillor amongst the Zulu, Xhosa)* 2. leider van een **impi** z.d.

- Eng. induna, impi captain* 3. leider van een groep arbeiders *Eng. boss-boy* 4. iemand die een meester of leider is in zijn vak, bv. **taalindoena, wiskunde-
indoena** *Eng. language induna, mathematics induna*
- inflammasie** znw. ontsteking, longontsteking *Eng. inflammation, pneumonia*
- ingaan** ww. o.a. doen aan, zich inlaten met *Eng. to enter, go into, have to do with* **ingaan vir mielies** maïs gaan verbouwen *Eng. to start cultivating (raising, growing) maize, mealies* **ingee** ww. o.a. (angl.) opgeven, ingeven, toegeven *Eng. to give in, give up* **sy hart het ingegee** hij kreeg een hartinfarct *Eng. his heart failed*
- ingetoë** bvn. 1. ingetogen *Eng. modest* 2. bezadigd, kalm, rustig *Eng. sedate, staid, retired, reserved, calm, placid*
- inhaak** o.a. een arm geven of nemen *Eng. to link arms* **by iemand inhaak** *Eng. to link arms with someone* **ingehaak loop** gearmd gaan *Eng. to walk arm in arm*
- inhalig** bvn. inhalig, hebzuchtig, schraapzuchtig, geldgierig, vrekkig *Eng. greedy, grasping, covetous, niggardly, scraping, money-grubbing, grubbing*
- inhandig** ww. (angl.) ter hand stellen, overleggen, voorleggen, indienen *Eng. to hand in, hand to, hand over, produce (a document), hand, deliver, present, bring in* **bedanking inhandig** ontslag indienen *Eng. to tender one's resignation*
- inkamp** ww. omheinen *Eng. to enclose, fence in, fence round, hedge in*
- inkan** z. **inmaak**
- Inkatha** znw. Inkatha (groot kulturele beweging van de Zoeloes) *Eng. Inkatha*
- inkennig** bvn. ook **eenkennig** schuw, beschroomd, verlegen *Eng. shy, timid, bashful*
- inklim** ww. 1. instappen, inklimmen (in rijtuig, trein, bad of bed) *Eng. to get in, climb in, mount, board (a train), go to bath, go to bed, turn in* 2. beknorren, bekijken, terechtwijzen, de mantel uitvegen, zijn zaligheid geven *Eng. to rebuke, chide, scold, reprove, haul over the coals, go for, pile into*
- inklingordel** znw. keurslijf, corsage, korset *Eng. girdle, bodice*
- inkopies** znw. mv. boodschappen (*items bought at shop*) **inkopies doen** ww. gaan winkelen, boodschappen doen *Eng. to go shopping, be shopping*
- inkosi** znw. (Zoeloe) ook **Nkosi**; met hoofdletter geschreven: de Heer, anders: hoofdman, baas, meneer, overste *Eng. the Lord, boss, sir, master, chief*
- inluister** ww. (angl.) naar de radio luisteren *Eng. to listen in*
- inluisteraar** znw. (angl.) radioluisteraar *Eng. listener-in*
- inmaak** ww. ook **inkan** inmaken, inleggen *Eng. to can, bottle, preserve, tin, pickle*
- inry(-teater)** znw. openluchtbioscoop *Eng. drive-in, drive-in bioscope, drive-in theatre*
- inspan** ww. o.a. **jong osse inspan**, ook **boedel oorgee** braken, vomeren, Z.Ndl. overgeven, kalven *Eng. to vomit, fetch up*
- invlieg** ww. o.a. berispen, de mantel uitvegen, zijn zaligheid geven, in het haar vliegen *Eng. to scold, rebuke, reprimand, chide, reprove, assault, come at loggerheads*
- ipekonders** znw. ook **hipokonders** kuren, nukken, grillen, aanstellerij, zwaarmoedigheid *Eng. whims, caprices, whims and fancies, the vapours, hypochondriacs*
- item** znw. punt op de agenda van een vergadering, nummer op het programma van een feestelijkheid *Eng. item*

J

- ja** ww. ook **jaag**, **jae** voortjagen, voortdrijven, opdrijven, jagen *Eng. to chase, hurry, drive, pursue, race, speed, rush, tear* **reisies**, **resies** **ja** een wedren rijden *Eng. to race*
- jaag** z. **ja**
- jaagbaan** znw. renbaan *Eng. race-track, race-course*
- jaagbesem** znw. wanmachine *Eng. winnowing fan*
- jaagstrik** z. **snelstrik**
- jaap(-snoet)** z. **japsnoet**
- jaart** znw. (ont. *Eng.*) 1. binnenplaats, erf, werf *Eng. yard* 2. lengtemaat van drie voet of **tree** (z.d.) 91,4 cm
- jaer** z. **resiesjaer**, **jagter**
- jaery** z. **resiesjaery**
- jag** ww. jagen, op jacht gaan, ook 'n **skiettog onderneem** *Eng. to hunt, go shooting, go out hunting, chase*
- jags** bvn. wellustig, ontuchtig, geil, bronstig, loops *Eng. lecherous*
- jagter** znw. ook **jaer** jager *Eng. hunter, huntsman*
- jakaranda** znw. boom met paarse bloemen in de lente *Eng. jacaranda, jacaranda-tree*
- Jakarandastad** znw. Pretoria (vanwege de jacaranda's langs de straten) *Eng. Jacaranda City, Pretoria*
- jakkalsbruilof** z. **jakkalsreëntjie**
- jakkals skiet** uitdr. zich ontlasten, zijn gevoeg doen *Eng. to relieve oneself, relieve nature*
- jakkalsdraad** znw. kippendraad met grotere mazen ter bescherming tegen jakhalzen z. ook **ogiesdraad** *Eng. jackal-proof fencing, wire netting, gauze wire*
- jakkalsdraai** znw. 1. scherpe bocht 2. (fig.) handige verontschuldiging, vossenstreek, sluwe leugen, misleidend voorwendsel *Eng. clever evasion, evasion, clever excuse, sly lie, fallacious pretext, fox tricks*
- jakkalsdraaie gooi (loop, maak)** zich eruit manoevreren, met sluwe streken ontkomen aan de gevolgen *Eng. to twist and turn, evade the issue*
- jakkalsreëntjie** znw. ook **jakkalsbruilof**, **jakkalstroue** duiveltjeskermis, regen en zon (*rain with sunshine*)
- jakkalsstreek** z. **jakkalsdraai** (2)
- jakkalstroue** z. **jakkalsreëntjie**
- jakkalsstreek** znw. ook **jakkalsdraai** vossenstreek, sluwe leugen, misleidend voorwendsel *Eng. fox tricks, cunning tricks, sly lie, fallacious pretext*
- jakobregop** znw. zinniabloem, zinniaplant, zinnia *Eng. zinnia*
- jakopewer** znw. roos met oranje zeevis met uitpuilogen *Eng. sancord, Cape lady, fish with protruding eyes*
- jakopeweroë** znw. puilogen, uitpuilogen *Eng. protruding eyes*
- jamboes** znw. tropische boom met geel, groenerige eetbare vruchten, jambosa *Eng. jambosa, jambos, rose apple*
- jammer kry** uitdr. medelijden hebben, medelijden krijgen Z.Ndl. compassie hebben *Eng. to pity, be sorry for, take pity (on)*
- jammerdal** znw. tranendal *Eng. vale of tears*
- jammerte** znw. medelijden, deernis *Eng. pity, sympathy, compassion*
- jandiederik** znw. klanknabootsende vogelnaam *Eng. jandiederik, golden cuckoo*
- jandooi** znw. houten klaas, treuzelaar, slaapkop, spelbederver *Eng. stick, slowcoach, sleepyhead, muff, stick-in-the-mudd, dumbbell, spoilsport, blue-nose wouser*
- ja-nee!** uitdr. onvertaalbaar typisch Afrikaans well! nou! wel en toch! *Eng. well! now! well then!* **ja-nee**, **ek weet nie** nou, ik weet het niet *Eng. well, I don't know*
- janfiskaal** znw. ook **fiskaal**, **laksman**, **kanariebyter** kleine roofvogel die zijn prooi ophangt *Eng. fiscal, butcher-bird, fiscal-shrike*
- janfrederik** znw. ook **jantatara(t)** (klanknabootsende vogelnaam) Kaaps roodborstje *Eng. Cape robin*

jangroentjie znw. 1. ook **suikerbekkie** honingvogeltje *Eng. malachite sunbird*
 2. pepermint-likeur, crème de menthe *Eng. peppermint liqueur, crème de menthe*
 3. groentje (nieuweling aan een inrichting) Z.Ndl. schacht *Eng. freshman, fresher, greenhorn*

janpierewiet znw. ook **janpiedewiet**, **kokkewiet**, **bokmakierie** geel en groene zangvogel, struikklauwier *Eng. bokmakierie (bush shrike)*

jantatara(t) z. **janfrederik**

japie znw. onnozelaar, lummel, uilskuiken, domkop, boerenkinkel, pummel *Eng. simpleton*

japie plaas z. **plaasjapie**

japsnoet znw. ook **jaap(-snoet)** opdringerig kind (dat zich met de zaken van de grote mensen bemoeit), nieuwsgierig kind, bengel, belhamel, Z.Ndl. kurieusneus, kurieuzeneuzemosterdpot *Eng. very forward or inquisitive child, jackanapes, pickle, ringleader, impertinent child, whipper-snapper, imp, wiseacre*

jarig bvn. mondig, meerderjarig *Eng. of age, mature* (niet het Ndl. jarig, dat omschreven wordt: **ek verjaar**: ik verjaar, ik ben jarig *Eng. it is my birthday, I celebrate my birthday*)

jeens voorz. jegens, ten opzichte van *Eng. towards, to, by, with, toward, with regard to, against*

jellie znw. ook **sjelei**, **selei** gelei, jam *Eng. jelly, jam*

jellievis znw. (angl.) vir kwal kwal *Eng. jellyfish, slobber, medusa*

jeropigo znw. ook **jeropiko**, **jeropiek** zoete wijnsoort, jeropigo *Eng. Jerepigo (sweet wine)*

Jodekerk znw. synagoog *Eng. synagogue*

joiner z. **hendsopper**

jokkie znw. (angl.) jockey *Eng. jockey*

jollifikasie znw. pret, joligheid *Eng. jolliness, fun, jollification*

jonasklip znw. dolomiet, bitterkalk *Eng. dolomite*

jong znw. (verouderd) bruine of zwarte bediende, knecht, thans **werker** genoemd, bv. **tuinwerker** of **tuinman** in plaats van **tuinjong** *Eng. coloured servant, black servant 'n ou jong 'n oude bediende, 'n oude knecht Eng. an old coloured servant, an old black servant*

jonk bvn. (predikatief gebruikt) ook **jong** (attributief gebruikt) jong *Eng. young*

jong osse inspan (ook **boedel oorgee**) braken, vomeren, Z.Ndl. overgeven, kalven *Eng. to vomit, fetch up*

jool znw. jool (vermakelijkheden van studenten met het doel om geld voor liefdadigheid in te zamelen met als hoogtepunt de **jooloptog** met **sierwaens** (of **vlotte**) door de straten van de universiteitsstad *Eng. rag*

jop(-pie) znw. job, baan, baantje *Eng. job*

joos znw. ook **josie** duivel *Eng. the devil, the deuce* **die joos (josie) in wees** buiten zichzelf zijn van woede, erg boos zijn *Eng. to have one's monkey up*

jukskei znw. 1. z. **skei** 2. spel als deel van **boeresport** *Eng. jukskei, to throw jukskei, play quoits* **jukskei breek** dwarstrekken, je groep of partij verlaten *Eng. to quarrel, squabble, forsake your group or party*

junksie znw. (angl.) verbindingspunt, spoorwegknooppunt *Eng. junction*

K

kaaiman znw. 1. kaaiman *Eng. alligator*
 2. ook **koggelmander**, **ouvolk** hagedissoort *Eng. rock lizard*

kaal bvn. o.a. naakt *Eng. naked, bare, nude*

kaalbas bvn. poedelnaakt ook **poedelnaak**, **poedelnakend** *Eng. mother-naked, stark naked*

kaalgare znw. ook **kaalgaar**, **kaalgaartou** vezeltouw, geteerde touw, kabelgaren *Eng. rope-yarn*

kaalkop bvn. 1. kaalkop, kaalhoofd *Eng. bald-head* 2. ronduit, vlakaf *Eng. frankly,*

- plainly, plain-spoken, boldly, without mincing matters* **iemand kaalkop die waarheid sê** Eng. *go for someone baldheaded*
- kaalvoet** bvn. blootvoets Eng. *barefoot, bare-footed*
- kaambessie** znw. ook **t'kaambessie** wilde pruim Eng. *wild plum*
- Kaap** znw. 1. Kaap de Goede Hoop Eng. *the Cape of Good Hope* 2. Kaapstad Eng. *Cape Town* 3. het Kaapse Schiereiland Eng. *the Cape Peninsula* **die Kaap is weer Hollands** alles is weer in orde, alles is weer piekfijn Eng. *all is fair in the garden again*
- Kaapse kar** z. **kapkar**
- kaartjie** znw. o.a. ticket Eng. *ticket*
kaartjies asseblief! ticketten a.u.b.! Eng. *tickets please! (all) fares please!*
- kaartjiesonderzoeker** znw.
treinconducteur Eng. *ticket-examiner, conductor, ticket-collector*
- kaartmannetjie** znw. ook **kaartman**
harlekijn, duiveltje in een doosje, paljas, ook fig. Eng. *jumping-jack, supple-jack, jack-in-the-box, merry-andrew, lively fellow, funny chap*
- kabaai** znw. loshangende jas, loshangende jurk Eng. *loose coat, loose gown, kabaya, Mother Hubbard* **nagkabaai** nachtjapon, slaapjapon, japon Eng. *nightgown, nightshirt, sleeping-gown*
- kaboedel** znw. boel, stel, menigte, hoop Eng. *caboodle, lot, set, crowd, heap*
- kaboemielies** znw. ongebroken mais, heergekookte mais Eng. *unbroken boiled maize (mealies)*
- kaf** znw. 1. kaf Eng. *chaff* 2. onzin, gekheid, nonsens Eng. *nonsense, rubbish*
pure kaf! *all stuff! all stuff and nonsense*
- kafee** znw. koffiehuis, theekamer, melksalon, kleine winkel die levensmiddelen verkoopt (drank krijgt men in de **kroeg** of **sitkamer** van een hotel) Eng. *café, coffee-house (not a bar!)*
- Kaffer** eig. kaffer Eng. *Kaffir, Kafir, Native*
Samenstellingen werden onder
- meer gevormd met bees, bessie, bessiebos, boetie, boom, koring, kuil, slangwortel, stat, stroois, suring, tee, vink en wortel. Opmerking:**
Dit woord en de samenstellingen daarmede wordt in het huidige Zuid-Afrika als beledigend beschouwd en derhalve vermeden. [Het gebruik ervan wordt zelfs tegenwoordig als haatspraak geassocieerd. – Reds.]
- kafloop** ww. 1. ook **disnisloop, platloop** onder de voet lopen, overrompelen, overwinnen, onderdrukken Eng. *to overrun, take by surprise, conquer, overcome, subdue* 2. uit het veld slaan Eng. *to discomfit, put out, outdo* 3. achter zich laten Eng. *to leave far behind, outdistance* 4. met argumenten overtroeven Eng. *to overtrump, trump, beat*
- kafpraatjies** znw. ook **bogpraatjies**
kletspraatjes Eng. *small talk, trash, rubbish, nonsense*
- kafsak** znw. strozak Eng. *straw mattress*
- kaggel** znw. kachel, Eng. *fireplace*
- kaggelmantel** znw. schoorsteenmantel Eng. *mantelpiece*
- kaiings** znw. kaantjes, uitgesmolten vetstukjes Eng. *greaves*
- akebeenwa** znw. Voortrekkerwagen Eng. *Voortrekker ox-wagon*
- kakelaar** znw. kakelvogel, vogel die kakelt, fig. kletser, babbelaar Eng. *wood-hoopoe, monkey bird, fig. cackler, chatterer, chatterbox*
- kakie** znw. ook **rooinek, rooie, tommie** (de eerste twee zijn scheldnamen)
khaki, Engelse soldaat, ook Engelsman, Brit Eng. *Khaki, English soldier, Tommy, Britisher, Englishman*
- kakiebos(-sie)** znw. onkruid dat tijdens de strijd tegen de **kakies** met voeder uit Zuid-Amerika zou zijn binnegeslopen Eng. *khaki bush, khaki weed* **stink kakiebos** Mexicaanse goudsbloem Eng. *Mexican marigold*
- kakkerlak** z. **kokkerot**

- kalant** znw. ook **skelm**, **platjie** schelm, deugniet, schurk, geslepen vos, bedrieger *Eng. scamp, rogue, scoundrel, cheat, sly fox, imposter 'n ou kalant*, **lank in die land** een listige, sluwe man of een ervaren, uitgeslapen, scherpzinnige persoon (*shrewd fellow who knows the ropes*)
- kalbassies** z. **pampoentjies**
- kalfakter** znw. persoon die vuil werk voor een ander doet, werktuig, handlanger, leeglooper, schooier, nietsnut, roddelaar *Eng. tool, loafer, good-for-nothing, slanderer ww. leeglopen, lanterfanten, rondsletteren Eng. to loaf about, idle, laze about*
- kalklig** znw. (angl.) voetlicht *Eng. limelight*
- kalkvis** znw. lintvis *Eng. ribbonfish, frostfish, scabbard fish*
- kalossie** z. **klossie**
- kalotjie** z. **klossie**
- kamassie(-hout)** znw. Z.A. boom *Eng. Knysna boxwood*
- kamaste** znw. beenkappen, losse laarzenschachten *Eng. leggings, gaiters*
- kambro** ook **kammaro**, **kombro** znw. veldplant met eetbare knollen (*field plant with edible tubers*)
- kameeldoring(-boom)** znw. ook **kameelboom** boom met hard, donkerbruin hout *Eng. camel-thorn tree, camel thorn, camel tree*
- kameelperd** znw. giraffe *Eng. giraffe, camelopard*
- kameleon** z. **verkleurmannetjie**
- kameleonties** bvn. wispelturig, grillig *Eng. fickle, chameleonic, chameleon-like*
- kamma** bw. ook **kamta**, **kamtag**, **kamte**, **kamtig**, **kastig**, **kammakastig**, **kammalielies** zogenaamd, zagezegd, voorgewend, kwansuis, schijnbaar, niet gemeend, gedaan alsof, als het ware, bijna als, quasi *Eng. quasi, would-be, for pretence, as if it were, as if, for the look of the thing, seemingly*
- kammaland** znw. droomland, sprookjesland *Eng. fairy land, dreamland, never-never land*
- kampernoelie** znw. kampernoelie, eetbare paddestoel *Eng. mushroom*
- kamtig** z. **kamma**
- kanariebyter** z. **janfiskaal**
- kanfer** znw. kamfer *Eng. camphor*
- kanis** znw. vuillap, smeerpoes, smeerlap, vuilaard, slons, haveloze kerel *Eng. sloven, dirty fellow, nasty fellow, muck-rake, slut*
- kankerbos(-sie)** znw. kankerstruik met rode bloemen waarvan de vruchten als geneesmiddel gebruikt worden *Eng. cancer bush*
- kannabos** z. **bakbos**
- kanniedood** znw. 1. taaië aloësoort z. **aalwyn** *Eng. variegated aloe, partridge breast (also the corkwood and air plant)* 2. een taaië kerel, een doordrijver *Eng. a tough fellow, a diehard, a persister*
- kannie-koenie** ook **koenie-kannie** uitr. om bij iemand jaloersheid op te wekken **Dit is koenie-kannie** De druiven zijn te zuur *Eng. the grapes are too sour*
- kanonkoeël** znw. kanonbal *Eng. cannonball, shell*
- kanonskoot** znw. kanonschot *Eng. cannon shot, gunshot*
- kanselleer** ww. (angl.) schrappen, doorschrappen, uitschrappen, doorhalen, intrekken, annuleren, vernietigen, tenietdoen, wegvallen, afstellen, nietig verklaren *Eng. to cancel*
- kant** znw. kant *Eng. side* **kant en wal** boordevol, op gevaar af te overstromen *Eng. full to overflowing, brimful, filled to the brim*
- kantien** znw. ook **croeg** drankgelegenheid, café, estaminet, herberg *Eng. bar, pub, canteen*
- kantoorzaak** znw. o.a. gerechtszaak, rechtsgeding, proces *Eng. lawsuit*
- kap** ww. o.a. met de voorpoten klauwen *Eng. to paw, hit out*

- kaparrang** znw. ook **kaparring**, verklw. **kaparrankie** houtsandaal van de Kaapse Maleiers *Eng. wooden Malay sandal, Malay clog*
- kapater** znw. ook **bokkapater** gesneden bok *Eng. castrated he-goat* **kapater ry** fig. vrijmetselaar worden (*to become a freemason*)
- kapel** z. **koperkapel**
- kaperrjolle** znw. capriolen, cabriolen, bokkensprongen, grimassen, luchtsprongen, gekke streken *Eng. capers, caprioles, grimaces, foolish pranks*
- kapkappie** znw. soort blom *Eng. flower species*, soort vogel (*bird species*)
- kapkar** znw. ook **Kaapse kar** tweewielige huifkar *Eng. Cape cart, hooded cart*
- kapok** 1. znw. en ww. sneeuw, sneeuwen *Eng. snow, to snow* 2. **wilde kapok** z. **tontelbos**
- kapokbossie** znw. wolachtige struik *Eng. woolly bush*
- kapokhaantjie** znw. 1. kempaantjie, dwerghaantjie *Eng. bantam cock* 2. vechtersbaasje *Eng. small (young) firebrand, spitting, fighter, slasher*
- kapokhennetjie** znw. dwerghen *Eng. bantam hen*
- kapokhoender** znw. dwergkip *Eng. bantam fowl*
- kapokkie** znw. 1. soort bloem (*flower species*) 2. soort vogel z. **kapokvoëltjie** (*bird species*)
- kapokvoëltjie** znw. ook **kapokkie**, **tintinkie** klein grijs veldvogeltje dat zijn nest uit wol maakt *Eng. Cape tit, penduline tit*
- kappertjie** znw. *Tropaeolum majus* *Eng. nasturtium*
- kappie** znw. 1. kap, muts *Eng. kappie, bonnet* 2. ook **kappieteken**, **sirkumfleks** of **kappie** circumflex, kapje; een **kappie-klinker** is altijd lang en het kapje wijzigt de klank daarvan bv. in **wêreld**, **kêrel**, **pêrel** *Eng. circumflex*
- kappiekommando** znw. Boerenvrouwen in geheime dienst tijdens de tweede Vrijheidsoorlog, thans een groep van conservatieve vrouwen *Eng. Kappie commando, Bonnet commando, hum. petticoat commando*
- kapstewel** znw. kaplaars, laars met hoog beenstuk *Eng. top boot, jackboot, knee boot, wellington boot, wellington*
- kaptein** znw. o.a. 1. opperhoofd van de zwarten in stamverband 2. hoofd van een groep mijnwerkers 3. leider van een sportploeg *Eng. captain, chief, chieftain*
- kar** z. **motor**
- karba** korffles, mandefles, dame-jeanne *Eng. carboy, demijohn, wicker bottle*
- kardoes** znw. puntzakje *Eng. paper cornet, paper bag*
- kardoesbroek** znw. ook **sambalbroek** spottend voor golfbroek, plus fours *Eng. knickerbockers, plus-fours*
- kareeboom** znw. altijd groene loofboom *Eng. karee tree, karee*
- karet** znw. 1. zeeschildpad *Eng. caret, hawk's bill (turtle) loggerhead turtle* 2. schaal van zeeschildpad *Eng. turtle-shell, tortoise-shell* 3. bagagerek, bagageplank (aan paardenkar) *Eng. luggage-rack, luggage carrier, carrier*
- kargadoor** znw. cargadoor, scheepsmakelaar, scheepsbevrachter *Eng. shipbroker, chartering broker*
- karie** znw. 1. honigdrank *Eng. honey-drink, honey beer, pease-beer, karie, krie* 2. zuurdeeg voor het bereiden van brood en **kariebier** ook **kariemoer** genaamd *Eng. karie-yeast, krie-yeast*
- karkaar(-heide)** znw. erica (soort heideplant) *Eng. erica (heather species, erica species)*
- karkatjie** znw. oogzweertje, zweertje op het ooglid *Eng. sty on eye, sty, hordeolum*
- karkis** znw. ook **wakis** wagenkist *Eng. wagon box, cart-box, box-seat*

- karkoehotnot** z. **ouvolk**
- karkoer** z. **bitterappel**
- karmedik** znw. geneeskrachtig kruid
(*medicinal herb*)
- karmenaadjie** znw. ook **kernaadjie**,
kremenaadjie karbonade, gebraden
rund- of varkensrib *Eng. chop, cutlet*
- karnuffel** ww. ruw spelen, pijn doen,
kwellen, plagen, stoeien z. ook **afknou**
Eng. to bully, hurt, injure, torment, tease,
romp 'n kindjie karnuffel liefkozend
stoeien met een kind *Eng. to cuddle,*
fondle, hug
- Karoo** znw. (Khoi) dorre hoogvlakte ten
zuiden van de Garieb, geschikt voor
schapenteelt *Eng. Karoo*
- Karoobossie** znw. Karoostruik *Eng. Karoo*
bush
- Karodoring** znw. ook **soetdoring**,
witdoring Karoo doornboom *Eng.*
Karoo thorn-tree, Karoo thorn, mimosa,
acacia
- karos** znw. ook **kros** o.a. deken van
dierenhuid door zwarten gedragen
Eng. kaross, skin-rug
- karperd** znw. karrepaard, trekpaard *Eng.*
carthorse, draught-horse, carriage-horse
- karring** 1. znw. karn *Eng. churn* 2. ww.
karnen *Eng. to churn* **aan iemand**
karring iemand lastig vallen,
uitvragen, pesten *Eng. to pester, bother,*
worry someone
- karringmelk** znw. karnemelk, botermelk
Eng. buttermilk **in karringmelk geval**
geheel in het wit gekleed *Eng. dressed*
all in white
- karwei** ww. vervoeren, wegvoeren *Eng. to*
transport, convey, ride transport, cart
- karweier** znw. vrachtrijder, vervoerder
Eng. transport-rider, carrier, cartage
contractor, haulier
- kas** znw. o.a. kist *Eng. case, box*
- kassie** znw. kistje *Eng. small case, small box*
- kasaterwater** znw. ook **kasaat**, **kasatar**,
tasaterwater slappe koffie *Eng. weak*
coffe, wish-wash
- kasarm** znw. 1. kazerne, kantonnement,
wooncomplex van soldaten *Eng.*
barrack, barracks 2. groep huisjes van
arme mensen *Eng. rambling houses,*
ramshackle buildings (of poor people) 3.
hele boel, menigte, spul *Eng. the rag-*
tag, tag-rag and bobtail, the whole lot, the
multitude
- kasenade** znw. ook **manewales** (alleen
mv.) kunstje, truc, toer, streek, poets,
grap, kunstgreep, avontuur *Eng. stunt,*
trick, prank, antics, adventure, to-do,
uproar
- kastaing** znw. kastanje *Eng. chestnut*
- kastig** z. **kamma**
- kastrol** znw. kookpot, ijzeren pot,
braadpan, stoofpan *Eng. casserole,*
steupot, saucepan, stewpan
- kastrolletjie** znw. o.a. bolhoed, dophoed
Eng. bowler hat, bowler
- kat** 1. znw. kat ("poes" is pl. voor
vrouwelijk schaamdeel!) *Eng. cat* 2.
uitroep om de kat te verjagen (als men
de kat aanspreekt zegt men **kittie**
of **kietsie**) 3. ook **kats** zweep voor
lijfstraffen *Eng. whip, cat* **die kat uit die**
sak laat een geheim verklappen *Eng. to*
give the secret away, disclose a secret, let
the cat out of the bag
- katbos** znw. 1. wilde asperge *Eng. wild*
asparagus 2. doornboom, soort acacia
Eng. thorn tree
- katdoring** znw. wilde asperge *Eng. wild*
asparagus, cat brier
- katel** znw. ledikant *Eng. bedstead*
- katjiedrieblaar** znw. inheemse plant (S.A.
plant)
- katjiepiering** znw. gardenia *Eng. gardenia*
wilde katjiepiering *Eng. wild Cape*
gardenia
- katkisant** znw. catechisant *Eng.*
catechumen, confirmant, candidate for
confirmation
- katkiseer** ww. 1. les geven aan **katkisante**
z.d. *Eng. to catechize* 2. in streng
verhoor nemen, een kruisverhoor
afnemen *Eng. to lecture, rebuke*

- katlagter** znw. 1. kakelaar (Bosveldvogel) *Eng. babbler* 2. snelvuurkanon *Eng. maxim-gun*
- katnaels** znw. struiken met lange dorens welke op de nagels van een kat gelijken *Eng. cat-thorns*
- katonkel** znw. barracuda *Eng. barracuda, katonkel*
- katools** bvn. 1. belachelijk, gek *Eng. silly, foolish, inane, ridiculous, crazy, mad* 2. bronstig, wulps *Eng. on heat, ruttish, lascivious, lewd*
- kats** znw. ook **kat** zweep voor lijfstraffen *Eng. whip, cat*
- katswink** bvn. bewusteloos, duizelig (vooral van een slag) *Eng. unconscious, dazed, in a swoon, dizzy, giddy* **katswink slaan** uitdr. ook **pootuit slaan** neerslaan, bewusteloos slaan, buiten westen slaan *Eng. to strike down, knock silly*
- kattebak** znw. bagagebak *Eng. boot*
- kattekroeg** znw. melksalon, melkbuffet, laiterie *Eng. milk bar*
- kattekruie** znw. kattenkruid, geneeskrachtige struik met wolachtige haren *Eng. catmint*
- keël** znw. ook **kegel** kegel (meetkunde) *Eng. cone*
- keelseer** znw. keelpijn *Eng. sore throat, throat trouble, pain in the throat*
- kees** z. **bobbejaan**
- keil** znw. 1. hoge hoed Z.Ndl. buis *Eng. top-hat* 2. wig, keg, keil *Eng. wedge*
- keilskrif** z. **spykerskrif**
- kejakker** z. **kerjakker**
- kekkel** ww. kakelen, babbelen, kletsen *Eng. to cackle, gabble, chatter, gossip, jaw, rattle, yap*
- kekkelbek** znw. babbelkous, kletsous *Eng. chatterbox, gossip*
- kelkie** znw. wijnglas *Eng. wineglass*
- kelkiewyn** znw. zand-korhoen *Eng. (Namaqua) sand-grouse*
- ken** znw. kin *Eng. chin*
- kentang** bvn. ook **kenta**, **kentang** bang, bevreesd (in het spel), onwillig om verder te gaan *Eng. afraid to play, funky*
- kenta speel** z. ook **kierang** vals spelen, haartzakken, bedriegen, oneerlijk spelen, niet volgens de regels spelen *Eng. to cheat, deceive, defraud*
- kêrel** znw. 1. kerel *Eng. chap, fellow* 2. vrijer *Eng. lover, boyfriend* **kêrel en nooi** vrijer en vrijster, vrijer en lief, geliefden *Eng. lovers* **my oukêrel** mijn ouwe heer (vader) *Eng. pl. the governor (my father)*
- kerf** znw. kerf, versnelling *Eng. notch, gear* **agterwaartse kerf** ook in **trurat** achterwaartse versnelling, ingeschakeld om achteruit te rijden *Eng. reverse gear* **bokerf** ook **eerste rat** eerste versnelling *Eng. first gear*
- kerjakker** ww. ook **kejakker**, **baljaar** ravotten, lawaaimaken, lawaaien, luidruchtig stoeien z. ook **rinkink**, **rits** *Eng. to romp, make a noise, career, run (about)*
- kerkhuis** z. **tuishuis**
- kerktoring** znw. kerktoren *Eng. church tower, steeple*
- kermis** znw. liefdadigheidsbazaar (geen foor, meer een zg. Vlaamse kermis) *Eng. fancy fair, kermess, kermesse*
- kernaadjie** z. **karmenaadjie**
- keroseen** z. **paraffien**
- kerriekos** znw. vlees met kerrie *Eng. curry dish, curried food*
- kers** znw. kaars *Eng. candle* **hy kan nie kers vir hom vashou nie** hij kan niet in zijn schaduw staan, hij kan niet bij hem in de schaduw staan *Eng. he is not fit to hold a candle to him, is not a patch on him, is not in the same street with him* **opsitkers**: kaars die bij het paartje staat om bij te vrijen — is de kaars uit dan moet de vrijer vertrekken *Eng. courting candle*
- kersbos** znw. kaarsstruik *Eng. candle bush, Bushman's candle*
- kersebos** znw. plant met kleine witte kersen *Eng. cherry bush*
- kershout** znw. ook **aapsekos** kaarshout, wilde boomsoort *Eng. candlewood*

- kersie** znw. 1. kleine kers *Eng. little cherry*
2. kaarsje *Eng. little candle*
- kersogje** z. **glasogje**
- kê** znw. gestremde melk, wrongel, geschifte melk, zuurmelk *Eng. curd, boiled sour milk, loppered milk*
- kiesieblaar** znw. ook **kiesieblaar** kaasjeskruid, maluwe, malve *Eng. cheese weed, wild mallow, mallows*
- kêskuiken** znw. ook **bogkind** melkbaard, melkmuil Z.Ndl. snotneus, bangerd, bangerik, lafbek, bloedaard *Eng. youngster, (mere) chicken, child, funk, faint-heart, dastard, coward*
- keurboom** znw. Kaapse virgilia *Eng. Cape virgilia*
- keurbundel** z. **bloemlesing**
- keurtjie** znw. ook **ertjiebossie** wilde zoet erwtjesstruik *Eng. wild sweet pea*
- Khoi** eig. taal van de **Khoi-Khoïn** (*language of the Khoikhoïn*)
- Khoi-Khoi** eig. mv. **Khoi-Khoïn** lid van een van de oudste stammen van Zuid-Afrika (*member of one of the oldest tribes of South Africa*)
- kiaat(-hout)** znw. tek, tekhout, djatihout, teakhout *Eng. teak, teakwood, kiaat, Cape teak*
- kielhouer** znw. houweel *Eng. pickaxe, mattock*
- kielie** ww. kietelen *Eng. to tickle, titillate*
- kieliebak** znw. oksel, armholte *Eng. armpit*
- kieliebeentjie** znw. elleboogsknokkel, elleboogsbeentje *Eng. funny bone*
- kielie-kielie** uitr. bij het kietelen *Eng. ketcher-kee*
- kielierig** bvn. kietelachtig, kittelorig *Eng. ticklish, touchy*
- kiep** uitr. om kippen te roepen of weg te jagen, kip! ksh! ksh-ksh! sh! *Eng. shoo!*
- kiepersol(boom)** znw. ook **sambreelboom**, **waaiboom**, **nooiensboom** parasolboom (wegens zijn brede kruin) *Cussonia spicata Eng. umbrella tree, cabbage tree*
- kiep-kiep** uitr. om kippen bijeen te roepen, kloekkloek *Eng. chick! shick! chuck! chuck!*
- kiepiemielies** znw. ook **kuikenmielies** kippenmais, klein harde soort mais *Eng. chicken-maize, chicken-mealie*
- kierang** ww. ook **kurang**, **kul** z. ook **kenta**, **kentag**, **kentang speel** vals spelen, haarzakken, bedriegen, oneerlijk spelen, niet volgens de regels spelen *Eng. to cheat, deceive, defraud*
- kierie** znw. (ontl. Khoi) wandelstok, stok, knuppel *Eng. walking-stick, stick, knobstick, club, cudgel*
- kieriehout** znw. karee-achtig houtgewas *Eng. kerie plant*
- kierieslang** znw. ook **voëlslang**, **maroelaslang** giftige boomslang *Eng. maroela snake, bird snake*
- kies** znw. o.a. wangholte, mondholte *Eng. cheek pouch, mouth cavity*
- kies** bvn. o.a. kieskeurig, fijngevoelig, welvoeglijk, betamelijk, delicaat, bedachtzaam *Eng. considerate, delicate, nice, tender, dainty*
- kiesieblaar** z. **kesieblaar**
- kieskeurig** z. **uitsoekerig**
- kiestand** znw. kies, baktand, maaltand *Eng. grinder, molar, back tooth, cheek tooth*
- kiets** bvn. ook **kiet**, **kwits** (angl.) kiet, quitte, in 't reine, effen, afgerekend, gelijkstaand, gelijkkop *Eng. quits, square, even, equal*
- kietsie** (uitr.) ook **kittie!** poes! roepnaam voor de kat. Poes gebruikt men in Z.A. niet want dit is pl. voor vrouwelijk schaamdeel *Eng. kitty, pussy, puss-puss, pussy-pussy*
- kieu** znw. kieuw *Eng. gill*
- kinabossie** znw. kinastruik, struik met bitter smakende bladeren en koortswerend sap *Eng. quinine bush, quinin bush, quina bush*
- kinderbessie** znw. boompje met eetbare bessen *Eng. child berry*

- kinkel** znw. ook **kink** kink, wrong, knoop, kronkel *Eng. kink, twirl, twist, knot, hitch*
- kinkelbossie** znw. soort struik *Eng. knot bush*
- kisklere** znw. beste kleren, Zondagse kleren, Paasbeste kleren (werden vroeger in een kist bewaard) *Eng. best clothes, Sunday best clothes, Sunday best, Easter-best, (Sunday)-go-to-meeting clothes*
- kitaar** znw. ook **ghitaar** gitaar *Eng. guitar*
- kits** znw. oogwenk, oogenblik **in 'n kits** in één-twee-drie, in een oogwenk, in een wip, dadelijk, in een ommezien *Eng. trice, jif, jiffy, flash, moment, in the twinkling of an eye*
- kitsbank** znw. geldautomaat, betaalautomaat, pinautomaat *Eng. instant bank, telebank*
- kitsgeld** znw. geld uit een geldautomaat *Eng. quickcash*
- kittie** z. **kietsie**
- klaar** bvn. bw. o.a. geëindigd, klaar, afgelopen, al, uit, op, gereed, afgedaan, voltooid, ook afgemat of zelfs dood **jy het klaar geëet** gij hebt al gegeten **jy is klaar getroud** gij zijt al getrouwd *Eng. finished, ready, clear, done, already, yet, dead*
- klaarpraat** bw. uit, voorbij, niets meer aan te verhelpen *Eng. finished, done, said all there is to be said, done all there is to be done, nothing more to redress* **dit is klaarpraat met hom** *Eng. he is finished, he is knocked up, he has cooked his goose, he is dead*
- klaaslouwbossie** znw. Klaas Louwstruik *Eng. Klaas Louw bush*
- klaer** znw. klager *Eng. complainer, complainant, plaintiff*
- klam** bvn. ook **vogtig** vochtig, nat, klam *Eng. moist, clammy, damp*
- klap** ww. o.a. slaan, een klap geven *Eng. to beat, strike, give a blow*
- klapbes** z. **appelliefie**
- klapbroek** znw. klepbroek *Eng. flap trousers*
- klapklappertjie** znw. ook **klapklappie**, **klappertjie** klapper-leeuwerik *Eng. Cape clapper-lark*
- klapper** znw. 1. kokosboom *Eng. coco(a)-tree* 2. kokosnoot *Eng. coco(a)-nut*
- klapperdop** znw. ook **klapperdot** hum. voor kop *Eng. head*
- klas** znw. college (les aan de universiteit) *Eng. lecture*
- klaskamer** znw. klas, klaslokaal, schoollokaal *Eng. classroom, schoolroom*
- klavier** znw. piano *Eng. piano*
- klawer** znw. o.a. pianotoets *Eng. key (of a piano)*
- klawerbord** znw. toetsenbord *Eng. keyboard*
- kleim** znw. (angl.) claim, stuk grond afgebakend of afgevoor de delverij *Eng. claim*
- kleinbaas** znw. (verouderd) de (oudste) zoon van de **baas** (thans niet meer als aanspreekvorm gebruikt) *Eng. young master*
- kleinboet(-ie)** z. **boetie**
- kleingeld** znw. kleingeld, pasmunt *Eng. change* **kleingeld maak (van)** vernietigen, opmaken, verkwisten, iemand ten onder brengen, iemand klein krijgen *Eng. to destroy, smash, use up, spend, squander, waste, bring to heel, wreck, make mincemeat of*
- kleinhuisie** znw. gemakshuisje, wc vooral in de tuin of op het erf *Eng. WC, lavatory, privy*
- kleinjong** znw. ook **kleinbooi**, **klong**, **klonkie**, **klonk** zwart of bruin kind (deze benamingen worden thans als neerhalend beschouwd) *Eng. piccaninny, piccanin, coloured boy*
- kleinmeid** znw. zwart of bruin dienstmeisje (benaming wordt thans als neerhalend beschouwd) *Eng. small black or coloured servant girl*
- kleinnôi** znw. ook **kleinnooi** de dochter van de **baas** *Eng. young mistress, young lady*
- kleinspan** znw. de jeugd, de kinderen, de kleinen *Eng. small (young) ones, kids,*

- youngsters, the little ones, boys and girls, "chickens"*
- kleintongetjie** znw. huid, keelelletje *Eng. uvula*
- kleintoontjie** znw. kleine teen *Eng. little toe*
- kleintijd** znw. de kinderjaren, de jeugd
Eng. childhood, babyhood, years of childhood, infancy, babyhood, early youth
- kleios** znw. speelgoed van klei *Eng. clay ox (toy)*
- kleiperd** znw. speelgoedpaard uit klei
Eng. clay horse (toy)
- klerasie** znw. kleding *Eng. clothing, apparel, dress, garments*
- klerasienywerheid** znw. kledingindustrie
Eng. clothing industry
- klerehanger** z. **hanger**
- kleurbaadjie** znw. studenten- of sportjasje in de kleuren van de universiteit, de school of de club *Eng. blazer*
- kleurling** znw. persoon van gemengde afkomst (term wordt door sommige mensen als neerhalend beschouwd), **bruinmens, bruin Afrikaner**
Eng. coloured, coloured person (De Kleurlinge, vooral de Kaapse Kleurlinge (Cape coloureds) zijn meestal Afrikaanstalig.)
- kleurmannelietjie** z. **verkleurmannelietjie, trapsoetjies, trapsuutjies, kameleon**
Eng. chameleon
- kleurslagboom** znw. "colour-bar"
gebruikelijker en correcter is **apartheid** d.i. de politiek van afzonderlijke ontwikkeling *Eng. colour-bar, apartheid*
- klintol** znw. jo-jo *Eng. yo-yo*
- klinker** znw. 1. klinker, vocaal *Eng. vowel*
2. klinker(-steen) *Eng. clinker, hard brick* 3. hardgebakken beskuit z. ook **boerbeskuit** *Eng. hard boer biscuit, hard tack, ship's biscuit, army biscuit*
- klip** znw. 1. steen, natuursteen, grote kei z. ook **steen** *Eng. stone, pebble* 2. rots, rotsblok *Eng. rock, cliff*
- klipbank** znw. rotslaag, steenlaag *Eng. rocky ledge (outcrop), stone, stratum, rock stratum, reef*
- klipbelletjie** z. **klipklossie**
- klipblom** znw. 1. bergbloem *Eng. mountain flower, red crassula* 2. steenmos *Eng. rock lichen, rock moss*
- klipbok** z. **klipspringer**
- klipdassie** znw. ook **klipdas** das die tussen de rotspleten leeft *Eng. rock badger, rock rabbit, rock dassie*
- klipdoring** znw. doornplant *Eng. rock thorn*
- klipfels** znw. hardhout gebruikt voor omheiningspalen en disselbomen *Eng. rock alder*
- kliphard** bvn. bw. ook **klipsteenhard** keihard *Eng. stone-hard, very hard, extremely hard* ook fig. gebruikt in **kliphard vry, kliphard werk** *Eng. to work with a vengeance, love with a vengeance*
- kliphout(-boom)** znw. 1. boom op rotsachtige bodem; zijn schors wordt als looistof gebruikt. *Eng. rock tree* 2. boom waarvan het hout zeer hard is zoals bij de klipfels *Eng. rock alder, rock tree*
- klipklossie** znw. ook **klipkalossie, klipbelletjie** lelie-achtige bolplant *Eng. bulbous plant of the lily species*
- klipkop** znw. 1. rotsachtige heuvel *Eng. tor, rocky hill* 2. domkop *Eng. blockhead, dullard, dunce* 3. koppigaard, stijfhoofd *Eng. headstrong person, obstinate one*
- klipkous** znw. eetbaar schelpdier, zeeslak *Eng. ear shell, sea ear, sea snail*
- klipkraal** znw. stenen omheining *Eng. stone fence, stone kraal*
- klipkrans** znw. rotsrand *Eng. ledge of rock, rock ledge, krans, krantz*
- kliplelie** znw. rotslelie *Eng. rock lily*
- klipmuur** znw. stenen muur *Eng. stone wall, masonry wall*
- klipneuker** znw. 1. soort hagedis, rots-hagedis *Eng. rock lizard, lizard species* 2. stud. voor geoloog, aardkundige *Eng. student-like for geologist*
- klipperig** bvn. rotsachtig *Eng. stony, rocky*

- klippers** znw. mv. o.a. kleine steenbrokken *Eng. stone blocks, rock pieces*
- klipplaat** rotslaag aan de oppervlakte, vlakte met **klippers** of brokstenen *Eng. rocky plain on ground, level, flat slab of rock, flat ledge of rock*
- klipsalmander** znw. 1. ook **koggelmander** rotssalamander *Eng. rock salamander, rock agama, rock lizard* 2. domkop, domoor *Eng. blockhead, dullard, dunce*
- klipskeur** znw. rotsspleet *Eng. cleft*
- klipspringer** znw. ook **klipbok** kleine antilope *Eng. Cape klipspringer, klipspringer*
- klipsteen** znw. 1. rotssteen, hardsteen *Eng. rock stone, hard stone* 2. domkop, domoor *Eng. blockhead, dullard, dunce* 3. vagebond, idioot, uilskuiken *Eng. vagabond, tramp, hobo, idiot, numskull*
- klipsteenhard** bvn. 1. ook **kliphard** keihard *Eng. stone hard, very hard, hard as stone, flint-like* 2. zeer moeilijk, vwaar *Eng. very difficult, hard, stiff*
- klipvis** znw. Kaapse kabeljouw *Eng. klipfish, cod*
- klits** 1. znw. kliskruid, klissekruid, klisplant waarvan de knoppen in de schapenvachten blijven hangen z. ook **knapsekêrel** *Eng. burdock, burr, bur* 2. ww. klutsen, slaan *Eng. to beat, beat up*
- klok** znw. bel, klok (in een toren, op een schip, meestal niet in de betekenis van uurwerk z. **horlosie**) *Eng. bell*
- klokkie** znw. 1. belletje, kamerbelletje, **deurklokkie** *Eng. little bell, little clock, door-bell* 2. akelei, akolei, pantoffeltje, klokbloem, klokjesbloem *Eng. bellflower, columbine, bluebell, harebell, campanula, Canterbury bell*
- klomp** znw. o.a. groot aantal, groep, menigte, massa *Eng. number, group, crowd, lot*
- klompie** znw. groepje, hoopje, een beetje *Eng. little group, small heap, handful, a little, some, a few, a bit*
- klong** verklw. **klonkie** z. **kleinjong**
- kloof** znw. o.a. een opening tussen rotsen, bergen of heuvels, ravijn *Eng. ravine, gorge, kloof*
- klopdans** znw. stepdans *Eng. tap-dance*
- kloppertjie** z. **klapklappertjie**
- klops** znw. gekostumeerde groep kleurlingen die al zingend en/of muziekmakend rond-trekt *Eng. coon band, coon club, coon, musical club of coloureds* **die klopose** *Eng. the coons*
- klos** znw. kwast, klos, bobijn, klodde mest met schapenwol *Eng. tuft, tassel, reel, spool, bobbin, blotch, taglock*
- klossie** znw. ook **kalossie**, **kalotjie** *ixia Eng. ixia*
- klossiegras** znw. gras met zaadlijsten in de vorm van klosjes *Eng. tuft grass*
- klou** 1. znw. o.a. klauw, hoef, bankschroef *Eng. claw, paw, hoof, bench vice, bench clamp* 2. ww. klauwen, krabben, vastzetten, zich vastklampen *Eng. to claw, cling, stick, paw, scratch, scrape, fasten, grip, clutch at*
- kloudoring** z. **tou** (3)
- kloutjiesolie** znw. olie welke uit de hoeven van runderen bereid wordt *Eng. neat's-foot oil*
- kluitjie** znw. o.a. krasse leugen, paardenleugen **kluitjies bak**, **verkoop**, **vertel** ww. een grapje maken, een loop nemen, met spek schieten, liegen *Eng. lie, fib, to crack a joke, draw the long bow, tell fibs*
- kluitjiesop** znw. soep met balletjes *Eng. dumpling soup*
- knap** bvn. o.a. krap, ternauwernood, net, nauw *Eng. tight, narrow, scanty, short, skimpy, scarcely, barely, just*
- knaphandig** bvn. ook **handig** handig, behendig, bedreven, vaardig *Eng. dexterous, handy, expert, clever, deft*
- knappies** bw. o.a. bijna niet, nauwelijks *Eng. nearly not, hardly not, barely, tightly, scantily*
- knapsekêrel** znw. ook **knapsakkêrel**, **knapsekerwel**, **knapsakkerwel** **wewenaar** en **sterklits** z. ook **klits**

- (1) sterklits, wewenaar onkruid met dunne zwarte zaadjes die aan de kleren blijven haken *Eng. blackjacks, beggar-ticks, sweethearts*
- knelter** z. **kniehalter**
- knelterslag** z. **maswerkknop**
- knewel** znw. 1. knevel, snor *Eng. moustache* 2. kanjer, kokker(d), knaap: iets dat groot is in zijn soort *Eng. big one, spanker, whopper, stunner, bouncer, huge thing or animal* 'n **knewel van 'n kèrel** een enorm grote man *Eng. an enormously big fellow*
- kniediep-voor-dag** z. **douvoordag**
- kniehalter** 1. znw. ook **knelter** knieband, riem of tauw om een rund te kniepoten *Eng. kneehalter, knee-string* 2. ww. kniepoten, de kop met een touw of riem aan de knie vastmaken om het weglopen van een rund te beletten, fig. belemmeren, beperken *Eng. to kneehalter, hamstring, fig. to handicap*
- knik** znw. o.a. kuil, oneffenheid, geul in de baan, gat in de weg *Eng. pit, hole, unevenness, ruggedness, gully in the road, dip, depression*
- knikkertjie** z. **froetang**
- knikspoor** znw. dwarsgreppel, door het water gegraven spoor in de weg *Eng. cross rut, gully*
- knipmes** ww. knipmes, zakmes **buig soos 'n knipmes** *Eng. to bow and scrape* **jou lyf knipmes hou** het hof maken *Eng. to court a girl* **knipmes ry** pronkerig paardrijden zodat het paard de kop als een knipmes buigt *Eng. to swank it on horseback*
- knipspeld** znw. veiligheidsspeld, haakspeld, toespeld *Eng. safety pin*
- knop** ww. o.a. vloeken *Eng. to swear*
- knop** znw. o.a. knobbel (ook in Afr. **knobbel**) *Eng. bump, knob*
- knopiespinnekop** znw. zeer giftige knopspin *Eng. button spider*
- knopkierie** znw. knots, stok met ronde bol, knuppel van de zwarten *Eng. club, knobkerrie*
- knoppiesdoring(-boom)** znw. acacia met knobbels en doorns *Eng. knob thorn, nodular acacia*
- knoppiespeld** znw. ook **speld** 1. gewone speld *Eng. pin* 2. knopspeld, doekspeld *Eng. brooch* (geen borstspeld, broche: **borsspeld** al is dit in *Eng.* ook *brooch*)
- knoppieswurm** z. **haarwurm**
- knou** z. **afknou**
- knyphandsak** znw. dameshandtas voor onder de arm *Eng. clutchbag*
- kobra** z. **rinkhalsslang**
- koedoe** znw. Lageveldse antilope met bruin V-teken op de kop en met lange spiraalhorens *Eng. koodoo, kudu*
- koeëltreën** znw. kogelregen *Eng. rain of bullets, shower of bullets*
- koejawel** znw. 1. guavenboom *Eng. guava* 2. guave (peervormige, smakelijke en saprijke vrucht van de guavenboom) *Eng. guava*
- koekemakranka** 1. ook **koekmakranka** welriekende plant *Eng. kukumakranka* 2. eetbare vrucht van deze plant (*edible fruit of the kukumakranka*)
- koekapan** znw. ook **koekoepan**, **spoortrollie** kipwagentje, mijnwagentje, decauvillewagentje *Eng. cocopan, tip, mine trolley* (Ndl. **koekapan** is **koekpan**.)
- koekpan** znw. koekenpan *Eng. baking pan*
- koeksaad** znw. ook **anyssaad** anijszaad (voor het bereiden van koeken) *Eng. caraway seed, aniseed*
- koeksister** z. **koesister**
- koeksoda** znw. sodabakpoeder, natrium bicarbobaat als bakpoeder gebruikt *Eng. sodium bicarbonate, bicarbonate of soda (used as baking powder), baking soda, cooking soda*
- koeldrank** znw. frisdrank *Eng. cooldrink*
- koelie** znw. koelie, bijnaam voor Indiër (neerhalend) *Eng. coolie, Indian*
- koelkas** z. **yskas**
- koenie-kannie** z. **kannie-koenie**
- koes** z. **koets**

- koesister** znw. ook **koeksister** gebak bestaande uit gevlechte repen deeg in vet gebakken en in stroop gedoopt *Eng. cruller*
- koesnaatjie** znw. ook **kosnaatjie** vetplantje *Eng. succulent*
- koester(-tjie)** znw. pieper, kleine pieper *Eng. pipit*
- koets** ww. ook **koes** uitwijken, ontduiken, wegduiken, wegbukken *Eng. to crouch, couch, stoop, pull out, dodge, duck, duck down*
- koever** znw. couvert, omslag, meestal briefomslag, enveloppe *Eng. envelope, cover*
- koggel** z. **uitkoggel**
- koggelaar** znw. 1. die kochelt, iemand na-aapt, nabootst, naprater *Eng. ape, mimicker, imitato, teaser* 2. tapuit, witstaart (vogeltje dat de zang van andere vogels nabootst) *Eng. capped wheatear*
- koggelary** znw. ook **koggelry** na-aperij, nabootsing *Eng. mimicking, mimicry, imitation*
- koggelmander** znw. ook **koggelmannetjie**, **salamander** agama, rotshagedis z. **klipsalmander** (1) *Eng. rock lizard, agama*
- koggelstok** znw. ook **koppelstok** stok tussen twee ingespannen dieren om te voorkomen dat ze elkaar aanstoten of bijten *Eng. coupling-bar (in a team to prevent hurting or biting), tie-rod*
- kokerboom** znw. grote aloë (*large aloe*)
- kokenennetjie** znw. kuikentje *Eng. chickadee*
- kokkerot** znw. kakkerlak *Eng. cockroach, black beetle*
- kokkewiet** z. **janpierewiet**
- kol** 1. znw. plek, vlek, roos (op een schietschijf) vuile vlek, smet *Eng. spot, bull's-eye (on target), stain, blot, blotch, smirch* 2. ww. merken (met een **kol**) *Eng. to mark (with a spot)*
- kolbroek(-vark)** znw. soort varken *Eng. Colebrooke, Colebrooke pig*
- kolhaas** znw. vlekhaas (grote haas met witte vlek op de kop), berghaas *Eng. scrub hare, mountain hare, rock hare*
- kol-kol** bw. hier en daar *Eng. here and there, in places, in patches*
- kolie(waar)** z. **kool-**
- koljander** znw. koriander (plant met sterk riekend zaad) *Eng. coriander* **Dis vinkel en koljander, die een is soos die ander** er is geen verschil tussen de twee, ze zijn éénder *Eng. they are alike, it is six of one and a half a dozen of the other*
- kolkat** z. **luiperd**
- kollekteer** ww. o.a. inzamelen, incasseren *Eng. to collect, gather*
- Kolonialer** znw. (hist.) Kaaplander, inwoner van de Kaapprovincie *Eng. inhabitant of Cape Province, Cape Colonist, Cape Province man*
- kolperd** znw. paard met vlek op voorhoofd (*horse with a star*)
- kolskoot** znw. schot dat doel treft, schot in de roos *Eng. bullseye, bull 'n kolskoot skiet* in de roos schieten *Eng. to hit the bullseye*
- kolskyf** znw. schietschijf *Eng. bullseye, target*
- kom** ww. komen *Eng. come* **hom/haar kom kry** o.a. het bewustzijn herwinnen, weer tot bewustzijn komen, weer bij zijn positieven komen *Eng. to recover, regain consciousness, come to your senses*
- komers** znw. deken *Eng. blanket*
- kombuis** znw. keuken *Eng. kitchen*
- kombuisdeur** znw. keukendeur *Eng. kitchen door*
- kombuishollands** znw. Kaaps Hollands, beledigende term voor het oudste Afrikaans *Eng. Kitchen Dutch*
- kombuistaal** znw. eertijdse beledigende term voor Afrikaans *Eng. kitchen Dutch*
- kommando** znw. 1. legergroep, militaire groep *Eng. commando* **op kommando** in militaire dienst, met militaire opdracht *Eng. to be at command, in the army, in service* 2. (op) bevel,

- commando bv. **liefde kan nie op kommando ontstaan nie** Eng. *by order, at command*
- kommandovoël** znw. grote kievit Eng. *stone plover*
- kommandowurm** znw. uiterst schadelijke en in massa verschijnende worm Eng. *army worm, mystery worm*
- kommetjie(s)gat** znw. ook **kommetjiegatkat, kommetjiekat** waterbunzing, waterwezel Eng. *water mungoose, marsh mungoose*
- kompeteer** ww. mededingen, aan een wedstrijd deelnemen, concurreren Eng. *to compete*
- kompetisie** znw. o.a. mededinging, concurrentie Eng. *competition*
- konfoes** ww. bederven, onbruikbaar maken Eng. *to spoil, damage, deteriorate*
- konfuus** bvn. verward, van streek, doorlekaar Eng. *confused, abashed, taken aback*
- konfyt** 1. znw. jam, gelei, confituur Eng. *jam, jelly, comfits, fruit preserves* 2. bvn. ook **gekonyfyt** bedreven, geheel op de hoogte, doorkneed, vaardig, knap Eng. *steeped, proficient, skilled, versed, clever, able*
- koningsklip(-vis)** znw. stekelvinnige gekleurde zeevis Eng. *kingklip, rock cod, king's klipfish*
- koningsriethaan** znw. groene watervogel Eng. *gallinule*
- koningsgrooibek(-kie)** znw. koningskruisbek Eng. *pintailed widowbird, king-of-six*
- koningsaasvoël** znw. koningsgier Eng. *king vulture, black vulture*
- konka** znw. ook **tonka** primitieve emmer, doorgaans petroleumblik, kan, vuilgoedblik Eng. *pail, tin with wire handle, drum, large tin, large can, garbage-bin, dust-bin, ash-bin, ash-can*
- konkel** ww. o.a. ook knoeien, slordig werken Eng. *to mess, bungle, blunder*
- konkelwerk** znw. o.a. knoeiwerk, lapwerk Eng. *muddling, bungling, botching*
- konsensie** znw. geweten, consciëntie Eng. *conscience*
- konsert** znw. concert, muziek- of zanguitvoering met of zonder toneel, bv. **skoolkonsert, verskeidenheidskonsert** Eng. *concert, recital, performance, presentation, show*
- konsessie** znw. o.a. afslag, vermindering, reductie, toegeving Eng. *reduction, diminution, discount, rebate, concession*
- konsessiekaartjie** znw. vrijkaartje, afslagbiljet, verlofkaart op het spoor Eng. *concession ticket, reduction ticket, holiday ticket*
- konstabel** znw. ook **diender** politieagent Eng. *constable, policeman*
- konsuis** bw. ook **kwansuis** voorgewend, schijnbaar, niet gemeend Eng. *for pretence, as if it were, as if, ostensibly*
- kooi** znw. o.a. bed **kooi toe gaan** Eng. *to turn in, go (off) to perch* **dit sit my in die kooi** dit is onbegrijpelijk, dit is te veel voor mij Eng. *this is too much for me, this is beyond me*
- kooigoed** znw. 1. beddegoed Eng. *bedclothes, bedding* 2. ook **hotnotskooigoed, Hottentotskooigoed**
- kool** (ook **kolie, koliewaar**) o.a. in uitdr. **by my kool** ook **by my siks** absoluut zeker, zeker waar, beslist waar Eng. *truly, upon my word, on my word, upon my soul, I swear, honour bright*
- koorspen(-netjie)** znw. koortsthermometer Eng. *clinical thermometer*
- koorsiekte** znw. malaria Eng. *malaria, malarial fever*
- koort** znw. (ont. Eng.) Kaaps Afrikaans voor gerechtshof (**geregshof, die hof**) Eng. *court*
- kop** znw. hoofd (**hoof** wordt alleen maar in de fig. betekenis gebruikt) Eng. *head* **kop en punt slaap** slapen met twee, de een met het hoofd aan de voeten van de ander Eng. *to sleep head and feet together* **kop intrek** schuld bekennen, in zijn schelp kruipen Eng. *to avow*

- (his fault), draw in his horns **kop kam** een bolwassing geven, berispen, de les lezen, de mantel uitvegen *Eng. to talk to somebody as a Dutch uncle, dust someone's jacket, rebuke, reprove, admonish* **kop uittrek** zich uit een onderneming terugtrekken, zich onttrekken aan iets, terugkrabbelen *Eng. to retire, withdraw*
- kopbeen** znw. schedel, schedelbeen *Eng. skull*
- kopdoek** znw. o.a. Maleise kopdoek tulband *Eng. turban*
- koperkapel** znw. giftslang, bruin of koperkleurige cobra, Cobra di Capello *Eng. banded cobra, cobra, venomous snake*
- kopiereg** znw. copyright, kopijrecht *Eng. copyright*
- kopiva** znw. wilde kopiva (geneeskrachtige plant) *Eng. copaiba, copaiva*
- kopkool** znw. kool *Eng. cabbage*
- koppelstok** z. koggelstok
- koppie** znw. o.a. heuvel *Eng. hillock, hill, knoll, koppie*
- kopseer** znw. hoofdpijn *Eng. headache*
- kopskoot** znw. o.a. gevat, snedig, verrassend, treffend, afdoend antwoord *Eng. ready answer, clever (smart) retort, a smart reply, an effective reply, knock-out argument*
- kopspeel** ww. de kop op-en-neer bewegen (bij paarden onder het rijden) *Eng. to prance, move the head up and down (of horses)*
- kopvel** znw. schedelhuid, hoofdhuid *Eng. scalp*
- koraalboom** znw. inheemse boom met rode bloemen *Eng. coral tree*
- kordaatstuk** znw. stout stuk, coup-de-main, overval *Eng. feat, brave deed, raid*
- korent** znw. ook **korint** krent, rozijn *Eng. currant, raisin*
- koring** znw. koren, ook tarwe *Eng. corn, wheat*
- koringkriek** znw. soort langpotige sprinkhaan *Eng. grasshopper, locust species*
- koringland** znw. korenveld *Eng. cornfield*
- koringlandkraai** znw. korenkraai, roek *Eng. rook*
- koringoes** znw. korenoogst, tarweoogst *Eng. corn harvest, wheat harvest*
- koringvoël** znw. klein Afrikaans korenvogeltje (*little S.A. corn bird*)
- korint** z. **korent**
- korrel** ww. 1. plukken van druiven *Eng. to pluck out, cull* 2. pellen van mais, ook **afkorrel** z.d. *Eng. to string, tear (off), peel* 3. ook **korrel vat** aanleggen, mikken *Eng. to level (one's rifle), aim*
- korrelkop** znw. 1. kop met stijf gekruld haar (*head with curly hair*) 2. dwarsdrijver, dwarskop *Eng. crosspatch*
- korrelrig** bvn. 1. korrelig *Eng. granular* 2. kruimelig, brokkelig *Eng. crumbly* 3. korzelig, brommerig, knorrig, mopperig *Eng. grumpy, crusty, growling*
- korreltjies** z. **horreltjies**
- korsie** znw. 1. korstje *Eng. crust of bread* 2. mop, grap, anecdote *Eng. joke, jest, lark, anecdote*
- korswel** 1. znw. kortswijl, scherts, boert, grap *Eng. joke, jest, lark, raillery, sport* 2. ww. schertsen, gekheid maken *Eng. to joke, jest, poke fun*
- kort** bvn. kort *Eng. short* **kort op sy hakke wees** hem kort op de hielen zijn (zitten) *Eng. to follow close upon his heels*
- kortgebaker(d)** bvn. ook **kortgebonde**, **kortgeknoop** kort aangebonden, opvliegend, een kort lontje hebben *Eng. explosive, irascible, short-tempered, quick-tempered*
- kort-kort** bw. herhaaldelijk, gedurig, telkens *Eng. repeatedly, again and again, continuously, at every turn*
- kortvat** ww. streng optreden, streng ingrijpen, er korte metten mee maken *Eng. to make short work of, interfere, intervene severely, take a rigorous action (against), adopt a rigorous action*
- kos** znw. Z.Ndl. kost, eten, spijs *Eng. food, grub, victuals, board*

- koshuis** znw. kosthuis, kinderpension, tehuis voor schoolgaande kinderen
Eng. boarding house
- kosleerling** znw. kostleerling, kostjongen, kostganger *Eng. school-boarder*
- kostuum** z. **baaikostuum**
- kosvry** bvn. gratis, kosteloos *Eng. costfree, gratis*
- kou** znw. 1. kou *Eng. cold* 2. kooi, vogelkooi *Eng. cage, bird-cage*
- koudlei** ww. 1. paarden laten afkoelen
Eng. to cool horses 2. ook **koudsit** bedriegen, beetnemen, iemand bedrogen laten uitkomen, te vlug af zijn, te slim af zijn *Eng. to calm (down), quiet down, compose, appease, tranquillize, cheat, deceive, lead one by the nose, hoodwink, get the better of somebody, outwit*
- koue** znw. ook **kou** kou, koude *Eng. cold*
- koudsit** z. **koudlei** (2)
- koukus** znw. vergadering van de parlamentsfractie van een partij *Eng. caucus*
- kouvoël** znw. soort arend (*eagle species*)
- kraaibek** znw. nijptang *Eng. (pair of) pincers*
- kraal** znw. o.a. omtuinde, ommuurde ruimte voor het vee, traditioneel dorp van zwarten, fig. partij, milieu, kring *Eng. kraal, pen, traditional town of blacks fig. party, milieu, circle, kraal* **agteros**
- kom ook in die kraal** langzaam maar zeker, *Chi va piano, va sano* *Eng. slowly but surely* **net so in sy kraal kom in** zijn kraam te pas komen *Eng. to suit his book (his game, his purpose)*
- kraalbossie** znw. Karoostruikgewas *Eng. Karoo shrubs*
- krabbe(r)tjie** z. **oorkrabbetjie**
- kraffie** znw. karaf *Eng. water bottle, decanter*
- kragman** znw. bietwortel waaruit de zwarten bier brouwen *Eng. beetroot for traditional beer*
- kragstasie** znw. elektrische centrale *Eng. power station*
- kragtie, kragtig** kreet van bewondering of verwondering, lieve hemel, sakkerloot, ho ho! toe maar! *Eng. good gracious! gee-whiz! hoity-toity!*
- krans** znw. afhanginge rots, steile bergwand *Eng. hanging rock, drooping rock, steep mountainside, krantz, krans*
- kranslyn** znw. rotsrand *Eng. rock ledge, rock brink*
- krap** znw. o.a. schraper, schraap *Eng. scraper*
- kraweltjie** z. **oorkrabbetjie**
- krawwetjie** z. **oorkrabbetjie**
- kremenaadjie** z. **karmenaadjie**
- kremetart** znw. cremetart, cremor tartari, wijnsteenpoeder van room en wijnsteen *Eng. cream of tartar*
- kremetartboom** znw. grote baobab of apenbroodboom der tropische grasvelden *Eng. monkey-bread tree*
- kreupel** z. **kruppel**
- kreupelhout** znw. o.a. Namibisch dwergboompje (*Namibian dwarf tree*)
- kriebos** znw. ook **kriedoring** Karoostruik uit wiens stammen **kieries** (knuppels) gemaakt worden *Eng. Karoo bush*
- kriehoutkierie** znw. (uit San-cultuur) knuppel gemaakt uit de stam van de **kriebos**, **kriedoring** *Eng. stick made of krieboom wood*
- kriek** znw. krekel *Eng. cricket*
- krieket** znw. cricket (spel) *Eng. cricket (game)*
- krieketkolf** znw. cricketstok, cricketkolf, cricketbat, bat *Eng. cricket bat*
- krieseltjie** ook **grieseltjie** beetje, deeltje, greintje, ziertje, griezeltje *Eng. bit, particle, whit*
- kriewelkrabbers** znw. ook **kriewelkrappers** grillen, luimen, nukken, kuren *Eng. caprices, whims, freaks*
- krimpvark(-ie)** znw. ook **krimpystervark**, **rolystervark**, **rolvark** egel *Eng. hedgehog*
- krimpystervark** z. **krimpvark**
- kringgat(-bok)** znw. waterbok *Eng. waterbuck*

- krink** 1. znw. voorstel aan een wagen *Eng. fore-carriage* 2. ww. draaien, zwanken, winden *Eng. to turn, wheel, twist*
- kripvreter** znw. spottend voor staatsbediende vgl. Z.Ndl goevernementsvreter, eter uit de staatsruif, iemand die in de kaas zit *Eng. governmental profiteer*
- croeg** znw. bar *Eng. bar*
- croegvlieg** znw. dronkaard *Eng. barfly*
- croes** bvn. lusteloos, ongezond, ziekelijk z. ook **olik** *Eng. seedy, unwell, listless, low-spirited, unhealthful, sickly, ailing*
- kromhout** znw. wijnstok *Eng. vine*
- kromhoutkoliek** znw. kater *Eng. hangover*
- kromhoutsop** znw. wijn, brandewijn *Eng. wine, brandy*
- kromsaag** znw. schrobzaag, smalle, puntige zaag waarmee men ronde gaten zaagt *Eng. crook saw*
- cropper** znw. droge peer z. ook **wurgpeer** *Eng. dry pear*
- croes** z. **karos**
- kruidfontein** znw. geneeskrachtige bron *Eng. medicinal source*
- croie** ww. o.a. sukkelachtig gaan, moeilijk voortkomen, voortsukkelen, komen aansukkelen, ook **aansukkel** *Eng. to trudge on, potter along*
- croisband** znw. bretels, broekgalg *Eng. braces*
- croisbessie** znw. soort kruisbes (paarsbloemig en met gele besjes) *Eng. kind of berry bush*
- crolle** z. **femies**
- croppel** bvn. ook **croepel** kroepel *Eng. crippled, lame* **croppel donkie** gebroken of verdraaid Afrikaans (*distorted Afrikaans*)
- cropsies** z. **femies**
- cro** ww. verkrijgen, bekomen, verwerven, vinden, ontmoeten, aantreffen *Eng. to get, obtain, procure* **homself kom cry** tot het bewustzijn terugkeren, weer tot bewustzijn komen, weer bij zijn positieve komen *Eng. to recover/regain consciousness* **seer cry** pijn lijden *Eng. to suffer*
- croyblom** znw. krijtbloem, wit sierbloempje *Eng. gypsophila*
- croier** ww. z. ook **rondroier** bezoek brengen, uit logeren gaan, verblijfhouden, gaan vrijen, om een meisje vrijen *Eng. to go about visiting, go about courting, go courting, go acourting, call, visit*
- croiergas** znw. logeergast, gast van den huize *Eng. guest, visitor*
- croiermense** znw. logeergasten *Eng. guests, visitors*
- croifkop(-voël)** znw. ook (**swartkop-geelgat**, **pietmajol** Afrikaanse croifkop *Eng. bulbul, topknot, blackhead, blackcap*
- croikenmielies** z. **kiepiemielies**
- cro** z. **flous**
- crokunstenaar** znw. ook **goëlaar** goochelaar *Eng. magician, conjurer, juggler*
- cro** z. **kierang**
- crokprop** z. **prop**
- crokkingband** znw. ballonband *Eng. tyre*
- crokusting** z. **verband**
- cro** bvn. boosaardig, kwaadaardig, venijnig, ongetemd, sterk (drank bv.) *Eng. malicious, vicious, untamed, hottempered, strong* **cro** **weer** zwaar weer *Eng. stormy weather*
- cro** znw. brompot, knorpot, vervelend heerschap *Eng. growler, grumbler, grumpy, disagreeable person, crusty fellow*
- cro** znw. kleine hagedis (*little lizard*)
- cro** znw. quagga, grotere soort zebra *Eng. quagga, zebra*
- cro** z. **jellievis**
- cro** znw. **kwansuis** z. **konsuis**
- cro** znw. kwee, kweepereboom *Eng. quince*
- cro** znw. kweepereboomlaan *Eng. quince avenue*
- cro** znw. tuchtroede van de schoolmeester uit kweehout *Eng. cane, ferule*
- cro** znw. Bosveldvogel *Eng. Bushveld bird*
- cro** z. **kiets**

L

laagte z.nw. ook **leegte** laagte, vallei *Eng. valley, dale*

laagwaterbrug znw. brug alleen
begaanbaar bij laagwaterstand, anders staat zij onder water *Eng. low tide bridge*

laai znw. 1. lade *Eng. drawer* 2. gewoonte, streek, kneep *Eng. habit, wont, practice, trick, artifice, dodge*

laas bvn. bw. laatst, vorig, verleden, jongstleden *Eng. last, last time, former, previous*

laaste bvn. bw. 1. laatste *Eng. last* 2. ieder, allemaal *Eng. every, all* **die laaste een** iedereen, allemaal *Eng. one and all*

laat 1. bvn. bw. te laat *Eng. late* **hy is laat** gij hebt geen kans meer, uw kans is verkeken, gij valt er naast *Eng. you have lost your chance* 2. ww. laten *Eng. let, cause to* **laat spaander** ook **laat spat, laat vat, weghardloop, gly, laat waai, sabander** hard weglopen, het op een lopen zetten, vertrekken, er vandoor gaan *Eng. to run away, run off, leave* **laat waai** uitdr. **Hy moet laat waai** hij moet maken dat hij wekomt, ook: alles op alles zetten *Eng. he has to take himself off, he has to clear out; also: try his best*

laer znw. legerkamp, kamp *Eng. camp* **laer trek** kamp vormen, kamp oprichten *Eng. to form a camp*

laerskool znw. lagere school *Eng. primary school*

Laeveld znw. in tegenstelling tot **Hoëveld** z.d. het lage gedeelte van Mpumalanga tegen de Mozambikaanse grens *Eng. Low Veld, lowland*

laf bvn. ook **lawwe** zouteloos, smakeloos, flauw, saai, vervelend z. znw.

lawwigheid *Eng. insipid, tasteless, flat, dull, silly*

lak 1. ww. o.a. neerwerpen bij rugby, inhaken bij **sokker** (voetbal) *Eng. to tackle down, collar* 2. znw. **'n lae lak**

een vervelend heerschap *Eng. a boring fellow*

laksman znw. 1. beul, scherprechter *Eng. hangman, executioner* 2. kleine roofvogel z. **janfiskaal**

laloentjie znw. kleine soort meloen *Eng. small musk melon, little melon species* meloen z. **spaanspek, spanspek** *Eng. melon*

lam bvn. o.a. ook **tam, mak** afgemat, vermoeid *Eng. tired, fatigued, tired out, worn out, exhausted*

lammeroes znw. aanwinst van lammeren *Eng. crop of lambs*

lammervanger znw. lammergier *Eng. lammergeyer, griffon, vulture*

lammerskaap znw. ooien met hun lammeren *Eng. ewes with young*

lammetjie znw. klein lam, liefste kindje, geliefd kind *Eng. little lamb, dear child, beloved child*

lamsiekte z. **gallamsiekte**

lamtyd znw. tijd van het lammeren *Eng. lambing season*

land znw. land *Eng. land, country* **land van die rooi kombers** domein van inheemse volkeren (*land of the natives, natives country, native reserve*)

landdros znw. magistraat, hoogste rechtelijke en bestuursambtenaar in de Kaap en de latere republieken, drossaard, schout *Eng. landdrost, magistrate*

landpaal znw. grenspaal, mijlpaal *Eng. boundary post, landmark, milestone, mile post*

landskas znw. nationale schatkist *Eng. public treasury, national treasury, exchequer*

landsreën znw. regen over het gehele land (*rain right through the country*)

landsreën is landseën! landsregen is landszegen (*rain right through the country is a blessing*)

lanfer znw. lanfer, rouwkrip, rouwfloers *Eng. crape*

langasemsprinkaan znw. boomkrekel *Eng. tree cricket*

- langbeen(-tjie)** znw. struikgewas met lange takken *Eng. long-legs, long-legs shrubs*
- langelierboom** znw. boom waarvan de bladeren als middel tegen jicht worden gebruikt (*tree with medicinal leaves*)
- langsaan** bw. ook **neffens** naast, neven, nevens *Eng. nearest to, next to, next*
- langwa** znw. verbindingsbalk tussen voor- en achterstel van een ossenwagen (*bearing shaft of ox wagon*)
- laning** znw. laan, heg, haag *Eng. avenue, hedge*
- lankal** bw. al lang, sedert lang *Eng. for a long time, long before this, long ago*
- lanklaas** bw. lang geleden, sedert lang, voorlang *Eng. long time ago, long, for a long time*
- lappiesmous** znw. rondreizend venter in lompen en kleren, lompenkoper *Eng. ragman, dealer in rags*
- lasarus** znw. melaatsheid, lepra *Eng. leprosy*
- lat** 1. znw. dun takje *Eng. twig* 2. spreektaalvorm van **vgw. dat** (*colloquial form of conj. dat*)
- lawaaiwater** znw. taterwater, spraakwater, brandewijn, sterke drank *Eng. brandy, liquor*
- lawwigheid** znw. ook **verspotheid** zothed, flauwiteit, dwaasheid, belachelijkheid *Eng. foolishness, silliness, ridiculousness*
- leegte** z. **laagte**
- leengoed** znw. 1. geleende, overgenomen zaken *Eng. borrowed things, adopted things* 2. leenwoorden, overgenomen woorden *Eng. borrowings, loanwords*
- leër** znw. leger *Eng. army*
- leersak** znw. actetas, boekentas *Eng. portfolio, satchel*
- leggen** z. **lêhen**
- legkaart** znw. ook **sukkelspel** legpuzzel, puzzel *Eng. jigsaw puzzle, puzzle*
- lêhen** znw. ook **leggen** leggen *Eng. laying hen*
- leiwater** znw. besproeiingswater *Eng. irrigation water*
- lekkasie** znw. lekkage, lek *Eng. leakage, leak*
- lekker** 1. bvn. bw. lekker, aardig, net, smakelijk, leuk, enz. *Eng. nice, savoury, palatable, jolly, dainty, nice, trim, pretty*, uitdr. **Ek maak soos ek lekker kry** ik doe wat ik wil *Eng. I do what I like* **Hy is 'n lekker kêrel** hij is een leuke en beste kerel (verdietsing uit het bekende Engelse liedje: "For he's a jolly good fellow") **lekker kry** lust hebben, lusten *Eng. to like, have a mind to, feel inclined to* 2. bvn. licht aangeschoten, beschonken *Eng. tipsy, drunk*
- lekkergoed** znw. snoep, snoepgoed, lekkers *Eng. sweets, sweeties, goodies, sweetmeats*
- lekkerlyf** bvn. aangeschoten, dronken *Eng. tipsy, drunk*
- lelspreu** znw. sprinkhaanvogeltje *Eng. little locust-bird*
- lem** znw. lemmer, lemmer *Eng. knife blade*
- lemmetjie** znw. 1. scheermesje *Eng. safety razor blade* 2. limoen, kleine citroen met bitter sap *Eng. lime, sour lemon*
- lemoen** znw. ook **soetlemoen** sinaasappel *Eng. orange*
- lemoenboord** znw. sinaasappelboomgaard *Eng. orange orchard*
- lemoenduif** znw. klein grijs duifje (*small grey pigeon*)
- lemoengras** znw. gras met citroengeur *Eng. lemon grass*
- lemoenhout** znw. wilde houtsoort *Eng. orangewood, lemon wood, wild lemon*
- lemoenhuisie** znw. schijfje sinaasappel *Eng. orange slice*
- lemoenskyf** znw. schijfje sinaasappel *Eng. orange slice*
- lemoenstroop** znw. limonade *Eng. lemonade*
- lendelam** bvn. ook **mankoliegig** wankel, gammel *Eng. rickety, unstable*
- lensie** znw. o.a. linze *Eng. lentil*
- lentemaand** znw. September en vooral October *Eng. month of Spring (September, October)*

- lepaai** znw. ook **lepaai kombers** lichte katoenen deken (*light cotton blanket*)
- lepel** znw. lepel *Eng. spoon* **lepel in die dak steek** 1. sterven *Eng. to die*
2. bankroet gaan *Eng. to become a bankrupt, go bankrupt*
- lepelhout** znw. inh. boom (*indigenous S.A. tree*)
- lepellê** ww. in elkaar liggen zoals lepels *Eng. to lie spoon fashion*
- lêplek** znw. leger, verblijfplaats of verzamelplaats van dieren *Eng. lair, haunt, berth*
- leraar** znw. predikant, dominee, zendeling (nooit het Ndl. leraar, behalve in **hoogleraar** (leraar: **onderwyser**) *Eng. minister, parson, missionary*)
- lessie** znw. krijgertje, tikje (krijgertje spelen: door hard lopen elkaar trachten in te halen en dan tikken waarna de getikte weer jager is) *Eng. tag (to play at tag)*
- letieg** znw. licht bier van zwarten (*mild beer of blacks*)
- leuters** z. **doodluiters**
- lewe** znw. leven *Eng. life 'n lewe maak*
o.a. zich een bestaan verzekeren *Eng. to make a living*
- lewensaand** znw. levensavond *Eng. evening of life, old age*
- lewerkie** znw. ook **lewerik** leeuwerik *Eng. lark, skylark*
- lewertraan** z. **visolie**
- liddoring** znw. likdoorn, eksteroog *Eng. corn (on toe)*
- liederlik** bvn. vuil, smerig, slordig, slonzig, onooglijk *Eng. dirty, untidy, slovenly, sordid, unsightly*
- liefies** bw. aardig, liefvallig, bevallig *Eng. sweetly, prettily*
- liefkoos** ww. knuffelen, strelen, aaien *Eng. to caress, to stroke*
- liemaak** z. **flous**
- lieplapper** znw. landloper, leegloper *Eng. tramp, loafer*
- lietsjie** znw. Oosterse vrucht, lichee *Eng. litchi*
- liewenheersbeentjie** znw.
elleboogsbeentje, elleboogsknokkel
Eng. funny bone
- ligblou** bvn. lichtblauw *Eng. light blue, pale blue*
- liggroen** bvn. lichtgroen *Eng. light green, pale green*
- ligskip** znw. lichtschip *Eng. lightship*
- ligsku** bvn. lichtschiuw *Eng. shunning the light, shy of the light*
- likkewaan** znw. leguaan (dik tongige tropische reuzehagedis) *Eng. leguan*
- liksens** z. **lisensie**
- lineêr** bvn. lineair *Eng. linear*
- lintwurm** znw. lintworm *Eng. tapeworm*
- lisensie** znw. ook **liksens** vergunning, verlof, machtiging *Eng. licence*
- lissie** znw. lits, lus, lis *Eng. tag, noose, loop, strap*
- litjiesgras** znw. ook **litgras** kweek (onkruid) *Eng. knotweed, knotgrass*
- lobola** znw. (Zoeloe) runderen of een som geld die door een bruidegom aan de vader van de bruid afgegeven worden
Eng. lobola, bride price
- loekwart** z. **lukwart**
- loën** ww. loochenen ook **lieg** liegen *Eng. to deny, lie*
- loerie** znw. soort inheemse meerkol met groene veren en rode en zwarte vleugels *Eng. lourie, jay*
- loesing** znw. ook **streepsuiker**, **sieps-en-braiboud**, **sieps-op-braiboud**, **siepsambraiboud**, **siepsop**, **siepsous** rammeling, pak slaag, afranseling, zimmeling *Eng. a hiding, a thrashing*
- lokasie** znw. (hist.) zwart- of kleurlingenwijk van een stad, thans bekend als **township**
Eng. location, township
- loko** znw. z. **enjin**
- lol** ww. ook **bodder**, **neul**, **neuk** zaniken, zich druk maken over, zich bekreunen om, tot last zijn, lastig vallen, plagen, kwellen, zeuren *Eng. to bother, worry, nag*
- lolpot** znw. zeurkous, zeurpiet, zeurder, vervelend heerschap *Eng. a bore, a boring fellow, a bothersome person*

- lomp** bvn. 1. onhandig, onbehouwen, lomp *Eng. clumsy, awkward, unwieldy*
2. log (in tegenstelling met tenger en vlug z. **rats**) *Eng. heavy, unwieldy, cumbersome, cumbersome*
- lons** ww. kalmeren (een dier bv.) *Eng. to appease, calm down*
- loods** znw. o.a. piloot (van vliegtuig) *Eng. pilot*
- loog(-bos)** z. **asbos**
- looi** ww. 1. looien *Eng. to tan* 2. afranselen, slaan *Eng. to thrash, trounce, flog, whack, beat*
- loop** ww. lopen *Eng. walk, go* **loop, jy is al te sleg** schei er naar mee uit, je verknoeit de hele boel *Eng. drop it, you are making a muf of it; stop it, you are making a mess of it; you are spoiling the whole thing* **loop na die hoenders** loop naar de duivel *Eng. go to hell!*
- loper** znw. o.a. grove schiethagel *Eng. big shot*
- lopie** znw. 1. loopje (o.a. in het cricketspel) *Eng. a run* 2. riviertje, beek *Eng. rivulet, brook, rill*
- lorrie** znw. ook **vragmotor** vrachtauto *Eng. truck, lorry*
- los** ww. loslaten *Eng. to release, let go, let loose* **los my** laat me los, blijf van mij af *Eng. keep your hands off, let me go, let go*
- loseer** ww. logeren, in de kost zijn, huisvesten, herbergen, inwonen *Eng. to board, lodge*
- losies** znw. logies, huisvesting, inwoning, kamers *Eng. lodging*
- losieshuis** znw. kosthuis, pension *Eng. boarding house, lodging house*
- losiesplek** znw. onderdak, verblijfplaats, logement *Eng. shelter, abode, inn, hotel*
- lospit** bvn. in tegenstelling met **taaipit** vrucht met losse pit *Eng. freestone (fruit)*
- lospitperske** znw. perzik met losse pit *Eng. freestone peach*
- lossteek** ww. 1. ompspitten *Eng. to dig, loosen earth* 2. voortzetten, doorzetten, volhouden *Eng. to go ahead, carry on, persevere, persist* 3. afrossen, aframmelen, slaan *Eng. to belabour, thrash, flog, beat* 4. (iemand) een uitbrander geven, de mantel uitvegen *Eng. to give it one hot, dust a person's jacket*
- lostoring** ww. lostornen *Eng. to unsew, rip open, unpick*
- lostrek** ww. o.a. er op los trekken, beginnen, uitbarsten, van leer trekken (in de betekenis van er op los trekken, er op af komen, ook **storm**) *Eng. to go at it, begin, rush, draw his sword* **die skoot lostrek** het schot afvuren, vuren *Eng. to fire, fire-off, discharge*
- lot** znw. o.a. (ont. Eng.) troep, groep, bende *Eng. lot, troop, body, band*
- lou** bvn. lauw *Eng. tepid, lukewarm*
- louere** znw. lauweren *Eng. laurels*
- lower** znw. lover *Eng. foliage*
- lugdraad** znw. antenne, vangdraad, opvangdraad *Eng. antenna, aerial*
- lugwaardin** znw. hofmeesteres, airhostess, stewardess *Eng. air hostess*
- luibossie** znw. slecht brandende struik *Eng. lazy bush*
- luier** ww. o.a. vrij draaien van een motor *Eng. idle*
- luihout** znw. slecht brandend hout *Eng. bad firewood*
- luiperd** znw. ook **kolkat, tier, panter** luipaard, panter *Eng. leopard, panther*
- luisiesbos** znw. struik waarvan het zaad op luizen gelijkt *Eng. louse bush*
- luislang** znw. boa, python, reuzenslang *Eng. boa, python*
- luiters** z. **doodluiters**
- lukwart** znw. ook **loekwart** gele en zure vrucht *Eng. loquat*
- lumier** z. **daglumier**
- luns(-pen)** znw. as-spie voor het wiel *Eng. linchpin*
- lunsriem** znw. riempje waarmee de **luns** aan de as vastgemaakt wordt om verlies te voorkomen *Eng. axle strap*
- luters** z. **doodluiters**
- lyfband** z. **gord**

lyk ww. o.a. (angl.) houden van *Eng. to like* **ek lyk hom nie** ik kan hem niet lijdén, ik mag hem niet, ik vertrouw hem niet *Eng. I don't like him, I don't trust him*

lykbesorger znw. begrafenisondernemer *Eng. undertaker*

lykskouing znw. lijkschouwing *Eng. post-mortem inquest*

lykswa znw. lijkwagen *Eng. hearse, funeral car*

lym znw. lijm *Eng. glue* **iemand lym slaan** tegenwerken, iemand verhinderen zijn weg te gaan, intomen *Eng. to counteract, cross, thwart, work against, check, restrain*

M

maag znw. 1. maag *Eng. stomach* 2. buik *Eng. belly* **hy kruip op sy maag** hij kruipt op de buik *Eng. he is creeping on his belly* **jy kan dit op jou maag skrywe** je kunt het op je buik schrijven *Eng. you may whistle for it*

maai znw. pl. moer **loop na jou maai** loop naar de duivel *Eng. go to hell!*

maaifoedie znw. ook **maaifoelie**, **maaifoerie** schelm, schurk, smeerlap *Eng. rascal, scamp, skunk, dirty fellow, blackguard, blighter*

maak ww. o.m. doen *Eng. to do*

maanhaar znw. mannetjesdier met lange manen (*male with a long mane*)

maanhaarjakkals znw. jakhals met lange manen *Eng. jackal with a long mane*

maanhaarpaadjie znw. weg met een kam tussen de wagensporen of **middelmannetje** (z.d.)

maaskaas znw. zuurmelkkaas Z.Ndl. platte kaas *Eng. cottage cheese*

maer bvn. mager *Eng. lean, thin, gaunt* **maer bokke dip** knuppelen, afranselen, afrossen *Eng. to cudgel, thrash, trounce, whack*

maerman znw. 1. geneeskrachtige bol *Eng. medicinal bulb* 2. honger *Eng. hunger* **ek is maerman** ik heb honger *Eng. I am hungry*

maermerrie znw. scheen, scheenbeen *Eng. shin, shin bone*

mageeu z. **magou**

magistraat znw. o.a. kantonrechter *Eng. district judge*

magistraatshof znw. kantongerecht *Eng. district court*

magou znw. ook **mageeu** soort pap soms verdund met **letiang** z.d. (licht bier van zwarten, pap van zwarten) (*porridge of blacks*)

magtag uitr. ook **magtie!** **my magtie!** **maskas!** **mastig!** hemeltje lief!, stel je voor! allemachtig! *Eng. heavens! fancy!* zie ook de uitroepen onder **alla**

mahem znw. soort kraanvogel (*kind of crane*)

mak bvn. tam, volgzaam, afgemat, vermoeid *Eng. tame, docile, tired, fatigued*

makeer ww. mankeren, schelen, schorten, ontbreken *Eng. to fail, lack*

makoppa(-slang) z. **mamba**

makou znw. muskuseend *Eng. Muscovy duck*

makrol(-letjie) znw. bitterkoekje *Eng. macaroon*

mal bvn. gek *Eng. mad* **mal Jan onder die hoenders** (*the only man among women*)

Malaniet znw. (hist.) vroeger volgeling van dr. Daniël François Malan, leider van de Nasionale Party, voormalige Eerste Minister en Minister van Buitenlandse zaken *Eng. Malanite, votary of Malan*

Malbaar znw. (hist.) slaaf afkomstig van Malabar (Madras, India) (*slave from Malabar*)

malbaar znw. babbelkous, kletskaus *Eng. chatterbox*

malgas znw. Kaapse mantelmeeuw *Eng. gannet*

malhuis znw. krankzinnigengesticht, gekkenhuis *Eng. lunatic asylum*

malie znw. (pl.) geld *Eng. money*

- malkop** znw. dwaas, gek, dolleman *Eng. madcap*
- malmok** znw. soort albatros (*kind of albatross*)
- malmokkie** znw. ook **marmotjie** 1. marmotje *Eng. marmot* 2. Guinees biggetje, cavia *Eng. guinea pig*
- malpraatjies** znw. onzin, gekheid *Eng. nonsense*
- maltrap** znw. dwaas, grappenmaker, ondeugd *Eng. madcap, joker, wag, naughty boy or girl*
- malva** znw. geranium *Eng. geranium*
- mamba** znw. (Zoeloe) gifslang *Eng. mamba*
- mampoer** znw. vruchtenbrandewijn *Eng. fruit-brandy*
- mandjie** znw. mand *Eng. basket* **die hele mandjie patats** de volledige waarheid, het ganse geheim *Eng. the whole truth, the full secret*
- mandoor** znw. mandoer, ploegbaas, meestergast *Eng. mandor, mandore, foreman, headman, ganger*
- manel** znw. ook **gatjiepon** geklede jas, pandjesjas, destijds gedragen met **keil** (hoge hoed), dracht van kerkraadsleden *Eng. frock coat*
- manewales** z. **kaskenades**
- mankement** znw. defect, fout, gebrek, mankement *Eng. defect*
- mankoliekig** z. **lendelam**
- mansjet** znw. manchet, handboord *Eng. cuff, wristband*
- manteldraaier** z. **draadsitter**
- markberig** znw. marktbericht *Eng. market report*
- marmotjie** z. **malmokkie**
- maroela** znw. (ont. Zoeloe) boom waarvan de gele vruchten bij het brouwen van het bier van zwarten worden gebruikt; het hout dient voor snijwerk *Eng. marula*
- marog** znw. (ont. Sotho) groente die bereid wordt, zoals wilde spinazie *Eng. marog*
- marsbanker** znw. ook **masbanker** soort makreel (*kind of mackerel*)
- Masbieker** znw. (hist.) slaaf of afstammeling van slaven uit Mozambique (*slave or descendant of slaves from Mozambique*)
- maskas** uitr. ook **magtig, magtag, magtie, my magtie** hemeltje lief, stel je voor, allemachtig *Eng. heavens! fancy! gracious!*
- masvis** znw. zwaardvis *Eng. swordfish*
- maswerkknop** znw. ook **knelterslag** mastworpknop (knop van de hielingsteek – twee halve steken op elkaar) *Eng. heel knot*
- mater** znw. vriend, kameraad, makker *Eng. friend, comrade, mate, pal*
- matriek** znw. ook **matrikulasie** toelatingsexamen tot de universiteit *Eng. matriculation, matriculation examination*
- mebos** znw. gedroogde en gesuikerde abrikozen (*crystallized apricots*)
- meboskonfynt** znw. meebos jam *Eng. mebos jam*
- meelsif** znw. meelzeef *Eng. meal sieve, flour sieve*
- meerkat** znw. ook **mierkat, erdmannetje, aardmannetje** grijze wezel *Eng. meercat, grey weasel*
- meerkol** znw. gaai *Eng. jay*
- meestergoed** z. **toorgoed**
- meestersgraad** znw. academische graad, magister, licentiaat of doctorandus *Eng. master's degree*
- meiblom** z. **agretjie**
- meid** znw. (verouderd, thans als erg beledigend beschouwd) 1. bruine of zwarte vrouw, nu gewoonweg **vrou** genoemd *Eng. coloured or black woman* 2. dienstbode, thans bekend als **huishulp** of **huiswerker** *Eng. domestic servant*
- meisie** znw. ook **nooientjie** meisje *Eng. girl*
- melkbos** z. **tontelbos**
- melkdissel** z. **sydissel**
- melkskommel** znw. milkshake *Eng. milkshake*

- melktou** z. **naboom**
- même** z. **aia**
- mengeldigte** znw. mengeldichten *Eng. miscellaneous poems*
- mens** o.a. het onb. vnw. men *Eng. one, people, they*
- mensvleis** znw. mensenvlees *Eng. human flesh*
- mensvreter** znw. menseneter, kannibaal *Eng. man-eater, cannibal*
- meriete** znw. verdienste *Eng. merit*
- messel** ww. metselen *Eng. to lay bricks, build*
- messelaar** znw. metselaar *Eng. bricklayer*
- metermeisie** z. **boetebessie**
- meul** znw. molen *Eng. mill*
- meulstroom** znw. geen maalstroom, maar wel molenbeek, molenvliet *Eng. mill-brook, mill-race, mill-rill*
- meulenaar** znw. molenaar *Eng. miller*
- middel** znw. o.a. midden *Eng. middle, centre*
- middelmannetjie** znw. kam tussen de wagensporen ontstaan door uitslijting daarvan, middenberm (*ridge in the middle of the road*) z. ook **maanhaarpaadjie**
- mied** znw. mv. **miede, miedens** stapel *Eng. stack, pile*
- mieliekop** znw. maïskolf *Eng. mealie cob*
- mieliepit** znw. maïskorrel *Eng. mealie grain*
- mieliebronk** znw. maïsstengel *Eng. mealie stalk*
- mierkat** z. **meerkat**
- miernes** znw. mierennest *Eng. nest of ants*
- miershoop** z. **termietheuvel**
- miesies** znw. (verouderd) mevrouw (ont. *Eng.*) Mrs
- mikstok** znw. mik, tak in de vorm van een tweetandige vork, gaffelvormige tak *Eng. fork branch*
- mikstuur** znw. ont. *Eng.* mengeling, mengsel, mélange, brouwsel (in de betekenis van mengsel) *Eng. mixture, blend*
- militêr** znw. militair, soldaat *Eng. soldier, military man*
- min** bvn. o.a. weinig *Eng. little, few*
- mintig** uitroep hemeltje lief! lieve deugd! *Eng. gracious! good gracious! my goodness!*
- mis** znw. mest *Eng. dung, manure, droppings, muck*
- misbredie** znw. soort onkruid *Eng. pigweed, amaranth*
- misgesmeer** bvn. met mest besmeerd (*smearred with manure*)
- misgis** ww. (refleksief) vergissen *Eng. to mistake, commit a mistake, commit an error, be in error, be wrong*
- misgissing** znw. vergissing *Eng. mistake, error*
- miskoek** znw. mestkoek, gedroogde mest *Eng. dung-cake, dried manure*
- miskraal** znw. kraal gebouwd van mestkoeken *Eng. kraal built with "dung-cakes"*
- miskruier** znw. mestkruier, mestkever *Eng. dung beetle, tumble-bug*
- misnoeë** znw. misnoegen *Eng. discontentedness, dissatisfaction, discontent, displeasure*
- misoes** znw. misoogst *Eng. bad harvest, failure of crops*
- misryblom** znw. Kaapse tulp *Eng. Cape tulip*
- misstof** znw. meststof, kunstmest *Eng. fertilizer*
- mistas** ww. mistasten *Eng. to make a mistake, be at fault*
- mistel** z. **voëlent**
- misvloer** znw. met mest bestreken kleivloer *Eng. clay floor coated with manure*
- mlungu** znw. (Zoeloe) de blanken *Eng. the whites*
- modderas** z. **moeras**
- modderskerm** znw. spatbord (van auto of fiets) niet **spatbord**: voetenplank van een kar *Eng. mudguard*
- Modimo** znw. (Sotho) ook **Molimo** God, de Heer *Eng. God, the Lord*
- moederkappie** znw. wilde orchidee waarvan de bloem op een muts of kap

- gelijkt *Eng. wild orchid having a flower resembling a bonnet*
- moedernaak** bvn. ook **moedernakend**
moedernaakt *Eng. stark naked*
- moeg** bvn. moe, vermoeid *Eng. tired, fatigued*
- moepel** znw. vrucht van de melkhoutboom (*fruit of the milkwood tree*)
- moeras** znw. ook **modderas** moeras *Eng. marsh, morass, swamp, bog*
- moertjie** znw. steen die bij het **klip-op-die-hand**-spel in de hand gehouden wordt (de andere heten **kinders**)
- moesoek** znw. ook **moesoep** meerdere (ook vervormd tot **Moses** in sy **Moses gevind**: zijn meerdere gevonden) *Eng. superior*
- moestas** znw. snor *Eng. moustache*
- mof** znw. mv. **mowwe** 1. ook **mofskaap** merinoschaap, wolschaap met zeer fijne wol *Eng. merino sheep* 2. ook **mofbees** verbasterd rundvee *Eng. degenerated cattle, not thoroughbred cattle* 3. Friesvee *Eng. Frisian cattle*
- mofbees** znw. ook **mof** (2) verbasterd rundvee (*degenerated cattle, not thoroughbred cattle*)
- moffie** znw. scheldw. homofiel Z.Ndl. *jeanette Eng. gay, homosexual*
- mofskaap** z. **mof** (1)
- moker** ww. hameren, beuken, bont en blauw slaan, erop losslaan, erop los timmeren *Eng. to pummel, punch, maul, slog*
- mokerhou** znw. smash (bij tennis) *Eng. smash*
- mokferweel** znw. fluweel uit zijde en katoen (*kind of velvet*)
- moleste** znw. mv. van **moles** o.a. moeilijkheden *Eng. difficulties, troubles, scrapes*
- molik** z. **moontlik**
- Molimo** z. **Modimo**
- molskyn** z. **molvel**
- molslang** znw. niet-giftige slangsoort (*non-poisonous snake species*)
- moltenosiekte** znw. galziekte van het vee, ontstaan door het eten van een bepaalde plant *Eng. molteno-disease, cattle disease*
- moltrein** znw. metro, tube, ondergrondse *Eng. underground, tube, metro*
- molvel** znw. ook **molskyn** moleskine, grof katoenweefsel *Eng. moleskin, corduroy*
- molvelbroek** znw. moleskine broek, manchesterbroek *Eng. moleskins*
- molwa** z. **trollie**
- mondrywer** z. **bekdrywer**
- mondering** znw. uitrusting *Eng. equipment*
- mondfluitjie** znw. mondharmonica *Eng. mouth organ*
- mondstuk** znw. 1. mondstuk *Eng. mouthpiece* 2. woordvoerder, spreekbuis *Eng. mouthpiece, spokesman*
- monsterpetisie** znw. door een groot aantal personen ondertekend verzoekschrift, massapetitie *Eng. mass petition*
- monstervergadering** znw. massavergadering *Eng. mass meeting*
- mooglik** z. **moontlik**
- moipraat** ww. vleien, vleierend vragen *Eng. to flatter coax, cajole, wheedle, ask nicely*
- mooitjies** bw. netjes, ook spottend bedoeld *Eng. neatly, nicely*
- moontlik** bvn. ook **molik**, **mooglik** mogelijk *Eng. possible*
- moor** ww. 1. vermoorden, moorden, doden *Eng. to murder, kill, commit murder* 2. last veroorzaken, het iemand moeilijk maken *Eng. to incommode, cause (give) trouble* 3. uitputten *Eng. to exhaust*
- môre** znw. 1. morgen, ochtend *Eng. morning* 2. goedemorgen! (groet) *Eng. good morning!*
- môre-aand** znw. morgenavond *Eng. tomorrow evening*
- môre-ete** z. **ontbyt**
- môreoggend** znw. morgenochtend *Eng. tomorrow morning*
- môrester** z. **affodil**
- morg** znw. (vlaktemaat) 100 vierkante jaart ca. 0,835396 ha, 1/29 **akker** *Eng. morg, morgen*

moroetie znw. (Sotho) predikant *Eng. parson, minister of religion*

morsaf znw. helemaal afgebroken *Eng. clear off, quite off, quite broken off*

morsjors znw. morser, bevuiler *Eng. messer, mucker*

mos 1. znw. o.a. most *Eng. most* 2. bw. immers *Eng. indeed, for, because, why*

mosbolletjie znw. soort oliebol met most gebakken *Eng. must roll*

mosdoppie znw. belachelijk kleine hoeveelheid *Eng. tiny bit*

Moses z. **moesoek**

mosie znw. motie *Eng. motion*

moskonfyt znw. druivenstroop *Eng. must syrup*

mossie znw. mus *Eng. sparrow*

motby znw. 1. legendarisch insect, tegelijk mot en bij 2. soort mot *Eng. bee-moth*

motor znw. ook **kar**, **motorkar** auto *Eng. car, motor car*

motorfiets znw. ook **fiets** motor, motorfiets *Eng. motorcycle, motorbike*

motorjaer znw. autorenner *Eng. motor racer*

motreën znw. ook **motreent** motregen *Eng. drizzle, drizzling rain*

mottekruid z. **akkerwanie**

moveer ww. 1. lastig vallen, tergen, plagen, hinderen *Eng. to tease, irritate, torment, vex, hinder* 2. bewegen tot iets *Eng. to move, induce to* 3. aanvallen *Eng. to assail, assault, attack*

muishond znw. soort bunzing of wezel *Eng. kind of weasel, fitchew, mungoose, mungoose*

muivoël znw. blauwe kuifkopvogel met lange staart *Eng. mouse bird, coly*

munisipaliteit z. **stadsraad**

murg znw. o.a. merg *Eng. marrow*

murg van groente znw. eierkalbas, soort pompoen als moes gegeten *Eng. vegetable marrow, squash*

musiek znw. o.a. harmonium *Eng. harmonium*

muskeljaatkat znw. civetkat *Eng. musk cat, civet*

muurpapier znw. ook **plakpapier** behangselpapier, behangpapier, behang *Eng. wallpaper*

my magtie! z. **magtag!**

mynskag znw. mijnschacht *Eng. shaft (of a mine)*

N

naaldekoker znw. 1. naaldenkoker *Eng. needle case* 2. libel, waterjuffer *Eng. dragonfly*

naaldetee z. **bossiestee**

naand uitr. goedenavond! *Eng. good evening!*

naas bw. ook **nasaan** naast, hiernaast, dichtstbijzijnde *Eng. next, next to, nearest, next door*

naasagter znw. de tweede achteraan (bv. in een ossenspan) *(the second from behind in a team of oxen)*

naasvoor znw. de tweede vooraan (bv. in een ossenspan) *(the second from the front in a team of oxen)*

naaswenner znw. tweede, nummer twee in wedstrijd *Eng. runner-up*

naboom znw. ook **noorsdoring** dauwdistel *Eng. candelabra tree, naboom*

nadink ww. nadenken *Eng. to reflect*

nadroe(-jakkals) znw. aardwolf *Eng. aardwolf*

nael ww. spurten, sprinten *Eng. to spurt, sprint*

naelgeweer znw. naaldgeweer, achterlader met slagpin *Eng. needle gun*

naelloper znw. spurter, sprinter, korte afstandsloper *Eng. sprinter, runner, racer*

naelskértjie znw. nagelschaartje *Eng. nail scissors*

naelskraap z. **amper**

naeltjie znw. 1. nagelbloem, anjelier *Eng. gillyflower, pink, carnation* 2. kruidnagel *Eng. clove*

nag znw. nacht *Eng. night*

nagana znw. nagana, besmettelijke bloedziekte (bij het vee) *Eng. trypanosoma, a contagious blood disease*

- naghemp** ook **nagkabaai** znw. nachthemd
Eng. nightshirt, nightgown
- nagkabaai** znw. nachtjapon, slaapjapon, japon
Eng. nightgown, sleeping gown
- nagmaal** znw. Avondmaal of Nachtmaal (ook Heilig Avondmaal des Heren), Protestantse Communie waarbij de gelovigen brood en wijn nuttigen, ook de feestperiode waarin het Avondmaal gehouden wordt
Eng. Holy Communion, the Lord's Supper
- nagmus** znw. slaapmuts
Eng. nightcap
- nagrus** znw. nachtrust
Eng. night's rest
- nakend** bvn. naakt
Eng. naked, nude
- nalatig** z. **agtelosig**
- Namakwa** znw. inwoner van Namakwaland, het westelijke kustland van Z.A. en het zuidelijke gedeelte van Namibia
Eng. Namaqua
- nammies** znw. ook **nams** lekkers, snoep (kindertaal)
Eng. sweets, sweetmeats, goodies
- nare gediertes** znw. insecten
Eng. insects
- narra** znw. Namibische woestijnplant
Eng. butterpits
- narsing** z. **affodil**
- nartjie** znw. mandarijntje
Eng. naartjie, mandarin, tangerine
- nastergal** znw. nachtschade
Eng. morel, nightshade, banewort
- Nat** znw. (hist.) aanhanger van de Nasionale Party
Eng. Nat, adherent of the National party
- natlei** ww. besproeien, bevloeiën
Eng. to irrigate, water
- natrel** znw. (hist.) oude officiële benaming van de zwarten
Eng. native, black
- naturellevraagstuk** znw. (hist.) oude benaming van het zwarte probleem
Eng. native problem, black problem
- naweek** znw. weekeinde, weekend
Eng. weekend
- nè** uitr. is het niet? nietwaar?
Eng. isn't it?
- neerlê** ww. neerleggen
Eng. to put down
- rieme neersit** (ook **neerlê, bêre**) wegrennen, op de loop gaan
Eng. to cut and run, take to one's heels, run away
- nee wat** uitr. och nee?
Eng. you don't say!
- neffens** z. **langsaaan**
- negus** znw. o.a. bisschop (warme gekruide wijn) ook **kandeelwyn**
Eng. mulled wine, hot wine
- nek** znw. 1. nek
Eng. neck 2. bergpas
Eng. nek, pass
- nekbreker** z. **windbuks** (1)
- nentabossie** znw. giftige struik die gevaar oplevert voor het kleinvee (poisonous bush)
- nêrens** bw. ook **niewers, nergens** nergens
Eng. nowhere
- nes** bw. **net soos** net als
Eng. just as, like
- net** bw. nauwkeurig, juist, exact, accuraat
Eng. exact, precise
- netjies** bvn. mooi, keurig
Eng. nice, smart
- netnou** bw. ook **nou** (3), **nou-nou, straks** aanstonds, dadelijk, binnenkort
Eng. presently, in a moment
- neuk** ww. 1. slaan, neerslaan
Eng. to hit, beat, strike down 2. **lol**
- neukery** znw. herrie, last, moeilijkheid, vechtpartij, handgemeen
Eng. bother, trouble, fight, scuffle
- neul** z. **lol**
- neushoring** znw. geen neushoorn (z. **renoster**), maar de hoorn op zijn neus (horn on the nose of the rhinoceros)
- neut** znw. noot
Eng. nut **nie om dowe** **neute nie** niet zomaar, niet voor niets, niet zonder opzet, niet zonder bedoeling
Eng. not for nothing, not without further ado, not unintentionally, not undesignedly
- neutkraker** znw. notenkraker
Eng. nutcracker
- nierknyper** znw. ook **niertjiesaal** znw. ouderwets boerenzadel (old-fashioned saddle)
- nieshout** znw. hout dat doet niezen
Eng. sneezewood
- niewers** z. **nêrens**
- nig** znw. nicht
Eng. cousin, niece
- nippel** znw. tepel, speen
Eng. nipple, teat
- nkosi** ook **nkoos, inkôsi** 1. znw. baas, meneer, overste
Eng. boss, sir, master,

- chief* 2. uitdr. dank u! *Eng. thank you! thanks!* **Enkosi kakhulu!** Baie dankie! (Xhosa)
- noem-noem(-bos)** znw. bessenstruik *Eng. num-num*
- nôï** znw. ook **nonna**, **ounooi**, **ounanna**
1. meesteres (ten overstaan van het huispersoneel) *Eng. mistress* 2. ook **nooi** verklw. **nooientjie** z. **meisie** meisje, geliefde *Eng. girl* **kêrel en nooi** uitdr. geliefden (nog geen verloofden) *Eng. lovers*
- nommer** znw. nummer *Eng. number*
- nommerpas** bvn. wat uitstekend past *Eng. a perfect fit, perfectly fitting*
- noodwiel** znw. ook **sparwiel** reservewiel *Eng. spare wheel*
- nooiensboom** z. **kiepersol**
- nooiensborsie** znw. (pl.) bepaalde soort peer *Eng. maiden's breast*
- nooienslok** znw. plant met afhanginge paarse bloemen *Eng. love-lies-bleeding*
- nooiensvan** znw. meisjesnaam (van getroude vrouw) *Eng. maiden name*
- nooiensuil** znw. Kaapse kerkuil *Eng. Cape barn owl*
- noorsdoring** z. **naboom**
- norring** znw. menigte *Eng. multitude, crowd*
- nosie** znw. notie *Eng. notion, conception*
- nou** 1. bvn. nauw *Eng. narrow, tight* 2. bw. nu *Eng. now* 3. bw. ook **netnou**, **nou-nou**, **straks** aanstonds, dadelijk, binnenkort *Eng. presently, in a moment* **elke nou en dan** telkens *Eng. every moment, at every turn, again and again* **so gou soos nou** onmiddellijk *Eng. directly, immediately*
- noumertjies** bw. zo pas *Eng. just now*
- nou-nou**, ook **aans** binnenkort *Eng. before long, shortly*
- nou-nou** z. **nou** (3)
- noustrap** znw. moeilijkheid, ook bvn. moeilijk z. ook **bokerf**, **broekskeur**, **smoor** *Eng. difficulty, difficult, hard*
- route** znw. nauwte, engte *Eng. narrowness, strait, pass*
- nugter weet** uitdr. Joost (de duivel, de drommel) mag het weten *Eng. goodness knows*
- nuus** znw. nieuws *Eng. news*
- nuusblad** dagblad *Eng. newspaper*
- nuuskierig** bvn. nieuwsgierig *Eng. inquisitive, curious*
- nuut** bvn. (predicatief) ook **nuwe** (attributief) nieuw *Eng. new*

O

- objekteer** ww. tegenin brengen, tegenwerpen, bezwaar maken, zich verzetten tegen *Eng. to object*
- oë** znw. mv. van oog, ogen *Eng. eyes*
- oes** znw. oogst *Eng. harvest* ww. oogsten *Eng. to harvest, reap* bvn. sjofel, verlopen, katterig, beroerd, verwaarloosd, ongesteld, onpasselijk *Eng. seedy, rotten, chippy, unwell*
- oestyd** znw. oogsttijd *Eng. harvest time*
- ogiesdraad** znw. ook **sifdraad** kippengaas, en indien met ruime mazen: **jakkalsdraad** *Eng. wire-netting, gauze wire*
- o gonna** uitdr. kreet van verbazing, oh! *Eng. oh dear!*
- ogonnabeentjie** znw. ook **ogottabeentjie** elleboogsbeentje, elleboogsknokkel *Eng. funny bone*
- okkasie** znw. gelegenheid *Eng. occasion*
- olienhoutboom** znw. ook **oliewenhoutboom** wilde olijfboom *Eng. wild olive tree*
- olik** bvn. ook **kroes** onlekker, ongesteld, onpasselijk, onwel, slecht (uitsluitend in deze betekenissen !) z. ook **kroes** *Eng. seedy, unwell, chippy*
- omdolf** ww. diep delven, diep omspitten *Eng. to dig deep*
- omgang** znw. o.a. rondgang *Eng. circuit* **Swart Omgang** (hist.) z. ook **rondgaande hof** zittingen van het rondgaande hof in 1812, waarop vooral klachten van Khoi-Khoien tegen

- hun meesters werden behandeld *Eng. black circuit court*
- omgekrap** bvn. van streek, slecht gehumeurd, geprikkeld, geërgerd, geïrriteerd *Eng. irritated* **omgekrap** voel zich geïrriteerd voelen *Eng. to feel upset, be in a bad temper, feel irritated, annoyed*
- omkonkel** ww. door list of mooi praterij van partij doen veranderen, overhalen *Eng. to persuade, gain over, talk around*
- omkrap** ww. omgooien, omsmijten, omverwerpen, in de war sturen, verijdelen, in wanorde brengen, iemand van streek maken, uit zijn humeur brengen, prikkelen, boos of ongeduldig maken, ergeren *Eng. to throw over, upset, overturn; to disarrange, make a mess of it, throw into confusion, upset, put out of humour, irritate, annoy*
- omlys** ww. omlijsten *Eng. to frame*
- ompad** znw. omweg *Eng. roundabout way, circuitous road, detour, detour, long way round*
- omsons** bw. (vgl. Duits *umsonst*) om niet, voor niet, tevergeefs, zonder reden *Eng. in vain, vainly, without reason, unprovoked*
- omspan** ww. van paarden verwisselen *Eng. to shift the horses*
- onbehoue** bw. onbehouwen *Eng. ungainly, unwieldy, clumsy, uncouth*
- onbewoë** bvn. onbewogen *Eng. unmoved, untouched, impassive*
- onderbaadjie** znw. vest *Eng. waistcoat*
- onderbedrumspring** ww. bedriegen, beetnemen, misleiden *Eng. to cheat, deceive*
- onderduims** bw. tersluiks, kruiperig, heimelijk, stiekem *Eng. underhand, sneaky, stealthy, on the sly, secretly*
- onderhoud** znw. o.a. vraaggesprek, interview *Eng. interview*
- ondernem** ww. ondernemen *Eng. undertake* 'n skiettog **ondernem** ook **jag** op jacht gaan *Eng. to go shooting, go out hunting*
- onderskep** ww. o.a. ook **militaire term**: verkennen *Eng. reconnoitre*
- onderskeppingsdiens** znw. verkenningsdienst *Eng. reconnoitring service*
- onderskeppingsseenheid** znw. verkenningsseenheid *Eng. reconnoitring unit*
- ondersteuner** znw. aanhanger van een politieke partij, supporter van een sportclub *Eng. supporter*
- Onderveld** znw. Zuidafrikaans binnenland in tegenstelling tot **Boland** *Eng. upcountry*
- onderwyser** znw. o.a. ook leraar aan een **hoërskool**, middelbare school *Eng. teacher*
- ondeund** bvn. ondeugend *Eng. naughty, mischievous*
- ondeurdag** bvn. ondoordacht *Eng. not well considered, not well thought-out*
- ongedierte** znw. wilde dieren, roofdieren *Eng. wild animals, beasts of prey*
- ongeërg** bvn. nonchalant, onverschillig, onverstoorbaar, zonder enige ophef *Eng. careless, indifferent, imperturbable, offhanded, without any ado*
- ongehuud** bvn. ongehuwd *Eng. unmarried, single*
- ongeleë** bvn. ongelegen *Eng. inconvenient, unseasonable, inopportune, untimely*
- ongeneë** bvn. ongenegen *Eng. disinclined, unwilling*
- ongepoets** bvn. ruw, ongemanierd, plomp, lomp, onhandig, ruig *Eng. crude, uncouth, ill-mannered, clumsy, rough*
- ongeskik** bvn. 1. ongeschikt *Eng. unfit, inapt, unsuitable, improper* 2. ongemanierd, onbeschoft *Eng. ill-mannered, rude*
- onkant** bvn. (sport) buitenspel, offside *Eng. offside*
- onloënbaar** bvn. onloochenbaar *Eng. undeniable*
- onpaar** bvn. oneven, niet bij elkaar horend, niet bij elkaar passend *Eng. odd, not matched*

- onsedig** bvn. niet **onsedelik**, onbescheiden, niet bescheiden *Eng. immodest*
- ontbyt** znw. ook **brekfis**, **agtuurtjie**, **môre-ete** ontbijt z. ook **vroegstuk** *Eng. breakfast*
- ontong** 1. bvn. bw. gelukkig, voorspoedig door tovermacht (*happy, prosperous through magic power*)
2. znw. toverkunst, tovermiddel, betoverkunst, toverij, kunst van het bezweren *Eng. sorcery, magic, charm, spell* z. ook **doepa**, **paljas**, **toorgoed**
- ontsensu** ww. ontzenuwen *Eng. enervate, unnerve*
- ontwil** in uitdr. ter wille van *Eng. on behalf of, for the sake of* **my vrou ontwil** ter wille van mijn vrouw *Eng. for the sake of my wife*
- onvanpas** bvn. ongelegen, te onpas *Eng. mistimed, unseasonable, inopportune*
- onverboë** bvn. onverbogen *Eng. undeclined, uninflected*
- onverskillig** bvn. o.a. roekeloos, waaghalzerig, vermetel *Eng. rash, reckless, temerarious, venturesome*
- onwettig** bvn. o.a. lastig, weerbarstig, weerspanning, ondeugend *Eng. troublesome, cumbersome, unruly, refractory, naughty*
- oog** znw. mv. **oë** 1. oog *Eng. eye* 2. gat waaruit het water borrelt (bij een bron) ook **fonteinoo** *Eng. fountain's eye* 3. ook de bron of **fontein** zelf
- ooggetuie** znw. ooggetuige *Eng. eyewitness*
- oomblik** znw. ogenblik *Eng. moment, instant*
- oond** znw. oven *Eng. oven, furnace*
- oop** bvn. ook **ope** open *Eng. open*
- oophou** ww. open houden *Eng. to keep open*
- oorbietjie** z. **oribie**
- oordenking** znw. ook **dagsluiting** avondgodsdienst op radio en televisie *Eng. epilogue, evening prayer*
- ooreet** ww. overeten *Eng. to overeat*
- oor-en-oor** bw. te over, herhaaldelijk, keer op keer *Eng. again and again*
- oorhoeks** bvn. bw. 1. overhoeks, diagonaal *Eng. diagonal* 2. overstuur, van streek, in de war *Eng. out of order, upset, confused*
- oorkoms** znw. overkomst *Eng. coming, visit, arrival*
- oorkonkel** znw. ook **oorwaks** oorvrijg, klap, slag om de oren *Eng. box on the ear, blow*
- oorkrabbe(r)tjie** znw. ook **krabbe(r)tjie**, **krawwetjie**, **kraweltjie** oorbel, ooring *Eng. eardrop, earring*
- oorlams** bvn. niet onbeschaafd, taalvaardig, bedreven, handig, knap, bekwaam *Eng. not uncivilized, civilized, well versed in the language, clever, handy, able, capable*
- oorlede** bvn. ook **oorlee** overleden, wijlen *Eng. deceased, late*
- oorlêgeld** znw. overliggeld *Eng. demurrage*
- oorlosie** z. **horlosie**
- oorlyde** znw. overlijden *Eng. death, decease*
- oornag** ww. overnachten *Eng. to pass the night, stay overnight*
- oorsee** bw. aan/naar de andere kant van de zee *Eng. oversea(s)* **oorsese reis** overzese reizen *Eng. overseas voyages*
- oorskiet** 1. znw. overschot, overblijfsel, rest, restant *Eng. remainder, leavings, rest, remnant* 2. ww. overschieten, overblijven *Eng. to remain (over), be left*
- oortrek** ww. o.a. overschrijden: zijn krediet overschrijden, in debet staan *Eng. to overdraw his credit*
- oortrekking** znw. bankschuld, debetsaldo *Eng. debit balance*
- oorwaks** z. **oorkonkel**
- oorwig** znw. overwicht *Eng. overweight, fig. preponderance*
- op** voorz. op *Eng. on* **op die plek** op staanden voet *Eng. offhand, instantly, on the spot, straight off, then and there* **op die plek dood** op slag dood, schielijk dood *Eng. killed on the spot, dead on the spot*
- opbrander** znw. maanbrief, aanmaning *Eng. dunning letter, letter of demand*

- opdok** ww. betalen, dokken, moeten opdraaien *Eng. to pay, foot, have to pay*
- opdomkrag** ww. met een dommekracht heffen *Eng. to jack*
- opdons** ww. toetakelen, bont en blauw slaan, bederven, bevuilen, aandrijven, dieper inslaan, berokkenen, vervolgen *Eng. to maul, pommel, spoil, muck*
- opdraand** znw. stijgende helling, opgaande weg z. ook **afdraand** *Eng. mounting slope, mounting incline* bvn. bergop, moeilijk *Eng. uphill, difficult*
- opdrifsel** znw. aanspoelsel uit zee of rivier, drijfhout *Eng. flotsam, floatage, driftwood*
- opdruk** ww. o.a. aansporen *Eng. incite, urge, urge on* **die bank druk my op** de bank vraagt aanzuivering der overschreden rekening z. **oortrekking**
- opelyf** znw. stoelgang, ontlasting *Eng. evacuation (of the bowels), discharge*
- operd** ww. ook **aanerd** aanaarden *Eng. to earth up*
- opgaaf** znw. o.a. belasting per hoofd of per hut *Eng. tax*
- opgaafinspekteur** znw. belastinginspecteur *Eng. tax inspector*
- opgeefsel** znw. luchtspiegeling, fata morgana *Eng. mirage, fata morgana*
- opgetoë** bvn. opgetogen *Eng. ravished, elated, delighted*
- opklim** ww. o.a. instappen *Eng. to get in, mount*
- op kommando** (hist.) uitdr. in militaire dienst *Eng. in the army, in service*
- oplaas** bw. op het laatst, tenslotte, eindelijk *Eng. at last, finally, lastly*
- opnuut** bw. opnieuw *Eng. again, anew*
- opsaal** ww. 1. zadelen *Eng. to saddle* 2. beginnen, hervatten *Eng. to begin, start, resume, restart, recommence*
- opsit** 1. znw. avondvrijage *Eng. evening wooing* 2. ww. opblijven om te vrijen by het licht van een kaars *Eng. to woo, court*
- opsitkers** znw. kaars waarbij "opgezeten" wordt; is de kaars uit dan moet de vrijer gaan *Eng. courting candle*
- opslagkoeël** znw. kogel die de grond raakt en dan weer opspringt *Eng. rebounding, ricochet bullet*
- opsluit** bw. ook **absoluut** (waarvan het de verbastering is) absoluut, volstrekt, volkomen *Eng. absolutely*
- optel** ww. o.a. oprapen, lastigmaken *Eng. to pick up, take up; to make it hard, difficult*
- optelgoed** znw. opraapsel, afval, vodden (ook in fig. betekenis) *Eng. waste, refuse, rubbish, rags*
- optelkind** znw. ook **vondeling**, vondeling *Eng. foundling*
- optrek** ww. o.a. (angl.) opstellen *Eng. to draw up* (gezegd voor plechtige stukken, anders *to redact*)
- opwekking** znw. het ontwaken, herleving, wederopleving, godsdienstig réveil *Eng. awakening, revival*
- opwen** ww. opwinden *Eng. to wind up, become excited, excite (fig)*
- order** ww. (ont. Eng.) bevelen, bestellen *Eng. to order, command*
- orent** bw. overeind *Eng. upright, up, erect*
- oribie** znw. ook **oorbietjie** oribi, kleine antilope *Eng. oribi*
- orig** bvn. 1. overblijvend, overbodig, teveel, over 2. opdringerig, hinderlijk, ergerlijk 3. ergerlijk nieuwsgierig *Eng. remaining, intrusive, annoying, superfluous, inquisitive*
- orige jukskei** znw. 1. reserve jukskei, vervangpin *Eng. reserve jukskei, spare yoke pin* 2. overbodig persoon, vijfde wiel aan de wagen *Eng. the fifth wheel to the coach*
- origens** bw. ook **owerigens** overigens *Eng. apart from that, for that matter, for the rest*
- orrel** znw. 1. orgel *Eng. organ* 2. harmonium (in deze betekenis ook soms **musiek**) *Eng. harmonium*

- orrelis** znw. organist, orgelspeler *Eng. organist*
- orrelkonsert** znw. orgelconcert *Eng. organ recital*
- orrelpypp** znw. orgelpijp *Eng. organ pipe*
- orreltjies** z. **horreltjies**
- os** znw. os *Eng. ox* **jonge osse inspan** z. ook **boedel oorgee** braken, overgeven, spuwen, kalven *Eng. to vomit, fetch up*
- Ossewa-Brandwag** znw. (hist.) Nieuwe Orde organisasie met militie *Eng. Ossewa Brandwag (new order organisation with militia)*
- otjie** znw. 1. varken *Eng. pig* 2. soort vis (fish species)
- ou** 1. bvn. oud, oude, lief *Eng. old, dear*: **ou kleintjie** lief kindje *Eng. dear child* 2. znw. jongen, man *Eng. chap*
- oubaas** znw. ook **ou baas** ouwe heer *Eng. the old man, old gentleman* ("Oubaas Smuts")
- oubees** uitr. prachtig! schitterend! *Eng. splendid! hot stuff! fine!*
- ouboet** znw. ook **ouboeta ouder of oudste broer** *Eng. elder or eldest brother*
- oubroer** amice! waarde vriend! *Eng. friend, dear friend*
- oubul** znw. uitr. ook **bulperd! ramkat! ryperd!** kreet van bewondering, bravo! *Eng. hot stuff! fine! splendid! bravo!*
- ouer** znw. ouder *Eng. parent* **ouers vra** de toestemming der ouders tot het a.s. huwelijk vragen *Eng. ask parental permission to marry*
- ouhout** znw. (inh.) boom *Eng. "old wood"*
- oujong** znw. ook **ouklong** (verouderd) oude niet-blanke knecht *Eng. old coloured manservant*
- oujongkêrel** znw. vrijgezel *Eng. bachelor*
- oujongnooi** znw. ook **oujongmeisie**, oude vrijster *Eng. spinster, old maid*
- ouklip** znw. harde ronde steen in zachte rots *Eng. pudding stone, gravel stone*
- ouklong** z. **oujong**
- oulaas** in uitdr. **vir oulaas** voor de allerlaatste maal *Eng. for the very last time*
- ouland** znw. braakland *Eng. fallow land*
- oulap** znw. ook **pennie** *Eng. penny* **geen oulap werd** geen cent waard *Eng. not worth a red cent*
- oulik** bvn. olik (in geen geval **olik** z.d.) vol streken, uitgeslapen, glad, vroegrijp, vroeg wijs, schrande, bekoorlijk, schalks *Eng. tricky, fly, forward, precocious, clever, charming, arch, roguish*
- ouma** znw. oma, grootmoeder *Eng. grandmother*
- oumenspeer** znw. Christuspeer, kanjuweel (*kind of pear*)
- ounonna** znw. ook **ounôi, ounooi** meesteres (ten overstaan van het huispersoneel) *Eng. mistress*
- oupa** znw. opa, grootvader *Eng. grandfather*
- oupad** in uitdr. **in die oupad wees** van de wijs zijn, verdwaald zijn, verkeerd zijn *Eng. to be out of tune, be put out, be quite at sea, have lost one's way*
- ousanna** znw. ouderwets voorladergeweer (*old kind of muzzle-loader rifle*)
- outa** znw. oude zwarte man (tevens aanspreekvorm in kindermond) *Eng. old black man. [Wordt thans als neerhalend beschouwd en zelden gebruikt.]*
- outjie** znw. lief kindje, kleintje, peuter *Eng. dear child, mite, toddler*
- outyds** bvn. ouderwets *Eng. old-fashioned*
- ouvolk** znw. ook **karkoehotnot** reuzengordelstaarthagedis (cordylus giganteus), grote geschubde hagedis z. ook **koggelmantjie, skurwejantjie** *Eng. big scaly lizard*
- ouvrou** znw. o.a. vroedvrouw (ook **vroedvrouw**) *Eng. midwife*
- ouvrou-onder-die-kombers** znw. vlees in deeg gehuld *Eng. toad-in-the-hole*
- owerigens** z. **origens**
- owerpriester** znw. opperpriester *Eng. high priest*

P

paadjie znw. 1. paadjie *Eng. little path, a walk* 2. streep in het haar, scheiding in het haar *Eng. parting (of the hair)*

paai-boelie znw. boeman, spook, biete-bouw *Eng. bugbear, bogey, bogy, bugaboo* **verkiesings-paai-boelies** verkiezings-intimidaties, vreesaanjaging of bakerpraatjes bij de verkiezingen *Eng. electioneering intimidation, electioneering gossip*

paaiement znw. afbetaling, afbetalingstermijn *Eng. instalment*

paaltjie znw. o.a. (sport) wicket, paaltje uit het cricketspel *Eng. wicket*

paaltjiewagter znw. wicket-keeper *Eng. wicketkeeper*

Paarliet znw. inwoner van de Paarl *Eng. inhabitant of Paarl*

pad znw. mv. **paai**e weg, rijweg, baan, pad *Eng. road, roadway, way, path* **uit die pad** opzij *Eng. aside in die pad steek* ontslaan, op straat werpen *Eng. to discharge, dismiss, fire, turn into the street* **die hasepad kies** het hazenpad kiezen *Eng. take to one's heels*

padbuffel znw. roekeloze bestuurder *Eng. road hog*

pad-da znw. kikvors, kikker, pad *Eng. frog*

paddaman znw. duiker *Eng. frogman*

paddaslagter znw. paddevilder, bot of stomp mes (*blunt knife*)

paddaslyk znw. draden van zoetwaterwier, groene algedraden *Eng. duckweed, duck's meat*

paddiens znw. wegehulp *Eng. road service*

padgee ww. de weg vrij laten, uit de weg gaan, baan ruimen, uitwijken, terugtrekken *Eng. give way, make room to clear the way, make way, turn aside, pull out, pull back, draw back* **gee pad!** opzij! weg vrijmaken! *Eng. gangway! make way! aside! clear the way! out of the way there! stand away!*

padkafee znw. restaurant langs de weg *Eng. roadhouse*

padkos znw. reisproviand, mondvoorraad (*provisions for a journey*)

padlangs bw. recht-door-zee, oprecht, ronduit *Eng. straightforward, frank*

padlangs praat ronduit spreken, zonder er doekjes om te winden *Eng. to talk frankly*

padloper znw. 1. landloper *Eng. tramp, vagabond* 2. stoomroller *Eng. steamroller* 3. landschildpad *Eng. land tortoise*

padskraeper znw. bulldozer *Eng. bulldozer, road grader, road scraper*

padvaardig bvn. gereed voor de reis *Eng. roadable, ready for the road*

padvark znw. roekeloze bestuurder *Eng. road hog*

padwaardig bvn. in orde om op een weg gebruikt te worden *Eng. roadworthy*

padwys bvn. op de hoogte, kennis hebbend van, met kennis van zaken *Eng. well-informed, on the level, well-posted, having knowledge, with expert knowledge* **padwys maak** op de hoogte brengen *Eng. to keep someone posted, acquaint somebody with*

padwyser znw. wegwijzer *Eng. guidepost, road indicator, signpost, fingerpost*

pa-hulle znw. vader en moeder, vader en zijn groep *Eng. father and mother, father and his group*

pajamas znw. pyjama, slaapkleren *Eng. pyjamas*

pakkamer znw. opslagplaats *Eng. storeroom*

pakkasie znw. ook **pakkaas** 1. bagage, reisgoed *Eng. baggage, luggage* 2. 'n hele boel *Eng. quite a lot, a whole lot* 3. een troep *Eng. a troop, a crowd, a whole set*

pal bw. altijd, voortdurend, aanhoudend *Eng. continually, always, persistently*

paljas znw. toverij, tovermiddel z. ook **ontong** *Eng. magic, charm, spell, magical means* **paljas strooi** betoveren, beheksen *Eng. to bewitch, enchant*

palmhout znw. gewoon palmhout *Eng. palm wood*

- palmiet** znw. 1. biessoort (kind of rush), palmiet *Eng. palmiet* 2. eetbare merg van de palmietbies (*palmiet pith, palmiet marrow*)
- palmietsap** znw. palmietmerg *Eng. palmiet pith, palmiet marrow*
- pampelmoes** znw. 1. grapefruit Z. Ndl. pampelmoes *Eng. pomelmoose, grape fruit, shaddock* 2. soort vis (*fish species*)
- pamperlang** ww. flikflooiën, mooi praten, pluimstrijken *Eng. to flatter, cajole, wheedle, fawn*
- pampoengroente** znw. eetbare pompoen *Eng. pumpkin*
- pampoenkop** znw. domkop *Eng. dullard, blockhead, blunderhead*
- pampoentjies** znw. ook **kalbassies** de bof; keel- of oorspeekselklierontsteking, klierzwellings *Eng. mumps*
- pan** znw. o.a. ondiep meertje met vlakke bodem, meestal droogliggend met schrale plantengroei *Eng. pan, little lake* **soutpan:** pan met zoutwater of droogliggende zoutlaag *Eng. salt pan*
- pandoer** znw. o.a. (hist.) bruine soldaat *Eng. coloured soldier*
- pap** bvn. o.a. slap *Eng. slack, soft, flabby, weak* 'n **pap band** een lege, lekke band *Eng. a flat tyre, a punctured tyre*
- papaja** znw. papaja, soort meloen met rood vlees *Eng. pawpaw, papaya*
- papbroek** znw. lafaard, bangerd, slappeling *Eng. coward, funk, softy*
- papelellekoors** znw. landerigheid, ingebeeelde of voorgevende kwaal *Eng. sullenness, the blue devils, the blues, fit of the blues, imaginary illness*
- papie** znw. cocon, popje, larve *Eng. cocoon, grub, chrysalis, larva*
- papies** znw. paardenziekte, verwekt door **papies in die ingewande** *Eng. botts, bots (horse disease caused by larvae in the intestine)*
- papklaas** znw. domkop *Eng. dullard, blockhead, blunderhead*
- papkuil** znw. biessoort, Kaapse lisdodde *Eng. bulrush*
- papnat** bvn. kletsnat, door en door nat, druipnat *Eng. soaking wet, sopping wet, dripping, dripping wet*
- paraffien** znw. ook **keroseen**, **lampolie** petroleum *Eng. petroleum, paraffin oil, kerosene, coal-oil*
- paraffienlamp** znw. petroleumlamp *Eng. paraffin lamp*
- paraffienstoof** znw. petroleumkachel *Eng. paraffin stove, oil stove*
- pardoems** uitr. plof! boem! bang! *Eng. flop! plop! bang! boom!*
- parkeer** ww. parkeren *Eng. to park*
- parkeerplek** znw. parkeerplaats *Eng. parking lot, parking bay*
- parkering** znw. parkeerterrein *Eng. parking*
- parmantig** z. **dom-astrant**
- parogie** znw. parochie *Eng. parish*
- pars** 1. ww. persen *Eng. to press* 2. znw. pers *Eng. press*
- parstyd** znw. tijd van de wijnoogst *Eng. vintage time*
- partikulier** bvn. nauwgezet *Eng. punctual, precise* (Ndl. partikulier: **privaat**, **privaat persoon**)
- party** onb. telw. o.a. sommige *Eng. some*
- partykeer** bw. ook **partymaal** vaak, soms *Eng. often, frequently, sometimes*
- pasella** znw. geschenk, kado *Eng. present, gift* **pasella gee** een geschenk geven, gratis geven *Eng. to give as a present*
- pasella kry** een geschenk krijgen, gratis krijgen *Eng. to get as a present, get for free*
- pasoppens** znw. in uitdr. **in sy pasoppens bly/wees** op zijn hoede zijn, behoedzaam optreden, voorzichtig optreden, uitkijken, op zijn tellen *Eng. to be on one's guard, mind one's P's and Q's*
- passasier** znw. passagier *Eng. passenger*
- paster** znw. ook **passer** passer *Eng. pair of compasses, compasses*
- patat** znw. ook **patatta** zoete aardappel *Eng. sweet potato* **die hele mandjie patats** de volledige waarheid, het ganse geheim *Eng. the whole truth, the full secret*

- Patriots** znw. (hist.) het Afrikaans uit de tijd van Die Genootskap van Regte Afrikaanders (tijdschrift: **Die Patriot** 1876-1904) (*Afrikaans in its earlier form*)
- patryshael** znw. fijne hagel om patrijzen te schieten *Eng. fine shot*
- pawee(-perske)** znw. ook **pawieperske** z. **taaitperske**
- pê** bvn. moe, afgemat *Eng. tired, fatigued, exhausted* **nie pê kan sê nie** geen pap meer kunnen zeggen *Eng. cannot say bo to a goose*
- publiek** z. **publiek**
- pedaal** znw. ook **trapper** *Eng. pedal, treadle*
- peetouers** znw. peetouders *Eng. godparents*
- pekelaar** znw. pekelharing, gezouten vis *Eng. cured fish, salt herring, pickled herring*
- pen** znw. pen *Eng. peg* **aan die pen ry** betrappt worden, in 't nauw gebracht worden, verantwoording geven *Eng. to be taken in the act, be caught, be hard driven*
- penkop** znw. knaap, (onervaren) jongeling, welp bij de Voortrekkers (Zuidafrikaanse padvindende) z. ook **tjokker** *Eng. boy, lad, (inexperienced) young man, whelp*
- pennie** z. **oulap**
- penorent** bvn. ook **penregop** kaarsrecht, rechtop, recht overeind *Eng. bolt upright, upright, erect*
- pens** znw. buik (pl. of bij dieren) z. **maag** *Eng. belly*
- pensklavier** z. **trekklavier**
- penswinkeltjie** znw. bak van de leurders welke op de buik gedragen en met een riem om de nek vastgehouden wordt (*hawker's case*)
- pepa** z. **abba**
- perd** znw. paard *Eng. horse* **perde inbreek** paarden temmen *Eng. to tame, domesticate horses*
- perdalk** bw. misschien *Eng. perhaps, possibly, peradventure*
- perdeby** znw. wesp *Eng. wasp*
- perdemis** znw. paardenmest *Eng. horse manure*
- perdepram** znw. (pl.) knoestige boom *Eng. knobwood, cardamon*
- perdereisies** znw. ook **perderesies** paardenrennen *Eng. horse-racing*
- perdeskoen** z. **hoefyster**
- perdestert(-gras)** z. **dronkgras**
- perdfris** bvn. fris en gezond, geheel gezond, onvermoeid *Eng. hale and hearty, healthy, tireless*
- perdgerus** z. **houtgerus**
- pêrel** znw. parel *Eng. pearl, bead*
- permit** znw. (ont. Eng.) pas, kaart, toegangsbewijs, vergunning, geleibrief, paspoort *Eng. permit, pass*
- persie** znw. dysenterie, bloedloop, buikloop met bloedontlasting *Eng. dysentery*
- perske** znw. perzik *Eng. peach*
- perskekonfynt** znw. perzikjam *Eng. peach jam*
- perskepitvloer** znw. kleivloer met ingelegde perzikpitten *Eng. clay floor inlaid with peach stones*
- persoorsig** znw. persoverzicht *Eng. press review*
- petalje** z. **spektakel**
- petrol** znw. benzine *Eng. petrol*
- petrolstasie** znw. ook **vulstasie** benzinepomp *Eng. petrol pump, filling station*
- petroltenk** znw. benzinetank *Eng. petrol tank*
- peusel** ww. treuzelen, talmen, beuzen, peuzelen, kluiven *Eng. to dawdle, nibble, pick*
- peuselkafee, peuselkroeg** znw. ook **snelkafee** snackbar *Eng. snack bar*
- peuter** ww. ook **lol** lastig vallen, kwellen, hinderen *Eng. to bother, worry, annoy*
- peuterig** bvn. o.a. lastig, vervelend *Eng. annoying, bothersome*
- phthisis** znw. ook **taaisies** (pl.) mijntering *Eng. mine phthisis, consumption*
- piekanien** znw. ook **pik(k)enien** zwart jongetje *Eng. piccaninny, piccanin (small black boy)*
- piekel** ww. moeilijk dragen, moeilijk vervoeren *Eng. to lug, to drag, to carry with difficulty*

- pienangbossie** znw. kinastruik *Eng. quinine bush*
- piep** znw. pip (ziekte van het pluimvee) *Eng. pip (poultry disease)*
- pier** z. **flous**
- piering** znw. onderschotelte *Eng. saucer*
- piesang** znw. pisang, banaan *Eng. banana*
- Piesangboere** znw. spotnaam voor de bewoners van KwaZulu-Natal (*nickname for the inhabitants of KwaZulu-Natal*)
- pietjiekaniarie** znw. bruine kanarie *Eng. brown canary*
- pietmajol** z. **kuifkop**
- piet-my-vrouw** znw. spotvogel, roodborst-koekoek *Eng. mocking-bird, red-chested cuckoo*
- piets** 1. znw. slag met de punt van de zweep *Eng. to lash* 2. ww. met de punt van de zweep slaan *Eng. to lash*
- pietsnot** znw. gek, zot, idioot *Eng. fool, idiot, nincompoop, duffer*
- piet-tjou-tjou** znw. soort koolmees *Eng. species of great titmouse*
- pikkenien** z. **piekanien**
- pikkewyn** znw. vetgans, pinguin *Eng. penguin*
- pinotiebossie** znw. z. ook **boetebossie** kliskruid *Eng. bur(r)weed*
- pint** znw. pint (inhoudsmaat) 1/8 **gelling** 0,568 liter *Eng. pint*
- pitkos** znw. krachtvoeder van het vee (wordt ook fig. gebruikt) *Eng. grain food concentrate, strong forage*
- pitseer** znw. ook **pitsweer**, **vint** steenpuist, steenzweer *Eng. boil*
- pitso** znw. (ont. Sotho) z. ook **indaba** 1. vergadering van zwarten *Eng. black assembly* 2. vergadering, bijeenkomst *Eng. gathering, assembly, meeting*
- plaag** znw. o.a. pest *Eng. plague*
- plaas** znw. uitsluitend: boerderij, boerenplaats *Eng. farm*
- plaasjapie** znw. boerenjongen *Eng. yokel*
- plaashuis** znw. hofstede, hoeve *Eng. homestead, farmstead*
- plaatyster** znw. plaatijzer *Eng. sheet iron*
- plakker** znw. 1. informele nederzetter (traditioneel zwart, thans ook wit), kraker *Eng. squatter, settler* 2. behanger *Eng. paperhanger*
- plakkie** znw. o.a. 1. sandaal *Eng. sandshoe, tacky* 2. soort vetplant *Eng. succulent*
- plakpapier** z. **muurpapier**
- plandoeka** znw. kikvors met tenen die op sporen lijken, spookkikker *Eng. spur-toed-frog*
- plantasia** znw. plantage *Eng. plantation*
- platanna** znw. spookkikker *Eng. spur-toed frog, clawed toad*
- platform** znw. perron, bordes (z. ook **verhoog**) *Eng. platform*
- platgooi** ww. 1. ook **platskiet** bombarderen *Eng. to bomb* 2. neerwerpen *Eng. to throw down, fling down* 3. ook **platlê** wegrennen *Eng. to run off, make off, hurry away*
- platjie** znw. snaak, guit, schelm z. ook **kalant**, **skelm** *Eng. rogue, scamp, wag, quiz*
- platloop** z. **kafloop**
- platskiet** ww. ook **platgooi** neerschieten, bombarderen *Eng. to shoot down, shell, bomb*
- platskietpolitiek** znw. geweldpolitiek *Eng. violence politics*
- plattaal** znw. de platte taal, het jargon, slang *Eng. slang*
- plek** znw. plaats *Eng. place, spot, room, space* **op die plek** op staande voet, dadelijk *Eng. offhand, instantly, on the spot, straight off, then and there* **op die plek dood** op slag dood, schielijk dood *Eng. killed on the spot, dead on the spot*
- pleks** bw. in plaats van *Eng. instead of*
- ploeëry** znw. ploegerij *Eng. ploughing*
- plooïromp** znw. plooïrok *Eng. pleated skirt*
- pluiens** ook **pluiings**, z. **fletters**
- pluiskeil** znw. ook **pluishoed** hoge hoed Z.Ndl. zijden buis *Eng. silk top hat*
- poedelnaak** ook **poedelnakend** z. **kaalbas**
- poeding** znw. pudding *Eng. pudding*
- poelpetaat** z. **tarentaal**

- poena** 1. bvn. kort, gedrongen *Eng. thickset, squat* 2. znw. (hist.) oudste achterlader- geweer (first breech-loader)
- poenskop** znw. 1. ook **koenskop** hoornloos rund *Eng. hornless cattle, pollard* 2. zwarte steenbaars *Eng. black steenbras* 3. (bijna) kaalgeschoren hoofd *Eng. shaved pate*
- pohaai** z. **bohaai**
- pokkel** znw. bonk, pummel, logge en onhandige kerel *Eng. lump, yokel, a hulking lump of a fellow*
- poliets** bvn. listig, handig, geslepen, gevat *Eng. artful, sly, clever, cunning*
- polletjie** znw. plukje, prikje, nietigheid, kleinigheid, kleine hoeveelheid *Eng. handful, trifle*
- polonie** znw. saucisson de Boulogne, Boulogneworst, dikke worst *Eng. polony* **wors- en poloniemaker** worstfabrikant
- polvy** znw. hak (van schoen) Z.Ndl. pollevie z. **hak, hakskeen** *Eng. heel (of a shoe)*
- pomelo** znw. citrusvrucht *Eng. pomelo, grapefruit*
- pomp** ww. o.a. stompen, stoten *Eng. to pummel, thump, push*
- pompemoer** z. **appelliefie**
- pompom** znw. pompom, Engels snelvuurkanon *Eng. pompom*
- pompstofie** znw. spiritusvuurtje *Eng. spirit cooker*
- pondok** znw. (ont. Mal.) hut, stulp, krot, kot, keet *Eng. hovel, hut, shanty*
- ponie** znw. ook **poon** hit, pony, klein paardje *Eng. pony*
- poot** ww. doen struikelen, een beentje zetten, een pootje lappen *Eng. to trip*
- pootuit** bvn. afgesloofd, uitgeput, doodop *Eng. fagged, deadbeat* **pootuit slaan** buiten westen slaan, bewusteloos slaan *Eng. to knock silly, strike down*
- posbus** znw. 1. postbus (voor de particulieren die zelf hun brieven afhalen) *Eng. postbox, post office box, P.O. box* 2. brievenbus *Eng. letter box*
- poskaart** z. ook **briefkaart**
- posmotor** znw. postauto, postrijtuig *Eng. mail van*
- posseël** znw. postzegel *Eng. postage stamp*
- potjiekos** znw. potjeskost (gemengde kost in een ijzeren potje) *Eng. potjiekos*
- praathuis** znw. Z. Ndl. praatbarak, spt. voor parlement *Eng. nickname for paliament*
- pram** znw. (pl.) vrouwenborst *Eng. (woman's) breast (vulgarism)*
- predikant** znw. predikant *Eng. minister, parson* (**predikant** wordt ook humoristisch gebruikt voor "wegwijzer" langs de weg)
- preekstoel** znw. predikstoel, preekstoel *Eng. pulpit* **voor die preekstoel staan** trouwen *Eng. to marry, wed*
- pretbederwer** znw. spelbederver, spelbreker *Eng. spoilsport, killjoy*
- pretpark** znw. lunapark, pretpark, amusementspark *Eng. amusement park, funfair*
- pretsak** znw. strandzak *Eng. beach bag*
- prielgriep** znw. kater *Eng. hangover*
- prikvis** znw. lamprei, prik, zeeprik, negenoog *Eng. lamprey*
- privaat** bw. privé, particulier (Afr. **partikulier**: nauwgezet) *Eng. private*
- privaatweg** znw. eigen weg, privéweg *Eng. private road*
- prokureur** znw. procureur, zaakwaarnemer, wordt ook geraadpleegd als advocaat en is tevens notaris, **transportbesorger** en **verbanduitmaker**, z.d. *Eng. attorney, solicitor, magistrate*
- pront** bvn. prompt, vaardig, stipt, nauwkeurig *Eng. ready, prompt, exact*
- prop** znw. ook **kurkprop** kurk, stop *Eng. cork, stopper*
- propper(s)** bvn. klg. (ont. Eng.) behoorlijk, juist, betamelijk, gepast *Eng. proper*
- prospekteer** ww. prospecteren, grond of streek onderzoeken met het oog op de daarin aanwezige edele metalen *Eng. to prospect*

prospekteerder znw. prospector, goudzoeker *Eng. prospector, gold seeker*

protea znw. ook **suikerbos**, **suikerbossie** protea. De koningsprotea (reuzenprotea, honingpot) is de nationale bloem van Z. Afr. *Eng. protea. The king protea (giant protea, sugar bush) is South Africa's national flower.*

prulbees znw. rund van minderwaardig gehalte *Eng. inferior beast, inferior cattle*

publiek bvn. bw. ook **pebliek** o.a. juist, net, precies *Eng. justly, exactly, precisely*

punt znw. o.a. einde, resultaat *Eng. end, conclusion* **tot 'n punt bring** ten einde brengen, tot een resultaat leiden *Eng. to bring to an end, bring to a conclusion, arrive at a result*

punterig bvn. ook **punteneurig** lichtgeraakt, kittelorig, gauw op zijn teentjes getrapt, kieskeurig *Eng. easily offended, touchy, fastidious*

putjiegolfspel znw. miniatuurgolf, minigolf, putt putt *Eng. Putt-Putt*

pyl ww. koers zetten, recht op iets afgaan *Eng. to shape a course for, make for, go straight at*

pylskrif z. **spykerskrif**

pylvak znw. rechthoek *Eng. straight*

pypan znw. zuigfles *Eng. feeding bottle, baby's bottle*

pypolie znw. nicotine *Eng. nicotine*

R

raakloop ww. ontmoeten *Eng. to meet*

raakskiet ww. treffen *Eng. to hit*

raakskoot znw. treffer *Eng. hit*

raam ww. inlijsten, omlijsten, van een kader voorzien *Eng. to frame*

raamwerk znw. plan, opzet, schets, spantwerk, geraamte van een constructie, structuur *Eng. outline, framework, skeleton*

raap en skraap uitdr. in 't wilde weg, lukraak oprapen *Eng. to pick up at random*

raas o.a. ww. lawaaien, schelden, bekijken, berispen *Eng. to make a noise, scold, chide*

rabbedoe znw. ook **rabbedoes**, **robbedoe**, **robbedoes** robbedoes, wildzang, roekeloze *Eng. romping boy, tomboy, hoyden*

rak znw. rek *Eng. rack, shelf* **op die rak (bly) sit** in Sint Anna's schapraai zitten, ongehuwd blijven *Eng. to be a spinster*

ram z. **bulperd**

ramkat uitr. ook **ryperd!** **bulperd!** **oubul!** kreet van bewondering of spot, bravo! prachtig! *Eng. hot stuff! fine! splendid! bravo!*

ramkie(-tjie) znw. snaarinstrument van de Khoi-Khoi (*Khoikhoi musical instrument, stringed calabash*)

rampatjanie znw. schoen uit (niet-onthaarde) dierenhuid *Eng. skin shoe* z. ook **velskoen**

rampokker znw. (ont. Mal.) roofmoordenaar *Eng. robber murderer*

randsteen znw. trottoirband, boordsteen, rand van het gaanpad *Eng. kerb, kerbstone, curb, curbstone*

rankdoring z. **tou** (3)

rant znw. (met **d** in plaatsnamen) rotsachtige heuvelkam *Eng. ridge, ledge*

rantsoen znw. ook **resoen** rantsoen *Eng. ration, allowance*

rapat z. **vinnig**

raps znw. lichte slag, klap, tik *Eng. slight blow, flick*

rapsie znw. 1. kleinigheid, ogenblikje *Eng. trifle, moment* 2. eindje, endje *Eng. bit, piece, end*

raseg bvn. rasecht *Eng. thoroughbred, true-bred, pure-bred*

ratel znw. 1. o.a. Kaapse honingdas *Eng. honey badger, Cape badger* 2. gepantserde legervoertuig *Eng. ratel*

ratkas znw. versnellingsbak *Eng. gearbox*

rats bvn. 1. vlug, tenger (in tegenstelling tot log: **lomp**) *Eng. nimble, agile, slight, swift, quick* 2. lenig, handig *Eng. lithe, supple, deft, clever* 3. kwiek *Eng. lively, brisk, nippy*

- ratwerk** znw. raderwerk *Eng. wheelwork, gearing*
- redakteur** znw. opsteller, redacteur *Eng. editor*
- reël** ww. regelen *Eng. arrange, order, settle, regulate, adjust*
- reën** znw. ww. ook **reent** regen, regenen *Eng. rain, to rain*
- reënerig** bvn. regenachtig *Eng. rainy*
- reep** znw. o.a. touw *Eng. rope, cord*
- reg** bvn. echt, waar, juist *Eng. right, true*
reg wees gelijk hebben *Eng. to be right*
reg genoeg juist *Eng. just, exact*
- regeringsweë** bw. regeringswege **van**
regeringsweë *Eng. from the government, on the part of the government, officially*
- registrateur** znw. 1. secretaris van de beheerraad van een universiteit *Eng. registrar* 2. griffier van een rechtbank *Eng. court clerk, recorder*
- regkom** ww. lukken, goed komen *Eng. to succeed* uitdr. “**Alles sal regkom as elkeen sy plig doen**” woorden van Jan Brand, President van de Oranje-Vrijstaat (1864 – 88) (*historical words of Sir John Henry Brand, President of the Orange Free State, 1864-88*)
- regkry** ww. klaar spelen, het weten aan boord te leggen, in orde maken, in iets gelukken *Eng. to manage, succeed in something*
- regmaak** ww. o.a. vereffenen (van een schuld) *Eng. to settle (an account), square a debt*
- regmakertjie** znw. afzakkertje, afzettertje, zakkertje, borrel na het eten om de spijzen te doen zakken, slokje *Eng. settler, drop, dram, drain, draught*
- reg-reg** z. **rêrig**
- regsaal** znw. gerechtszaal *Eng. courtroom*
- regterpresident** znw. hoofd van een provinciaal gerechtshof *Eng. judge-president*
- regtig** z. **rêrig**
- reguit** bvn. openhartig, eerlijk, recht (niet krom) **die reguit pad** de rechte weg *Eng. straight (also in the fig. sense), straight on*
- regverdig** bvn. rechtvaardig *Eng. righteous, just, equitable*
- reisies** z. **resies**
- reisiesbaan** z. **resiesbaan**
- reisiesjaer** z. **resiesjaer**
- rekker** znw. ook **rek** o.a. elastiek, catapult (speelgoed) *Eng. elastic, catty, catapult (toy)*
- reling** znw. o.a. wagensponde *Eng. waggon railing*
- remketting** znw. keten die de **remskoën** vasthoudt *Eng. brake chain*
- remskoën** znw. remblok, remschoen *Eng. skid, slipper* fig. conservatief, behoudsgezinde, behoudsman *Eng. conservative*
- renweer** z. **rinneweer**
- renjaer** znw. autocoureur *Eng. racing driver*
- renons** znw. afkeer *Eng. aversion*
- renoster** znw. neushoorn (met **neushoring** wordt enkel zijn hoorn bedoeld) *Eng. rhinoceros*
- renosterbossie** znw. rhinocerosstruik *Eng. rhinoceros bush*
- renostervoël** znw. neushoringvogel *Eng. rhinoceros bird*
- rens** bvn. rijns, rins, zuurachtig, zuurzoet *Eng. sourish, sour-sweet*
- rêrig** bvn. ook **reg-reg**, **regtig** waarlijk, werkelijk, zeker, gewis *Eng. really, truly, justly, surely*
- resies** znw. ook **reisies** wedrennen *Eng. races* **resies ja** ook **resies ja** een wedren rijden *Eng. to race*
- resiesbaan** znw. ook **reisiesbaan** renbaan *Eng. racecourse, racing track*
- resiesjaer** znw. ook **reisiesjaer** coureur *Eng. racer* z. ook **renjaer**
- resoen** z. **rantsoen**
- restourant** znw. ook **restaurant**, **eethuis** restaurant *Eng. restaurant, eating-house*
- reuk** znw. z. **ruik**
- reun** znw. 1. ruïn, gesneden hengst *Eng. gelding, castrated horse* 2. mannetjeshond, reu *Eng. male dog*
- rib** znw. rib *Eng. rib* **in die ribbe pomp** aanporren *Eng. to rouse, prod*

- ribbok** znw. soort antilope (*antelope species*)
- riel** znw. dans van de Khoi-Khoïn Eng. *reel, dance of the Khoikhoi*
- riem** znw. riem Eng. *leather thong* **rieme neerlê, bêre, neersit** wegrennen, op de loop gaan Eng. *to cut and run, take to one's heels, run away* **rieme styfloop** vastlopen, tegen de lamp lopen Eng. *to come to a deadlock, get into trouble, come to grief*
- Riemland** eig. N.O. deel van de Vrystaat Eng. *Riemand (N.E. Free State)*
- riemspring** ww. 1. touwtje springen Eng. *to skip (the rope)* 2. slaag krijgen, een rammeling krijgen Eng. *to get a hiding*
- riemtelegram** znw. sensatiekwakkel, vals sensatiebericht (*false thriller tidings*)
- rietbok** znw. soort antilope Eng. *rietbok, reedbuck*
- rietskraal** bvn. graatmager, slank Eng. *very thin, slender, slim*
- riewas-riewas** znw. snuisterijen, kleinigheden, nietigheden, wissewasjes Eng. *knick-knack, pretty-pretty, flim-flams*
- rif** znw. vlakke rotsbank (doorgaans met delfstoflaag) Eng. *ridge*
- riffel** znw. ribbel, rimpel Eng. *rib, wrinkle*
- riffelrig** bvn. ribbelig, geribbeld, geribd Eng. *wrinkly, corrugated, ribbed*
- riggel** znw. rand, kant, zoom, bergrug, kam Eng. *border, edge, ridge, mountain ridge*
- riksdaalder** z. **daalder**
- riksja** znw. riksja, tweewielig wagentje op fietswielen getrokken door een mens (typisch aan Durban) Eng. *rickshaw*
- ringkop** znw. 1. vooraanstaande traditionele zwarte (heeft een van klei en mest gevormde ring op het hoofd) Eng. *ring head, prominent member of tribe* 2. wijze raadgever Eng. *wise counsellor*
- rinkhals** znw. dier met witte of zwarte streep om de hals Eng. *ringneck*
- rinkhalsslang** znw. ook **kobra** cobra Eng. *ring-necked snake, cobra*
- rinkink** ww. o.a. spelen, zwieren, de bloempjes buiten zetten, ravotten, fuiven, z. ook **baljaar, rits** Eng. *to romp, be on the spree, revel*
- rinneweer** ww. ook **ruïneer** te gronde richten, ruïneren Eng. *to ruin*
- rissie** znw. 1. Spaanse peper, lombok Eng. *chilli, red pepper* 2. driftkop, kribbekat Eng. *spitfire, hothead*
- rits** 1. znw. o.a. reeks Eng. *series* streng 2. ww. strengelen Eng. *to twine, twist* 3. ww. ravotten, stoeien, lawaaien z. ook **baljaar, rinkink** Eng. *to romp, make a noise*
- ritsig** bvn. hitsig, bronstig Eng. *rutty, ruttish, lustful*
- rittel** ww. rillen, sidderen, huiveren, beven, bibberen Eng. *to shiver (with), shudder (at), quake, tremble, thrill, quiver*
- ritteltit** znw. in uitr. **die ritteltit kry** van streek zijn, bevreesd zijn Eng. *to be upset, be afraid, fear*
- robot** znw. o.a. automatisch verkeerslicht Eng. *traffic light, S.A. Eng. robot*
- roei** znw. o.a. staart van een komeet (*comet's tail*)
- roeier** znw. o.a. roeispaan, riem (ook **roeiriem**) Eng. *oar, scull*
- roer** znw. o.a. geweer Eng. *rifle*
- roes** znw. 1. roest Eng. *rust* 2. roest in 't koren, brand in 't koren Eng. *blight, smut*
- rof** bvn. ruw, grof, ruig Eng. *rough, coarse, uncouth*
- roffel** 1. znw. o.a. roffelschaaf, schaaf waarmee het ruigste van de planken wordt afgeschaafd 2. ww. schaven met de roffelschaaf Eng. *rough plane*
- rofkas** 1. znw. beraping, ruwe pleistering 2. ww. berapen, ruw bepleisteren Eng. *roughcast, to roughcast*
- roggel** 1. znw. rochel, reutel Eng. *hawk, couch, rattle* 2. ww. rochelen Eng. *to hawk, expectorate, rattle*
- rolaap** znw. rolaap, aap met rondom behaarde staart Eng. *cebus*
- rolkewer** znw. mestkever, mestkruier Eng. *dung beetle*

rolkoek znw. jamtaart, broodje met jam, jamsandwich *Eng. Swiss roll*

rolletjie z. **tolletjie**

rolprent z. **fliiek**

rolprentster znw. filmster *Eng. film star, screen star*

rolystervark ook **rolvark** z. **krimpvarkie**

roman znw. 1. roman *Eng. novel* 2. roodvis, rode vis *Eng. red-fish* 3. roodspin, grote rode spin *Eng. red spider*

rondawel znw. rondavel; rond éénkamerhuis met trechtervormig dak en meestal cirkelvormige ramen. Vaak twee rondavels met gang verbonden; moderne architecten huldigen soms dit type. *Eng. rondavel*

rondboer ww. rondlopen, rondslechteren *Eng. to walk about, lounge, saunter about*

rond en bont bw. overall *Eng. everywhere*

rondgaande hof znw. z. ook **omgang**, **Swart Omgang** (hist.) rondreizende afdeling van het **hooggereshof** door de Engelsen in 1806 in Kaapland ingevoerd *Eng. circuit court*

rondkuier z. **kuier**

rondloper znw. ledigganger, leegloper, dagdief *Eng. idler, loafer*

rondomtalie ww. draaien, in het rond draaien *Eng. to turn around, in a circle*

rondomtaliestoeltjie znw. pianokruk *Eng. (revolving) piano stool*

rondval ww. naar een oplossing zoeken z. ook **bontspring** (3) *Eng. to seek a solution*

rong znw. staaf op de **skamel** (z.d.) van een ossenwagen om de bovenbouw op zijn plaats te houden *Eng. rung*

rooi bvn. rood *Eng. red*

rooiaas znw. rood aas, zeedier dat als aas gebruikt word *Eng. red-bait*

rooibaadjie ook **rooinek** znw. 1. bijnaam voor Engelse soldaat *Eng. red-coat, nickname for English soldier* 2. jonge sprinkhaan *Eng. young locust*

rooibekkie znw. gewone kruisbek (in tegenstelling met **koningrooibekkie**) *Eng. common waxbill*

rooibloem znw. rode bloem *Eng. witchweed*

rooibok z. **impala**

rooibont bvn. roodbont, wit met roodbruine plekken *Eng. white with red spots, red and white*

rooibos znw. soort struik *Eng. red bush*

rooibostee z. **bossiestee**

rooidag z. **dagbreek**

rooi-duiker znw. soort **duiker** kleine antilope die op en neer duikt in het hoge gras *Eng. red duiker, red duiker buck*

rooie z. **rooinek**

rooiels znw. Afrikaanse rode els *Eng. red alder*

rooihaas znw. roodhaas *Eng. red hare*

rooi kat znw. los, lynx *Eng. wildcat, lynx*

rooimier znw. rode mier *Eng. red ant*
rooimiere hê rusteloos, bedrijvig zijn *Eng. to be restless, be busy*

rooi nasie znw. de Britse natie *Eng. the British nation*

rooinek znw. ook **rooie** scheldnaam voor Engelsman, ook **tommie** of **kakie** (minder scheldend en betrekking hebbend op soldaten) (*nickname for Englishman*)

rooitaal znw. Engels *Eng. English*

rooiwater znw. interne ziekte veroorzaakt door schistosomiasis, een worm die zich in de **damme** of rivieren bevindt *Eng. redwater*

rookbaadjie znw. smoking *Eng. smoking-jacket*

roomys znw. roomijs, ijsje *Eng. ice cream*

rooster znw. o.a. ijzers die de vracht op een wagen weghouden van de wielen *Eng. grate*

roosterbrood znw. geroosterd brood, toast *Eng. toast*

rottekoors znw. pest *Eng. plague, pest*

rou 1. znw. rouw *Eng. mourning* 2. bvn.

ruw *Eng. raw, crude, rough, coarse*

3. bvn. schor *Eng. hoarse* 4. bvn.

onervaren *Eng. unexperienced*

rousool znw. zool van ongelooide huid *Eng. untanned leather sole*

roustene znw. ongebakken stenen *Eng. unbaked bricks*

rûensveld znw. veld met bergruggen *Eng. veld with ridges*

rug znw. rug mv. **rûe** *Eng. back* z. ook **bergrug** mv.-**rûens** *Eng. veld with ridges*

rugby z. **voetbal**

ruik 1. znw. ook **reuk** reuk, geur *Eng. smell, odour* 2. ww. ruiken *Eng. to smell*

ruïnasie znw. ruïne, ondergang *Eng. ruination*

ruïneer z. **rinneweer**

rüterbal znw. rüterbal (jongensspel) *Eng. horse-ball, horseback rounders*

ruitersalf znw. zalf tegen het schurft, kwikzalf *Eng. mercury ointment*

ruk znw. verklw. **rukkie** wijl, poos, tijdje, poosje *Eng. while, time, little while, moment* **'n rukkie gelede** een tijdje terug *Eng. a while ago*

runderpes znw. runderpest *Eng. rinderpest*

runnik ww. hinneken *Eng. to neigh, whinny*

rusland znw. (van **rus**: rust) ook **braakland** braakland *Eng. fallow land*

ruspe znw. ook **rusper** rups *Eng. caterpillar*

ry ww. rijden *Eng. to ride, drive* **aan die pen ry** betraapt worden, in 't nauw gebracht worden, verantwoording geven *Eng. to be taken in the act, be caught, be driven in the corner, be hard driven*

ryksargief znw. rijksarchief *Eng. state archives*

ryperd! z. **ramkat!**

ryplank znw. autoped, step, Z.Ndl. trotinette *Eng. scooter*

rysbrensie z. **geelrys**

ryskaaf znw. reeschaaf, reiskaaf *Eng. jointing plane, jointer*

ryskluitjie znw. z. ook **souskluitjie** rijstknodel, meelballetje, deegklompje in melk gekookt *Eng. rice dumpling*

rysmier z. **termiet**

ryssop znw. rijstsoep *Eng. rice soup*

rysterplank znw. ook **rysterplaat** ijzer aan de ploegschaar voor het keren der zoden *Eng. sod board, turf board*

S

saalkussing znw. zadelkussen *Eng. saddle-cushion, pillion*

saalsak znw. zadelzak *Eng. saddlebag*

saameet ww. samen eten *Eng. to eat together*

saamwoon ww. samenwonen *Eng. to live together, cohabit*

saans bw. 's avonds ook **in die aand** *Eng. in the evening(s)*

sabander ww. weglopen, vluchten, er vandoor gaan, ook **gly, laat vat, laat spat, laat spaander** *Eng. to run away, flee*

sachet znw. sachet, parfumzakje *Eng. sachet, perfume bag*

saer znw. zager *Eng. sawyer*

saf bvn. zacht, week *Eng. soft, weak*

safari znw. ook **skiettog** jachtpartij, jachttocht *Eng. hunting party, hunt*

sagkens bw. zachtjes *Eng. softly, gently*

sagryneer znw. ongeloid gekleurd leder (*untanned coloured leather*)

sakhorlosie znw. ook **sakoorsie** zakuurwerk *Eng. pocket watch*

salamander ook **salmander**, z. **koggelmander**

saldeer ww. salderen, het saldo opmaken, vereffenen, een rekening afsluiten *Eng. to balance, settle an account, square, close an account*

salwend bvn. zalvend *Eng. unctuous, oily, soapy (fig.)*

sambal znw. met komkommers, uien en azijn bereide toespis *Eng. sambal pickles, sambal*

sambalbroek znw. oosterse wijde broek z. ook **kardoesbroek** *Eng. Oriental wide trousers*

sambok znw. ook **aapstert** kort zweepje, karwats *Eng. sjambok*

sambreel znw. regen- of zonnescerm *Eng. umbrella, sunshade, parasol*

sambreelboom z. **kiepersol**

samespreking znw. beraadslaging, bespreking, conferentie *Eng. conference*

- samet** znw. sameet, soort satijn (*kind of satin*)
- samma** z. **tsamma**
- sampan** ook **tampan** znw. 1. soort bosluis (*Eng. woodlouse*) 2. z. **hoenderbosluis**
- sampioen** znw. paddenstoel (*Eng. mushroom, toadstool*)
- sandappel** z. **grysappel**
- sandpapier** z. **skuurpapier**
- santepiek** znw. santenboetiek, santenkraam, de hele boel, alles bij elkaar (*Eng. the whole lot, thing, show, the whole concern*)
- Sap** znw. (hist.) lid van voormalige **Suid-Afrikaanse Party** (*member of the former South African Party*)
- saranie** znw. christen-kleurling (*Eng. Christian coloured man*)
- sarsie** znw. geweesalvo, charge, aanval (*Eng. volley, salvo, attack, onset*)
- sawwerig** bw. nogal zacht, vrij zacht, een beetje zacht (*Eng. rather soft*)
- scholtzbossie** z. **aasvoël**
- Se-** prefix ter aanduiding van taal of cultuur (*prefix indicating language or culture*) **Sesotho** eig. ook **Sotho** de taal van de Basotho (*Eng. Sesotho*)
- sê** 1. ww. zeggen (*Eng. to say*) 2. znw. aandeel, medezeggenschap (*Eng. participation, e.g. in industrial enterprise, right of say*) **sy sê sê** zijn woord doen, zeggen wat men op het hart heeft (*Eng. to have one's say, say one's say*)
- sêgoed** znw. woordenschat (*Eng. vocabulary*)
- sebra** znw. zebra (*Eng. zebra*)
- sedeer** ww. afstaan, geven (*Eng. to cede, yield, give*)
- seder** znw. cedar (*Eng. cedar*)
- sedisie** znw. opruiing, oproer (*Eng. cediton*)
- seeboon** znw. zeekastanje (*Eng. sea chestnut*)
- seehoof** znw. zeehoofd, pier (*Eng. pier, jetty*)
- seekat** znw. inktvis, octopus (*Eng. octopus, sepia*)
- seekoei** znw. nijlpaard (*Eng. hippopotamus*)
- seekoeligat** znw. diepe poel in de bedding van een rivier (*deep pool in the bed of a river*)
- seekus** znw. zeekust (*Eng. seacoast, seashore*)
- seël** znw. zegel (*Eng. seal, stamp, signet*)
- seemoondheid** znw. zeemogendheid (*Eng. maritime power, naval power*)
- seepbossie** znw. zeepplant, zeepstruik (met zeepachtig sap) (*Eng. soap bush*)
- seepklip** znw. zeepsteen, saponiet, weke vetachtige delfstof, gebruikt bij de vervaardiging van porselein (*Eng. soapstone*)
- seerkry** ww. pijn lijden (*Eng. to suffer*)
- seermaak** ww. zeer doen, pijn veroorzaken, beledigen (*Eng. to hurt, injure, insult*)
- seevark** znw. bruinvis (*Eng. porpoise*)
- seëvier** ww. zegevieren (*Eng. to triumph, be victorious*)
- segregasie** z. **apartheid** (*Eng. racial segregation*)
- seidissel** znw. ook **sui(g)dissel**, **sydissel** melkdistel (*Eng. milk thistle, sow thistle*)
- seil** ww. o.a. kruipen (*Eng. to creep*)
- seilplank** znw. surfplank (*Eng. surfboard*)
- seis** z. **sens**
- sekel** znw. sikkel (*Eng. sickle*)
- sekelgras** znw. sikkelgras (*Eng. sickle grass*)
- sekondêre skool** z. **hoërskool**
- sekelmaan** znw. maansikkel (*Eng. sickle moon, crescent moon*)
- sekelstert** znw. sikkelstaart, sikkelvormige staart (*Eng. sickle tail*)
- seksie** znw. afdeling, deel, traject, baanvak (*Eng. section*)
- selei** z. **jellie**
- selery** znw. ook **seldery** selderij (*Eng. celery*)
- selfaansitter** znw. starter van auto (*Eng. self-starter*)
- selfverloëning** znw. zelfverloochening (*Eng. self-denial*)
- selonsroos** znw. Ceylonroos, oleander (*Eng. Ceylon rose, oleander*)
- selonspampoen** znw. gele pompoen (*Eng. field pumpkin*)
- selstof** znw. celstof, cellulose (*Eng. cellulose*)
- sening** znw. zenuw, pees, zeen (*Eng. sinew*)
- senit** znw. zenith (*Eng. zenith*)
- sens** znw. ook **seis** zeis (*Eng. scythe*)
- senuwee** znw. zenuw (*Eng. nerve*)

- senuwee-orrel** znw. zenuworgel, zenuwachtig mens (*nervous person*)
- senuweestelsel** znw. ook **senustelsel** zenuwstelsel *Eng. nervous system*
- seroet** znw. 1. (ont. Mal.) sigaar, manillasigaar *Eng. cheroot, sigar* 2. (ont. Sotho) ook **seroetoe** mandje gebruikt door Basotho *Eng. grain-basket*
- seroetkissie** znw. sigarenkistje *Eng. cigar box*
- serp** znw. sjerp, sjaal, das *Eng. scarf, tie*
- sergant** znw. sergeant *Eng. sergeant*
- setlaar** znw. boer-inwijkeling, nederzetter *Eng. settler*
- seun** znw. verklw. **seuntjie** zoon, jongen, knaap *Eng. boy, son, lad*
- seur** znw. meneer, baas *Eng. sir, boss*
- sewejaartjie** znw. immortelle *Eng. everlasting, immortelle*
- sianied** znw. cyanide *Eng. cyanide*
- siebie** z. **siewie**
- siejy** uitr. ook **voert!** **voertsek!** **voertsik!** voort! vort! *Eng. go (away)! begone! get away! hop it! off with you!*
- Siembamba** eig. pick-nick-liedje en spel (*picnic song and game*) Afrikaans volkswijsje van C.J. Langenhoven, getoonset door Stephen Eyssen 1. Siembamba, ek is 'n baba, Siembamba, ek is 'n baba. Pas my veilig op in die nood, sus my liefies op die skoot. 2. Siembamba, ek is 'n seuntjie, Siembamba, ek is 'n seuntjie. Maar jy sal sien ek is netnou groot, slaan maar die orige kêrels dood. 3. Siembamba, ek is 'n jonkman, Siembamba, ek is 'n jonkman. Tel my nou maar af van die skoot, Ek slaan self die kêrels dood. 4. Siembamba, ek is getroud nou, Siembamba, ek is getroud nou. Maar sy dink ek is nog op die skoot, Wil nie glo nie ek is groot. 5. Siembamba, almal babas, Siembamba, almal babas. Al die mans is danig groot, Almal babas tot hul dood.
- sieps-en-braaiboud** ook **siepsambraaiboud**, **sieps-op-**
- braaiboud**, **siepsop**, **siepsous**, **streepsuiker**
- sierwa** z. **vlot**
- sies** uitr. foei! ba! *Eng. fie! fy!*
- siestog** uitr. och arme! *Eng. poor thing! shame!*
- siewie** znw. ook **siebie** hondje, jonge hond, ook roepnaam van hondje *Eng. puppy, doggy, little dog*
- sif** 1. znw. zeef *Eng. sieve* 2. ww. zeven *Eng. to sieve, sift*
- sifdraad** z. **ogiesdraad**
- sigorei** znw. cichorei, bitterpee, witlof *Eng. chicory*
- siks** in uitdr. **by my siks** ook **by my kool** zeker waar, zowaar, op mijn woord *Eng. truly, upon my word*
- silwerboom** znw. ook **witboom** zilvereik, boom met zilverachtige bladeren *Eng. silver tree*
- silwervis** znw. 1. zilwervis, zilverachtige vis *Eng. silverfish* 2. ook **silwermot** boekenworm (insect) *Eng. bookworm*
- sinies** bvn. cynisch *Eng. cynic*
- sinkings** znw. 1. zenuwpijn, neuralgie *Eng. neuralgia* 2. reumatische pijnen *Eng. rheumatic pains* **sinkings in die harsings** zenuwhoofdpijn *Eng. head neuralgia*
- sinkplaat** znw. gegolfd plaatijzer *Eng. corrugated sheet-iron*
- sinkplaatdak** znw. dak van gegolfd plaatijzer *Eng. sheet-iron roof*
- sinkplaatpad** znw. gegolfde rijweg (*undulating carriage road*)
- sinksalf** znw. zinkzalf *Eng. zinc ointment*
- sinnigheid** znw. neiging, behagen, zin, smaak, lust, trek, verlangen *Eng. inclination, liking, desire* **sinnigheid hê in** 1. zin hebben in 2. liefde koesteren voor *Eng. to have a liking for*
- sirkonium** z. **zirkonium**
- sirkoon** z. **zirkoon**
- sirkumfleks** znw. kapje. Een **kappie-klinker** is altijd lang en het kapje wijzigt altijd de gewone klank van de klinker, bv. **wêreld**, **kêrel**, **pêrel**, uitspraak [ɛ] *Eng. circumflex*

sis znw. ook **voersis** sits, bedrukt katoen
Eng. chintz, printed calico

sit ww. zitten *Eng. to sit* **dit sit my in die kooi** dat gaat mijn krachten te boven
Eng. this is beyond my means **op die rak sit** in Sint Anna's schapraai zitten, ongehuwd blijven *Eng. to be, remain a spinster*

siter znw. o.a. citroen, niet zo algemeen als **suurlemoen** *Eng. lemon*

sjambok znw. rijzweep *Eng. sjambok*

sjelei z. **jellie**

sjieling znw. (hist.) shilling *Eng. shilling*

skaai ww. gappen, op de kop tikken, ontfutselen *Eng. to filch, pilfer, pinch*

skaak ww. schaken *Eng. to play at chess, abduct, kidnap*

skaam 1. bvn. beschaamd, verlegen *Eng. ashamed, bashful, shy* 2. ww. beschaamd, verlegen zijn *Eng. to be ashamed*

skaapafval z. **afval**

skaapskêr znw. schaapschaar *Eng. sheep shears*

skaapstekker znw. kleine slang *Eng. small snake*

skaapwagter znw. schaapherder, schapenherder *Eng. shepherd*

skaars bvn. bw. schaars, nauwelijks *Eng. scarce, scarcely, hardly*

skadu znw. schaduw *Eng. shadow, shade*

skadusy znw. schaduwzijde *Eng. shade side, shaded side, fig. dark side, drawback*

skaflik bvn. fatsoenlijk, netjes, verzorgd, gesoigneerd *Eng. decent, nice, well-groomed*

skamel znw. schamel, draagbalk van het onderstel van een wagon *Eng. schamel, cross-beam on wagon carriage*

skamelband znw. schamelband, ijzeren band onder aan de schamel waarmee deze op de schamelplaat schuift *Eng. schamel edge*

skamelbed znw. schamelbed, deel van het voorstel waarop de schamel rust *Eng. fore-carriage part bearing the schamel*

skamelbout znw. schamelbout, bout waarrond het onderstel draait *Eng. bogie pin*

skamelkar z. **skotskar**

skamelplaat znw. schamelplaat, draaistelplaat *Eng. bogie plate*

skarlakenkoors znw. ook **skarlatina** roodvonk *Eng. scarlatina, scarlet fever*

skatjie znw. schatje, lieveling *Eng. darling, sweetheart*

skeefbek/skewebek trek ww. gezichten trekken, grimassen maken *Eng. to pull faces, grimace*

skeefhoek znw. parallelogram *Eng. parallelogram*

skei znw. ook **jukskei** (1) jukspin (vier skeie per juk, voor elke os twee) jukspin, een van de houten pinnen waaraan de os wordt vastgemaakt *Eng. jukskei, yoke pin, yoke skey*

skeldnaam z. **skelnaam**

skelm 1. znw. schelm z. ook **kalant, platjie** *Eng. knave, rogue, scoundrel* 2. bvn. schelmachtig, gemeen, stiekem, niet te vertrouwen *Eng. roguish, knavish, shabby, sneaky, not to be trusted* 'n **skelm manier** 'n gemene streek *Eng. a dirty trick*

skelmpies bvn. bw. ook **skelm-skelm** schalks, schelms, olijk, stiekem, ondeugend *Eng. archly, on the sly, naughty* **skelmpies uit die skool bly**, ook **stokkies draai** de haagschool houden, spijbelen Z. Ndl. fatsen *Eng. to play truant, wag from school*

skelnaam znw. ook **skeldnaam** scheldnaam *Eng. nickname, sobriquet*

skemerkelkie znw. avondcocktail *Eng. evening cocktail*

skepsel znw. o.a. (neerhalend) zwarte, kleurling *Eng. black, coloured person*

skêr 1. znw. schaar *Eng. scissors, shears* 2. ww. scheren *Eng. to shear*

skerpioen znw. scorpioen *Eng. scorpion*

skeur ww. scheuren *Eng. tear* uitdr. **die wêreld skeur**, ook **weghardloop** wegrennen, hard weglopen, het hazenpad kiezen, op de vlucht slaan *Eng. to bolt, do a bolt, run away, take to one's heels, give leg-bail, flee*

skietgriet z. **soldoedie**

skietlisensie znw. ook **skietsertifikaat**

1. jachtverlof, jachtakt *Eng. shooting licence, game-licence* 2. vergunning om dynamiet in de mijnen te gebruiken *Eng. shooting licence*

skietperd znw. jachtpaard *Eng. hunter*

skietsertifikaat z. **skietlisensie**

skietstilstand z. wapenstilstand

skiettog znw. ook **safari** jachtpartij, jachttocht 'n **skiettog onderneem** ook **jag** op jacht gaan *Eng. hunting party, hunt; to go shooting, go out hunting*

skiklik bvn. schikkelijk, inschikkelijk *Eng. tolerable, obliging, compliant, complaisant*

skildvel znw. schild van ossenhuid *Eng. hide shield*

skilpadbessie znw. soort bes *Eng. tortoise berry*

skilpadjie znw. lieveheersbeestje, ook lieievrouwebeestje *Eng. ladybird, ladybug*

skilpador znw. schildkever *Eng. tortoise beetle*

skimpskoot znw. schimpscheut *Eng. gibe, taunt, quip*

skinder ww. lasteren, belasteren, kwaadspreken *Eng. to slander, talk scandal*

skinderbek znw. lasteraar, kwaadspreker, kletser *Eng. slanderer, scandal monger, gossip*

skinderpraatjies znw. lasterpraatjes, geklets *Eng. slander, gossip*

skink ww. schenken (inschenken, uitschenken) *Eng. to pour, retail (wine), serve drinks, pour out*

skinkbord znw. schenkblad *Eng. tray*

skobberig z. **skubberig**

skoepolitoer znw. schoensmeer, ook **skoewaks** *Eng. shoe polish*

skoewaks z. **skoepolitoer**

skof znw. 1. schoft (van een os) mv.

skowwe *Eng. withers* 2. schoft (werktijd), shift, traject, etappe mv.

skofte *Eng. shift, stretch, stage*

skokiaan znw. sterke drank van traditionele zwarten (*a drink of traditional black people*)

skollie znw. schoelje, boef, fielt *Eng. rascal, scamp, knave*

skon znw. **botterbroodjie**, **botterkoekie** klein beboterd broodje, soort pistolet of cadetje *Eng. scone*

skoolseun znw. schooljongen *Eng. schoolboy*

skoongooi ww. slaan *Eng. to beat* z.

loesing, **streepsuiker** en de daar aangegeven synoniemen

skoonveld bvn. er vandoor gegaan, uit de voeten gemaakt, uit het oog verdwenen *Eng. clean gone, bolted, absconded, skedaddled*

skoor znw. in uitdr. **skoor soek** last zoeken, ruziën, ruzie zoeken *Eng. to look for trouble, quarrel, pick a quarrel*

skoot znw. o.a. schot **die skoot lostrek** het schot lossen, afvuren, vuren *Eng. to fire, fire off, discharge* 'n **skoot eens**, een keer *Eng. once, one time, one turn*

skop z. **gō** (2)

skoppelmaai z. **swaai**

skotig bw. geleidelijk *Eng. gradually, by degrees, little by little*

skotskar znw. ook **skamelkar** Schotse kar, kipkar, kar zonder veren *Eng. scotch cart, tip cart*

skottelgoed z. **breekgoed**

skottelwiel znw. geblindeerd wiel (van auto bv.) *Eng. blinded wheel*

skouburg znw. schouwburg, ook cinema, bioscoop *Eng. theatre, picture-theatre, cinema*

skouertjie z. **hanger**

skraap 1. znw. schram *Eng. scratch* 2. ww. schrapen *Eng. to scrape* **raap en skraap** in 't wilde weg, lukraak oprapen, *Eng. to pick up at random*

skrams, **skramskoot** znw. schampschot *Eng. grazing shot*

skraper z. **damskrop**

skraps bvn. bw. ook **skrappies** armoedig, schaars, karig, zuinig *Eng. poorly, scarce, scanty, frugal*

skreeubalie z. **tjankbalie**

skrefie znw. kier, reet, spleet *Eng. narrow opening, ajar (to be ajar), fissure, split*

skrikmaak ww. doen/laten schrikken, verschrikken, doen ontstellen *Eng. to frighten, startle, scare*

skroefhamer znw. Engelse sleutel, schroefsleutel die wijder en nauwer kan worden gezet *Eng. shifting spanner*

skroei ww. o.a. zengen van het geknipte haar, typische Zuidafrikaanse kappersbehandeling van vroeger *Eng. to scorch, singe, parch*

skrum znw. rugbyterm. Voorspelers van beide vijftientallen buigen zich tegen elkaar aan en vormen tussen hen een holle ruimte. In deze kring wordt de bal geplaatst en door de vlugste speler opgeraapt. Dit gebeurt in geval van fout of van het vastlopen van de bal. *Eng. scrum, scrummage: is formed by players from each side closing up in readiness to allow the ball to be put on ground between them*

skrumkakel znw. (sport) scrum-half *Eng. scrum-half*

skub znw. schub *Eng. scale*

skubberig bvn. schubbig, geschubd *Eng. scaly, scaled*

skudgeut znw. 1. schudgoot, transportgoot in de mijnen *Eng. transport gutter* 2. afvoerbord (van dorsmachine) *Eng. outlet (of threshing machine)*

skuifmeul znw. 1. molenspel *Eng. morris* 2. aanwendsel, smoes, uitvlucht *Eng. excuse, pretext, subterfuge*

skuinste znw. helling *Eng. inclination, incline, declivity, slope*

skuiwergat znw. afvoergat (in kraalmuur bv.) fig. uitweg, uitvlucht, achterdeurtje *Eng. drain hole (in kraal) fig. loophole, way of escape, excuse*

skuld ww. schuldig zijn, verschuldigd zijn *Eng. to owe, be indebted*

skurf bvn. ook **skurwe** (voor znw.) ruw, grof, ruig, gebarsten, gekloofd *Eng. rough, coarse, chapped, chappy*

skurwejantjie z. **ouvolk**

skut 1. znw. schutter *Eng. marksman, firer, shot* 2. znw. ook **skutkraal**, kraal waarin het opgevangen verdwaalde vee gebracht wordt *Eng. pound, pound kraal* 3. ww. schutten, vee opvangen en in de **skutkraal** sluiten *Eng. to impound*

skutgeld znw. schutgeld, som te betalen door hem wiens vee geschut wordt *Eng. poundage*

skutkraal z. **skut** (2)

skutmeester znw. schutmeester, schutter van verdwaald vee *Eng. pound keeper*

skutmerk znw. brandmerk (in de skutkraal aangebracht) *Eng. brand*

skutting znw. het schutten van verdwaald vee *Eng. impoundage*

skutsberig znw. aankondiging betreffende verdwaald vee *Eng. pound message*

skutveiling znw. ook **skutverkoping** verkoop van niet-afgehaald vee *Eng. pound sale*

skuurpapier znw. schuurpapier *Eng. emery paper, sandpaper*

skyfie znw. schijfje, sneetje, deeltje (van vrucht, bv.), diapositief, dia *Eng. little disc, thin slice, slide*

slaibak znw. saladebak, saladekom *Eng. salad bowl*

slaan ww. slaan *Eng. hit, beat* **katswink slaan**, **pootuitslaan**, neerslaan, bewusteloos slaan, buiten westen slaan *Eng. to strike down, knock silly*

slaanding znw. stok of ander voorwerp om te slaan *Eng. cane, stick, something to hit with, cudgel, club*

slag znw. o.a. keer, maal *Eng. time, turn* **daardie slag** die keer, toen *Eng. at that time, then*

slagding znw. mv. **slaggoed** slachtvee *Eng. slaughter cattle*

slaggat znw. gat in de weg *Eng. hole in the road, pothole*

slaghuis znw. slagerij, bij de slager Z.Ndl. beenhouwerij, slachtery *Eng. butchery, slaughterhouse, abattoir*

- slaggale** znw. slachtplaats, abattoir *Eng. shambles, abattoir*
- slagter** znw. slager, Z.Ndl. beenhouwer *Eng. butcher*
- slagyster** znw. klem *Eng. trap*
- slakkegang** znw. 1. slakkengang *Eng. snail's pace* 2. schroeflijn, schroefgang *Eng. helix*
- slakkepos** znw. traditionele postdienst (tegenover **e-pos** of **vonkpos**) *Eng. traditional mail (in contrast to e-mail)*
- slamaier** znw. ook **gammat** Kaapse Maleier *Eng. Cape Malay*
- slampamper** ook **slemp** 1. ww. slempen, zuipen, zwelgen *Eng. to carouse, booze, revel* 2. znw. slampamper, slemper, vreter, zuiper *Eng. carouser, glutton*
- slampamperliedjie** znw. 1. eenvoudige liedje 2. deuntje, drinkliedje *Eng. ditty, drinking song*
- slams** bvn. (ont. Mal.) Islamitiesch, Maleis *Eng. Malay, Islamic*
- slamse buurt** Maleise buurt *Eng. Malay quarter*
- slanggif** znw. 1. slangengif *Eng. snake poison* 2. wolfsmelk *Eng. spurge, euphorbia*
- slangkos** z. **duiwelsbrood**
- slangvanger** znw. secretarisvogel *Eng. secretary bird*
- sleepvoetend** bvn. bw. voortstrompelend *Eng. stumbling along*
- sleg** bvn. slecht, boos, snoed, echter ook: onbekwaam, minderwaardig *Eng. bad, evil, base, unable, incompetent* **loop, jy is al te sleg** schei er maar mee uit, je verknoeit de hele boel *Eng. drop it, you are making a mess of it; stop it, you are making a mess of it, you are spoiling the whole thing*
- slegmaak** ww. ook **slegsê, beskinder, skinder, skender** belasteren, kwaadspreken *Eng. to slander, talk scandal*
- slemp** z. **slampamper**
- slenterskoene** znw. losse en gemakkelijke schoenen *Eng. casual shoes, casuals*
- slenterslag** znw. misleiding, vuige streek, kneep *Eng. deception, deceit, dirty trick, dodge*
- slim** bvn. o.a. sluw, doortrapt, schelms *Eng. sly, engrained, roguish*
- slimpraatjies** znw. mooipraatjes, smoesjes *Eng. clap-trap, glib talk*
- slinger-om-die-smoel** znw. spaghetti, vermicelligerecht *Eng. spaghetti, vermicelli dish*
- slodderjoggem** znw. sloddervos *Eng. sloven, slut*
- slodderkous** znw. slons, slordig meisje, flodder *Eng. sloven, untidy girl*
- sloer** dralen, talmen, sleuren, lang duren, lang laten duren *Eng. to linger, tarry, dawdle, loiter*
- sломmer** znw. beslommering *Eng. worry, care*
- sloot** znw. ook **donga** greppel, groef, watervoor, droge sloot *Eng. floor, furrow, ditch, channel, dry ditch*
- slopmemmer** znw. toilettemmer *Eng. slop pail*
- slordig** bvn. ook **slorsig, slodderig** slodderig, slodderachtig, slordig, slechtpassend (kleding, schoeisel) *Eng. sloven, sloppy, untidy, not fitting*
- slu** bvn. sluw *Eng. sly, cunning, artful, astute*
- sluipkoors** znw. op- en afgaande koorts *Eng. remittent fever*
- sluikslaper** znw. onwettige logé *Eng. illicit guest*
- sluk** 1. znw. slok *Eng. draught, gulp* 2. ww. slikken, slokken *Eng. to swallow*
- slukderm** znw. slokdarm *Eng. gullet*
- slymuintjie** z. **geldbeursie**
- slytasie** znw. slijtage *Eng. wear and tear, wear, wastage*
- smeergoed** znw. 1. smeersel *Eng. ointment, liniment, unguent* 2. prullen *Eng. rubbish, gewgaws*
- smeerkanis** znw. smeerlap, vuilaard *Eng. skunk, blighter, dirty fellow*
- smeerperske** znw. ook **tameletjie** toffee, bonbon, snoepje *Eng. toffee, sweet, sweetie*

smeerware znw. kruidenierswaren *Eng. groceries*

smeerwinkel znw. kruidenierswinkel
Eng. winkel, grocer's shop, grocery

smeltoond znw. smeltoven *Eng. smelting furnace, smelting oven, furnace*

smidswinkel znw. smidse *Eng. forge, smithy*

smoelpleen znw. gladschaaf *Eng. smoothing plane*

smoor bvn. moeilijk, zwaar, erg, buitengewoon z. ook **bokerf** *Eng. very difficult, hard, extraordinary*

smõrens z. **soggens**

smous znw. venter, marskramer z. ook **bondeldraer** *Eng. hawker, pedlar*

smoulsiensie znw. vergunning voor marskamer, leurderskaart *Eng. hawker's licence*

smousvraggie znw. ook **sneesvraggie** allerlei koopwaar *Eng. mixed merchandise, medley, assortment*

smuktassie znw. toiletstasje, damestasje, dameskistje *Eng. vanity case*

snaaks bvn. grappig, zonderling, koddig, gek *Eng. comical, queer, peculiar, funny, odd*

snaaksie znw. iemand die gemaakt grappig is *Eng. would-be wag, would-be joker*

snaar znw. o.a. kerel, vent *Eng. fellow, chap, guy* **ou snaar** zonderling *Eng. eccentric, eccentric person*

snags bw. 's nachts *Eng. at night*

snaps znw. verklw. **snapsie** ook **sopie** borreltje, druppel *Eng. tot, drop, drink*

sneespapier znw. ook **snesie** papieren zakdoekje *Eng. tissue paper, tissue*

sneesvraggie z. **smousvraggie**

snelkafee znw. snackbar *Eng. snack bar*

sneller znw. 1. ook **trekker** (3) trekker (van geweer) *Eng. trigger* 2. sprinter, hardloper *Eng. sprinter* 3. (sport) center, binnenspeler *Eng. centre*

snelskrywer znw. stenograaf *Eng. stenographer*

snelstrik znw. ook **jaagstrik** spoedval *Eng. speed trap*

snesie z. **sneespapier**

snip znw. snep *Eng. snipe*

snoek znw. op snoek gelijkende zeevis *Eng. snoek, pike*

snoekvisers znw. (meestal) bruine vissers uit Kaapstad *Eng. snoek fishers*

Snoektown znw. (hist.) Kaapstad *Eng. Snoektown (Cape Town)*

snoep 1. ww. o.a. stiekem eten *Eng. to eat on the sly* 2. bvn., zelfzuchtig, zuinig (gezegd van iemand die niet wil delen) *Eng. greedy, selfish*

snoepkroeg znw. snackbar *Eng. snack bar*

snuffelhond znw. ook **speurhond** speurhond *Eng. sleuth, sleuth hound*

sny 1. znw. snede *Eng. slice (of bread)*

snye brood vooral gebruikt voor boterhammen z. ook **brood-en-botter**

2. ww. zich snel voortbewegen *Eng. to move on fast* 'n houtjie **sny met iemand**

zaken doen met iemand *Eng. to do business with somebody, have dealings with somebody, trade with*

snysel znw. 1. snijdsel *Eng. cuttings, snippings* 2. sneetjes deeg *Eng. dough slices*

snysmelk znw. melk met sneetjes deeg (milk with dough slices)

so bw. zo *Eng. so* in uitdr. **so gou soos nou** onmiddellijk *Eng. directly, immediately*

soe uitr. brr! oef! bah! foei! *Eng. brr! ugh! bah! pooh!*

soel bvn. 1. zwoel *Eng. sultry* 2. gebruint, getaand (gelaat bv.) *Eng. sunburnt, bronzed, tanned*

soepee znw. avondmaal, avondeten, souper *Eng. supper*

soetdoring z. **Karodoring**

soetemaling znw. tuberoos, Oostindische herfsthyacinth *Eng. tuberose*

soetgras znw. vingergras, panikgras *Eng. panic-grass, panic*

soetjies z. **suutjies**

soetkoek znw. (gebakken) zoetekoek *Eng. sweet cake*

soetkoekies znw. koekjes *Eng. small cakes, biscuits*

soetleemoen z. **leemoen**

soetriet znw. soort suikerriet *Eng. sugar cane species*

soetskeel bvn. een tikje scheel *Eng. slightly squinting*

soetsopie znw. likeurtjie *Eng. liqueur, liqueur drop*

soetsuurdeeg znw. bakpoeder *Eng. salt-rising yeast*

so-ewe bw. zo-even *Eng. just now, a minute ago, a moment ago*

sog znw. mv. **sôe** zeug *Eng. sow*

soggens bw. ook **smôrens** 's ochtends, 's morgens *Eng. in the morning*

soheentoe z. **soontoe**

sokker znw. ook **sokkervoetbal** gewoon voetbal *Eng. soccer, soccer football, association football*

solangs bw. hierlangs *Eng. this way*

solank bw. zolang *Eng. so long as, as long as, for the time being*

soldoedie znw. ook **skietgriet** vrouwsoldaat, soldate *Eng. female soldier*

sommer bw. zomaar, alleen maar, zonder reden *Eng. only, merely, just, without reason, without purpose*

sommerso bw. net zomaar, louter, op zo'n manier *Eng. merely, mere, without any reason, in a way, after a fashion*

sonbesie znw. soort krekelt (*cricket species*)

sone znw. zone, aardgordel *Eng. zone*

sonkieltjie znw. tijloos, jonquille, gele narcis *Eng. jonquil*

Sonkwa znw. Khoinaam voor Bosjesman. *Afr. Boesman/San (Khoikhoi name for Bushman/San, Sonqua)*

sonkwasriet znw. ook **fluitjiesriet** fluitjesriet (kinderen maken daarvan fluitjes) *Eng. Sonqua reeds, Sonqua thatch, common reed*

sononder znw. ook **sonsondergang** zonsondergang *Eng. sunset*

sonop 1. znw. ook **sonsopkoms** zonsopgang *Eng. sunrise* 2. bvn. oostwaarts, in die richting van het oosten, naar het oosten *Eng. eastward(s)*

sonsondergang z. **sononder**

sonsopkoms z. **sonop**

sooi znw. zode *Eng. sod*

sooibrand znw. ook **suur op die maag** het zuur, branderigheid (in die maag) *Eng. heartburn*

sooiwal znw. zodenmuur, zodenwal *Eng. sod wall, turf wall, turf border*

sool znw. zool *Eng. sole*

soontoe bw. ook **soheentoe**, derwaarts, daarheen, naar die plaats *Eng. thither*

soos bw. zoals *Eng. as, like*

sop znw. soep *Eng. soup*

sopie z. **snaps**

sosatie znw. vlees met kerrie gebraden op stokjes *Eng. sosatie (curried meat roasted on sticks)*

sosys znw. gekruide worstje, sosis *Eng. small sausage*

sousbone znw. ook **sousboontjies** gekookte bonen met suiker en azijn *Eng. bean salad, salad beans*

souskluitjie znw. z. ook **ryskluitjie** gekookte knoedel, meel- of rijstballetje of deegklompje *Eng. stew dumpling*

sout znw. zout *Eng. salt* ww. o.a. 1. immuniseren (van dieren, vooral paarden tegen ziekte), onvatbaar maken voor *Eng. to immunize (from), render immune (from)* 2. (spt.) ontgroenen *Eng. to rag (a freshman), (fig.) put (someone) wise (to)*

soutpan znw. ondiep meertje (**pan**) met zoutwater of droogliggende zoutlaag *Eng. salt pan*

spaander ww. ook **laat spaander**, **laat spat**, **gly**, **laat waai**, **sabander** hard weglopen, er vandoor gaan, vluchten *Eng. to run away, make off, flee, leave*

spaarkamer z. **vrykamer**

spaartyd znw. (ont. Eng.) vrije tijd *Eng. spare time*

spaarwiel z. **noodwiel**

span znw. 1. ossengespan (van 16 ossen) *Eng. team (of 16 oxen):*

hotagter os achteraan links (*ox behind on the left*)

- haaragter** rechtsachter (*ox behind on the right*)
- hotnaasagter** tweede van achter links (*left second from behind*)
- haarnaasagter** tweede rechtsachter (*second on the right from behind*)
- hot-op-ses** derde links achter (*left third from behind*)
- haar-op-ses** derde rechts achter (*right third from behind*)
- hot-op-ag** vierde links achter (*left fourth from behind*)
- haar-op-ag** vierde rechts achter (*right fourth from behind*)
- hot-op-tien** vijfde links achter (*left fifth from behind*)
- haar-op-tien** vijfde rechts achter (*right fifth from behind*)
- hot-op-twaalf** zesde links achter (*left sixth from behind*)
- haar-op-twaalf** zesde rechts achter (*right sixth from behind*)
- hotnaasvoor** tweede van voor links (*left second from the front*)
- haarnaasvoor** tweede rechtsvoor (*second on the right from the front*)
- hotvoor** links voor (*left on the front*)
- haarvoor** rechtsvoor (*in front on the right*)
2. (sport) ploeg, elftal, vijftiental *Eng. team, the eleven, the fifteen*
- spandabel** znw. verkwistend *Eng. lavish, prodigal, wasteful, spendthrift*
- spandeer** ww. uitgeven (van geld), verbruiken, verteren *Eng. to spend*
- spanjool(-siekte)** z. **vuilsiekte**
- spanspek** znw. meloen *Eng. melon*
- spasie** znw. opening, ruimte, speling, spatie *Eng. space, room, play, interstice, interspace*
- spat** ww. spatten *Eng. to splash, spatter* **laat spat, die spat neem ook laat spaander, laat vat, gly, laat waai, sabander** het op een lopen zetten *Eng. to make off, leave, flee, run away*
- spatbord** znw. ook **treeplank** voetenplank (met spatbord, dat is **modderskerm**)
- Eng. splash board, running board, foot board*
- speaker** znw. voorzitter van het parlement *Eng. speaker*
- speek** znw. spaak *Eng. spoke*
- spek** znw. spek *Eng. bacon, fat* **kool sonder spek** een gezelschap heren zonder dames (*a company of gentlemen without ladies*)
- spekboom** znw. Karooboom met sappige bladeren *Eng. elephant's food, spekboom*
- spektakel** znw. ook **petalje** drukte, lawaai, opschudding, scène, warboel *Eng. row, muddle, mess, bustle, tumult, fuss, hubbub*
- spekvreter** znw. tapuit (zangvogel) *Eng. chat*
- speld** z. **knoppiespeld**
- spens** znw. ook **dispens** provisiekamer, voorraadkamer *Eng. pantry, larder*
- sperwel** znw. ook **sperwer** sperwer *Eng. sparrowhawk*
- speurhond** z. **snuffelhond**
- spiets** znw. (ont. Eng.) toespraak *Eng. speech*
- spinnerak** znw. spinnenweb *Eng. cobweb*
- spioen** 1. znw. verkenner, spion *Eng. scout, spie* 2. ww. verkennen, spioneren *Eng. to scout, reconnoitre, spy*
- spioenasie** znw. spionage, bespieding *Eng. espionage, spying*
- spioeneer** z. **spioen** (ww.)
- spitskop** znw. heuvel met spitse kop, kegelvormige heuvel *Eng. butte, pointed hill, conical hill*
- spoeg** 1. ww. ook **spu**, **spuug** spuwen *Eng. to spit* 2. znw. ook **spuug** speeksel *Eng. spittle, sputum*
- spoegslang** znw. ook **spuugslang**, **geelslang** brilslang, spuwende cobra *Eng. spitting snake, cobra*
- spoeldiamant** znw. alluviale diamant (geen mijndiamant) *Eng. alluvial diamond*
- spog** ww. opscheppen, bluffen, pochen, pronken *Eng. to brag, swank, boast, flaunt, show off*

- spoggerig** bvn. opschepperig, pronkerig, opzichtig *Eng. swanky, showy, gaudy, ostentatious, flashy*
- spogter** znw. opschepper, bluffer, pronker *Eng. bragger, braggart, swanker, boaster*
- spogtery** znw. opschepperij, pronkerij *Eng. swank, show, brag, boasting, swanking*
- spookasem** znw. gesponnen suiker, suikerspin, barde à papa *Eng. candyfloss*
- spoor** znw. spoor *Eng. track, footprint* **in jou spoor trap** op het rechte pad zijn *Eng. to be on the right track, conduct oneself, behave oneself* z. ook **spoorhou**
- spoorhou** ww. spoor houden, sporen *Eng. to trail, keep trail*
- spoorsny** ww. spoorzoeken of volgen, vooropgaan met dit doel *Eng. to track, follow the track, trail, lead the way, march (ride) in front*
- sport** znw. 1. sport (van een ladder, enz.) mv. **sporte** *Eng. rung, step* 2. sport (sportsoorte) sport *Eng. sport* 3. sport mv. **sports** pret *Eng. fun*
- sportbaadjie** znw. sportjasje *Eng. sports coat*
- sportgronde** znw. 1. speelterrein *Eng. recreation ground, playground* 2. ook **sportterrein** sportterrein *Eng. sports ground*
- sprie** 1. znw. (ont. Eng.) znw. fuif, pret, lol, rol, boemel, drinkpartij *Eng. spree* 2. ww. boemelen, fuiven, aan de rol zijn Z.Ndl. rollen *Eng. to spree*
- springbok** znw. 1. antilopensoort, springende antilope, *antilope saltans* *Eng. springbok, springbuck* 2. nationale sportster (rugby) *Eng. Springbok* 3. (hist.) Z.Afr. soldaat, 1939-1945 *Eng. Springbok*
- sprinkaantee** znw. ook **bossiestee**, **naaldetee**, **rooibostee** ersatz-thee van bepaalde struiken *Eng. bush tea*
- sprinkaanvoël** znw. ook **grootsprinkaanvoël** ooievaar *Eng. stork* **kleinsprinkaanvoël** sprinkhaanvanger *Eng. locust bird*
- sproei** znw. ook **spru** sproe, spruw, slijmvliesontsteking in de mondholte (kinderziekte) *Eng. thrush*
- spruit** znw. o.a. beek, bijriviertje, zijrivier *Eng. spruit, rivulet, affluent, confluent*
- spruitvliegtuig** znw. raketvliegtuig *Eng. jet plane*
- spuugslang** znw. ook **spoegslang**, **geelslang** brilslang, spuwende cobra *Eng. spitting snake, cobra*
- spy** znw. ook **spie** spie, wig *Eng. pin, wedge*
- spykerskrif** znw. spijkerschrift *Eng. cuneiform script*
- staan** ww. staan *Eng. stand* **staande mag** staande macht, beroepsleger *Eng. standing army* **staan-staan loop** slenteren en met tussenpozen stilstaan *Eng. to saunter and stand still frequently*
- staanplek** znw. parkeerplaats *Eng. parking bay*
- staatmaak** ww. vertrouwen, steunen op, zich verlaten op *Eng. to trust, lean upon, rely (on, upon)*
- staatsmaker** znw. 1. grote knikker, stuiter *Eng. big marble* 2. man van vertrouwen, steunpilaar *Eng. prop, mainstay* 3. hoogste rang bij de **Voortrekkers** (Afrikaanse padvindende) (*Voortrekkers grade*)
- staatskoerant** znw. ook **gaset** publicatie met ambtelijke mededelingen van de regering *Eng. government gazette*
- stadig** bvn. langzaam *Eng. slow, tardy*
- stadsaal** znw. (ont. Eng.) 1. grote zaal in het stadhuis *Eng. city hall* 2. stadhuis *Eng. town hall*
- stadsklerk** znw. gemeentesecretaris *Eng. town clerk*
- stadsraad** znw. ook **munisipaliteit** gemeentebestuur *Eng. municipality, town council, municipal council*
- stalmis** znw. stalmest *Eng. stable manure*
- stamp** 1. znw. por, stomp, stoot *Eng. dig, poke, jab, push, bump* 2. ww. porren, stompen, stoten *Eng. to jab, prod, push, bump* **die kop stamp** het hoofd stoten

- Eng. to bump the head* **met stampe en stote** met horten en stoten *Eng. by fits and starts*
- standerd** znw. (hist.) klas of studiejaar in de lagere of middelbare school *Eng. standard*
- standertjie** znw. ook **stelletjie** o.a. peper-en zoutstelletjie op tafel *Eng. standard, salt set, salt and pepper cellar*
- stasie** znw. station *Eng. station*
- stasiemeester** stationschef *Eng. stationmaster*
- steek** ww. steken *Eng. prod, stab* **'n dop steek** een slokje nemen, een glaasje drinken *Eng. to take a dram, a draught, have a glass* **in die pad steek** ontslaan, op straat werpen *Eng. to discharge, dismiss, fire out, turn into the street*
- steekdraad** z. **doringdraad**
- steekgras** znw. stekelgras *Eng. sting grass, stick grass*
- steeks** bvn. weerspannig, afkerig, koppig *Eng. recalcitrant, refractory, recusant, averse, obstinate, stubborn, restive*
- steen** znw. baksteen of edelsteen, graf- of monumentsteen, in geen geval natuursteen z. **klip** *Eng. brick, stone*
- roustene** ongebakken stenen *Eng. unbaked bricks*
- steenbok** znw. kleinere antilope *Eng. steenbok*
- steenbras** znw. 1. steenbaars *Eng. bream*
2. (eig.) rivier bij Gordonsbaai (West-Kaap) *Eng. Steenbras River* 3. deel van Hottentots-Holland-bergen (*part of the Hottentots Holland Mountains*)
- steenbrasreservoir** znw. vergaardam van de Kaapse waterleiding in de Steenbras *Eng. Steenbras Reservoir, part of the Steenbras Water Scheme*
- steggie** znw. 1. ook **stiggie** stek, knipsel *Eng. slip, cutting* 2. vlonder, vondel, vonder, los plank over een sloot *Eng. plank bridge, footbridge*
- stel** znw. ook **wip** valstrik, slagijzer, vogelslag, knip, klip *Eng. bird trap, trap, gin, snare*
- stelletjie** z. **standertjie**
- stemplek** znw. stembureau *Eng. polling station*
- stemvurk** znw. stemvork *Eng. tuning fork*
- sterklits** z. **klits** (1)
- stert** znw. staart *Eng. tail* **sekelstert** sikkelstaart, sikkelvormige staart *Eng. sickle tail*
- stertriem** z. **deurtrekker** (1), (2)
- steurnis** znw. stoornis *Eng. disturbance*
- stewel** znw. laars *Eng. boot*
- stiebeuel** znw. stijbeugel *Eng. stirrup*
- stiggie** z. **steggie**
- stiksienig** znw. bijziende, kortzichtig *Eng. near-sighted, myopic, short-sighted*
- stilbly** ww. zwijgen *Eng. to be silent, fall silent* **bly stil!** zwijg! *Eng. hold your tongue! silence! be silent! shut up!*
- stingel** znw. stengel *Eng. stalk, stem*
- stinkblaar** znw. doornappel *Eng. thorn apple, stramony*
- stinkgras** znw. stinkend gras *Eng. stink grass*
- stinkhout** znw. stinkboomhout *Eng. stinkwood*
- stinkmuishond** znw. bunzing, stinkmarter, stinkdier *Eng. skunk, mongoose, mongoose, stink cat*
- stink sê** uitdr. (pl.) ook (maar deftiger) **taai sê, slegsê** iemand, zonder er doekjes om te winden, de waarheid zeggen *Eng. to tell one some home truths, give a piece of one's mind to, abuse, scold, berate, rate*
- stoei** ww. o.a. worstelen, vechten *Eng. to wrestle, fight*
- stoeier** znw. worstelaar *Eng. wrestler*
- stoeierij** znw. o.a. worsteling, handgemeen, vechtpartij *Eng. wrestling, wrestle, hand-to-hand fight, scuffle, fighting*
- stoel** znw. o.a. stronk en stengel van een plant *Eng. stool*
- stoep** znw. terras voor of achter het huis *Eng. stoep (platform in front or at the back of the house)*
- stoepkamer** znw. kamer met ingang op de **stoep** (*room with its entrance on the stoep, stoep room*)

- stoepsitter** znw. stoeper, luie boer *Eng. stoepsitter, lazy farmer*
- stoets** bvn. ook **stomp** stomp *Eng. blunt, obtuse*
- stoffasie** znw. stoffage *Eng. material, stuff*
- stofskoentjie** znw. ook **slipper pantoffel** muil. slof *Eng. slipper*
- stokflou** bvn. doodop, geheel uitgeput *Eng. dead tired, dog-tired*
- stokkiesdraai** ww. spijbelen, de haagschool houden *Eng. to play truant, play the wag*
- stoksielalleen** bvn. ook **vingeralleen** moederzielalleen *Eng. quite alone*
- stokvis** znw. soort vis *Eng. stockfish*
- stolp** z. **stulp**
- stom** bvn. o.a. dom (gebruikelijker dan **dom**), arm, beklagenswaardig *Eng. stupid, dull, poor, needy, lamentable, pitiable*
- stomp** z. **stoets**
- stompneus** znw. soort steenbaars *Eng. stumpnose*
- stoof** znw. fornuis *Eng. kitchen-range, range, stove*
- stootskraper** znw. bulldozer *Eng. bulldozer, road-scraper, road-grader*
- storm** ww. o.a. 1. stormen *Eng. to storm* 2. bestormen *Eng. to rush, storm, assault* 3. ook **lostrek** er op afkomen *Eng. to go at it*
- stormjaag** ww. ook **stormja** stormjagen, bestormen, stormlopen *Eng. to storm, rush, assault* z. ook **storm** (2)
- stormjaer** znw. 1. bestormer, stormloper *Eng. stormer, assaulter* 2. vetkoek, in vet gebakken deegbolletjie *Eng. dough cake, doughnut, dumpling* 3. (hist.) lid van de militie van de Ossewa-Brandwag gedurende de Tweede Wereldoorlog
- stort** znw. o.a. stortbad, douche *Eng. shower-bath, shower*
- stortreën** znw. stortregen *Eng. heavy shower of rain, downpour, pouring rain*
- straatveër** znw. straatveger *Eng. street sweeper*
- straks** z. **nou** (3)
- stralerjakker** znw. jetsetter *Eng. jet-setter*
- strawasie** znw. 1. moeilijkheid z. ook **trawal** (2) *Eng. difficulty, trouble* 2. afstraffing, straf *Eng. punishment, correction*
- streelsalon** znw. massagesalon *Eng. massage salon*
- streepkopmossie** znw. ook **streepkoppie** Kaapse gors *Eng. Cape bunting*
- streepsuiker** z. **loesing**
- streeptier** z. **Indiese tier**
- streuwelhare** znw. gestreuvelde haren, borstelhaar *Eng. bristle*
- stribbeling** z. **struweling**
- strooi** ww. strooien *Eng. strew* **paljas** **strooi** betoveren, beheksen *Eng. to bewitch, enchant*
- strooijonker** znw. bruidsjonker *Eng. best man, bridesman*
- strooimeisie** znw. bruidsmisje *Eng. best maid, bridesmaid*
- stroois** znw. ook **struis** hut van stro, inheemse woning *Eng. thatch hut, straw hut, indigenous dwelling*
- struis** z. **stroois**
- struweling** znw. ook **stribbeling** strubbeling *Eng. trouble, wrangle, struggle*
- stryk** in uitdr. **op stryk kom** op streek komen *Eng. to get into one's stride, get one's swing, strike form*
- strykyster** znw. strijkijzer *Eng. iron*
- stuitig** bvn. z. ook **laf** zouteloos, smakeloos, flauw, saai, vervelend *Eng. insipid, tasteless, flat, dull, silly*
- stuitlik** bvn. aanstotelijk, ongemanierd, onfatsoenlijk, dwaas, gemeen, stuitend, ergernis wekkend *Eng. offensive, unmannerly, indecent, silly, foolish, vulgar, shocking*
- stulp** znw. ook **stolp** o.a. lampenkap *Eng. lamp shade*
- styfloop** ww. in uitdr. **rieme styfloop** vastlopen, tegen de lamp lopen *Eng. to come to a dead-lock, get into trouble, come to grief*
- styfsiekte** znw. beenderziekte, Engelse ziekte (bij het vee) *Eng. rickets, crotalism*

- styfsiektebossie** znw. struik die de **styfsiekte** veroorzaakt *Eng. ricketts bush*
- stysel** znw. stijfsel *Eng. starch*
- sug** 1. znw. o.a. etter *Eng. pus, matter, purulent discharge* 2. ww. etteren (ook **etter**) *Eng. to suppurate* doorsijpelen (van kwelwater) *Eng. to ooze* ook **syfer**
- sugsloot** znw. afvoersloot (van kwelwater) *Eng. drainage furrow, drain, drainage channel, sough*
- suidewind** znw. koude wind waaierend uit de richting van de Zuidpool *Eng. south wind, souther*
- suidoos** znw. 1. zuidoost *Eng. south-east* 2. sterke Kaapse zuid-oostelijke wind, bijgenaamd **die Kaapse dokter** *Eng. southeaster, south-east wind*
- suidwes** znw. zuidwest *Eng. south-west*
- suig** ww. ook **suie** zuigen *Eng. to suck*
- suikerbekkie** znw. ook suikervoëltjie, **jangroentjie** honingvogeltje *Eng. sugar bird, sun-bird, honey-eater, honey-sucker*
- suikerboon(-tjie)** znw. prinsessenboon, herenboon, sperzieboon, snijboon *Eng. sugar-bean, French bean, haricot, string bean*
- suikerbos(-sie)** znw. ook **soort protea** *Eng. sugarbush*
- suikervoëltjie** z. **suikerbekkie**
- suiping** znw. ook **suiplek** drinkplaats van het vee *Eng. drinking place (of cattle)*
- sukkelspel** znw. legpuzzel, puzzel, legkaart *Eng. jigsaw puzzle, puzzle*
- suring** znw. zuring *Eng. sorral*
- suurdeeg** znw. ook **suurdesem** zuurdesem *Eng. leaven*
- suurgras** znw. ook **suurpol** zuur gras *Eng. sour grass, lemon grass*
- suurkaree** znw. looiersstruik, sumakstruik, smakstruik, sumak, smak *Eng. sumach, sumac*
- suurklontjie** znw. zuurtje *Eng. acid drops*
- suurlemoen** znw. citroen *Eng. lemon, citron*
- suurpol** z. **suurgras**
- suurpruim** znw. zuurpruim, wilde pruim *Eng. wild plum, sour plum* ook *fig. zuurpruim Eng. sour-face, kill-joy, spoilsport, wouser*
- suurtjie** znw. schijfje citroen *Eng. lemon slice* (Ndl. zuurtjie: **suurklontjie**)
- suurveld** znw. 1. veld met zuur gras *Eng. sour grass-field* 2. **Suurveld** eig. landstreek in de Oost-Kaap (*region of the Eastern Cape*)
- suurvy(g)** znw. wilde vijg *Eng. wild fig*
- suutjies** bvn. ook **soetjies** zachtjes, langzaam, zachtjesaan, zoetjesaan *Eng. softly, gently, slowly, gradually, little by little*
- swaai** 1. znw. ook **skoppelmaai** schommel 2. ww. schommelen *Eng. a swing, to swing*
- swaap** znw. hals, onnozele bloed, onnozele hans, gek *Eng. simpleton, blockhead, dunce, numskull, mug, dolt, duffer, tomfool, fool*
- swaapstreek** znw. gekkernij, gekke handeling, dwaze daad *Eng. foolish act, foolish prank, stupid prank*
- swaarkry** ww. in moeilijkheden komen, het kwaad krijgen, in zorgen belanden, een moeilijke tijd doormaken *Eng. to get into trouble, suffer, have a hard time*
- swael** znw. zwaluw *Eng. swallow*
- swarthaak(-bos)** znw. ook **haakdoring** haakdoorn *Eng. hook thorn*
- swarthout(-boom)** znw. zwarthoutboom *Eng. blackwood tree, blackwood*
- swartkop-geelgat** z. **kuifkop**
- Swart Meraai** znw. dievenwagen *Eng. Black Maria*
- swartspan** znw. kerkenraad *Eng. church council*
- swartwitpens(-bok)** znw. sabelantilope *Eng. sable antelope, sable*
- sweep** znw. lid van het parlement dat de leiding neemt over zijn partijgenoten *Eng. whip*
- swernoot** znw. ook **swernoter** ellendeling, gemene kerel, nare vent *Eng. scoundrel, rascal, scamp, rogue*
- swernootjie** znw. elleboogsbeentje, elleboogsknokkel *Eng. funny bone*

swets ww. vloeken *Eng. to swear, blaspheme*
swetterjoel znw. menigte, zwerm *Eng. crowd, swarm, multitude*
swik 1. ww. verzwikken *Eng. to sprain* 2. znw. spon *Eng. bung*
swikgat znw. spongat *Eng. bung hole*
swot ww. (stud.) blokken, vossen, hengsten, studeren **sy swot Duits** zij studeert Duits *Eng. to swot, she swots German*
sybok znw. angorageit *Eng. angora goat*
sydissel znw.z. **seidissel**
syfer ww. o.a. doorsijpelen *Eng. to ooze, seep*
syferkuil znw. modderkuil *Eng. slough, puddle*
sypaadjie znw. gaanpad, stoep, trottoir *Eng. sidewalk, footway, pavement*
syrok znw. zijden kleding *Eng. silk dress*
sywurm znw. zijdeworm *Eng. silkworm*

T

ta znw. (Xhosa) ook **tata** vader *Eng. father*
ta(g) uitr. ook **magtag! magtie! my magtie! maskas! mastig!** hemeltje lief! stel je voor! allemachtig! *Eng. heavens! fancy!* zie ook de uitroepen onder **alla**
taaibos znw. harde struik *Eng. taaibos*
taaiboslat znw. stok uit **taaibos** door de koedrijver gebruikt (*stick from taaibos (tough bush wood), cow driver's stick*)
taaipit(-perske) znw. ook **pawee/pawie(-perske)** perzik waarvan de pit in het vlees blijft zitten *Eng. clingstone peach*
taaisê ww. berispen, een standje geven, iemand vierkant de waarheid zeggen *Eng. to admonish, give it one hot, tell one some home truths, give him a piece of one's mind*
taal znw. hiermee duidt men vaak het Afrikaans aan, in tegenstelling tot het Engels *Eng. language, taal (usually applied to Afrikaans)*
taalgemors znw. taalbederving, taalverminking *Eng. language corruption*
taalindoena znw. spottend voor: philoloog, taalkundige *Eng. language induna, nickname for philologist*
taalskat z. **woordskat**
tabakoes znw. tabakoogst *Eng. tobacco crop*
tabberd znw. ook **tawwerd** kleding, jurk *Eng. dress, gown* **aandtabberd** avondkleding *Eng. evening dress*
tafellaai znw. tafellade, tafella *Eng. table drawer*
tak znw. o.a. afdeling, filiaal *Eng. branch, branch office* (z. ook **takkantoor**) **hoog in die takke** zwaar beschonken *Eng. dead drunk, three sheets in the wind, tight*
takbok znw. hert *Eng. stag*
takhaar znw. ook **agtervelder** plattelandsbewoner (in pejoratieve zin), boerenpummel, ongelikte beer *Eng. country lout, backvelder, unlicked cub*
takhaargewoontes znw. plattelandsmanieren *Eng. backvelder manners*
takkantoor znw. bijkantoor *Eng. branch office*
taklyn znw. zijlijn, zijspoor *Eng. sideline, branch line, siding*
talie znw. takel *Eng. tackle*
tam bv. z. ook **lam** afgemat, vermoeid *Eng. tired, fatigued*
tamaai bv. groot, enorm *Eng. huge, enormous*
tamaraka z. **geldbeursie**
tamaryn znw. tamarinde *Eng. tamarind (tree)*
tamatie znw. tomaat *Eng. tomato*
tamatiebredie znw. stoverij met tomaten *Eng. tomato stew*
tamatiepruim z. **dadelpruim**
tamatieslaai znw. tomatensla *Eng. tomato salad*
tamatiesous znw. tomatensaus *Eng. tomato sauce*
tamatiestraat in uitdr. **Hy is in tamatiestraat** hij zit in het sukkelstraatje, hij zit in de miserie, hij

- zit in de rats *Eng. he is in queer street, in misery, in a blue funk, up a tree, up the pole*
- tamboekie(-gras)** znw. hoog en sterk gras
Eng. tambookie grass
- tamboer** 1. znw. o.a. trommel *Eng. drum* 2. ww. trommelen *Eng. to drum*
- tamboereer** ww. borduren (op stramien)
Eng. to tambour
- tamboernooientjie** znw. ook **trompoppie**
majorette *Eng. drum majorette*
- tambotie(-boom)** znw. inheemse boom
Eng. tamboti
- tambryn** znw. soort rog *Eng. thornback, ray*
- tameletjie** znw. ook **smeerperske** 1. toffee, bonbon, snoepje *Eng. toffy, toffie, sweet, sweetie, stick-jaw candy* 2. apothekersrekening *Eng. exorbitant bill* 3. berisping, uitbrander, pak slaag *Eng. reproof, rebuke, reprimand, scolding, wiggling* 4. netelige zaak, moeilijke opgave *Eng. thorny/knotty problem, hard/tough nut to crack, can of worms, headache* 'n tameletjie gee *Eng. to give a person strap-oil or paddywhack*
- tamp** ww. tampen, kleppen, luiden *Eng. to toll, ring*
- tampan** z. **sampan**
- tamtasie** z. **temptasie**
- tamteer** z. **tempteer**
- tannie** znw. ook **tante** 1. tante *Eng. aunt* 2. minzame aanspreekvorm, benaming waarmee kinderen zich tot oudere vrouwen richten *Eng. auntie, aunty, aunt*
- tappel** ww. tappen, aanhoudend druppelen, biggelen *Eng. to trickle, drip*
- tarentaal** znw. ook **poelpetaat** parelhoen
Eng. guineafowl
- tasal** z. **biltong**
- tater** znw. vagebond, schelm, schurk *Eng. villain, scoundrel*
- tatgai** znw. ook **gatgai** dwerg-knolgewas
Eng. dwarf geophyte
- tawwerd** z. **tabberd**
- teëgif** znw. tegengif *Eng. antidote, counterpoison*
- teegoed** znw. theeservies *Eng. tea service, tea set*
- teëhouer** z. **wurgpatat**
- teëldak** znw. tegeldak *Eng. tiled roof*
- teen** voorz. tegen *Eng. against, opposed to, for, at, etc.* (Ndl. teen: **toon**)
- teer-en-veer** ww. uitdr. teren en veren (iemand, verkieslijk een politieke opponent, met teer besmeren en in de veren wentelen) *Eng. to tar and feather*
- teerpad** znw. macadam, asfaltweg *Eng. tarred road, asphalt(ed) road*
- teerputs** znw. emmer of vaatje met of voor teer, fig. smeerpoets, vuil persoon *Eng. dirty fellow, muckrake*
- tef** znw. soort hooi *Eng. teff (grass)(kind of hay)*
- teiken** znw. mikpunt, doel, schietschijf
Eng. target
- teikenskiet** ww. schijfschieten *Eng. to shoot, fire at a target*
- telefoonbeentjie** znw. elleboogbeentje, elleboogsknokkel, telefoonbotje *Eng. funny bone, elbow bone*
- teller** znw. kassier, bankklerk *Eng. cashier, banker*
- tempie** znw. boterkoekje *Eng. butter cake, butter biscuit*
- temptasie** znw. ook **tamtasie** bekoring, verleiding *Eng. temptation*
- tempteer** ww. ook **tamteer** bekoren, verleiden *Eng. to tempt, seduce, entice*
- tender** ww. (ont. Eng.) inschrijven, (op aanbesteding of lening) aanbieden znw. 1. inschrijving, betaalmiddel, aanbidding, aanbesteding 2. havenbootje (voor havenverkeer) 3. ook **koolwa** tender, kolenwagen van een lokomotief *Eng. tender*
- tent** znw. 1. tent *Eng. tent* 2. dekzeil, kap, huif *Eng. tilt, hood, top, awning*
- tentwa** znw. tentwagen *Eng. tilt cart, hooded wagon, tent wagon*
- têre** ww. ook **terg** tergen *Eng. to tease*
- teringbos** znw. soort vlasstruik (zg. middel tegen tering) *Eng. flaxy bush*
- termiet** znw. ook **rysmier** witte mier, termiet *Eng. white ant, termite*

- termietheuwel** znw. ook **mier(s)hoop**
mierenhoop *Eng. anthill*
- tert** znw. taart *Eng. tart*
- tertpan** znw. taartvorm, springvorm *Eng. tart pan*
- teuel** znw. teugel *Eng. bridle, rein*
- teuelloos** bvn. teugelloos *Eng. unbridled, unrestrained*
- tiekie** znw. ook **trippens** oud muntstuk ter waarde van 3 pence *Eng. tickey, 3d coin, threepenny bit*
- tiekiedraai** znw. volksdans *Eng. tickey-draai (a picnic dance, popular dance)*
- tiemie** znw. tijm *Eng. thyme*
- tier** znw. ook **kolkat**, **luiperd**, **panter** 1. luipaard, panter *Eng. leopard, panther* (Ndl. tijger: streeptier, Indische tier) 2. wreedaard *Eng. cruel man*
- tierboskat** znw. serval, tijgerkat *Eng. tiger cat*
- tiermelk** znw. brandewijn, sterke drank, geestrijke drank *Eng. brandy, strong drink, spirits* **tiermelk drink** sterke drank drinken, zuipen *Eng. to drink brandy, booze, tope* **tiermelk gedrink** aangeschoten, dronken *Eng. drunk, tipsy*
- tikmasjien** znw. schrijfmachine, typemachine *Eng. typewriter*
- tikskrif** znw. schrijfmachineschrift *Eng. typescript*
- tikster** znw. dactyla, typiste *Eng. typist, lady typist*
- tinktinkie** z. **kapokvoëltjie**
- tinkeltonnetjie** znw. elleboogbeentje, elleboogsknokkel *Eng. elbow bone, funny bone*
- tjaila** ww. (Zoeloe) ophouden met werken (to stop working)
- tjakkie-tjakkie** znw. een knikerspel (a marble game)
- tjalie** znw. sjaal *Eng. shawl*
- tjank** ww. janken *Eng. yelp, whine*
- tjankbalie** znw. ook **grensbalie**, **skreubalie** huilebalk *Eng. crybaby, squealer*
- tjap** 1. znw. stempel *Eng. stamp* 2. ww. stempelen *Eng. to stamp*
- tjek** znw. check *Eng. check, cheque*
- tjellis** znw. cellist *Eng. violoncellist, cellist*
- tjello** znw. cello *Eng. violoncello, cello*
- tjêr-tjêr** znw. klein tjilpend vogeltje *Eng. chirper*
- tjienkerientjee** znw. chinkerinchee, bloem die teen Kerstmis bloeit *Eng. chincherinchee, chinkerinchee*
- tjoek** z. **ghoen**
- tjoekie** z. **tronk**
- tjoema** bw. gratis, tevergeefs *Eng. gratis, for love, vain, vainly*
- tjoep** znw. (ont. Eng.) binnenband *Eng. tube, inner tube*
- tjoepstil** bvn. doodstil *Eng. stock-still, still as death*
- tjokker(-tjie)** znw. z. ook **penkop** vlegeltje, kereltje, kapoen, knaapje, guit, snuiter *Eng. boy, lad, youngster, chap, whipper-snapper*
- tjokkerbekaasvoël** znw. zwarte gier *Eng. black vulture*
- tjokvol** bvn. nokvol, stampvol, propvol *Eng. chokefull, chock-full, crowded*
- tjou-tjou** znw. hutsepot van groenten in azijn *Eng. vegetable hotchpotch (hodge-podge)*
- tjou-tjouspul** znw. mengsel, mengelmoes *Eng. mixture, medley, mishmash, hodge-podge*
- tjouvoël** znw. klanknabootsende vogelnaam (onomatopoeic name of a bird)
- toebroodjie** znw. sandwich, boterham *Eng. sandwich, bread and butter*
- toeding** z. **toering**
- toegeneë** bvn. toegenegen *Eng. affectionate, devoted*
- toegeenetheid** znw. toegenegenheid *Eng. affection, devotion*
- toeka** z. **hoeka**
- toekamp** ww. omheinen *Eng. to fence, hedge in*
- toekos** znw. ook **bykos** toespijs, bijgerecht, nagerecht *Eng. side dish, dessert*
- toelê** ww. zich toeleggen op *Eng. to apply oneself to, devote oneself to*

- toepron** ww. kurken *Eng. to cork*
- toering** znw. ook **toeding** Maleise punthoed *Eng. pointed Malay hat*
- toet** in uitdr. 'n man van toet nulliteit *Eng. nullity, nonentity*
- toeter** znw. blaashoorn, toethoren, toeter *Eng. horn, tooter, hooter (of a car)*
- toetszaak** znw. proefproces *Eng. test case*
- toetswedstryd** znw. (sport) testmatch *Eng. test match*
- togganger** znw. vrachtrijder, transportrijder *Eng. transport rider*
- togwa** znw. vrachtwagen, transportwagen *Eng. transport wagon*
- toingrig** bvn. voddig, havenloos, in lompen, aan flarden *Eng. ragged, tattered, torn, rent, frayed*
- toings** z. ook **flenters**
- tokkelok** znw. (stud.) student in de godgeleerdheid *Eng. theology student*
- tokkelos(-sie)** znw. (Zoeloe) geest die de swarten vrees aanjaagt *Eng. tokoloshe*
- toksies** bvn. (ont. Eng.) giftig, vergiftig, ontstoken *Eng. toxic, toxicant*
- toktokkie** znw. 1. klopkever *Eng. tapping beetle* 2. kinderspel, klop op de deur *Eng. tick-tock game*
- tolbos(-sie)** znw. struik met tolvormige vruchten *Eng. cone bush*
- tolletjie** znw. ook **rolletjie** klosje, bobijntje *Eng. reel, bobbin, spool*
- tollie** znw. jonge os *Eng. young ox, tolly*
- tommie** znw. ook **kakie** tommy, Engelse soldaat *Eng. Tommy, Tommy Atkins* (z. ook **rooie** en **rooinek**)
- tongblaar** znw. wilde zuring *Eng. dock, tongblaar*
- tongvis** znw. tong *Eng. sole*
- tonka** z. **konka**
- tonnel** znw. tunnel *Eng. tunnel*
- tontel** znw. tondel, tonder *Eng. tinder, punk, amadou, lighter*
- tontelbos** znw. ook **gansies**, **melkbos**, **wilde kapok** struik waarvan tondel voor de tondeldozen gemaakt wordt. *Eng. tinder bush, wild cotton, cancer bush*
- tonteldoos** znw. tondeldoos, tonderdoos *Eng. tinderbox, lighter* **toon** znw. teen *Eng. toe*
- toor** ww. z. ook **paljas** toveren, betoveren, beheksen *Eng. to practise magic, bewitch, enchant*
- toordokter** znw. (Zoeloe **umthakathi**) tovenaer *Eng. sorcerer, magician, witch doctor*
- toorgoed** znw. ook **meestergoed** mengsels en voorwerpen door een **toordokter** z.d. gebruikt als medicijnen, artsenijen, soms ook tovermiddelen (*mixtures and objects used by a "wizard" as medicines, medicaments, sometimes even charms*)
- toorhoutjie** znw. toverstaf *Eng. magic wand, wand, magic stick*
- towenaar** z. **toordokter**
- topboets** znw. (ont. Eng.) kaplaars *Eng. top boot*
- tor** znw. o.a. ook **takhaar** boerenpummel, ongelikte beer, plattelandsbewoner (in pejoratieve zin), *Eng. country-lout, unlicked cub, backvelder*
- torring** ww. 1. tornen *Eng. to rip (up)* 2. ook **peuter met**, **torring aan** tornen aan *Eng. to meddle with* 3. tergen, plagen, kwellen, zeuren, kniezen *Eng. to irritate, tease, worry, nag* z. ook **bodder, lol**
- torringmessie** znw. tornmesje *Eng. ripper*
- tou** 1. znw. touw *Eng. rope, cord, string, twine* **oor die tou trap** een flater (dwaasheid, fout, blunder) begaan *Eng. to make a mistake, blunder* **tou opgooi** (i) ophouden, uitscheiden, stoppen *Eng. to cease, stop* (ii) de moed opgeven, de moed laten zakken *Eng. to lose heart, lose courage* (iii) doodgaan, sterven *Eng. to die* 2. ww. volgen op een rij *Eng. to follow in a row/line* 3. znw. wilde klimplant, ook **beesduiweltjie**, **kloudoring**, **rankdoring**, **toutjie** *Eng. wild climbing plant, climber*
- toulei** ww. met een riem aan de kop van de voorste ossen een span leiden *Eng.*

- to lead (*the oxen*) z.ook **voortou vat/ neem**
- touleier** znw. voorman, leider, gids *Eng. leader, guide* **die beste touleier sit op die voorbok** *Eng. the best horseman is always on his feet, bachelors' wives and maidens' children are well taught*
- touspring** ww. ook **toutjiespring** 1. touwtje springen *Eng. to skip* 2. slaag krijgen *Eng. to get a thrashing, be beaten*
- toustaan** ww. in de rij staan *Eng. to stand/ wait in a row/queue*
- toutjie** z. **tou** (3)
- toutjiespring** z. **touspring**
- toutjiesvleis** z. **biltong**
- touwys** bvn. ook **padwys** op de hoogte, kennis hebbend van, met kennis van zaken *Eng. on the level, well-informed, well-posted, having knowledge, with expert knowledge* **touwys in** op de hoogte van *Eng. broken in*
- traak** ww. (samentrekking van **dit raak**) (*it concerns*) **dit traak my nie** dat gaat mij niet aan, ik heb hiermee niets te maken, dit zal mij een zorg zijn. *Eng. it is none of my business, I've nothing to do with it, I don't care, it is no business of mine.*
- traak-my-nie** znw. een zorgeloos heerschap *Eng. a nonchalant, careless, irresponsible person*
- traak-my-nie-agtig** bvn. kommerloos, zorgeloos, onbezorgd, onverschillig, roekeloos *Eng. happy-go-lucky, devil-may-care, irresponsible, reckless*
- tramas** uitr. bij het spel als iemand uitvalt of wil rusten z. ook **horreltjie!** **horreltjies!**
- korreltjie!** **korreltjies!** **orreltjie!** **orreltjies!** *Eng. time!*
- transie** z. **trassie**
- transportakte** znw. overdrachtbewijs van eigendom, ook **grondbrief** *Eng. conveyance, deed of transfer*
- transportbesorger** znw. hij die de transportakte opmaakt via de **prokureur** *Eng. conveyancer, attorney, solicitor*
- trap** znw. o.a. **treeplank**, **pedaal**, **trapper** *Eng. footboard, pedal, treadle*
- trapbalie** znw. wijnpers *Eng. wine press*
- trapfiets** z. **fiets**
- trapmasjien** znw. dorsmachine *Eng. threshing machine, thrashing machine*
- trapper** z. **pedaal**
- trapsuutjies** znw. ook **trapsoetjies**, **verkleurmanneltjie** kameleon *Eng. chameleon* fig. treuzelaar *Eng. slowcoach, loiterer, dawdler*
- trepvlouer** znw. dorsvloer *Eng. threshing floor, thrashing floor*
- trassie** znw. ook **transie** tweeslachtig wezen (mens of dier), hermafrodiet *Eng. hermaphrodite*
- trassiebos** znw. acacia-heester *Eng. acacia shrub*
- trawal** znw. 1. (ont. *Eng.*) **travail**, moeizame arbeid *Eng. travail, hard work, labour* 2. ook **strawasie** moeilijkheid *Eng. difficulty, trouble*
- tree** znw. o.a. lengtemaat van 3 voet (= jaart z.d.) 91,4 cm *Eng. yard*
- treeplank** znw. treeplank *Eng. footboard*
- treil** ww. 1. treilen (met sleepnet vissen) *Eng. to trawl* 2. slepen, voorttrekken *Eng. to trail, tow* (z. ook **tou**)
- treiter** ww. treiteren, plagen, kwellen *Eng. to vex, nag, tease, torment, plague, pester, annoy, irritate, exasperate*
- trek** 1. ww. o.a. uitwijken, trekken (in de betekenis van emigreren) *Eng. to emigrate, migrate, trek* 2. znw. trek, uittocht *Eng. emigration, migration, trek, traject* (ook **skof**) *Eng. stretch* **die Groot Trek** de Grote Trek, uittocht van de Boeren uit de Kaap naar het Noorden *Eng. the Great Trek*
- trekboer** znw. trekkende boer *Eng. migratory farmer, trekboer, trek-farmer, trekker*
- trekgoed** znw. trek-uitrusting *Eng. trek gear*
- trekker** znw. 1. trekker (van een wissel en dgl.) *Eng. drawer* 2. trekker (wandeldoerist) *Eng. hiker* 3. trekker

- (van vuurwapen) ook **sneller** (1) *Eng. trigger* 4. trekker (uitwijking) *Eng. emigrant, trekker* 5. tractor *Eng. tractor, traction engine*
- trekkings** znw. stuiptrekkingen, Sint-Vitusdans *Eng. convulsions, Saint-Vitus-Dance, fits*
- treklavier** znw. ook **pensklavier** accordeon, harmonica *Eng. accordeon*
- trekpleister** znw. trekpleister *Eng. drawing plaster, drawing poultice, blister*
- treksel** znw. voldoende koffie of thee voor een potje *Eng. sufficient coffee or tea for one pot, brew, infusion*
- trekvee** znw. vee dat van de ene weide naar de andere trekt *Eng. migratory cattle, livestock on trek*
- trekvoël** znw. trekvogel *Eng. migratory bird, migrant bird, migrant, bird of passage*
- trem** znw. tram *Eng. tram*
- tremstop** znw. tramhalte *Eng. tramstop, stop, stopping-place*
- trewwa** znw. ook **ewwa-trewwa** orchidee *Eng. orchid, trewwa*
- triakel** znw. stroop *Eng. treacle, molasses*
- trippens** z. **tiekie**
- troei** uitr. ook **tru** achteruit! terug! ga terug! (bevel aan dieren) *Eng. back! back-back!*
- troepie** znw. soldaat *Eng. troepie, soldier, private*
- trok** znw. goederenwagen (bij trein) *Eng. truck*
- trollie(-wa)** znw. ook **molwa, verewa, veerwa** licht wagentje, handwagentje zoals gebruikt wordt in stations en luchthavens *Eng. trolley, spring wagon*
- trompie** znw. mondharmonica *Eng. mouth organ, mouth harp*
- trompop** bw. 1. op de man af, botweg, gladweg, ronduit *Eng. point-blank, bluntly, flatly, plainly* 2. onverhoeds, schielijk, onverwachts *Eng. unexpected, suddenly, unawares* **iemand trompop loop** overvallen, onverwachts aanvallen *Eng. to catch/take unawares, go straight for someone, let fly at someone, go for someone hammer and tongs* 3. nabij, dichtbij *Eng. close to, near, hard by*
- trompoppie** z. **tamboernooientjie**
- tronk** znw. ook **tjoekie** gevangenis, huis van bewaring *Eng. prison, jail*
- tronkvoël** znw. vaste klant van de gevangenis, recidivist, gewoontemisdadiger *Eng. jailbird*
- trop** znw. 1. troep *Eng. troop, troupe, pack, lot, crowd, multitude, pack* 2. kudde *Eng. herd, flock, fold* (ook **kudde**)
- tru!** z. **troei!**
- trurat** znw. achterwaartse versnelling *Eng. reverse gear*
- tsamma** znw. ook **wilde waatlemoen, watermeloen** waterhoudende citrusvrucht, wilde watermeloen *Eng. wild watermelon, tsamma*
- tsessebe** znw. ook **basterhartbees** verbasterde grote antelope *Eng. tsessebe, sassaby*
- tug** znw. tucht *Eng. discipline*
- tuemaker** znw. gareelmaker *Eng. harness maker*
- tuinslang** znw. ook **waterslang** tuinslang *Eng. (water) hose, garden hose*
- tuis** bw. thuis *Eng. at home, home*
- tuishuis** znw. ook **kerkhuis** woonhuis van de boer in het dorp (*farmer's village house, town house*)
- tuiste** znw. woning, woonplaats, verblijfplaats, honk *Eng. home, abode*
- turf** znw. in uitdr. **Sy turf sit** ook wel **Sy twak is nat** hij is mislukt, zijn haring braadt niet *Eng. he is beat, he did not succeed, he has no prospects, that's got him beat, he is a goner, he is done for*
- turksvy(g)** znw. 1. cactus met eetbare, peervormige vrucht 2. peervormige, eetbare cactusvrucht *Eng. prickly pear*
- turksvystroop** znw. stroop van **turksvye** *Eng. prickly pear syrup*
- twa(-gras)** znw. ook **dwagras** aristidagras *Eng. aristida grass, twa grass*
- twak** znw. 1. tabak *Eng. tobacco* 2. kletsboek, onzin, nonsense, bocht z.

ook **bog** (2) *Eng. rot, nonsense, rubbish*
sy twak is nat ook **sy turf sit** hij is geklopt, hij is mislukt, zijn haring braadt niet *Eng. he is beat, he did not succeed, he has no prospects, that's got him beat, he is a goner, he is done for*
tweede laaste znw. voorlaatste, één na laatste *Eng. last but one, second last*
tweegatjakkals z. **draadsitter**
tweespalk znw. ook **tweespalt** tweespalt *Eng. discord, dissension*
tweestertjakkals z. **draadsitter**
tweetandskaap znw. eenjarig schaap *Eng. year-old sheep, yearling*
twee-twee bw. twee aan twee *Eng. two by two, by twos, in twos*
twis ww. twisten *Eng. to quarrel, dispute*
tydrowend bvn. tijdrovend *Eng. taking up much time, time-stealing, time-wasting, time-consuming, time-devouring, lengthy, laborious*
tydsaam bw. langzaam aan, op zijn dode gemak *Eng. leisurely, slow*
tydskrif znw. tijdschrift *Eng. magazine, review, periodical*

U

uielof znw. uienloof, Z.Ndl. ajuinloof *Eng. onion leaves*
uienslaai znw. uiensla, uiensalade *Eng. onion salad*
uiensous znw. uiensaus, Z.Ndl. ajuinsaus *Eng. onion sauce*
uilspieël znw. uilenspiegel, grappenmaker *Eng. owlglass, howleglass, joker, wag, buffoon, jester*
uintjie ook **euntjie** z. **bobbejaantjie**
uit voorz. uit *Eng. out (of), from* uitr. **uit die pad!** opzij! *Eng. aside!*
uitbak ww. 1. uitbakken *Eng. to bake through, thoroughly* 2. in ongenade vervallen, in ongunst geraten, zijn invloed verliezen *Eng. to fall into disfavour, lose one's popularity, influence*
uitboender ww. verjagen, verdrijven *Eng. to drive away, turn out, expel, chase away, drive out, dispel, bundle out*
uitboer ww. uitboeren, er doorboeren, bankroet gaan *Eng. to become as poor as Job, become bankrupt, come to the end of one's resources*
uitbroei ww. 1. uitbroeden *Eng. to hatch, incubate, concoct (evil designs)* 2. met warm water schoonmaken *Eng. to clean with boiled water*
uitdraai z. **afdraai**
uitdraaipad znw. zijweg *Eng. byway*
uiter ww. ook **uit** uiten, zich uiten *Eng. to utter, express (oneself), enounce, voice (an opinion)*
uitgebyt bvn. 1. verbeteren, verkropt *Eng. pent-up* 2. grimmig *Eng. grim* 3. verstoten, uitgestoten *Eng. repudiated, disowned, extruded*
uitgeëet bvn. doorvoed, welgevoed, overvoed *Eng. well fed, overfed*
uitgevreet bvn. 1. doorvoed, welgevoed, overvoed *Eng. well fed, overfed* 2. groot en sterk *Eng. big and strong*
uithaak ww. (sport) bal uit de **skrum** haken *Eng. to hook the ball out of the skrum, z. skrum*
uithaler 1. znw. uitbinker *Eng. achiever*
'n uithalerjaer een uitstekend renner *Eng. an excellent racer* 2. bvn. uitblinkend, uitstekend, knap, uitmuntend *Eng. excellent, eminent, first-rate, smart, showy, crack*
uithoutoetsrit znw. testrit, betrouwbaarheidsrit *Eng. test run, reliability run*
uithouvermoë znw. uithoudingsvermogen *Eng. endurance, power of endurance, stamina, staying power*
uitkeep ww. inkerven *Eng. to indent, notch, check, chip*
uitklim ww. 1. ook **afklim** uitstappen *Eng. to get out, step out, alight, climb out* 2. beklimmen (van een berg) *Eng. to ascend (a mountain)*

- uitklop** ww. 1. afranselen *Eng. to flog, trash*
2. verslaan *Eng. to beat* 3. uitkloppen,
uitslaan *Eng. to beat out, knock out*
- uitklophou** znw. knock-outslag *Eng. knockout, k.o, knockout blow*
- uitkoggel** ww. ook **koggel** na-äpen,
nabootsen, spottend of tergend
napraten *Eng. to mimic, ape, imitate, deride, mock, rag, guy*
- uitkom** ww. o.a. inwijken, immigreren,
overkomen *Eng. to immigrate, overcome*
- uitkuier** ww. 1. een langdurig bezoek
brengen, ergens voor lang gaan
verblijven *Eng. to pay a prolonged visit, make a prolonged stay* 2. doodop zijn
van het op bezoek gaan (**uitgekuier
wees**) *Eng. to be deadbeat of visiting*
- uitlander** znw. buitenlander, vreemdeling
Eng. foreigner, stranger, outlander, uitlander, alien
- uitlê** ww. o.a. aanleggen, beplannen,
uitbreiden, naar een vast plan tot stand
brengen *Eng. to lay out, plan (a town, a village)*
- uitlêr** znw. uitlegger, iemand die uitleg
verschaft, verklaarder *Eng. explainer, expounder, expositor, commentator, interpreter*
- uitlooi** ww. 1. uitlooien *Eng. to tan through*
2. een pak slaag toedienen *Eng. to give a drubbing, tan, beat, thrash, give a hiding*
- uitneem** ww. o.a. iemand vergasten op
een film, glas of dans *Eng. to take out, treat, regale* uitlenen van boeken (uit
boekery) *Eng. to take out, lend (out)* 'n
kaartjie uitneem een kaartje nemen,
kopen *Eng. to take (out) a ticket*
- uitnoot** ww. uitnodigen (z. ook **uitneem**)
Eng. to invite
- uitoorlê** ww. verschalken, te slim af
zijn z. ook **droogsit** *Eng. to outwit, outmanoeuvre, outsmart*
- uitplak** ww. behangen *Eng. to paper (z. plakpapier)*
- uitroei** ww. 1. uitroeien *Eng. to root out, exterminate, uproot, eradicate, extirpate, weed out* 2. wegroeien, uitroeien (vgl.
met **uitseil** uitzeylen) *Eng. to row out, row away*
- uitsaai** ww. uitzenden (ont. Eng.) *Eng. to broadcast* **S.A.U.K.: Suid-Afrikaanse Uitsaaikorporasie** de Zuidafrikaanse
radio-omroep *Eng. S.A.B.C.: South African Broadcasting Corporation*
- uitsaaistasie** znw. zender, zendstation,
omroep *Eng. broadcasting station*
- uitsak** ww. 1. o.a. beginnen te regenen
Eng. to begin raining 2. niet meer
kunnen bijhouden, achterblijven,
achteraan geraken *Eng. to fall (drop, lag) behind, be outdistanced, be down and out*
- uitsif** ww. uitziften *Eng. to sift (out)*
- uitsit** z. **afvry**
- uitskoffel** ww. uitschoffelen *Eng. to hoe up, hoe out, weed out*
- uitsoekerig** bvn. ook **kieskeurig**
kieskeurig *Eng. particular, fastidious, cliquish, selective, fastidious*
- uitspan** znw. uitspannen, afspannen, fig.
tijdelijk ophouden met het gewone
werk, rusten, met vakantie gaan,
aftreden *Eng. to outspan, unharness (horses), unyoke (oxen), unbend, recreate, rest oneself, take recreation, go on holiday, take a holiday, retire, resign, leave*
- uitspanplek** znw. afspanning,
uitspanning, pleisterplaats *Eng. baiting place, outspan, place for outspanning*
- uitstaande** bvn. (angl.) vooraanstaande,
meest op de voorgrond tredend,
markante, voortreffelijke,
hoogstaande, uitmuntende,
uitblinkende *Eng. outstanding*
- uitstal** ww. tentoonstellen *Eng. to exhibit*
- uitstalling** znw. tentoonstelling *Eng. exhibition, show*
- uitstof** ww. overtreffen *Eng. to surpass, excel, outdo, outdistance, beat*
- uitsukkel** ww. met moeite beklimmen,
moeizaam beklimmen (*to ascend with difficulty*)
- uittrek** ww. o.a. uitkleden *Eng. to undress, strip, take off (clothes)*

uitveër znw. gom, vlakgom *Eng. rubber, eraser*

uitwaai ww. 1. uitwaaien *Eng. to blow out, be blown out, rush out* 2. uit te staan, in de betekenis van: met iemand niets uit te staan hebben **niks met iemand uit te waai hê nie** *Eng. to have nothing to do with someone, not associate with someone*
hy het niks daarmee uit te waai nie het gaat je niet aan *Eng. it is none of your business*

uitwerk ww. o.a. (angl.) neerkomen op *Eng. it works out to, comes to, amounts to*
uitwiks ww. slaan, een pak slaag geven *Eng. to beat, flog, thrash*

Uniegebou znw. zetel van de Zuidafrikaanse regering, Meintjieskop, Pretoria *Union Buildings, seat of the S.A. Government, Meintjieskop, Pretoria*

V

vaak znw. bvn. slaap, slaperig *Eng. sleep, sleepy, sleepiness* **ek is vaak** ik heb slaap *Eng. I am sleepy*

vaal bvn. 1. vaal *Eng. fallow, drab* 2. grauw, bleek *Eng. grey, pale* 3. getaand *Eng. tawny, tanned* 4. verkleurd, verbleekt *Eng. faded, discoloured*

vaalbos znw. wildsaliebos *Eng. wild sage*

vaalbrak znw. melde, zoutstruik *Eng. saltbush*

Vaalpens znw. (spt.) Transvaler *Eng. Transvaaler*

vaam znw. ook **vadem** *Eng. fathom*

vaar znw. ook **vader** pa *Eng. father, daddy*

vaarlandswilg znw. ook **vaderlandswilg** wilg in het bosveld *Eng. bushwillow, bushveld willow, Cape willow*

vaarthobbel znw. snelheidshobbel *Eng. speed hump*

vaarwelsêery znw. het vaarwelzeggen, het afscheidnemen, afscheidneming *Eng. saying goodbye, bidding farewell*

vaatwerk z. **vatwerk**

vabond znw. vagebond *Eng. vagabond, tramp, rogue, rascal, scamp, knave*

vadem z. **vaam**

vaderlandswilg z. **vaarlandswilg**

vadoek znw. vaatdoek *Eng. dishcloth, washcloth, washrag, washing rag*

vakerig bvn. slaperig *Eng. sleepy, drowsy, dozy*

valscherp znw. valscherp *Eng. parachute*

van znw. familienaam (vele familienamen beginnen met "van") *Eng. surname, family name* z. ook **nooiensvan**

vanaand bw. vanavond *Eng. this evening, tonight*

vandag bw. vandaag *Eng. today, this day*

vandat voegw. sedert (dat), sinds *Eng. since that, since*

vandeessaar z. **vanjaar**

vandeessaar bw. deze maand *Eng. this month*

vandeessaar bw. deze week *Eng. this week*

vandis z. **vendisie**

vanefte bw. zojuist, daareven, daarnet *Eng. just now, a minute ago, a moment ago*

vandam znw. ook **wendam** stuwmeer waarin het water opgevangen wordt *Eng. catchment dam, catch dam, storage dam* z. ook **dam**

vandag znw. wilkui *Eng. trap, snare-pit, pitfall*

vandag znw. lasso *Eng. lasso, noose*

vandag znw. lassostok *Eng. lasso stick, noose handle, noose*

vanjaar bw. ook **vandeessaar** van't jaar, dit jaar *Eng. this year*

vanmelewe bw. ook **vanslewe** oudtijds, eertijds, voorheen *Eng. in olden times, in former times, formerly, in the past, before, in the olden days, long ago, in days of yore*

varkblom znw. ook **varkoor**, **varklelie**, **aronskelk** *Eng. arum, arum lily*

- varkbrood** znw. varkensbrood, plant waarvan de wortels door de varkens worden gegeten *Eng. pig's bread*
- varklelie** z. **varkblom**
- varkoor** z. **varkblom**
- vars** bvn. vers, ongezoeten (spijs), zoet (water) *Eng. fresh, unsalted, saltless*
- varswater** znw. zoetwater *Eng. fresh water* (zoutwater: **brakwater** *Eng. salt water*)
- vasbyt** ww. vastbijten, volhouden *Eng. to seize with the jaws, grip, persevere, persist, hold out, last out*
- vasbyt, min dae!** (soldatentaal) volhouden, nog maar een paar dagen (wordt zo overgenomen door de Engelsprekende soldaten)
- vasdag** znw. vastendag *Eng. fast day, fasting day*
- vasel** znw. ook **vesel** vezel *Eng. fibre, thread, filament*
- vasgoed** znw. onroerende goederen, grondbezit, huisbezit *Eng. immovable property, immovables, real estate, landed property*
- vaskeer** ww. in een hoek drijven, in het nauw drijven *Eng. to drive into a corner, corner, entrap, trap* **vasgekeer wees** geen uitweg meer zien *Eng. to have no escape, be trapped*
- vasklou** ww. vastklemmen, zich vastklampen *Eng. to take fast hold of, cling to, grip, fasten upon, clutch at, stick to, hang on to*
- vaskyk** ww. aanstaren, met strakke blik bekijken, strak aankijken *Eng. to stare at, gaze at, look fixedly at*
- vasmaakooi** znw. ook **weggooi** ooi die weigert haar lam te voeden en daarom moet worden vastgebonden *Eng. "won't have it"-ewe (ewe that refuses to feed her lamb and has to be tied therefore)*
- vasmelkkoei** znw. melkkoe die moet worden vastgebonden om gemolken te worden *Eng. dairy cow that has to be tied*
- vasreën** ww. ook **vasreent** door de regen opgehouden worden *Eng. to be weatherbound, detained by rain, held up by rain*
- vasry** ww. aanrijden, botsen, ook **bots** *Eng. to collide, clash, bump against, drive right into, crash into*
- vassteek** ww. 1. vaststeken *Eng. to fasten, pin, stick* 2. eensklaps blijven steken *Eng. to come to a sudden stop*
- vastrap** 1. ww. stevig staan, onwrikbaar staan, volharden *Eng. to stand firm, be steadfast, persevere* 2. ww. weerstand bieden *Eng. to offer resistance, resist* 3. ww. een pak slaag toedienen *Eng. to give a hiding, thrashing* 4. znw. boerendans *Eng. country dance*
- vasval** ww. in het slijk blijven steken *Eng. to stick in the mud*
- vasvat** ww. stijf vasthouden, vastgrijpen, ook temmen *Eng. to grip, take a firm grip on hold, also to tame* **die vasvat van 'n feeks** the taming of a shrew
- vat** 1. ww. nemen, vatten, grijpen *Eng. to take, seize, grasp, catch* 2. ww. begrijpen *Eng. to understand* 3. ww. beginnen, vertrekken (beter nog: **laat vat**), starten *Eng. to begin, commence, start, leave* 4. **boekevat** znw. ook ww. godsdienstoefening in de familiekring, huisgodsdienst houden (*divine service at home, to observe divine service at home*) 5. uitdr. **laat vat** ook **laat spat, laat spaander, laat waai, gly, sabander** vertrekken, er vandoor gaan *Eng. to leave, make off*
- vatwerk** znw. ook **vaatwerk** 1. tonnen en vaten *Eng. casks and tubs* 2. schotels en borden *Eng. plates and dishes*
- veeltyds** bw. dikwijls *Eng. often*
- veepes** znw. runderpest *Eng. cattle plague, rinderpest*
- veër** znw. veger, bezem, handveger, stoffer *Eng. sweeper, broom, duster, whisk*
- veerwa** z. **trollie**
- velbroek** znw. leren broek *Eng. leather trousers, leather breeches*
- veld** znw. onbewoond land *Eng. veld, field*

- veldkornet** znw. (hist.) wijkkommandant ten tijde van de Boerenoorlog (ook militaire rang te velde) *Eng. field cornet*
- veldkos** znw. (eetbare) veldgewassen ((edible) produce of the fields)
- velkaros** znw. ook **velkometers** deken van dierenhuid door zwarten gedragen *Eng. kaross, skin blanket* (z. ook **karos** en **kometers**)
- velling** znw. velg *Eng. felly, rim*
- velskoen** znw. schoen uit dierenhuid *Eng. skin shoe*
- velt** znw. ook **vilt** vilt *Eng. felt*
- velthoed** znw. ook **vilthoed** vilten hoed *Eng. felt hat*
- vendusie** znw. ook **vandisie** openbare verkoping, veiling *Eng. auction, public sale*
- veragter** ww. o.a. verachten, achterlijk raken, achteruitgaan, achteruitboeren, achteruitgaan in zijn zaken *Eng. to decline, go down in the world, go downhill*
- veral** bw. vooral *Eng. especially, above all things*
- verband** znw. ook **kusting** hypotheek *Eng. mortgage, bond*
- verbeel** ww. zich verbeelden, (zich) inbeelden *Eng. to imagine, fancy, presume*
- verbeelding** znw. ook **verbelentheid** verbeelding, inbeelding *Eng. imagination, fancy, conceit*
- verbleik** znw. (van kleur) verschieten, verbleken, doen bleken *Eng. to fade, bleach*
- verbrands** uitr. verduiveld! vervloekt! *Eng. the deuce! damn it! curse it! hang it! dash!*
- verby** bw. voorbij *Eng. past*
- verbystryk** ww. voorbijstappen *Eng. to march past*
- verdeel** ww. o.a. stemmen *Eng. vote* **die parlement verdeel** ja- en neestemmers verdelen zich in twee groepen en worden achteraf geteld *Eng. the House divides*
- verdeling** znw. o.a. stemming *Eng. vote*
- verdink** ww. verdenken *Eng. to suspect*
- verdwerg** ww. ineenkrimpen, verschrompelen, kleiner worden *Eng. to shrink, writhe*
- verdwynpleister** z. **trekpleister**
- vereers** bw. vooreerst, voorlopig, vooralsnog *Eng. in the first place, to begin with, for the present, for the time being, as yet*
- vererg** ww. ook **erg** (2) boos worden, zich ergeren, aanstoot geven, aanstoot nemen *Eng. to annoy, vex, take offence, give offence, be vexed, make angry*
- verewa** z. **trollie**
- verfoes** ww. 1. bederven *Eng. to spoil* 2. van streek brengen *Eng. to upset, confound, put out*
- vergange** 1. bvn. verleden *Eng. past, last* 2. bw. onlangs, laatst *Eng. lately, recently, the other day*
- vergas** ww. vergasten *Eng. to treat, regale*
- verhoog** znw. platform, toneel, podium, estrado *Eng. platform, dais*
- verkiezingspaiboelies** znw. verkiezingsintimidaties, vreesaanjaging of bakerpraatjes bij de verkiezingen *Eng. electioneering intimidation, electioneering gossip*
- verkleur** ww. verkleuren, van kleur veranderen (bleek of schaamrood worden), ontkleuren, de kleur verliezen, van mening veranderen *Eng. to change colour (blozen, ook "blush"), discolour, fade, change one's opinion*
- verkleurmantetjie** znw. ook **trapsuutjies**, **trapsuutjies**, **kameleon** kameleon *Eng. chameleon* fig. z. ook **draadsitter**
- verkluum** ww. verkleumen *Eng. to grow numb, be numbed (with cold)*
- verknorsing** znw. verlegenheid, moeilijkheid z. ook **verleentheid** *Eng. embarrassment, distress, difficulty, trouble*
- verkoeler** znw. koeler, radiator (van auto) *Eng. radiator, cooler*
- verkrummel** ww. verkrummelen *Eng. to crumble*

- verkul** ww. ook **verneuk** bedriegen, bedotten, afzetten, oplichten *Eng. to cheat, humbug, swindle, sharp*
- verlaas** bw. ook **vir oulaas** voor de allerlaatste maal *Eng. for the very last time*
- verlangs** bw. op afstand, op een afstand *Eng. at a distance, at some distance*
- verlê** ww. verleggen, misleggen *Eng. remove, lay otherwise, divert (a road), mislay, misplace*
- verleë** bvn. verlegen *Eng. shy, timid, bashful, embarrassed, perplexed, troubled, pressed for (money, help), be in trouble*
- verleentheid** znw. verlegenheid *Eng. shyness, timidity, bashfulness, confusion, perplexity, embarrassment, distress, difficulty, trouble* z. ook **verknorsing**
- verloën** ww. verloochenen *Eng. to deny, disown, disavow, renounce, abnegate*
- verloor** ww. verliezen *Eng. to lose*
- verloving** znw. ook **verloofskap** verloving *Eng. engagement*
- vermaak** ww. 1. van streek brengen *Eng. to upset, confound, put out* 2. jaloers maken *Eng. to make jealous*
- vermeer** z. **vomeer**
- vernaam** bvn. voornaam *Eng. distinguished, prominent, important*
- verneuk** z. **verkul**
- verneukbeentjie** znw. elleboogbeentje, elleboogsknokkel *Eng. funny bone, elbow bone*
- verniet** bvn. bw. gratis, kosteloos, tervergeefs *Eng. gratis, free of charge, vainly, in vain*
- verpot** bvn. ineengedrongen, kort en dik *Eng. thickset*
- verrinneweer** ww. te gronde richten, vernielen *Eng. to ruin, destroy*
- verseël** ww. verzegelen *Eng. to seal*
- verseg** ww. botweg weigeren, ronduit weigeren *Eng. to refuse point-blank*
- verseker** bw. voorzeker, stellig, zeer stellig, zeker *Eng. certainly, surely, positively, decidedly, assuredly*
- versit** ww. verzetten *Eng. to move, remove, shift, resist*
- verskoning** znw. ook **ekskuus** verschoning, verontschuldiging, pardon *Eng. excuse, pardon*
- verskoon** ww. verontschuldigen, excuses aanbieden, verschonen *Eng. to excuse, pardon* **verskoon my** ook **ekskuus** pardon *Eng. sorry, I beg your pardon, I apologize*
- versmaai** ww. ook **versmaad** versmaden *Eng. to disdain, despise, scorn*
- versmoor** ww. versmoren, stikken, doen stikken *Eng. to smother, suffocate, stifle, choke*
- versneller** znw. versneller, gaspedaal *Eng. accelerator*
- versondig** ww. boos maken, lastig vallen, moeilijk maken, pesten *Eng. to make angry, importune, molest, annoy, pester*
- versorg** ww. ook **versôre** verzorgen, zorgen voor *Eng. to take care of, attend to, look after, provide for, provide*
- verspot** bvn. belachelijk, dwaas, gek *Eng. ridiculous, foolish, silly, mad*
- verspotheid** z. **lawwigheid**
- verstandskies** znw. verstandskies, wijsheidstand *Eng. wisdom tooth*
- versteur** ww. ook **verstoer** verstoren *Eng. to disturb, interfere with, upset*
- verstuit** ww. verstuiken *Eng. to sprain, dislocate*
- versuim** ww. o.a. verblijven, vertoeven, talmen, zich ophouden *Eng. stay, remain, abide, reside, loiter, dawdle, linger, live*
- vertoonvenster** znw. uitstalraam, winkelraam, etalage *Eng. show window, shop window*
- vervas** bw. voorzeker, stellig, zeker *Eng. certainly, surely, assuredly, decidedly*
- vervlaks** uitr. verduiveld! vervloekt! verwenst! *Eng. confounded! damn it! curse it! hang it! dash!*
- vervlakste** bvn. vervloekte, verwenste *Eng. cursed, damned, confounded*

- vervloeks** tw. vervloekt! *Eng. curse it, damn it*
- vervloekste** bvn. vervloekte *Eng. cursed*
- verwilder** ww. 1. verwilderen *Eng. to turn wild, sink back into savagery* 2. doen schrikken, opschrikken, verjagen, wegjagen *Eng. to give one a fright, frighten one, startle one, start, drive away, chase away, shoo away*
- vesel** z. vasel
- vetkoek** znw. z. ook **stormjaer** (2)
vetkoek, in de koekepan gebakken platte koek *Eng. dough cake*
- vief** bvn. vif, levendig, vlug *Eng. vivid, vivacious, lively, quick, agile*
- vieruur hou** ww. de namiddagkoffie, namiddagthee gebruiken *Eng. to have afternoon tea (coffee)*
- vieruurtjie** znw. soort bloem (*flower species*)
- vies** bvn. 1. vies, walglijk *Eng. dirty, grubby, nasty, disgusting, loathsome* 2. beu, moede, afkerig van *Eng. tired of, sick of, averse from*
- vieslik** bvn. vies, walglijk, vuil *Eng. dirty, grubby, nasty, filthy, disgusting*
- viets** bvn. netjes, net, deftig, keurig, chic, piekfijn, net gekleed, opgedirkt, knap, wakker, pienter, flink, vlug, gevat, snedig, vief *Eng. smart, spruce, dapper*
- viewerig** bvn. gemaakt, gekunsteld, gezocht, onnatuurlijk *Eng. affected, prim, artificial, mannerd, forced, unnatural*
- vilt** z. velt
- vilthoed** z. velthoed
- vingeralleen** bvn. ook **stoksielalleen**
moederzielalleen *Eng. quite alone*
- vinkeier** z. geldbeursie
- vinkel** znw. venkel *Eng. fennel*
- vinnig** bvn. ook **rapat** vlug, snel, rap *Eng. rapid, quick, fast, swift*
- vint** z. pitseer
- vir** voorz. voor, aan *Eng. for, to* **sê vir** mij zeg mij eens *Eng. tell me* **vir oulaas** voor de allerlaatste maal *Eng. for the very last time*
- visenteer** ww. doorzoeken, nauwkeurig onderzoeken, visiteren *Eng. to search, inspect, examine*
- visolie** znw. ook **lewertraan** levertraan
Eng. cod liver oil
- vlakappel** znw. veldvrucht (*product of the fields*)
- vlakbok** znw. wilde bok, veldbok *Eng. wild buck, field buck*
- vlakhaas** znw. veldhaas *Eng. field hare*
- vlakpou** znw. veldpauw *Eng. wild peacock, peacock of the fields*
- vlakvark** znw. wild veldzwijn *Eng. warthog*
- vlei** znw. o.a. klein moerassig meertje met nogal weelderige plantengroei *Eng. vlei, little lake* z. ook **pan**
- vlek** ww. o.a. opensnijden (van vis) *Eng. to cut, rip (open)*
- vlerksleep** ww. het hof maken, attenties bewijzen, flirten *Eng. to pay one's court to, pay one's addresses to, flirt*
- vlermuis** znw. vleermuis *Eng. bat*
- vlieëbossie** znw. torkruid, watervenkel
Eng. water fennel
- vlieënde tering** z. **galoptering**
- vlot** znw. ook **sierwa** praalwagen *Eng. (decorative) float*
- vlugsand** z. **wilsand**
- voël** znw. vogel *Eng. bird*
- voëlent** znw. ook **voëllym**, **mistel**, vogellijm, maretak *Eng. birdlime, mistletoe*
- voëltrekker** znw. ook **voëltre** catapult, elastiek *Eng. catapult, catty, elastic*
- voersis** z. **sis**
- voert(-sek)** uitr. vort! z. ook **siey!**
- voet** znw. voet (*verklw. voetjie*) *Eng. foot*
- voetjie-voetjie** speel flirten *Eng. to flirt*
- voetbal** znw. ook **rugby**, **rugbyvoetbal**
rugby (ons voetbal: **sokker**) *Eng. rugby, rugby football*
- voetbalspan** znw. rugbyploeg, vijftiental
Eng. rugby team, the fifteen, football team
- voetslaan** ww. te voet afleggen, te voet gaan, lopen, stappen *Eng. to leg it, walk*

- volk** znw. 1. natie *Eng. nation*.
2. (neerhalend) zwarte of bruine arbeiders woonachtig op een boerderij *Eng. black or coloured farm labourers*
- volmink** z. **flamink**
- volrogbrood** znw. volkorenbrood *Eng. whole rye bread*
- volslae** bvn. bw. volslagen *Eng. complete, total, utter, absolute*
- volstruis** znw. struisvogel *Eng. ostrich*
- vomeer** ww. ook **vermeer**, **jong osse inspan**, **boedel oorgee** braken, overgeven, spuwen, kalven *Eng. to vomit, fetch up*
- vondeling** z. **optelkind**
- vonkprop** znw. bougie (in benzinemotor) *Eng. sparking plug, spark plug*
- vonkpos** znw. ook **e-pos** e-mail *Eng. email*
- vooraand** znw. 1. vooravond *Eng. early evening* 2. vooravond van een feestdag of belangrijke gebeurtenis *Eng. eve*
- voorbok** znw. 1. leider *Eng. leader* 2. aanvoerder, aanstoker, belhamel *Eng. chief, instigator, prime mover, ringleader*
- voordag** bw. voor dageraad, 's morgens vroeg *Eng. before dawn, early in the morning*
- voorgee** 1. ww. voorgeven *Eng. to pretend, profess, purport, sham*, (voorwenden)
2. ww. voorgift, verlenen, voorsprong verlenen *Eng. to give odds, give a lead* 3. znw. voorgift, voorsprong, handicap *Eng. odds, a lead, handicap*
- voorhuis** znw. voorkamer, eetkamer *Eng. front room, dining room*
- voorkeer** ww. tegenhouden, tot staan brengen, de pas afsnijden, stuiten *Eng. to stop, check (the progress or advance of), cut (a person) short, stem*
- voorkry** ww. 1. voorkrijgen *Eng. to get beforehand, get in advance* 2. werk opgelegd krijgen *Eng. to receive task work* 3. voorgift, voorsprong krijgen *Eng. to get odds, get a lead* 4. berispen *Eng. to rebuke* **voor stok kry**
- voorlaaiër** znw. voorlader, voorladergeweer *Eng. muzzle-loader*
- voorlê** ww. o.a. in een hinderlaag liggen *Eng. to lie in ambush, be ambuscaded*
- vooorleun** ww. vooroverleunen *Eng. to lean forward*
- vooros** znw. 1. een van de twee voorste ossen *Eng. front ox* 2. leider *Eng. leader* (z. ook **voorbok**)
- voorsitter** znw. **voorzitter** *Eng. chairperson*
- voorslag** znw. o.a. het dun van de zweep, riempje van de zweep *Eng. voorslag, lash (of whip), whiplash*
- voorspan** ww. o.a. inspannen, voorspannen, voor spannen *Eng. to put (the horses) to*
- voorsprong** ww. te vlug af zijn, (iemand) voor zijn, iemand een vlieg afvangen *Eng. to forestall, get the start of, be beforehand with, steal a march upon one*
- voorstelling** znw. o.a. aanneming, bevestiging (van nieuwe leden van een kerkgemeente) *Eng. confirmation*
- voorstem** ww. voor iets stemmen *Eng. to vote in favour, vote for*
- voortou** znw. riem waarmee de ossen van een ossenwagen geleid worden *Eng. leading thong* **die voortou neem** als **touleier** (z.d.) optreden, een span leiden **die voortou vat** ww. fig. de leiding van iets nemen, het initiatief van iemand nemen, de eerste zijn om iets aan te pakken *Eng. to lead (the oxen), take the lead, take the initiative, be the first to tackle something*
- Voortrekker** znw. 1. deelnemer aan Die Groot Trek van 1836 *Eng. Voortrekker* 2. voor-loper, pionier *Eng. pioneer, forerunner* 3. lid van die Afrikaner-jeugbeweging *Eng. voortrekker*
- voorvrou** znw. cheffin, vrouwenleidster *Eng. forewoman, prominent woman, leading woman*
- voorwêreld** znw. o.a. (hum.) voor vrouwenborst, Z.Ndl. schab, kom-eens-voor *Eng. woman's breast*
- vorentoe** 1. bw. voorwaarts, naar voren *Eng. forward, onward, to the fore* **dit smaak vorentoe** *Eng. it tastes excellent*,

- first rate, is jolly nice, tickles the palate.*
 2. bvn. voor- uitstrevend 'n **vorentoe sakeman** Eng. *a progressive businessman*
- vorm** znw. o.a. formulier (dat moet worden ingevuld) Eng. *form (to be filled out)*
- vormdrag** znw. ondergoed dat "vorm" aan de vrouw geeft, korset, ook **vormkledingstuk** Eng. *corsetry, foundation garment*
- vormskyf** znw. pottenbakkersschijf Eng. *modelling disk, disk-wheel*
- vort** uitr. weg! voort! Z.Ndl. vort! Eng. *gone, away, get out! clear out! get a move on!*
- vortgaan** ww. weggaan, verdwijnen Eng. *to leave, go away, disappear*
- vortmaak** ww. gauw maken Eng. *to hurry, make haste*
- vosblond** bvn. licht blond, geelbruin Eng. *light blond*
- vosperd** znw. vos, bruin paard Eng. *chestnut horse, chestnut*
- voublad** znw. folder Eng. *folder*
- vraaggesprek** znw. interview Eng. *interview*
- vraestel** znw. examenblad met vragen Eng. *examination paper*
- vragmotor** z. **lorrie**
- vransk** bvn. wrang, zuur Eng. *sour, acid, tart, harsh, bitter, acrid, acerb, astringent*
- vrek** 1. ww. doodgaan van dieren Eng. *to die* **hy werk dat dit vrek** hy werkt zich dood Eng. *he works himself to death* 2. bw. veel, erg uiterst, aarts-; **hy is vrek lui, vrek bang, vrek maer, vrek suinig** Eng. *he is bone idle, mortally afraid, in a blue funk, as thin as a skeleton, miserly, iron-fisted, skinflinty*
- vreksel** znw. ellendeling, schurk Eng. *wretch, villain, scoundrel, lousy creature, "son of a bitch"*
- vrieskas** znw. ijsbak Eng. *deep freezer, deep freeze*
- vroegstuk** znw. minder gebruikelijk voor ontbijt Eng. *breakfast*
- vroliek** bvn. o.a. dronk Eng. *tipsy, "happy", tight*
- vrot** 1. bvn. rot, verrot Eng. *rotten, decayed*
 2. znw. onbekwaam persoon Eng. *feeble, clumsy person, incompetent fellow*
- vrotpootjie** znw. 1. wortelziekte Eng. *root rot, black leg (potatoes), white heads (cereals)* 2. klauwzeer Eng. *foot rot, foot disease*
- vrotsig** bvn. o.a. onbekwaam, onbevoegd, van geen nut Eng. *incompetent, unqualified, of no use*
- vrouehaar(-varing)** znw. fijnbladerige varen Eng. *maidenhair, maidenhair-fern*
- vrousiek** bvn. 1. te veel van zijn vrouw houdend 2. ongelukkig bij haar afwezigheid Eng. *uxorious*
- vrugpluis** znw. zaadpluis Eng. *pappus*
- vrugteboord** znw. boomgaard Eng. *orchard*
- vrugtebrood** znw. o.a. rozijnenbrood Eng. *raisin loaf, raisin bread*
- vry** ww. o.a. vleien om een gunst te bekomen **na die kiesers vry vir hulle stemme** Eng. *to flatter, coax, cajole, wheedle, fawn on the electorate*
- vryboer** znw. boer, eigenaar van zijn boerderij Eng. *free farmer, peasant proprietor*
- vryburger** znw. (hist.) eerste zelfstandige kolonist aan de Kaap Eng. *free burger*
- vrydraai** ww. z. **luier** vrijlopen (van motor) Eng. *idle*
- vryery** znw. o.a. flikflooiende pogingen om iets te verkrijgen Eng. *flattering, cajoling, wheedling, fawning on*
- vrye tyd** vrije tijd z. ook **spaartyd** Eng. *spare time*
- vryfdokter** znw. masseur Eng. *massager*
- vryfkuur** znw. massage Eng. *massage*
- vryfpaal** znw. 1. paal waartegen het vee zich wrijft Eng. *rubbing post* 2. zondenbok, bespote persoon Eng. *scapegoat, laughing stock, object of ridicule*
- vrygees** znw. vrijdenker Eng. *freethinker*
- vrygewes** znw. dominion Eng. *dominion*
- vryheidsgesinde** znw. liberaal Eng. *libertarian*

vrykamer znw. ook **spaarkamer**
 logeerkamer, gastenkamer *Eng. spare room, guest room, visitors' room*

vryloop ww. vrijspringen, ontkomen aan
Eng. to escape, get off, elude

vrysit ww. vrijlaten *Eng. to release, free, let off*

vryskut znw. o.a. **vryskutjoernalis**
 onafhankelijke journalist *Eng. freelance journalist*

vryslaapkamer z. **vrykamer**

vuilgewinsoeker znw. oneerlijke
 winstzoeker *Eng. covetous person*

vuilgoed znw. uitr. o.a. vark! smeerlap!
 schurk! *Eng. you piece of dirt! you dirty swine! you dirty skunk!*

vuilis! z. **vuilgoed!**

vuilmaak ww. zich ontlasten *Eng. to discharge oneself*

vuilsiekte znw. ook **spanjool(-siekte)**
 geslachtsziekte, syphilis, venerische
 ziekte *Eng. syphilis, lues*

vuilskrywery znw. pornografie *Eng. pornography*

vuisgeveghandskoen znw.
 bokshandschoen *Eng. boxing glove*

vuisreg znw. vuisrecht *Eng. fist law, club law*

vul 1. znw. o.a. veulen 2. ww. gezegd van
 paarden, veulen werpen *Eng. to foal*

vulletjie znw. verklw. van **vul**; ook
 zijspan van een motorfiets *Eng. little foal, foal, sidecar*

vulstasie znw. benzinstation *Eng. service station, filling station, refuelling station*

vulvliegtuig znw. vliegtuig dat brandstof
 verschaft aan vliegtuigen in de lucht
Eng. filling plane

vuurksleutel znw. schroefsluitel *Eng. fork spanner, wrench*

vuurblik znw. blik met gaten om vuur in
 te maken *Eng. brazier, fire-pot, devil*

vuurherd znw. ook **vuurerd** vuurhaard
Eng. hearth, fireplace

vuurhoutjie znw. lucifer *Eng. match*

vuurhoutjiedosie znw. lucifersdoosje *Eng. matchbox*

vuurklei znw. vuurvaste klei *Eng. fireclay*

vuurklip znw. vuursteen *Eng. flintstone, flint*

vuurkolk znw. vulkaanrater *Eng. crater*

vuurkonka znw. vuurblik *Eng. fire-pot, devil, brazier*

vuurmaakplek znw. ook terrein waar
 vuur kan worden gemaakt **dis bokant
 jou vuurmaakplek** dit gaat jouw
 verstand te boven *Eng. fireplace, this is beyond you, is too much for you, beats you, passes your understanding, is beyond your understanding*

vuurslaner znw. 1. brandbestrijder *Eng. firefighter* 2. handlanger *Eng. handyman, factotum*

vuurtessie znw. vuurpot van lollepot *Eng. chafing disk, coal pan*

vuurwarm bvn. o.a. ook **opgewonde, dronk**
 opgewonden, dronken *Eng. to see red, be wild, be tight, be as drunk as a lord*

vy znw. vijg *Eng. fig*

vyand znw. o.a. **die ou vyand** de duivel
Eng. the devil, Satan

vyebelaar znw. vijgenblad *Eng. fig leaf*
 o.a. ook **uitvlug, voorwendel, jou
 met vyeblare dek** excuses bedenken,
 smoesjes uitdenken *Eng. excuse, pretext, pretence, to invent excuses, think out excuses*

vyfdubbel(d) bvn. bw. vijfvoudig *Eng. fivefold, five times, quintuple*

W

wa znw. wagen *Eng. wagon, van, truck, coach, chariot, carriage* **voor op die wa
 wees** jezelf opdringen *Eng. to make oneself too conspicuous, put/shove oneself forward*

waadvoël znw. o.a. flamingo *Eng. flamingo*

waag ww. wagen *Eng. to risk, venture, hazard*

waaggeld znw. speculatiegeld *Eng. venture money, speculation money, stock-jobbing money*

- waagarties** znw. ook **waagkunstenaar**
waaghals *Eng. stuntman*
- waagsaam** bvn. gewaagd, gevaarlijk *Eng. audacious, venturesome, intrepid, risky, adventurous*
- waagskaal** znw. weegschaal *Eng. scale, balance, pair of scales*
- waai** 1. ww. weggaan, vertrekken *Eng. to leave, depart* **kom ons waai** laten we weg wezen! *Eng. let's get going!* **die sekretaris moet waai!** *Eng. the secretary must be chucked out!* **alles maar laat waai** alles verwaarlozen *Eng. neglect everything* 2. znw. knieholte (achter de knie) *Eng. bend/hollow of the knee*
- waaiboom** z. **kiepersol**
- waajibos** znw. ook **krulakasia** acacia *Eng. acacia*
- waaiërband** znw. waaiërriem *Eng. fan belt*
- waaiërstert(-duif)** znw. pauwstaart *Eng. fantail pigeon*
- waangelooft** znw. bijgeloof *Eng. superstition*
- waardasie** znw. schatting van de waarde van een eigendom *Eng. valuation, appraisal, assessment*
- waardeer** ww. o.a. het schatten van de waarde van eigendommen *Eng. to value, rate, assess, appraise*
- waatlemoen** znw. watermeloen *Eng. watermelon*
- waboom** znw. proteasoort *Eng. wagon tree, waboom*
- wadrywer** znw. wagenbestuurder *Eng. (wagon) driver*
- waenhuis** znw. wagenhuis *Eng. coach house, coach shed, cart shed*
- wafel** znw. ook gemeenzaam voor mond 'n groot wafel *Eng. a big mouth*
- waffer** z. **watter**
- waffers** bvn. aardig, goed *Eng. jolly good*
- waggelaartjie** znw. kleuter die nog leert lopen *Eng. toddler*
- wag-'n-bietjie(-doring)** znw. twee soorten doornige acacia *Eng. wag-'n-bietjie (two thorny acacia species)*
- wag-'n-bietjie-boom** znw. boom met doornen *Eng. black thorn*
- wag-'n-bietjie-bos** znw. doornenstruik, asparagus *Eng. wild asparagus*
- wagter** znw. o.a. maan van een planeet, satelliet *Eng. satellite*
- waks** znw. schoensmeer *Eng. polish, blacking, boot polish*
- walaer** znw. wagenkamp *Eng. laager of wagons*
- walvisbaard** znw. baleinen *Eng. baleens, whalebones*
- wandelhoof** znw. pier *Eng. promenade pier, jetty*
- wankant** znw. schorskant van hout *Eng. waney edge*
- wans** in uitdr. **uit (die) wans uit** onmiddellijk, van het begin af *Eng. then and there, without further ado*
- wansorteer** ww. verkeerd sorteren *Eng. to missort*
- wanvoeglik** bvn. bw. onwielvoeglijk *Eng. indecent, indecently*
- wapening** znw. bewapening (ook van beton) *Eng. arming, armament, equipment, reinforcement of concrete, armouring of concrete*
- wapenstilstand** znw. ook **skietstilstand**
wapenstilstand *Eng. armistice*
- warem** znw. wagenrem *Eng. wagon brake*
- warklomp** znw. verwarde groep *Eng. mixed-up lot*
- warmas(-sie)** znw. kleine mug *Eng. midge*
- warmerig** bvn. nogal warm *Eng. warmish*
- warmfles** znw. termosfles *Eng. thermos (flask), vacuum flask*
- warmtemeter** znw. thermometer *Eng. thermometer, calorimeter*
- warmpatats** znw. spel waarbij iets weggestoken wordt *Eng. hiding-the-thumb*
- warmsak** znw. warmwaterzak *Eng. hot-water bag*
- wasknyper** znw. wasknijper, wasspeld *Eng. wash clip*
- wasser** znw. o.a. sluitring *Eng. washer*
- wasvel** znw. stencil *Eng. stencil (sheet)*
- water** znw. water *Eng. water* **water afslaan** urineren *Eng. to make water, pass urine, urinate*

- waterblasie** znw. waterblaar *Eng. water bubble, (water) blister*
- waterdokter** znw. arts die waterterapie beoefent *Eng. water doctor, hydropathist*
- waterfiskaal** znw. ambtenaar die toezicht houdt over het leiwater *Eng. water superintendent, water bailiff*
- watergolf** znw. o.a. ondulatie, haarbehandeling *Eng. (hair) wave*
- watmeloen** z. **tsamma**
- waterrot** znw. waterrat *Eng. water rat, water vole*
- waterslang** z. **tuinslang**
- waterstewel** znw. waterlaars *Eng. wading boot, wader, wellington*
- watertrek** ww. vervloeien, wegsmelten *Eng. to deliquesce, melt away*
- watsegoedsegeid** znw. dinges *Eng. what-do-you-call-it, dingus, what's-it's-name*
- wattel(boom)** znw. bastboom *Eng. wattle tree*
- watter** voornw. ook **waffer** welk *Eng. which, what*
- watwonderse** bvn. aardig, heel buitengewoon *Eng. jolly good, "some"*
- wawielore** znw. grote oren (*ears like cartwheels*)
- wawyd** bw. in uitdr. **wawyd oop** wagenwijd open *Eng. wide open, very wide*
- wê** uitr. daar heb-je het! nou weet je't! (uitdagend om iemand verlegen te laten voelen) *Eng. so there!*
- wederom** in groet: **tot wederom** tot weerziens *Eng. see you again!*
- wederparty** znw. tegenpartij *Eng. adversary, opponent, antagonist*
- weduwee** znw. ook **weduvrou** weduwe *Eng. widow*
- wee** bvn. naar, misselijk *Eng. queer, unwell, faint, sickly, mawkish, sick, queasy, qualmish, squeamish*
- weeg** ww. wegen *Eng. to weigh, scale, poise*
- weegglas** znw. glas voor het wegen van vloeistoffen *Eng. weighing glass*
- weekkaartjie** znw. treinticket voor een week *Eng. weekly ticket, season ticket*
- weeluis** znw. wandluis *Eng. bug, bedbug, house bug*
- weer** znw. o.a. ook bliksem, onweer *Eng. lightning, thunderstorm, storm*
- weër** znw. weger *Eng. weigher, scaler*
- weerglas** znw. barometer *Eng. barometer, weather glass*
- weermag** znw. verdedigingsmacht, leger z. ook **burgermag** *Eng. the army, the Defence Force*
- weeromslag** znw. terugslag *Eng. recoil, rebound, reaction, repercussion*
- weerslag** znw. reactie, terugslag *Eng. recoil, return stroke, reaction, repercussion*
- weervraag** znw. tegenvraag *Eng. counter-question*
- wegbêre** ww. 1. wegbergen, bewaren *Eng. to store/put away lock up, store* 2. lekker eten *Eng. tuck in, eat heartily*
- wegdoesel** ww. verdoezelen *Eng. to blur, gloss over, stump away*
- wegdraai** z. **afdraai**
- wegdros** ww. drossen, deserteren *Eng. to desert, run away*
- weggooiooi** z. **vasmaakooi**
- wegkruipertjie** znw. wegkruipertjie (kinderspel) *Eng. hide-and-peek*
- weglê** ww. 1. ombuigen *Eng. to bend* **riet wat deur die wind weglê** riet dat door de wind wordt omgebogen (*reed bent by the wind*) 2. gulzig eten *Eng. to feed, gorge, stuff oneself* **weglê aan kos** to stuff oneself with food 3. aanhoudend pleiten *Eng. to plead persistently, incessantly*
- weglêsnor** znw. brede snor *Eng. spreading moustache, handlebar moustache*
- wegneemete** znw. afhaalmaaltijd *Eng. takeaway food, a takeaway*
- wegpak** ww. o.a. te veel eten *Eng. to feed, gorge, stuff oneself*
- wegpluk** ww. weggrijpen, wegdrukken *Eng. to snatch away* **iemand voor 'n trein wegpluk** iemand voor een trein weggrijpen (*to snatch someone away in front of a train*)
- wegsien** ww. groeten bij het vertrek *Eng. to see off*

- wegskram** ww. 1. iets raken en dan van richting veranderen (gezegd van kogels) *Eng. to deflect (bullet)* 2. fig. ontwijken *Eng. to evade*
- wegslaan** ww. o.a. snel drinken *Eng. to swallow, gulp down a brandy* 'n **doppie** **wegslaan** een borrel achteroverslaan (to *gulp down a drink*)
- wegsmyt** ww. 1. wegsmijten *Eng. fling away* 2. fig. verwaarlozen *Eng. to neglect* **sy kinders** **wegsmyt** to neglect his children)
- wegspring** ww. snel starten *Eng. to start off* **spring gou weg na die stasie** ga vlug naar het station! *Eng. get a move on to the station!*
- wegstryk** ww. o.a. weggaan *Eng. to march away*
- wegsyfer** ww. o.a. wegsijpelen *Eng. to ooze away*
- wegtoor** ww. wegtoveren *Eng. to conjure away, spirit away*
- wegtrek** ww. o.a. verhuizen *Eng. to leave, trek away, move, remove*
- wegtrekspier** znw. abductorspier *Eng. abductor muscle*
- wegval** ww. o.a. (vroeg) beginnen *Eng. to start off early* **wegval aan die kos** *Eng. to tuck into the food*
- wegwerplik** bvn. verwerpelijk *Eng. rejectable*
- wegwys** ww. afwijzen *Eng. to decline, refuse, turn away, exclude, disqualify, reject*
- wegwyser** znw. ook gids, handleiding *Eng. guide, manual*
- weier** ww. o.a. niet werken, weigeren *Eng. to fail, refuse to act* **die geweer het geweier** het geweer is niet afgegaan *Eng. the gun misfired*
- wekstem** znw. wekroep *Eng. clear call, stirring voice, clarion call*
- wel** z. **sweis**
- weldadig** bvn. ook vrijgevig *Eng. open-handed, free-handed, liberal*
- weldadigheid** znw. liefdadigheid *Eng. charity, benevolence, beneficence*
- weldadigheidsgenootskap** znw. liefdadige vereniging *Eng. charitable society, benevolent society*
- welfsel** znw. gewelf *Eng. vault*
- welkom** znw. begroeting, verwelkoming *Eng. welcome, salutation, greeting*
- welsand** znw. ook **wilsand**, **vlugsand** drijfzand *Eng. quicksand*
- welstaanshalwe** bw. fatsoenlijkheidshalve *Eng. for decency's sake*
- welversorg** bvn. goed verzorgd *Eng. well-cared-for, well-groomed, immaculate*
- wen** 1. znw. o.a. windas *Eng. winch, wheel-and-axle* 2. ww. winnen *Eng. to win, gain* 3. ww. wennen, gewoon worden aan *Eng. to get used to, accustom to, inure*
- wenakker** znw. akkerrand *Eng. baulk*
- wenas** znw. windas *Eng. winch, windlass, wheel-and-axle*
- wendam** znw. ook **vangdam** (z.d.) opvangmeer *Eng. catch dam*
- wenhou** znw. houw waardoor een wedstrijd gewonnen wordt *Eng. winning stroke*
- wening** znw. geween *Eng. weeping*
- wenpaal** znw. eindpaal *Eng. winning post*
- wenspan** znw. winnende ploeg of team *Eng. winning team*
- wenstreep** znw. aankomstlijn *Eng. finish*
- werd** bvn. bw. waard *Eng. worth*
- wêreld** znw. o.a. streek, gebied, omgeving *Eng. region, part of the country*
- Swellendam se wêreld** de omgeving van Swellendam *Eng. the region of Swellendam*
- wêreldgerig** znw. 1. oordeel van de "wereld" *Eng. the world's judgement* 2. het Laatste Oordeel *Eng. the Last Judgement*
- wêreldhof** znw. internationale rechtbank (te Den Haag) *Eng. world court, international court*
- wêreldnaam** znw. wereldfaam *Eng. world reputation*
- wêreldsee** znw. oceaan *Eng. ocean*
- wering** znw. afwering *Eng. prevention*
- werkpak** znw. werkskleren *Eng. working suit, working clothes, working kit*

- werksku** bv. arbeidschuw, lui *Eng. work-shy*
- werkstuk** znw. o.a. schooltaak *Eng. task*
- werkswinkel** znw. ook **werkwinkel**
werkplaats, atelier *Eng. workshop, workroom*
- werskaf** ww. werken, bezig zijn *Eng. to be busily engaged, be at something*
- werskaffery** znw. het bezig zijn *Eng. the to-do, ado, business, fuss*
- wewenaar** znw. 1. weduwnaar *Eng. widower* 2. z. **knapsekêrel**
- wewenaarsbeentjie** znw.
elleboogsknokkel, elleboogbeentjie *Eng. funny bone*
- wielewaal** ww. rondtollen *Eng. to spin round, wheel, tumble about*
- wielewalie** znw. ook **wieliewalie** znw.
draaispelletjie *Eng. game of the merry-go-round*
- wiesie-wasie** znw. wissewasjie *Eng. trifle, flimflam*
- wikkeldoedie** znw. meisje dat met suggestieve bewegingen danst *Eng. go-go girl*
- wikkelwa** znw. schommelende wagen
Eng. rocking wagon, rocking cart
- ounooi se wikkelwa** trein (let. de schommelende wagen van de oude mevrouw) *Eng. train*
- wiks** 1. ww. slaan *Eng. to smack, slap, beat, thrash* 2. znw. slag *Eng. blow, stroke, slap, smack*
- wildeals** z. **als**
- wildebees** znw. gnoe *Eng. gnu, wildebeest*
- wildewaatemoen** z. **bitterappel, tsamma**
- wildeweghol** znw. paniek *Eng. panic*
- wildewragtig** znw. wildeman *Eng. wild man, savage, wild monkey*
- wildsbok** znw. antilope *Eng. antelope, wild buck*
- wildskut** znw. jager *Eng. hunter, game killer*
- wildtuin** znw. dierenreservaat *Eng. game reserve/park* die Nasionale Krugerwildtuin *Eng. the Kruger National Park*
- wilgerboom** znw. ook **wilg, wilkerboom**
wilg *Eng. willow tree*
- wilsand** znw. ook **wildesand** drijfzand
Eng. quicksand, quicksands
- windbars** znw. barst in de oppervlakte van een muur *Eng. surface crack, check*
- windbuks** znw. 1. ook **windroer, nekbreker** luchtgeweer *Eng. air gun* 2. fig. grootprater *Eng. braggart, gasbag, windbag*
- windeier** znw. fig. mislukking *Eng. wind-egg*
- windgat** znw. fig. grootprater *Eng. braggart, gasbag, windbag*
- windkous** znw. windzak (bij luchthaven)
Eng. windsock, wind sleeve, wind cone
- windlawaaï** znw. fig. grootprater,
snoever, bluffer, pocher *Eng. braggart, lusterer, windbag, gasbag*
- windmakerbos** z. **bakbos**
- windmeulvliegtuig** znw. helikopter *Eng. helicopter, chopper*
- windroer** z. **windbuks** (1)
- windskeef** bv. eventjes scheef *Eng. lopsided, skew*
- windswael** znw. ook **windswawel**
muurzwaluw *Eng. swift*
- wingerd** znw. wijngaard *Eng. vineyard*
- wingerdgriep** znw. kater, haarpijn *Eng. hangover*
- wingerdstok** znw. wijnstok *Eng. vine*
- winkel** znw. winkel *Eng. shop, store*
- winkelruik** znw. reuk van iets dat nieuw is (*smell of something new*)
- winkeltande** znw. kunstgebit, valse tanden *Eng. denture, store teeth, false teeth*
- winterreën** znw. winterregen *Eng. winter rainfall*
- winterreënstreek** znw. winterregenstreek
Eng. winter rainfall area
- wip** z. **stel**
- wipbak** znw. kipkar, stortkar *Eng. tipper, tip car, tip cart*
- wipgat** znw. aanstellerige persoon *Eng. affected person*

- wipgatmier** znw. 1. mier met hoog achterlijf *Eng. cocktail ant* 2. fig. lichtgeraakte of agressieve persoon *Eng. touchy, aggressive person*
- wipperig** bvn. aanstellerig of lichtgeraakt *Eng. upish, snobbish, affected (person)*
- wippertjie** znw. flesje *Eng. small bottle*
- wipstert** znw. 1. kwikstaart *Eng. scrub robin, ragtail* 2. fig. aanstellerige, hoogmoedige persoon *Eng. affected person*
- wipstermier** znw. mier met hoge achterlijf *Eng. cocktail ant*
- wipstoel** znw. schommelstoel *Eng. rocking chair*
- wisselaar** znw. o.a. verkeersknooppunt *Eng. junction, juncture, intersection, interjunction, interchanger, a flyover*
- wisseljare** znw. overgangsjaren *Eng. years of transition, change of life, climacteric, menopause or andropause*
- witappeltjie** z. **gousiektebossie**
- witblits** znw. thuis-gestookte sterke brandewijn *Eng. raw spirit, home-made brandy*
- witbont** bvn. wit met zwarte vlekken *Eng. white-spotted, piebald*
- witboom** z. **silwerboom**
- witbossie** z. **aasvoëlbos**
- witbroodjie** znw. fig. gunsteling *Eng. favourite, pet*
- witdoring** z. **Karoodoring**
- witgatboom** znw. witstamboom *Eng. shepherd's tree*
- witgatspreeu** znw. ook **witstertspreeu** bonte spreeuw (met witte veren aan het achter-lijf) *Eng. pied starling*
- witgoud** znw. platina *Eng. platinum*
- witlag** ww. vrolijk lachen, glunderlachen, zich om iets vrolijk maken, glunderen *Eng. to laugh merrily, gaily, cheerfully, to make merry over*
- witmansland** znw. blank hartland *Eng. white man's country*
- witmens** znw. ook **witman** blanke persoon in het algemeen *Eng. whiteperson, white man*
- witperd** znw. schimmel *Eng. grey(horse)*
- witseerkeel** znw. diphtheritis *Eng. diphtheria*
- witskimmel** znw. schimmel *Eng. roan, grey (horse)*
- wittande** in uitdr. **wittande lag** tevreden lachen, zijn tanden bloot lachen *Eng. to laugh happily, contentedly*
- wittetjie** znw. 1. kort persoon *Eng. little chap* 2. (sport) klein wit bal in rolbal *Eng. little white ball in bowls*
- witvloed** znw. witte vloed *Eng. the whites, fluor albus*
- witvoet** znw. verklw. **witvoetjie** dier met witte poten *Eng. white-footed animal*
- witvoetjie soek** een wit voetje halen, om de gunst van iemand te winnen vooral met vleitaal, pluimstrijker *Eng. toady to someone, fawn upon, curry favour with someone*
- witvoetjiesoeker** znw. pluimstrijker, vleier, kruiper *Eng. toady*
- witvrot** znw. houtziekte, vruchtenziekte *Eng. pestalotis*
- witwortel** znw. witte peen, pastinaak *Eng. parsnip*
- woekerpot** znw. 1. opgehoopt prijsgeld *Eng. jackpot* 2. som in totalisator *Eng. totalisator jackpot*
- woel** ww. o.a. alle krachten inspannen *Eng. to bustle, bestir* **ek sal jou woel** ik zal het jouw lastig maken *Eng. I'll give it you hot*
- woeps** uitr. plof! *Eng. flop!*
- woerts** 1. uitr. waarmee een snelle beweging aangeduid wordt **woeps en weg is hy!** *Eng. whizz!* 2. ww. snel bewegen *Eng. to whiz*
- woer-woer** znw. stuk speelgoed dat rondgezwaaid wordt en snort *Eng. whirr-whirr, whirligig* **met iemand woer-woer speel** met iemand woer-woer spelen *Eng. to trifle with somebody*
- woes** bvn. bw. o.a. buitensporig, abnormaal, veel *Eng. excessive, exorbitant, wasteful* **woes geld uitgee** buitensporig geld uitgeven *Eng. to waste money excessively*

- wolf** znw. o.a. persoon met boze bedoelingen, vooral tegenover dames
Eng. wolf
- wolf-en-jakkalsstories** znw.
vossenstreken *Eng. cunning*
- wolgras** z. **bloubuffelgras**
- wolhaar** in uitdr. **jou lyf wolhaar hou**
altijd gereed zijn voor vrijage *Eng. to play the gallant*
- wolhaarpraatjies** znw. geklets, onzin *Eng. twaddle, wild talk, stuff talk, nonsense talk*
- wolkomers** znw. wollen deken *Eng. woollen blanket*
- wolsak** znw. 1. wolbaal *Eng. woolsack, woolpack* 2. plomp persoon *Eng. jumbo, clumsy person*
- Woltoon** znw. (spt.) plattelandse Kapenaar *Eng. Capetonian*
- wolwegif** znw. strychnine *Eng. strychnine*
- wonderdaad** znw. wonder, mirakel *Eng. miracle, wonder*
- wonderessens** znw. wonderextract *Eng. wonder essence*
- wonderlamp** znw. toverlantaarn *Eng. magic lantern*
- wonderpeper** znw. Jamaicapeper, piment *Eng. allspice, pimento, Jamaica pepper*
- wonderveel** bvn. bw. buitengewoon veel
Eng. very much, a great deal, so much, a great many
- woonerf** znw. erf om huis op te bouwen
Eng. residential plot
- woonstel** znw. appartement, flat *Eng. flat, apartment*
- woonstelblok** znw. appartementsgebouw
Eng. flat building, apartment house
- woonvolk** znw. werkers die op of nabij het werk wonen *Eng. resident labour force*
- woordeskaf** znw. ook **taalskat**
woordenschat *Eng. vocabulary*
- woordetolk** znw. verklarend woordenboek van vreemde termen
Eng. dictionary of foreign terms
- woordraaisel** znw. ook **blokraaisel** of **blokkiesraaisel** kruiswoordraaisel.
kruiswoordpuzzel *Eng. crossword puzzle, word-puzzle, logograph*
- woordsifter** znw. chicaneur, haarklover
Eng. hair-splitter, quibbler
- woordvas** bvn. bw. woordelijk *Eng. verbal, literal, word-for-word, verbatim*
- wordingsgeskiedenis** znw. genesis *Eng. genesis, ontogenesis*
- wors** znw. worst z. ook **sosys** en **boerewors** z.d. *Eng. sausage*
- wortelvrot** znw. plantwortelziekte *Eng. root rot*
- woudduiwel** znw. grote aap, mandril *Eng. mandrill*
- wraggies** bw. uitr. ook **wragtie, wragtig**
waarachtig, zowaar, werkelijk *Eng. really, truly, actually*
- wrewelrig** bvn. verbitterd *Eng. spiteful, resentful, irritable, bitter*
- wrintie** bw. uitr. ook **wrintig, wrintlik, wrantig**
waarachtig, werkelijk, zowaar *Eng. really, truly, actually*
- wrywingselektrisiteit** znw. electriciteit die door vrijving opgewekt wordt, statische electriciteit *Eng. frictional electricity*
- wurg** ww. ellende krijgen door moeilijke omstandigheden **die boere wurg tydens die droogte** de boeren hebben het moeilijk tijdens de droogte *Eng. the farmers are hard put to it during the drought*
- wurgpatat** znw. harde aardappel *Eng. choke-potato* ook droge soort **patat** z.d. *Eng. dry sweet-potato*
- wurgpeer** znw. harde peer z. ook **kroppeer** *Eng. choke-pear*
- wurgroof** znw. ook **wurgberowing** een gewurgde beroven/bestelen (*robbery on a strangled*)
- wurgsiekte** znw. 1. ademhalingskwaal *Eng. respiratory disease* 2. kroep *Eng. croup*
- wurg-wurg** bw. heel moeilijk **dit het dikwels wurg-wurg gegaan** men had het soms heel moeilijk *Eng. at times the difficulties nearly choked, nearly overwhelmed*
- wurmdrywend** bvn. wormafdrijvend *Eng. vermifuge, helminthic, anthelminthic*

- wurmkoekie** znw. pil om wormen af te drijven *Eng. worm cake, worm tablet, worm lozeng*
- wurmkruid** znw. wormkruid *Eng. tansy*
- wurmrat** znw. wormschroef *Eng. worm wheel, worm gear*
- wurmwiel** znw. wormschroef *Eng. worm wheel, worm gear*
- wyde** znw. o.a. ook het kaliber van een geweer *Eng. calibre*
- wyfiemansmens** znw. verwijfde man *Eng. effeminate man, womanish man*
- wyn** znw. wijn *Eng. wine* **wyn helder skink** klare wijn schenken *Eng. to speak openly, plainly, be frank*
- wynbessie** znw. bes waaruit wijn gemaakt wordt *Eng. wineberry, crown-berry, Cape cranberry*
- wynkelkie** znw. wijnglas *Eng. wine glass*
- wynstokbladluis** znw. druivenluis *Eng. vine-fretter, phylloxer*
- wynvlieg** znw. vlieg of mug die door wijn aangetrokken wordt *Eng. wine fly fig. dronklap Eng. wine-bibber, tippler*
- wynomitif** znw. braakwijn *Eng. ipecacuanha wine, wine of antimony*
- wys** bvn. o.a. 1. vrijpostig, gezegd van kinderen *Eng. presumptuous, a cross child* 2. boosaardig, kwaad, gezegd van kinderen *Eng. vicious*
- wyser** znw. o.a. aanwijzing *Eng. indicator, index, direction, instruction*
- wyster** znw. wijzer van een uurwerk *Eng. hand*
- wyspennetje** znw. wijzer van een schaal *Eng. needle*

X

- xenogamie** znw. kruisbevruchting *Eng. xenogamy, cross-fertilisation*
- xenon** znw. xenongas *Eng. xenon*
- xenonlamp** znw. xenongaslamp *Eng. xenonlamp*
- xerofiet** znw. xerofiet: plant die op droge grond groeit *Eng. xerophyte*

- Xhosa** eig. ook **Khōsa** lid van een zwarte stam, taal van die stam *Eng. Xhosa*
- xilometer** znw. toestel om de kubieke inhoud van hout te meten *Eng. xylometer*
- xilose** znw. houtsuiker *Eng. xylose*
- xiloteek** znw. verzameling van voorbeelden van houtsoorten *Eng. woods collection*

Y

- yard** znw. ook **jaart** 36 duim (0,9144m) *Eng. yard*
- youngbessie** znw. soort braambes *Eng. youngberry*
- ysbeen** znw. dijbeen van een varken *Eng. aitchbone*
- ysbetryder** znw. middel tegen ijsafzetting, ontvriezer *Eng. de-icer*
- ysboot** znw. ijsboot *Eng. ice-boat*
- yshokkie** znw. (sport) hockey op ijs *Eng. ice hockey*
- yskarretjie** znw. roomijswagentje *Eng. ice cream barrow, hokey-pockey cart*
- ykas** znw. ook **koelkas** ijskast *Eng. refrigerator, ice safe, ice box* **'n projek in die ykas sit** wordt voorlopig niet uitgevoerd *Eng. put something on ice*
- yster** znw. ijzer *Eng. iron*
- ysterklou** znw. ijzeren klauw **ysterklou in die grond slaan** de voeten vastslaan, ook weglopen *Eng. stand firm, to take to one's heels*
- ysterperd** znw. 1. (trap)fiets, het stalen ros *Eng. bicycle* 2. lokomotief *Eng. railway engine*
- ysterskimmel** znw. grijsachtige paard *Eng. iron-grey horse*
- ystervark** znw. ijzervarken, egel en ook stekelvarken *Eng. hedgehog, porcupine*
- ystervitriol** znw. ijzersulfaat *Eng. iron sulfate, copperas, green vitriol*

Z

zero telw. nul *Eng. zero, naught, nul*

zirkonium znw. ook **sirkonium** *Eng. zirconium*

zirkoon znw. ook **sirkoon** *Eng. zircon*

Zoeloe eig. ook **Zulu** lid van grote en sterke stam, hoofdzakelijk in KwaZulu-Natal *Eng. Zulu*